CENTRAL PUBLIC LIBRARY

No 525. Mánasáram or Vástushástram.

No 2652 (582)

ramyámúlámtavahirashrakam.

swámimomaranamdhiwam.

Sanmilassopatastáfya.chágrametalwádhomukham.

Pádeprichasarveshám.gráhattamsamprashasyate.

Ádhárampráksháyádáru.múlá

Vaivasvatadishichaiva.tashchárashchoparivinyaset.

Múlamúrdhvetusamchedya.prádyaddároshchamúlatah.

Adhashchedyadakshatároshcho dammyaset.

Pralyaddáraushchachágrodha.shchottaredárumúlakam.

Prásvadárvagramúrdhvetusammyadárvágramikshipet.

Nilattusarvatobhadram.prá dáruyojayet.

Tadevadáruyogyena.namdyávartamihochyate.

Púrvechashayitadáru.dakshinenirgamambhavet.

Dakshineshayitárddáru.pa rgamanyaset.

Paschimeshayitádáru.nirgamashchottaretadhá.

Uttareshayitádáru.prágdishinirgamambhavet.

Ádhárádheyayogena.púrva

wartamitiproktam.swastikamvakshyatedhuna

Práksháyidárusarveshám.dakshe ttarágrakám.

Dakshineshayitádáru.

grapúrvake.

Váyukonedishambaddha.trinidárvogramevacha.

Eváshinopashchimesaumye dárúlalpráguda shirayá.

Nairuhyeváyukonechabaddha samdhikam.

Púrvechadakshinpralya.gdárumpráguttarágrakam.

Yahminairulyakonesku.dárusambamdhayetsudhih.

Etatsamdhivishoshe dáradhyapúrvava

Dárumúlamtusamchhidram sashikhánvitani

Evamluchágnikonetu.yuktyádáram sayojayet.

Saumyechadáru luchhidrampralyak.shikhánvitam

E.. luváyukonesku.kárayetalkeshanettamah.

Evamlusvastikamproktam.yugágrechaisha

Prachyudárvásasamchhidram.saumyágramchashikhánvita

Lúshidrayuktamlatthádára.chádeyamsashikhánvitam.

Yáslumadhyegamamyukta.tat

sheshambhadrasamyuktam.yuktyádánaistuyogalah.

daishchasarvapráguktavamyet.

netúvinyaset

Adhobhúmidárusyogatádordvendrvaladányaset.

Ijánádvaipariltyashchet.sarvasampadvinásharam.

Jasmálvarihakeddhi dádáruyogalah.
Dáruyogakramam proktam laddáressamdhimuchyate.
Yadáramhichasattákyam tadáyogyamvichakshanaih.
Stambhánádáruyogena. klajamchaivasamdhayah.
Stambhadárutribhágaika. tanmadhyetushikhambhavet:
Tungatárásamamkurya. dúrdhvekarnashikhánvitam.
Adhokarnamadhyeshi meshágudambhiyojayet.
Vistáresaptabhágena. natibhágádimáyatam.
Atthamásárddhamáyámam. vistáradvigunamtuvá.
Atthavákarnasánamvá. dvireta shanágatam.
Sarveshámapidárúnám samdhekhrátetuyojayet.
Yadheshtamshanasamgranyam chedaddedvismritárddhaka
Mulágrekelakamyukta. matha nimilismritam.
Yadevadyalabálemcha. vistárárddhadachamdravat.
Madhyecham dasamyuktam. balarddhamkelasamyutam.
Trikarnamagramúlelu yojayet
Sheshamtupúrva

prattavat.

Yatrasamyuktasandhishcha sarvato bhadramirilam.
Etatsandhividhimchámghra yadáyuktyadhobalam.
Stambhamadhyapadotset yamkuryádúrdhvivishesha tah.
Yadá radhábrinte yuktyátraivasandhiyah.
Shilástambhantusarvesham. meshayuddhamprakalpayet.
Pádáyámavishálaishcha. purvavatparikalpayet.
Pádamúlevishálatu shalaprlashavibhájite.
Ekaikamádikamváspipádamúlavishálakam.
Kuryádvamshavishálasya ddánusamshomanámtatha.
Samamprádatripádamvá. chárdhamváku dhyayottare.
Vistáramladyalhákuryáttumgamprágutavavannayet.
Hudyamvamshamprakurvamsha. tusambhavet.
Sugamsyádikahinamche. dvipatti tyamá vahit.
Ratoktasandhidirghesha. yamanorabhyasamgrisham.
Hudyasyottara dinámprativamshavishálake.
Samdhyayámantusamgráhyam. kuryáttrágutavalsudhih.
Sakhurámimchashalyamcha. kelamchapariyáyavá.
Vriddhashúlamchadamlamcha. shikhápra yavachaka.

Samdhyádosháda vishambham vasusaptashadamshakam.
Sadedáshambilamsyáttu vistárasushúlamchamánayoh.
Shúlakiladvayosteshám samatáramadáhritam.
Dírghatáramadamtasyát matáráshramakilakam.
Shalyáyámantisarveshám yadáyuktiyadbalam.
Pánáshúraishchasamyuktam lalu dárushu.
Etatsam nasamdhisyát sarvahar myeshuyogyakam.
Vijnákritishushúlamsyát brihamastakasamdhikam.
Etattramcharidhamsiddhi sarveshámshayiteshvapi.
Suryáttra dyasyashaiteshu chágradamtambahinnayet
Múladamtoshadamtamsyáddátárúdevayojayet.
Páshchhayoryojitamdáru kuttarádramsparinyaset.
Párshchedárvátyamantashchet báhyemúlamchamamgalam
Dárushailayadámúlam pádamúlamtathábhavet.
Ekarúpácharamkácha samdhisyádevarúpaka.
rdidyeshutaleshvevam sarvamkuryádvichakshanah
Tattadamgánisarvání viparítovinashyati.
mapisarveshámdipasyo
putrapautravináshanam.
Tasmáttatstambhamadhyamchalpátatsamdhimamadhyame

Rekhá trikatvákilamprada.

Dandikáká rasarveshám sandhireshápratakarththyate.

Yatkarnadáruyogeshu sandhisteshámnamámatah.

Ádityodharmarájashcha jaleshashchanishádhipah.

Etachchá shtaya dikshuvidikshuchatadhochyate.

Vahninairutavávushcha Ishashchetevidikshadá.

Dárusandhotasarveshám sakuryáchchhilpivittamah.

Gráhakshatachadechaiva pushpadamlápadelathá.

Bhallátosyapadechaiva mahendrasyapudeladá.

Eteshámángrihadváram kuryátsandhinakárayet.

Yadityadvidhámetu vistáramyámakogrihe.

Madhyakarnadvayormadhye vástuyámadhyamelathá.

Dantikilamchasamyuktam sandhirelammakárayet.

Anyatsarveshusandhinám vástumadhyenasandhayet.

Prativamshamdáruvakram jjnátvásavyápasavyana.

Savyamúleshikhamkuryá dvámechágrashikhánvitam.

Yachchhikammadhyayuktéshchet sarvasampadvipaltkaram.

Dáktamsandhirelammakárayet

Anyatsarveshusandhinám vastumadhyena

Prativamshamdáruvakram jjnátvásavyápasavyakam.

Sunya mūleshikham ryādvāmchāgrashikhānvitam.
Sachchhikummadhyayukteshche sarvasamprādvipalkharam
Dārumūlāgrayossarva.samdhausyuktanaramdrakam.
Hīlenavedanadvamte.dharmakāmyārddhanāshanam.
Puridodārusamdhaucha.yuddhasamdhimnavidyate.
Grihāmtashchaikadārushche samdhishedopināstivet.
Vāsuprādakshināruddāru.nikilāchāpitalkāmyaset.
Bālyāchavraladārunīyurddhāyurddhavichāryate.
Yuddhābhāvamvidhivādha.chottadhārubhavamticha.
Sashchaturdishidārunitattatsamdhauchashalyakam.
Prākprālyakechayuddhamche.svāminamaranāmdhrivam.
Dakshinottarayoryuddham pūrvoktamdoshamāvahet.
Nritarānichadārūnīnūlamairevasamyujet.
Purānānichadārūni.dārunairivasamyujet.
Nūlamchāyapu nānūlanenacha.
Mayuryāshchakritashchet.rāshtredurbhikshamāvahet.
Madhyodhvedārumadhyāmtu.damdāditritayāmtakam.
Damdapādenayuddhasyāt.sthāpaye dinām.
Tulādimudravyeshu yadāyuktiyadāruchi.
Kuryāchchottavatsamdhim.vināchoktamprātānaih.

Shaivajaiyilaissarvaisashikhameshayuddhakam.
Athaváshaktirúpamsyáttaddashaktimathapivá.
Sarvatobhadrasandhisyáttadravadyuktitanyaset.
Shilátharmyadisarveshám pradhamechashthakenavá.
Pratyudhvechatalahpráinte namdyávartabritim nyaset.
Vastu madhyacharanyasya madhyame
Samdhikilayutakartrináshanam
Bhaktipádashchabahakilamúlakam
Chárddhanáshajanapo nna vakam
Upharisamstiladárusamastakai
Radhavarasyalapájanamádyakaih.
Sashikhanairashikhairapisarada
Shvapachayuktivachádibhi yojayet.
Apichayuktiveshi da pinojayet.
Apichayuktiranuktiranarthhakam
Nachavaramrahidarashikha dhárluchet
Hramavihinamalaleshanamanyadhá
Hritamanukshayakartavináshanam.
Tasmátsarvachoktavalsandhirádaidáromúlamchágrayoh.
-manarchapáshchechaitatshilpivijnápayakuryádenavamsam-

Dritamandhilam

-pádámáspada syát.

Itimánasáre vástushástresamdhirmavidhánonámasapádaskamodhya-gah.

1 Vimánalakshanamchaiva samkshepádvakshyatedhuná.
Jaitulánádijátínám parnínám vásayogakam.

2 Ekabhúmivimánádiravibhyudyuvasánakam.
Bhaktisamkhyátadáhkáram dhúpakádaishchalakshanam.

3 Lúpamánakramamsarvam stúpikásthápanamkramát.
Khánayedbútaleshreshtham purushámchavimátrakam.

4 Jalálamnáshilámtamvá púrayedválukairjalaih.
Hastipádákritirdáru stammakenápraháyet.

5 Evamdridhakalichardhve yadáharmyamtukárayet.
Ekabhúmivimánetu chottaretákasamgraham.

6 Ekabhaktyádvibhaktyáva trichatuh pamchabhágikam.
Shadbhágamshadvidhampróktám kshudramekatálambhavet.

7 Pamchashatsaptabhágamsyá nmadhyamekatálambhavet.
Shatsaptáshtakabhaktyátu shreshthamekatálamnyaset.

8 Pamchashatsaptabhaktyácha kshudráyadvitálambhavet.
Shatsaptáshtakabhaktyácha madhyámadvitálenacha.

9 Saptáshtanavabhágamsyá duttamádvitálamnyaset.
Saptáshtabhaktikamkuryát kshudramchatritálambhavet.

10 Navapangtyamshakainaiva madhyamantritalambhavet.
Ekapangtyárkabhágena. chottamatritalamtatha.
11 Ashtánavadashámshasyát. kshudramánechatustale.
Navapangtirudrabhágam. madhyametachatustale.
12 Pangtirekádashámshako. bhágamshreshthachatusthale.
Navapangtyárkabhágárka. bhágamsamavishálakam.
13 Suryáchchhilpivi jjnábhikshudrapamchatalenyaset.
Pangtyekapangtirekámshá. dvádashámshavishálake.
14 Etattumadhyamamchádha. pamchadashámshakambhavet.
Etadvaitulyakesuryát. kshudrapattitalambhavet.
15 Shaikárkáshamamunidhyátidishodashabhágakam.
Shattumadhyamamproktam. kuryáddharmavishálakam.
16 Trichatuhpamchashalsapta. chádhikyamdashabhágikam.
Shrashthamshattalamityuktam. tathákuryádvichakshanah.
17 Chaturdashámshakampamcha. dashámshamshodashamshaka.
Saptádashashtakungtyámsha. kshudrasaptatalamtatha.
18 Pamchádashámshakamchaiva. shodashámshakamevacha.
Saptádashaikabhágamtu. náshtapangtistubhágikam.
19 Etanmadhyamamánetu. kuryátsaptamabhúmike.
Vistároshtadvibhágamcha. tatsaptadashabhágikam.
20 Padashtádashabhágamtu. navapangtyáshamevacha.

Trashtásaptalamproktam. kuryáttravichakshanah.
21 Saptadashámshakamchaiva. vistareshtádashámshakah.
Navaphanglyamshakamchaiva. viládidvádashámshakam.
22 Kshudramashtalakamhelam. hammyukuryáttubhágalah.
Navamedyugmabhágamsyát. navaphanglyamshakamlátká.
23 Vimshatyamshakamádikyam. bhágaharmyevishálake.
Madhyamashtalamkuryát. bhágamánavimánake.
24 Navádhikadashámshasyát. vimshatichaikavimshati.
Dvávimshadvánametishcha. shreshthamashtádashaivadhá.
25 Vimshatyamshamvishálétu. chaikamhastamládhivacha.
Dvávimshatimchabhágamcha. trayovimshatibhágikam.
26 Kshudránávalalamhecham. kuryádbhágavimánakaih.
Ekavimshatibhágamcha. ládvávimshatibhágikam.
27 Trayovimshatibhágamsyát. chatushpamchashadádhikam.
Madhyenavalalamkuryát. madhyametadvibhágakam.
28 Dvávimshatishchabhágamsyát. trayovimshatibhágikam.
Chaturvimshatikam pamcha. shatsaptámshamtukámshakam
29 Shreshthamnamatalampraktam. kuryáttachchilpivillamah
Trayovimshatibhágamsyát. chaturvimshatibhágikam.
30 Kshudramchaikatalamkuryá. dbhágasámyevishálake.

CHICAGO PUBLIC LIBRARY

Chaturvimshatikamchaiva. pamchavimshatikamtathá.

31 Shadvimshatimchabhágamcha. saptavimshatibhágikam.

Madhyemedushatalekuryá. dvimálenyávishálake.

32 Pamchavimshatibhágamcha. shadvimshatishubhágikam.

Saptavimshatibhágamsyá. dashtavimshatibhágikam.

33 Shreshthapamgtitalamkuryát bhágahárgyamvishálake.

Shadvimshatibhágas-yát. saptávimshatibhágikam.

34 Ashtávimshatibhágamsyát navavimshatibhágikam.

Kshudramekádashatalambhágamánavishálakam.

35 Saptavimshatibhágamcha. Ashtávimshatibhágikam

Navavimshatikamchaiva. trimshadbhágavishálake.

36 Ekádashatálamproktam. madhyamamtádvimánake.

Ashtavimshatibhágamsyát navavimshatibhágikam.

37 Trimshadadhikamchaika. trimshádadhikamtatha.

Ekádashatalamshreshtham. harmyamúlavishálake.

38 Navavimshatibhágamsyát. trimshádashavishálake.

Ekatrimshadvibhágamsyát. dváterimshámamshakambhave

39 Kshudrádvádashabhúmisyat. bhágamevamprakalpayet.

Vishálétrimshadamshasyádhikatrimshamchabhágikam

40 Dvátrimshadvibhágamchaiva.trinyatrimshadvibhágikam.
Madhyadvádashabhúmyácha.bhágamánavishálake.

41 Dvátrimshativibhágamsyát.trinyastrimshamchabhágikam.
Chatustrimshatibhágamcha.pamchatrimshadvishálake.

42 Shresthadvádashabhúmyácha.bhágamkuryádvichakshanah.
Karnapádasyabáhyetu.madhyapádasyamadhyame

43 Evambhágamvásánasyá.dyuktiyuktamprayojayet.
Múládistúpiparyamtam.vedágramchháyatágrakam.

44 Dvyashramvrittákritimvádha.grivátachchhikwrákritih.
Stúpikátrayasamyuktam.dvayamváchaikamevacha.

45 Chaturashrákritimyattu.mágamattatprakirtitam.
Múlágravrittadákáram.ladvrittáyamevachá.

46 Grivádistúpiparyamtam.vrittádotadyamyáshrakam.
Vrittasyágredvyashúkamtu.vesaranámakambhavet.

47 Múlágrastúpiparyamtam.chátshtáshravashadatrikam.
— dagramchádhatamváfi.grivasyádhoyugáshrakam.

48 Purvachordhvatudeshamsyát.dráviłkamparikirtitam.
Samáshrakashikháyuktam.chháyamekamchikhátrayam.

49 Dvyashravrittoparidhúpi.vrittamváchaturashrakam.
Padmádikugmatámtasya.dyuktavádvákritanyasel.

50 Jaghádaratirárabhya shadangulavivardhanát.
Chaturhastávasánasyát. pratyekamtuchaturvidham.
51 Kanyasádukatámátamsyát. dekádyarkatalántakam.
Eleshámstúpikallumgam. madajálivashochyate.
52 Sútroshrámtuchahastamsyát. vistamvayanámtikam.
Gárddhadvihastamánenáyuvárajasyayogyakam.
53 Trihastambhúpatinámchá. sárddhahastamtubhúsurám.
Jailalánáchaturhastam. stúpitumgam prakalpayet.
54 Ghodashámanshakamkritvá. pálikáttakugmalántakam
Sárddhámshampálikochchhamsyát. Arddhámshamvájinambhavet
55 Padmatumgatribhágamcha. kamdharamchaikabhágikam.
Arddhenakamchapadmamsyát. kumbhatumgadvayámshakam.
56 Kumbhordhvevárddhabhágena. dhanakapam prakalpayet.
Jadúrdhvechatribhágena. damdoyamamitiritam.
57 Arddhámshakampapadmamsyát. dvájanamchárddhabhágikam
Jadúrdhvekampapadmamcha. chárdhabhágenayojayet.
58 Dvibhágamkugmalottumgam. damdatumgasyamadhyame.
Gadálamkarayuktamchet. padamkesaramádritam.
59 Adhavástupidamdasyá. damdamánenakárayet.

Pálikatumgadamdanapadamdamdatridamdakam.

60 Kamdharamchaikadamdamsyát.tkumbhochárddhadvidamdakam.

Ekadamdordhvapattamsyát.dvidamdamkugmalodayam.

61 Sheshamtumadhyadamdasyát.purvavatsamalamkritam.

Tiratárepratámsha vanyamshampálikáyatam.

62 Tadvishálatubhátámsham.sárdhavedábjavistritam.

Abjetáratribhágaika.tattribhágaikabhágikam.

63 Padusoparikarnasyát.tátridhákumbhavismritam.

Kumbhatáranavámshaika bhágadamdamvishálakam.

64 Damdatáratridhápári.tátrabhágaikakugmalam.

Mahábjáshtádashamkuryát.sheshamyuktyáprayojayet.

65 Shilávácheshtakedáru.lohajevátthakalpayet.

Tadvidhovismritamvádho.tádarddhádárapattiká.

66 Tadarddhamchátthapattamsyá.dadvayampadamatasyadhá.

Sheshamtukugmalamkuryát.vistáramyuktitónyaset.

67 Shuddhamishramchasamkirnam.vimánamtrividhambhavet.

Ekadravyamtushuddhamsyát.dvidravyammishrakarmyakam.

68 Dravyamchekarmyasamkirnam.shilácheshtakadárujam.

Ekadravyenayuktamcha.kuryámtushilpivittamah.

---

1 Stúpikálayatáram. lakshanamvakshyatedhuná.
Aurdhvabhúmyáyadápáda. tasyáyámasamanluná.
2 Galochchádyarddhatumgamná. vástukilayatamtatthá.
Tadvishambhapamayásam. stúpikilasyamúlake.
3 Adhavámgulamánena. kilamúlávishálakam.
Trichaturddhámgulamloke. dárujivamtupúrvavat.
4 Kilayadutribhágaikam. múlevedháshramíritam.
Madhyeváshtáshrasamyuktam. chágravrittákritistatthá.
5 Ekámgulágravistáram. múlágramtamkshayamkramát.
Adhavásikeharákáram. kilamadhyákritistadhá.
6 Stúpikilavismritátrigunamsyát. vahimcháramátudaivyamuttamam.
Kilatárasmritáddhattat. kilamúlamadhatatrayojye.
7 Támrijamchádhavaddáru. lábhetkilamprakalpayet.
Khadiramkhádiramchaiva. tamtrinisáramevacha.
8 Uttavaddárusamgrihya. sthápatisthápakaivaha.
Tatkálejjnápayedittvát. stúpikilasyavakrakam.
9 Rujvámgambhanavinade. tatkeshamottake netu.
Stúpikilamidampropta. tadúrdhveshtakalakshanam.
10 Mánamprágukatavat. kuryát. punstricheshtakalávidah.
Múlágrasamatáramcha. cheshtákápuruskamsmritam.

11 Janupúrvyaherishamtáram. vanicheshtakáládhá.
Shilácharmyeshilayuktam. cheshtakecheshtakáládá.
12 Pumvimánamchapurusham. vanitávanitákshipet.
Shilásamgrahakálotu. jjnápayet. punstriyáládhá.
13 Chimúrddheshtakáproktá. lupálakshanamuchyate.
Stúpitumgadvayamvádha. vimánámchavashodayam.
14 Ettattushikharottungam. tadarddhamgalatumgakam.
Lupárúpashikharamsyát. shrivátattallúpasanam.
15 Uttarádimanikhyántam. prastárasyottaregale.
Tadúrdhvedamdikamkuryát. lúpamánamihochyate.
16 Devánámmánushánámcha. lúpamánamyathákramam.
Ambaramchamgayamjáni. gaganamchavihayasi.
17 Anantachámtarikshamcha. pushkaramchásktádhálupá.
Devánámkarmyakekurya. duktamevampurátanaih.
18 Shikharodayatattulyam. mahijyákásyapikshaní.
chorvigotravasumdhará.
19 Vasudhácháshtádháproktá. kárayetmánushalaye.
Sarveshádevatayogya. naránáchottayogyakam.
20 Suránámuktamánamgat. malyestatmapyayatnatah.
Shikharodayatattulyam. vistáramnámatambaram.
21 Ashtámshechaikahínamta. vistáronátyatoriyet.

Saptabhágaikahínantu vismritajyotimánatah.

22 Shadbhágaikamchahínantu vistáramgaganamsmritam.

Panchabhágaikahínantu vistáramtadvibhágasi.

23 Chaturbhágaikahínamna mataametadvishálakam.

Uttungatátribhágaika hínatáramtáriksheshakam.

24 Tungamyamshaikahínamsyát dvyásam pushkaramíritam

Tungádvyásántayatkaram mánamhastáyakamlatha.

25 Atthávashikharottunga mashtabhágamvibhájite

Ekámshádhikavistáram ruktametanmahibudhaih.

26 Tungasaptámgakamchásta bhágajyaítivismritam.

Tungeshadbhágavistáre saptámshákáshyapitatha.

27 Tungamekámshakamvyásam dvibhágamvasudhábhavet.

Purvavatkarnamánena pratidínghamudíritam.

28 Shikharavávritevére sabhámantápagopure.

Shálachanáshikábhadra kútonidaistutoranaih.

29 Kapotepanjarechaiva mushtibandádisarvakám.

Hastihastádimánánám mánamelshilpavittamah.

30 Etattumadhyadesheta tasmátkarnavasánakam.

Kramátsopánavatkurya ttammánamvakshyatedunā.

31 Madhyakarnadvayormadhye vikalpamkalpayetsudhiḥ

Ekadvitrichatushṭamcha shashṭhasaptákanaṭṭeram.

32 Darshamekádashamchaiva dvádashamchalupamvitam.

Kechilvekenamadhyátve kampamchámshalupámtakam.

33 Gachchopánakeramamkuryát devashchádhálupodikam.

Devánámchakravartínám vikalpyamyogasávashak.

34 Jasmádvidillupenaiva hinamshúdrattakamkramát.

Mukhyaharmyeṇdamkuryát kshudramharmyediskeshatak.

35 Ekádashavikalpámtam bhúsuránámtuyogyakam.

Navámitámbhúpatenáinamcha ekaikádvikalpamiritam.

36 Ekádyashṭavikalpámtam yuvarájasyayogyakam.

Ekasaptavikalpámtam vaishyakánámprakirtitam.

37 Ekátpamchavikalpámtam shúdrakánámtuyogyakam

Anyaddhitarajátínámvikalpamtrayapúrvavat.

38 Evamuktálupáshrenim kuryáttushilpivittamak.

Madhyelupáyutammánam karmavistáramishyate.

39 Madhyedichányatásarve vikalpatadvibhajite.

Jattattearnasyamánena vishálamshyáttupúrvavat.

40 Jattattamthasyamánena yalupádirghamiritam.

Tatsamamváribhágamváschárddhakamevavá.

41 Dirghátvalambamamlampya vistárátasyanirgamam.

11835 - 538

Tasrimánamyadáshobham. yuktyátaraivayojayet.

42 Trichatushpamchashanmátram. lupámúlavishálakam.

Samampádatribhágamvár. chárddhamválambavámitakam.

43 Ekadvitryangulamváfi. ghanamsarvámgasammatam.

Anyatsarvámgavistáram. yadhá yuktivashátmyaset.

44 Ekadvitryamshasámámtam. stambhasyeparivinyaset.

Lupámpráguktavistáram. tattadtvamshámghrakámlakam.

45 Adhopádasyalupstávai. tatradoshanavidyate.

Karnátkarnavasánamsyát. milvásútrámprasárayet.

46 Tatesútrátatthodeshe. kukshijválválvásarordhvake.

Lupátkukshipradeshetu. chilváchuvasánakam.

47 Adhachamdramchadátkáram. yuktyáchamdrayatheshtakam

Múládivásanámtamsyát. chhidrameekadvayamluvá.

48 Chamdramtekshepanáyuktam. chidrasútratatthonyaset.

Tachchhadrevetrasamyuktam. lupádárátuvittamam.

49 Hirenyamadhyalupásarve. lupásamkhyáyatheshtaká.

Karavirevirábhum. sampuláhhavikalpakam.

50 Ekakugmalayogyena. karnachchhayálupámvitam.

Agramvikasti bhamsyát. múlamchanibidámvitam.

51 Karnechaikalupáshche lupábáhulayojayet.

Hrasvam dírghamyatamsarva.nálikesaradalábhavet.

52 Báhúlakarnakarneshu.bahukugmalayojayet.

Evamyatakshanamproktam.kútakáramlukárayet.

53 Damdikordhvevajanasyát.lupilásyopariniyaset.

Hshepanenajhashákáram.vámavámetuyojayet.

54 Evamlumámalávrittan.devánámharmyakenyaset.

Vrittamvádashadashramvá.cháshtáshramvátathayate.

55 Kuryáttatralupámána.púrvavatpárikalpayet.

Harmyetamchaikapamchámsha.lupávarnamyadhákraman

56 Jasmádvihastahinena.strachatvárikámlakam.

Devánammánushánámcha.shúdrajátyávasánakam.

57 Madhyakarnalupámadhye.sarvasopánavamkuru.

Shamkhatumdapadákáram.shamkhaváartavikalpakam.

58 Prágumámamánuketadakshinávartamkuryáttuvákuvájanam.

Shamkhavartamidamproktam.devaharmyetuyojayet.

59 Sarveshámchalupánámcha.rujuvaktramtuvápunah.

Vahuchitrambahuchchhidram.bahuvetramyadhábalam.

60 Yadháshokhamyadhákuryá.chchheshamyuktyápurayojayet.

Evamuktalupámrdveva.shishtavámásikápamjaráuvilam.

61 Sheshampráguktavatkuryá.tsarválamkárasamyutam.

Adhaváharmyatungetu-dvádasham vibhájite.

62 Adhyarddhamshamadhishthánam-pádadirghamgumámshakam.

Tadarghamdrastanátsedha.grívochchaladgumámshakam.

63 Remamchaludvibhágasyát-stúpitochchashivámshakam.

Prástarordvedvabhágena.chámtaramprastaránvitam.

64 Utsavedaikabhágetu-vedhitungamshivámshakam.

Pádatungamshivámshasyát.tripádámshachamamchakam.

65 Vedikochchhamtupádámsham.kamdharochchamshivámshakam

Shirasastugáschinibhágachordhvekumbhamshivamshakam.

66 Tadúrdhvegrívamamshena-purvavatsamalamkritam.

Adhavámánubhágamtu-harmyamtungamvibhájite.

67 Pratipádamadhishthána.ladvachámghravibhájite.

Tadarddhamprastarotsedham.yugmámshamgrívatungakam

68 Tadarddhashikharottungam.tadúrdhvestúpikámshakam.

Grívamamchordhvamamshena.yadeshtadinasamyutam.

69 Tadúrdhvechadvibhágena.karnaharmyádimamditam.

Sheshámkamdharamproktam.purvamvatsamalamkritam.

70 Adhaváharmyechatungetu-shodasham vibhájite.

Adhishthánadvibhágamsyát.pádatungamyugámshakam.

71 Prastaramchádvitibhága.chordhvabhágamvibhájite.

Shatbhágordhvatalekurya. Ittadvistáramitimnzilam.

72 Aurdhvavágampúrvavalkuryát. sarvalamgárasamyulam.

Jadeváshtámshakamchordhve. prádalumgamdvayámshakam.

73 Jadarddhamanchalumgasyá. talsamamkamdharodayam.

Dvadyámshamshikharottumgam. chádhyárddhámshamshikhodayam.

74 Aurdhvaprádodayebaddha. bhágamekáshavedita.

Sheshamtupúrvavatkurya. tyashtavargamvidovidah.

75 Vedavridhyáshtabhágamsyát. tmásluptikámtakam.

Ádhishttánamyugamshamsyá. prádati kámshakam.

76 Prastarochchamyugámshamsyá. dúrdhveprádamsharámshakam.

Grívamtumgadvibhágamsyá. chchikharovedabhágikam.

77 Stúpakodvedabhágamsyá. Ittkarma mmyádimamditam.

Etatvashtavidhamproktam. chaikabhúmividhánatah.

Vimánam.

1 Vimánamsamayamharmyam. cháyamvásahishnyakam.

Prásamambhavanamkshetram. mandirádhatamtatha.

2 Vegmagrahamtumávásam. yaddhámavasnátanam.

Vásanamgehamágáramsadanamvashitamgriham.

3 Vilayatmálikoshtamcha. sthánamprárjáyavachakam.

Vimánasyatuvistáre. tribhágadvyamshakamgriham.

4 Harmyetárelubhúlámsham. bhúlámshamgarbhagehakam.

Gehatárelusaptámsha-nálitáramyugámshakam.

5 Nálitáramavámshamsyá chárámgrihasmritam.

Ishayavyásacharudrámsham. shadbhágamkeshlavismritam.

6 Naikárkabhágavistári. saptámshamnálikegriham.

Pamchádashámshakamtáre cháshtámshamgarbhagehakam.

7 Vistárechadvibhágetu. chaikámshamgrihavismritam.

Sheshamkudyavishálamsyá. dgarbhegehamvritamlatthá.

8 Ádálabhúrishoshtasavitálámtamúlagrihamámtagrihavimánavidam.

Ishápagrihamálikavimámidamuktamádyamánatalámamagrihalaram.

9 Etatkudyamvishálatudvádashámshamvibhájite.

Pamchámshamtubahidyakevá. chátasaptámshakam jit

10 Tadvayormadhyadeshetu. dvárapádasyamadhyamam.

Etadbahisthitestambha. taduchámtarihochyate.

11 Tatpádamadhyamarechámta. mamgulámtamgharamadhyaman

Yetumadhyatumámshreshtham. harmyedvárasyayogatah.

12 Ishudraharmyechayuktá kuryátstilpivittamah.

Atastambhavinávápi. kuryátbályastapádakam.

13 Vibhajetem ketena dáshta. harmyapádodayotattá.

Yattedhshámshahinamsyát.shuddhadváro dayambhavet.

14 Yadarththadváravistáram.devánámharmyamadhyame.

Nágarthamgulárabhya.dvidyamgulavivarddhanát

15 Ekahastavasánámlam.kanyasáditrayamtrayam.

Dváraphádasyavistáram.kshudraharmyeshuyoggakam.

16 Chaturvimshámgulamparamcha.vimshatyamgulabhárabhet.

Dvidryamgalinavriddhimsyát.kánysádinipúrvavat.

17 Chatvárimshámgulimchaika.chatvárimshámgulámlakam.

Madhyamammánaharmyeta.dváraphádasyavismritam.

18 Dvihastaruda márabhya.tritryamshulavivarddhanát.

Yatrihamsáyadiryáya.dadhaváditrayatrayam.

19 Evamtudváraphádasyá.dvistáramchomálayet.

Hechiddváraphodhoscha.vashádváráma ghravismritam.

20 Yattuphádavishá

Yadarththam válriyamshaika.dáróphádasyatáttadká.

21 Dváráyámchasamamhádau.chordhvadovattikághanau.

Yahaivavismritamdirgham.kavátamyukhyátra

22 Devabhúsurabhútánam.sámamtaprammakhádinám.

Yoggyamkatáyayugamcha.shreshthammadhyálpaharmya-ke.

23 Antarváhibahirváhi.vabdanamkilanamyutam.

Dvára báhyetu sarválamkárasamyutam.

24 Dvárapádasyabáhyetu. sarválamkárasamyutam.

Dvárordhvaudvárapárshcheccha. kuryáttadvárade vatám-

25 vatámcharadevánámstyashtádoshamsamávahet.

Pasmáltpárihárechchhilpichámlástambhamprayojayet.

26 Jatvádipattikámlamcha. pamchámshamtúyathávidhi.

Devatásthápanamkuryát báhyenálampraayojayet.

27 Alamkárammasúmánám syánamoyádánárthitham vipra-
-náliká.

Vistáráyámamulsedham lambanamvakshyatettuná.

28 Adrapangtisádábhánarmanushodashakámgulam.

Pamchadáruchitamná stáram parikirtitam.

29 Vitasyáltkeshuhastámtam pamchadáyámamiritam.

Vitatkukshudravimánetu madhyadevasyavámake.

30 Púrvadikchottarevápi yuktyánámcha prayojayet.

Yathápúrvoktamánetu tadúrdhvedigunámlakam.

31 Madhyamechottamecharmye tattunálam pramánakam.

Yadádishthána lodayambhavet

32 sedhechittribhágaikam tasyádhochágralambanam.

Nálamálavisháletu bhútabhágavibhájate.

33 Triyamshamchágravistáram lambanam

Kugmalámchatrichhágamsyát. padamekenakárayet.

34 Tadúrdhvavájanamchámsham. yuktyáchasyamalamkritam.

Dára padávritamváhá lamkritam.

35 Ekadvitryangulamváfri. chatushpamchángulenavá.

Múlyavistáravichchhedam. yuktyáchchhidrampakalpayet.

36 Múlapamcha chchhidramvishálakam.

Múletusimhavaktrámsyát. tadámyamirgamopamam.

37 Rambhanámrapprasúnámbham. kuryáttushilpivittamah.

Shirshamchashivágrivam. vrittamsyádvaijayantiká.

38 Tadevakarnakútámche. ddváhhogamitikirtitam.

Tanmadhyebhadrasamyuktam. grívaskálámitismritam.

39 Tadashtá shishamsyát. svástibamdhamitismritam.

Tadevachaturasramchet. shikkaramshrikárambhavet.

40 Tadvyashrávrittasamyuktam. hastipríshthamudáhritam.

Shirograveshadashramsyát. kamtharamihochyate.

41 Madhyebhadránashálámsyát. karnakútápasamyutam.

Tamchalábhadranásyámga. shirogrívamtuvrittakam.

42 Adhaváchaturashramsyát. kesaramtatprakalpyate.

Tadevákáramáyáma. tattanámná ritam.

43 Evamproktaharmyakemadhye.

Ládikoshṭádividhikulayuktá
Háránvitá násiká sampjarásyam.
Kurpásarvamvedikábhadrayuktá.
44 Karmyatárásamamchatushrakam.
Taktipádaladarddhamathápivá
Hudyatárasamádiyalthákramam.
Kanyasatrividhammukhamamtapam.
45 Tammukhammamtapammukhyavimáne
Madhyavimánasamamtapapádayuktát.
Amburamamta madadvayadamda.
Hemyavashádupaveshanayuktam.
46 Yatatkeshudravimánetattammukhemamtapamsyát.
Tvayarmadhyeshcchaikádyapadyambastavistáram.
47 Atthavádatrihastamsyát prásádakathitam
Ekadvitridalamvácha.chámtárátasyadeshanam.
48 Kumsahitástambhamvá násikápampjarayuktamevavá.
Shálápacharayutoramaisamatamkerityayuktyá.
49 Ekadvitrichaturbhaktyám.bhayuktámitikathitam.
Atthavádvárayuktamvá.purvadvárámanenakuryát.
50 Tadvárammukhasopánam.hastistimabhushitamsamyak.

PUBLIC LIBRARY

Yatsamammamlipradeshetatsammúlavatthvalankyam.

51 Anyamamtapradeshecha.yatmanoramalambritam.

Mamtapriprastáram rdhve. harmyádimandilámyatat.

52 Antarálasyamamchordhve.násikáshálamamjaram.váji.

Tammamtapamadhyeprásádavashádvárasyasamkalpya

53 Púrvavatkudátasamyuktammamtapasyámtakassakálayuktam

Tadbahirdvárádhawámyasettadvárapárshvayeshchaiva

54 Nadimahárkáládauchottavadvárámyasya

Mamtapamdakshanekoshthe.sriktayukchaivavinayakamu-ktam.

55 Mamtapesaumyakoshte.sthánadurgayukesthápayechchasam.

Prásádadakshinemadhye koshtepyákhyámadakshinemúlam.

56 Tadúdhvegrivakoshtamúlamvirabhadramváji

Pashchimemúlemmamdyakoshtingamubhútam

57 Althavárddhamámishvarasthánakamvishnusthápayedváji

Tadúrdhvegrivakoshtakeshavamvánrisimhácharyatásinam.

58 Saumyakemúlatalekoshtesthánakamchaturmukhamsyát.

Tadúrdhvegrivakoshtedhanamdamvákamalajamváji.

59 Púrvakegaladeshemadhyakoshteguhamgajára Ithitham.

Nishápatimváltasarvetattadevyásahásamamuktam.

60 Indrasyadakshinadvárá.Itharitashshodashávigrahamkuryát.

Prastáropaarideshetu.tkomesthápaye dvrishabhám.

61 Harnaikamekamukshadvayamváthavrishabhayuktam.

Ekámtakatalamsarvemetadaivámyapurámasamyutam.

62 Etáchchhivaharmyámámyogyamvinokshamasyadevatámám.

Tattadváhanamuktamchaimaiva pratitabava.

63 Adhavávishnuvimánedi vatásthápanamvakshyámu

Dvárechandaprachandaucha svamtapamyámyenavatitalamvri-
-tam.

64 Potrinrisimhamamtukeshavamshvarlitthakarmát.

65 Purvodidikshuchalu reshuchapúrvakánta

Harmyekabhúmigalandeshamatprashtham

Hurmyátdurgahimadásanamadhyutamvá

Práchyámdishidvitalaharmyagalapradeshe.

66 Shrimádhavanaraharimkritádakeshinácha.

Náráyanamchamadaprashchimadikpradeshe.

67 Chordhvaváladhadhotate

Evamtuchottukritávodadádijanakálam

68 Tattadvimánachordhvetu tattaddevánvishekramát

Anyeshámde devinám manadvivánvitam.

69 Sarveshámharmyakelmryát.tattadváhimitiritam.

Shayanamvásanamvápi.prastáropaarimyaset.

70 Evamtalprokta vanddharyam kurvyáttatsampradámpadam.
Ekabhúmirudayádadhikasicho
71 ruchirárthithasamyutam
Nopapattibhavanenyutamtuvá.
Hárayettikattilampurálanaih
Evamsarvábharanyálamváráyuktá.
72 Nánávardhye Ipidhikádáramamcha.
Hinádhikyamchedvinásham hitasmát.
Kurvyátsarvamchoktavatsampadárththam.
73 Itimánasárevástushástre kabhúmividhánonáma Ekonavimshodhyáyah

---

1 Dvitálánámalamkáram.vakshyesamkshipyatedhuná.
Vistárochaivabhaktava.purvavatpatikalpayet.
2 Upádánádistapáryamtam.chásthlavimshadvibhajite.
Ádhárochchamgunámshasya.Upádatumgamshadamshakam.
3 Baddhámshamprastarotsedha.chordhvapádamsharámshakam.
Tadúrdhvepádaviamchordhvoshivámshamvedikodayam.
4 Tadvayamshamdharochchedham.vedámshamshikharodayam.
Tadúrdhvestúpiyugmámshám.tumgamtupárikalpayet.
5 Ekatrimshakamtumgam.sárddhabaddhamasúrakam.

Saptámshamphádatungamsyát. tadarddhamprastarodayam.

6 Tadúrdhvorlltthamadhishthánam. nyamshavedámghralingakam.

Tadarddhamprastarotseedham. tadarddhamvedikodayam.

7 Tadvayeshvigatungamsyát chebhikkarochakam yugamshakam.

Stúpilungamdvayámshamsyát dvitáladvitiyakam.

8 Tadvorlltthamadhishthánam. vimánshenavidattakam.

Tadúrdhvamghramsharámshamsyát. harmaharmyádimanditam.

9 Shestantupúrvavalbhuryát. tritriyadhvitalambhavet.

Tungedvirashtabhágamsyát dadyárddhámsharasúkaram.

10 Gunamshamchámghritungamsyát. hrastaramsárddhabhágikam.

Tadúrdhvamshamadhishthánam. tadúrdhvedayamshakámghrakam

11 Shivámshamprastarotsungam. trivadhamchordhvamasúkaram

Pádámshamvedikotungam. sampadamshagalodayam.

12 Dvyarddhamshamshikhatungasyát. saptadámshamshikhodayam

Chaturddhadvitalamprokta. tadevashikharevidah.

13 Jambanárddhabhágena. vapanádikriyánvitam.

Shesham proqukta vatbhuryát. shamcha dhárídah.

14 Ekádashámshakantungam. naikámshenamanóharam.

Ashvinitámghratungamsyát. shivámshamprastarodayam.

15 Tadúrdhvedhvajahitosyát. Hanumanchamasunrakaram.

Tadvayamprádutungamsyá. Ttadarddhamprastarodayam.

16 Tatsamamveditungamsyá. chchivámshamgalatungakam.

Shikharochchadvibhágamsyá. dvámshamstúpikodayam.

17 Shashtakadvitalamproktam. saptamam vakshyatedhuná.

Ekádashámshakatunge. chaikámshemamusúkaram.

18 Dvibhágamprádatunga-syá. ttrastarámchádharámshakam.

Kuryáttatraghanamchordhve. shrípádámshamasúkaram.

19 Tadvayamprádatungasyá. ttadarddhamprastarodayam.

Tadardhenghrisaprádámsha. chárddhámshamprastarodayam.

20 Pádámsham kotungam. tadvayamgalatungakam.

Shikharochchamshivámshamsyát. tadarddhamta kkodayam

21 Dvitalesaptakamproktam. trayamghrekarnaharmyakam.

Tudevashádikamtunge. múlenaprastarordhwake.

22 Amshenachaprastúttamsyát. tvada kadvitalamsmritam.

Evámganyavishálturyát. nirgamamtaddhikochyate.

23. Trágutávismritambáhye. nirgamamprivitastatha.

Ekadamdadvidamdamvá. tridamdamnirgamamsmritam.

24 Ekadvihastadvihastam. prádunirgamam

Trichaturhastamárabhya. dvidvihastavvardhavát.

25 Ekádashámtahastámtam. pámchádhanirgamambhavet.

Panchashattaramárabhya. dvidvihastavivardhanát.

26 Shaikáhamasuhastántam. mirgamam panchadhábhavet.

Kshudrát pramadhyamukhyánam. yuktyátrácháyojayet.

27 Adhavátharmyavishálárthitham. tamchamirgamantuvá.

Eladbhaktivishálata. kutamekaikabhágikam.

28 Ekamprádamdvipádamvá. tásyakáravishálakam.

Dvibhágamvamádhwakálávávishálakam.

29 Harmyechordhvalávevádá. bákyekutádivinyaset.

Karnaharmyápulamvádha. choltaramprastaramtuvá.

30 Trichatushthámqulamváphi. dvitalenghravishálakam.

Pachchatushtamchashatsapta. cháshtámqrituvishálake.

31 Tattadekámshakinamsyát. tadúrdhwepádavishálakam.

Shálákutachapádaucha. bákyamadhyamatárálakam.

32 Násikápanchatáishshálá. kumbhapádádibhúshitam.

Toranainisubhádrádi. mútichordhwevabhúshitam.

33 Nánádhishthánasamyuktam. nánápádairalamkritam.

Nánásopánasamyuktam. kshudranásairvibhúshitam.

34 Arddhashálávisheshosti. chorddhashálásamanvitam.

Aurdhvamtuprastáráma tásyá. ttenáshikábhiralamkritam.

35 Kútonámchaturashramsyá. mmadhyemadhyetunáhram

Ekadvitrichaturdandamadhyabhedaistunirgamam.

36 Chalushkálácha shkuṭávashṭaháramsamamjaram.

Ekadandárddhadandamvá.chordhvadandádideshanam.

37 Madhyakoshṭedvipárshṭu.chárddhashálamsamanvitam.

Jadúrdhvemadhyamevási.talpárshvevaktranásikam.

38 Jalpárshvechálayokpárshve.keshudranásairdvibhúshitam.

Kúṭakoshṭádisarvángam.yuktyátusamalankritam.

39 Sheshamtupúrvavatkuryá.tkarmakarmyádichottavat.

Jaṭṭáshṭakadvibhúmetu.sheshánámvakshyatedhunám.

40 Vistárástarddhadvigunamvá.trigunamvátadubhiyam.

Jammukhemamtáṭṭashṭu.kuryádadhikamandalam.

41 Jalpúremadhyamedváram.gavákshampádakalpayet.

Dakshinemadhyamadváram.syádashṭemadhyamantáṭṭam.

42 Chaturdvárasamáyuktam.púrvaissopánasamyutam.

Jadghanasyalasarvángam.tálakoshṭádibhúshitam.

43 Somapiṭṭhamadhishṭánam.sopapiṭṭhamasúrakam.

Jadúrdhvepádamamchancha.samyuktamtátrivargakam.

44 Púrvavanmánayuktyácha.vimánamtasyanirgamam.

Kuryátpádatumgeshu.shadbhágamshadipomakam.

45 Prastáramsyopariṭṭasya.chámtarmandalakudyakam.

Karnaharmyádisamyuktam. sarvalankárasamyutam.

46 Aropya pradakshinasyárddham. madhyamevaprakalpayet.

Sheshamtu purvavatkuryá. tsarvadevámshchasadmake.

47 Shrikaramvijayamsiddhim. praushnikámtikamadhkutam.

Svastikampushkalamnáma. prathamádyashtasadmake.

48 Purvavachchokladevánám. sarvaharmyeshuyojayet.

Adhavávishnuharmyetu. galepurvajanárdanam.

49 Dakshinedakshinámúrtim. narasimhamadhápivá.

pashchimekeshavamproktam. chom

50 Padeshámshatvadhishthána. dvibhangampádadirghaka.

Padarddhamprastarotsedhi. pádamchopapithakam.

51 Patsamodhvetvadhishthánam. tadvayampadadirghakam.

Padarddhamprastarotsedhe. chárddhámshenamasúrakam.

52 Ekámshampádadirghamsyá. darddhamshammamtungakam.

Padarddhamvedikottungam. tadvayamgrivatungakam.

53 Grivatungadvayamchordhve. mastakárddhamshikhodayam.

Evamsukhálayamproktam. sheshampurvavadacháret.

54 Pasyopapithadeshetu. chordhritáharitámvitam.

Elamlukesaramproktam. kamalámgamihochyate.

55 Chaturmimshámshakamlunge. shrikámtasyáterilistatha.

Sarvámgánámgavákshasyá. Ikarnaharmyádinálaka.

56 Jánávedikavápyukta. mánastambhairalamkritam

Chaturdikvoranamkuryá tsamkirnadravyasamyutam.

57 Adibhúmamtukudyasyá. durdhvabhatelyámghrisamyutam.

Urvalambarasamyuktam. brahmakámtamitismritam.

58 Adhavátumgamánela. trimshadamshamvibhájit.

Adhishthánadvibhágamsyá. ttadvayam prádatumgakam.

59 Tadarddham prastaramtumgam. choddhuracha mtulatsamam

Várddhavamyamshakamchordhve. prádamsárddhamshamamchakam

60 Jatsamamchordhvamamchasyá. durdhvaprádamgunamshakam.

Saprádámshamprastaramsyá. ttatsamamchordhvamamchakam

61 Tadarddhamvedikottumgam. tadvayamkarnadharodayam.

Shrivadvayashirottumgam. sheshamtasstúpitumgakam.

62 Karnaharmyádisamyuktam. merukámtamitismritam.

Tadevákámshamádikyam. múlevamyámshamánasam.

63 Tadvayamprádadirghamsyá. ttadarddhamprastarodayam.

Vishálatuyathábhágam. kútámámchakabhágikam.

64 Madhyedvitrichaturbhágam. syálákoshtámprakalpayet.

Ekamvádvitridandena. bhadramirgamamritam.

65 Hárávatátribhágaika. madhyeshálávibhushitam.

Ashṭáṭeṭṭam samáyuktam kúṭakaṃchashṭasamyutam.

66 Shodashákáraráḷáram kalpayechchachalustale.
Ullavistáraladbhye vedáṃshávrittamúlake.

67 Vismritárddhasamaṃváṛisyadhúyuktirashámyaset.
Adhishṭhánaṃchapádaṃcha prastaráṃchatrevargakaṃ.

68 Shálakúṭamchaháraṃcha yuktyátaivayojayet.
Sarválaṃkárasamyuktaṃ múlesrásádatanyaset.

69 Sadúrdhvadvyamshamávrityá karṇaharmyádimaṃditaṃ.
Adhavávismritárddhena prákáráttrávritaṃ.

70 Ekenakarṇaharmyádi tasyántarjalatashṭakam.
Adhavádvyamshamávrityá rindrakuryádvichakshaṇaḥ.

71 Sadúrdhvevismritábhye dvyamshenávritapúrvavat.
Tasyántashchatvarkuryá dbhágadharmairalaṃkritaṃ.

72 Ekenakarṇaharmyádi maṃditaṃchapratinyaset.
Bhágenaphalitorindhraṃ chordhveladvajjalastalam.

73 Tattadbhye pisarvámgaṃ karṇaharmyádimaṃditaṃ.
Dvitribhágaṃnadhyetu shálayámaṃtuvinyaset.

74 Kúhinámekabhágena shesham hárápanjaraṃ.
Indrakántamilipróktaṃ keshuṭremadhyaṃchamukhyaḥ

75 Tammukhemantapammuktaṃ taddakshiṇamantápaṃsyát.

Prágrisopánamádhyánám chordhvavásáranáyam.

76 Pálammúlasyalmadhya chordhvalatrasanáyalám.

Theshampúrvaduddishlámchásphalaphitamanditam.

77 Kshudramadhyanmukhyamkeuryáddharmansarvadevánám.

Asyányaqutamánamcha keuryátpurálanaih.

78 Kadhilammánádhishthánapádaivavashibhúshchabahuvidhaih.

Kúlasaishchashálaishchabhadrairdánapadamgarbhavahúlaraih

79 Kshudraishchanamságanainánápanjaranditaranamahánásainá-dhabraih.

Koshtervidyádharádyaikhagádhipatibhúshanamkuryatesthakshudrama-dhyamadanu-

80 Khyabhaumakerudravishnujanakádiharmyake:

Dakshinamúrtinarasimhamúrtitat.

81 Adimúrtipurottavaitat.

Evammúrtimdakshinátikramena.

82 Chaikabhaumamúlasthaládim.

Kuryátsarvamgrivadeshápatitat.

83 Kadyukládimádevatávinyasettat.

Stimánasárevástushástrechata. sthalavidhánamnáma-

dváviminshodhyáyah.

---

1 Pamchabhúmividhánasya lakshanamvakshyatidhuná.

2 Vistaretsedhamánantu. purvavatpariklapayet
Jammádistúpaparyantam. vimánámtamvibhajite.
3 Bánavishnushadamshamsyá. dvishádishtámachostrayam.
Tadvayampádatungasyá. Prastarochchamchatámshakam.
4 Tadurdhvesárddhabaddhámshamm. tadarddhamprastarodayam.
Gunámshampádatungasyá. sabhágoddhatamanchakam.
5 Sárddhamyugmámshapádoshcha. supádámshamprastarodayam.
Kharanoshchamdvibhágasyá. mmanchamchamnambarámgakam.
6 Pádonadyamshapádoshcham. shivámshamprastarodayam.
Purvavadbhaktimánena. vistáretpratikalpayet.
7 Kshudrechamadhyamukhyecha kútaśálátibhágaká.
Ekampádadvibhágamvá. karnakútádishálakam.
8 Shatsaptáshtanavámshamvá. shálayámamtumme
Shálakútadvayormadhye. sheshámshamshámtarálakam.
9 Tammadhyetrivibhágaikam. kshudrasháládivishálatá.
Tuttapárshvadvayohare sheshambhágavidhiyate.
10 Tadurdhvechaikabhágena. kuryádádita.vimdrakam.
Sharotalechapádocha. karnakarmyádimamditam.
11 Pumdarikamitiproktam. madhyetubhadrashálámchashrikamta-
-mitimritam.
Urdhvashálachasamyuktam. shrimbhogamitikathyate.

12 Bhúlásárshvetukúlamsyát dváráváṁtattukachchate.
Galakúlámsamáyuktam pranjáṁchamudiritam.
13 Balotalatadvakoshto shravábhárampariksitam.
Panchayugmantusamyuktam harmyakámlaprakalpayet.
14 Urdhvakúlamsamáyuktam hinakámtamitismritam.
Etatvashtamidampróktam keshudranáshchádibhishitam.
15 Nanádhishthánasam ktam mánavádijalamkritam.
Ekámshamsamiyáshamvá pranchasamyukta vavá.
16 Evamsaptatalampróktam.
Devánámpúrvavattkurya Italettaletuvinyaset.
17 Itimánasárevástushástresaptatalamvidhánonámapranchavimshodhyáyah.

---

1 Ashtalalapramánamsyát.
Púrvavattungamánena kudyamátungamánaye.
2 Púrvavadbhaktimánetu kúpishtádimánaye.
Bhúkámtamchamrigámtamsyát svargakámtamtadhaivacha.
3 Mahákámtamjanákámtamchalaprakámtamstyakámtakam.
Devakámtamitiproktam cháshtámchanavamasnevahá.
4 Shodashámshakamádhikyam bhágaharmyavishálakam.

Ekáṁshaṁlukaráṁlásya.ddáraṁlárishaváṁshakaṁ.

5 Dvibhágenamáṁtushálásheha.tádarddhamchámtaráláṁram.

Saptáṁshenamahásháláharmyametattu vinyaset.

6 Chalushkonechatushkútaṁ.koshṭeháráchatushṭátá.

Kshudrasháláshṭádháprokta kashṭashálá chatushṭayam.

7 Madhyasháláchamaddharme.

Tattátpárshvatuyodeva.dvibhágáddhaṁtushálayet.

8 Evamúlatáshchadaisheha.

Athaváshṭádashámhetuḥ.kutáháretupúrvake.

9 Shadbhágenamahásháláchatushsháláttribhágikaṁ.

Madhyasháleyugáṁshena.bhadrashále

10 Sheshaṁtupúrvavatteurya.dbhútakaṁchamitiritaṁ.

Ekonaviṁshadaṁshena.cháshṭábhúmivishálake.

11 Ekaikaṁkutávistáraṁ.mahásháṁráṁshaka

Anusháládvibhágaṁvá.mahárámtádvibhágikaṁ.

12 Mahásháláttribhágena.bhadrasháláviskálatá.

Sheshaṁpráguktavatteurya.unmadhyasháláháráṁsáṁshake.

13 Sheshaṁtupúrvavatteurya.dbudhakáṁtamitismritaṁ.

Evamcháshṭátálekshudrá.harmyamevaṁprakalpayet.

14 Ekáṁvisháṁshakaṁchashṭá.tálaháarmyavishálake.

Madhyesapitámshakamchaiva. mahásháláprakalpayet.

15 Tanmadhyebhúlabhágena. madhyashálásabhadrakam.

Tadbahimchatribhágena. madhyashálávibhúshitam.

16 Sheshamprágukta valkurya. tsarvakámtamitismritam.

Evamashtatalekurya. mmadhyamálamyamevacha.

17 Dadhyávimshakaramkára. vasheshtamashtatalambhavet.

Tanmadhyechashtabhágena mahásháláishálakam.

18 Tanmadhyevedabhágena.

Mahákámtamitiproktam. madhyemadhyedvibhágikam.

19 Bhadrashálásamayámcha. sakámtamitivismritam.

Tashchámayanayadivásetu. netrashálásamávritam.

20 Elattusamakámtamsyá. chehesham prágukta vanniyet

Tadevamadhyashálétu. tasmáddevivisheshatá.

21 Ekaikakúlavistáram. sheshampúrvavadácharet.

Tadetushámushálaishu. kuryammadhyasamaprabham.

22 Tadevakámtamitiproktam. shoqnasholpimanitale.

Alamkáramchasamyuktam.

23 Janmádistúpiparyumsha. gamánamihochyate.

Bhaikáshtapamchashaikáshcha. harmyamtumgavibhájite.

24 Ádháramcháshtahorena. tadarddhamvashablitvadam.

Sárddhavá himchalechordhve. mamchapádamgunámshakam.

25 Yadarddhamchordhvamanchamsyá. ttripádáleshágnitungakam

Sapádamshamprastarottungam. dvadyámshambharanodayam.

26 Dividandamprastarotsedham. jamghayámatraderddhakam.

Dvamshamandádikámsiakam

27 Urdhvamanchadvipádamsyát. tripádamadhasámshakam.

Yadúrdhvetatribhágikam.

28 Yatribhágikavedimsyá. ddvibhágamjalatungakam.

Sapádabaddhámshakamchordhve. shiralsedhamnimodayam.

29 Hechatattalúdevamtusapátábhágavidhamtadhá.

Púrvordhvabhágamúletu. yubetyámshenamasúrakam.

30 Yalátámshaikabhágena. kamtaharmyalátháyase.

Amtaraprastaroshitam. tasyátteebhágekuryátastavalimgakam.

31 Múlabhágeshadámshena. chúrdhvosyánmandalámshakam.

Sitrashá rddhashálácha. chitrasháládibhúshitam.

32 Koshtasháládimadhyecha. násikápamchadhóshalá.

Kútakoshletubhúshitam.

33 Toranairvitasháládi. násikápilatamshivam.

Bhadranáshivalamkritam.

34 Kshudrashálápradesheta. sarválamkárapújitam.

Násikáprasnjáránvitam.

35 Sarvámgakshudramukhyámgam. prastárálankritamkramet.

Mánádhishthánasamyukta. mánápádairalankritam.

36 Nágaramdráviládini. kesarádishikhánvitam.

Sarválankárasamyuktam. purvavatparikalpayet.

37 Iti mánasáre vástushástre Ashtatalavidhánanama.

Shadvimshodhyáyah.

---

1 Navabhúmividhánamsyá. Ilakshanamvakshyadhuná

Vistárottungamevaváimshikútakoshthadhikabhágikam.

2 Madhyashálashadamshamsyá. tatsamamshántavamshakam.

Tanmadhyechadvibhágena. sattrashálairvibhúshitam.

3 Dvidvibhágenakárayet.

Sheshamprágukta vannayet.

4 Mahashálaishchaturbhágam. madhyeshudramlakáravam.

Tadevakshudrashálaishcha. vedabhágamoishálakam.

5 Dvibhágambhadrasamyuktam. shatdetamparikirtitam.

Tadevashasyashálatu. vishálebhadrakoshthakam.

6 Bhushanámchamitiproktam. sarválankárabhúshitam.

Navabhúmyámtakurvyáyet.

7 Athavádhalvaturmyelu. koshtamkushtamkulamshakam.
Athavachaturamshena. madhyabhadram vishálakam.
8 Athavápanchabhágasyát. púrvatenámnidúritam.
Chaturvimshativistáre. kútanám púrvavadbhavet.
9 Mahashálánushálácha. chashtámshamlagunámshakam.
Mahashálayutemadhye, vedabhágenabhúdrakam.
10 Sarvalamkárasamyuktam. vipramlaichairitámlakam.
Panchavimshatibhágena. madhyapatramradhámshakam.
11 Saptárshchekarnakútáshcha. kárámchaikakaikubhágikam.
Anushálátribhágaikam madhyabhadramtusammukham.
12 Sampratinámnasadánáni.
Shadvimshatibhágena. madhyamamludivámshakam.
13 Shreshthamsamalálampróktam. karmyesaptávimshatibhágikam.
Shálápárshvedvibhágaikam. kárakútámsamunnatam.
14 Athavashálayamchaiva. saptámsham madhyabhadrakam.
Bhadrakoshtamtriyashtamsyá. chcúhshampúrvavadácharet.
15 Shreshthamnavatálampróktam vishvakámtamitismritam.
Sadúrdhvedvyamshamánena. kapattishchúrdhvejalastálam.
16 Jannádistupisaryamlam. sashtábhágamvilamlatha.
Sárddhadvyamshamadhishthánam. ladvaryam hádatumgam.

17 Shreshthamadhyatalottaval. Evamvavalalolsedham.
Mánádhishthemasamyuklam. mánávádyairalamkritam.
18 Karnakarmyádivistáram. bhadrarúpádishálánám.
Násikápramcharánvilam. chánushálánu násiká.
19 Tarunodhyavyanirdaischa. jalakádivibhúshitam.
Sheshamtupúrvavatkuryáddikshudenámnadikramat.
20 Jalatalevimánetu Evalalamprokelam. sheshamyuktyáprayojayet.
—Stimánasárevástushástre

---

1 Dvyamshánapamchashálámshamlapamchashálámshamitasyá
Mánákáramgasamyutam.
2 Mahashálayugámshena. madhyabhadrapraká rayet.
Jalatalevimánetu. shálápamchárashodashá.
3 Kshudrasháládivikácha. lammadhyechashtakambhavet.
Chatushtulámtaletale.
4 Evamvárálatarnasyá. sheshambhágamtupúrvavat.
Jadevapúrvabhágena. kshudrasháládishálakam.
5 Kárachalatribhágena. yuktyáchasamalamkritam.
Sheshampirágukavatkuryát.

6 Tadevahárálammadhye. saikabhágenasamsthitam.

Thesham purvavadácharet.

7 Tadevánushálámadhye. bhadrashálaikabhágikam.

Evamgalakámtamsyá. Uttarnakulámsamudrakam.

8 Tadevamahásháletu. dvibhágammadhyabhadrakam.

Vinákámtamitiproktam. shreshthethavilalánvitam.

9 Ekádashalalottumge. fiatrayodashámshamádikam.

Tadbhágenayugámtamtu. Ashtámshamfiádatumgamsáladardhkam-
-prastarodayam.

10 Arthámshamtushikhopetam.

Evadvádashalalamsváttumgam. yuktyáyuktyásamácharet.

11 Ekonafiaritorindram. tadúrdhwordhatalánicha.

Ekonekatalámtejábháribhúmivishápitu.

12 Anátrimshyamshákamkritvá. tadúrdhwordhatavanyaset.

Ekadvitrachadamdamcha. Arddhashálachanirgamam.

13 Arddha dvidamdavá.

Ekárddhárdhakadamdamvá. sarveshámbhadranirgamam.

14 Taletaletufiáditu. bahukutádivimdrakam.

Chámtarafrastarámvitam.

15 Vinábhadramahásháta. shaikashálásamanvitam.

Ekobhadroshchashálácha. madhyakoshthásamanvitam.

16 Dwibhadramchemahashálachordhwashálaprakalpaye.
Sabhadrasyamahashála.bhadrashálásamanvitam.
17 Urdhwashálásabhadrárddham.prastarámlámalamkritam.
Nirgamamgamahashála.keshudrashálásheshanam.
18 Yattáprásádamadhyetumahashálaprakalpaye.
Sarveshámharamadhyetu.keshudrashálaprakalpayet.
19 Yádáharmyevidukeshashcha.karmakuám vinikshite.
Keshudrashálácharatmáha.veshanamyukhyathamatam.
20 Násikáyádmajarádinámloranádaimtuprasyáram.
Sarveshámharmyarehára.madhyatukeshudrashálá.
21 Dwitritibhágamvá.prásádánirgamambhavet.
Athavahastamánenadimámnyamlárámlyamchaitádashakhádarám-
-shakam.
22 Samáktamirgamamkuryát.yukhyádatprápaditribhi.
Anukhyátánichámgáni.yasminharmeshuchhottavah.
23 Raktagamgánisarvani.
Mánádhishthánasamyuktam.mánáprádairalamkritam.
24 Mánáprámchamamádinám.mánáshálaishchadoranaih
Mánásikhárishthanáharaishcharamkritam.
25 Mánáprastáralamyuktam.mánágamavibhushitam.
Dikeshudikeshitproshthatee.

26 Prastadeválayaddevám.

Nánávedikambkurya. nánálamkáralamkritam bhushitam.

27 Nánápárikádinám. nánágrayatrapikávitam.

Nánákáram lupadnamsya. mánásaphalakádibhih.

28 Kuryáttusarvaharmyánám. shilibhissabalamkritam.

Jalatalevimánádi. dikshudikshitiposhitake.

29 Prastadeválayaddevám. tattaprágukravamayet.

Yakshavidyádharádinám gamanvidádicharákshasá.

30 Jammádisaptamáshcharobhisyá vásasthiyá.

Vishvakarmádyagadyádinádayedrishrishikháshatá.

31 Shálopyádipadaissarva. bhaktyásthalavichakshanastavá.

Asamkhyástrayastrimsha. brahmádinámchadevatá.

32 Harmyamúlasarairlurthitu Anyamuttamánámcha.

Vámnágayuktyápraryojayet.

33 Devánammánushánamcha. Prohámchasopánam lakshanamta-
vishálakam.

Prásádádichagopure

34 Jadáparvatadeshcha. nápikupratatakake.

Nagaragrámádisarveshám. kalpatoshipivittamah.

35 Achaleshchachalamchaiva. vidásopásamedítam.

Shilábhishchaishtakartápi. dárubhissachalammasu.

36 Sarvashchapalamproktam kshudrasopánasamyutam.
Sarveshámmukhabhadránám párshwesopánasamyutam.
37 Mukhasopánamevaná.
Proktyasamyaharmyetu dakshinedárabhadrake.
38 Tatpárshvepúrvadigdeshe sopánamkárayeschubham.
Rárádyádivadevasyu pretidashanagarikritam.
39 Tasmánmukhabhadretu párshwesopánakárayet.
Párshwayobhadrasheta tatpúrvedakshapárshwake.
40 Dabradeshetusopánam tátradchanavidyate.
Kramukhamukhasopánam Apareparshwayodvare.
41 Bhadrahinamtutam tuchet.
Drivámgepuramukhebhadra sopánampúrvapárshwayo
42 Kuryáttunartabhi shshilpishkhamtapammevampuratanaih.
Taitatánámidamproktam kuryátsopánamohyatam.
43 Karánámsarvaharmyeshu vakshyasopánalakshanam.
Tapasvádidvijátinám varnanámchavishesháta.
44 Devánámukhávamkuryát mahisarveshuyojayet.
Sarveshámbhadradeshake.
45 Párshwesopánasamyuktam púrvevátha prakalpayem.
Lalimdrayuktamtádádhare vámesopánasamyutam.

46 Himálindrapradeshetu. pramukhesopánamevacha.
Vaishyánámshúdrajátínám. sopánamvakshyatedhuná.
47 Gattadvárádibhadránám. yuktyásopánamanditam.
Gopuránámlutatpárshve. sopánamlakshanámitam.
48 Vápikúpatatákashcha. phalitassopánasamyutam.
Taloddikshuchatushkone. shámtarámshechaviniyase.
49 Evamevamvidhádeshe. bhadramsopánanevavá.
Tatraivacheshtadigdeshe. kudyadvárampratalpayet.
50 Tatpúrvetadvipárshveva. kuryátsopánamuttamam.
Achalamchamitiproktam shelamstupyágadheshtitam.
51 Dvádashámgulavidhasyamavathávismritambhavet.
Shatchamgulavarddhaná.
52 Tatraivacheshtadigdeshe. kudyadvárampratalpayet.
Tatpúrvetadvipárshveva. kuryátsopánamuttamam.
53 Sárddhavedakarámtamchapalamekamtadáyati.
Ekáhastamsamárabhya.
54 Tatrihastávasánamsyát. chalasopánavismritam.
Dvihastamtusamárabhya. chaturhastávasánakam.
55 Trihastádipamchahastámtamshatchamgulavarddhaná.
Yetatchalasopanam.

51 Vistáranavibhágam.

Purvattungam Shanjaye.

52 Tuphávaphalavatkuryátsopánánádunúhyata.

Dirghamánám vadhoshtakam.

53 Dashalasúchorddhavadhám.

Paritassopánavistáram tádákádyakáratádayam.

54 Paritassarvatopánamkuryátprágutavanmayet.

Prayorimshashchalamshasyá ditabánámitiváthyate

60 Padádrimárgapárshvamla trisrasárdhvordhvachakravat.

Mánasánamtusopánam shattatáyugasamyutam.

61 Trichatuhpamchashanmátra chalasopánapádake.

vamshottanyagalayetsudhi.

Evamáyadishadavargashuddhim gráhyashubhetyaje.

62 Nyádishvargasuraivimánám yádikamkshinavayashubhamsya

Gramádikattinnipati grahánámsarvamshubhamlatkurutividuán.

Mimánasárevástushástre vimánavidhánanámadvádasha-

lalatrimshodhyáyah.

---

1 Balyarddhemparivárárththam shobhárthtthamlakshanárththam.

Pamchaprákáraharmyánám Adhumávakshyatedhuná.

2 Játyádidehaharmyánám tanmánamatuvinyase.

Játiprákárasurveshám.hastámánamánayet.
3 Prásádánshenamánayet.
Khádinámchádishálánám.harmyalárannivibhájite.
4 Sámádandenavriddhimsyá.Ipamchashálávanansakam.
Shabdádipamchakálamcha shchandávimshenamánayet
5 Játeprásádavistáre.Anyastesakalampadam.
Ádishálamtathákurvyá.dantarmandalameritam.
6 Dvitiyamtrittakárácha.madhyakárátritiyakam.
Prákáramtáshchatamchárthitham chakanitimariyádikam
7 Tatailtiamchamálácha.mahámaryádimiditam.
Pamchashálamidipraktam.tatravidhipurátanait.
8 Tatpúthapádavinyásya.chádishálavishálake.
Mahámayádivistáre.patimishwarakámtakam.
9 Evamlujánishálámcha.madhyádhyarmyavashátsudhi.
Gechakarmmúlaharmyamlu.slátháinámpravartate.
10 Pradhanámtamahápúthe.dvitiyamchamditampatam.
Tritiyambhadrasamyuktam.tatnálávahisrita.
11 Chaturthitham suprakámtam pamchamamchamdrakámta
Etachchhamtam prakalchhetam.vikalpámtátibhojyate. -kam.
12 Chamdraprákáravistáre.pratháma pamchamámtamsyát.

Sádhyáyugmakaráṁlakaṁ.

13 Evaṁvikalpamánasyá.ṁpaṁchashálápraketitaṁ.
Tadevapaṁchashálánáṁ-shalchaṁgulavivarddhanát.

14 Saptapádahastávasánáṁsyápradhánápaṁchamáṁlakaṁ
Evamáhasakartavyaṁ.harmyabhedaṁtuvardhaná.

15 Hechittashchaṁdamánetu.tritihastavivardhanát.
Paṁchádashakaráṁlakaṁ.

16 Etattshudrasamánetu.shálachchhaṁkhádimánakaṁ.
Hevalaṁkastamánena.játipráká́ramánaye.

17 Tribustebhyotisháládi.dvidvihastavivardhanát.
Taddekaṁpaṁchashálánáṁ.paṁchapaṁchapramánakaṁ.

18 Kshudrárvamadhyamalpánáṁ.játishálaṁghribindaye.
Prásádámashánena.madhyemulchyetuválayet.

19 Mánayettúrvavardhayet.
Harmyapádasyabáhyáttu.sálárdávasánakaṁ.

20 Antarvápibahirvápi.kuryátmadhyávasánakaṁ.
Upapittámdvámghrikávápi.harmyapádámtunirgamaṁ.

21 Yatkudyavedikámtaṁcha.sálaṁpráguktamánakaṁ.
Harmyasárddhavratámánaṁ.yeddhistúráyatatsamaṁ.

22 Yachchatubhágikaikena.varddhayettammulchayalaṁ.

Vistárámchadáyámam. pramchadhávipulámtakam.

23 Pamchashálamukháyámam. pratyekampamchakháyatam.

Yetekrimvimshakháyámam. pamchashálámukháyatam.

24 Shadamgulamsamárabhya shalchamgulavivarddhaná.

Pradhamátpamchamámtakam

25 Shálánámkudyavistáram. pratyekampamchayámakam.

Vishálashchasamamváprilashchalirthitiyámshavarddhaná.

26 Pratyekampamchashálánám. kudyánámpamchayodakam.

Atthavádhishthánamánena. kudyatumgamihochyate.

27 Kuttimochikamsamárabhya. pamchavimshodhavámtikam.

Amtarmamdalamárabhya. mahámaryádikámtakam.

28 Pamchakuttishchakarotsedham. pratyekampamchakháhkam.

Kudyasyámtapradeshetu. yuktyáchádritamálitam.

29 Vedikáshchopariskhpádaprastarabhúshitam.

Yedeshtabhágamádena. yugmáyugmamadhánaná.

30 Kudyámtapariváráddyam. bhadramsopánasamyutam.

Málikepariváprayamsya. dyadhishthánasamodayam.

31 Atthavádvigunamtumgam. vajráteritishchavaprágam.

Chitráhárámalthápiná.

32 Mushtibandhamrinásiká.

Adhishṭhánádivargádya madavárujabhittikam.

33 Prastárasyoparideshe karmaharmyádimanditam.

Shaileváchesẖṭakeváṣṭi dváreváṃ prakalpayet.

34 Shuddhasaṃkírṇamishraṃvá yadáshobhaṃyathábalam.

Sulheshṭakádigulodakaiṣṭarivárávimánináṃ.

35 Mánaṃchakeshalemáná triṣádaṃvá.

Ekabhúmidvibhúmiṃvá múlaharmyákṛitistuvá.

36 Múlasthalasamaṃváṣṭi tanniṃmonakamevavá.

Chaturdileshuchaturdvára vuṣadváráṃtaráláke.

37 Devánáṃchakravartináṃ madhyedváraṃprakalpayet.

Mahádváramitiproktaṃ vuṣadváraṃtuchottara.

38 Bhúsurátináṃchamadhye dváranayyayet.

Madhyasutráṃtu

39 Evaṃchásẖṭaṣṭarivárám púrvadváráláyaṃbhavet.

Pashchimádváraharmyeshṭaṃ pashchimedragukaṃkshipet.

40 Adhavávinayakaṃproktaṃ mairutyesthápayetsudhí.

Somaggashánayormadhye divaṣṭamchavilikshite.

41 Vahyaṃshakaṃdayormadhye subrahmanyáláyaṃbhavet.

Gámyakatyayanivátá dáraṃṣṭáṣṭrakalpayet.

42 Gámyenairutyayormadhye vírabhadráláyaṃbhavet.

Nairutyelugajamukham pashchátpashchimetupilámakam.

43 Pratyammairutayormadhye chaikapádhishchará layam.

Pashchimesyopyarasthápya vápschimilevalálayam.

44 Vayukonepradeshetu sarasvatyálayambhavet.

Vayushchandrayormadhye manovairnyálayambhavet.

45 Chandrasthánesheneshasyá shálayambalpayetyudbhah.

Somaishánayormadhye janárdanálayambhavet.

46 Ishesheksheetrapálamcha nayattamvápratishthaye.

Brahmargashávayormadhye bhásharálayambhavet.

47 Adhavávayukonetu shanmukhasyálayambhavet.

Pa rivárálayamshodashakramevatapraktanmunishvarait.

48 Dvátramshapariváraya lakshanamvakshyatedhuná.

Indrevavrishabhamsthápya paryakenamdikeshvaram.

49 Mrishechabhuvaneshamcha sárddhasamtarikshabhe.

Anayepashchimesthánam purvavatsthánetusomvidate.

50 Chaikadamtasyáswaresham syátihalakshyate.

Yámyechámundikámsthápya gandharvepushpamamlá-pam.

51 Bhrimgarájapateschaiva mairutyámshchámyaveshma-kam.

Mrishechavastrálayamsyá mairutyetuvináyakam.

52 Daurádikapatetschaiva.múrtishálamsamarchaye.
Sugrívechatrimúrttimsyát.sthápayetvetkaharmyake.

53 Pushpadamtapadechaiva.pushpabamdhanamamtapam.
Várunasyapaprestthápya.shchárddhamnáríshvarálayam.

54 Asurashchapatetschaiva.kuryátturatnamamtapam.
[illegible]

55 Nastu váradinamkam, doyshchapalilatha.
Shanmúnasamsamhárpát, ra ukone ucha ishana.

56 Nagarpatite chaiva.kurpatturatnamamtapa.
[illegible] shúshonaráburn, sthánanm mukhyadeshake.

57 Pitkamatrenasthápya, shulitáhrpatite cha.
Vimechanishnum ranstharánitpadhomanrávnavamtadhi.

58 Mrigashesthkonárlthan, chayamahanítimamtapam.
Nilinádadhenámurti, mdite chámtadhánaham.

59 Pashchasthápayedeka, naramúrtistadhálayam.
Uttarápatshálásheha, sthápanam sloyamamtaham.

60 Parjanámanjanárddhám, ayahúrtanamtapam.
[illegible] áradevasya, yasamamtapamevacha.

61 Jayamlethákaramsthápya, shaivashulhadamtutha.
Ádinákanarshanvá, dolayammathayetsudhu.

62 Śrídhanamúlé & śambhurjó, rahariparivárakam.
Kulíye sahitabhágena, pásiyasya jalamkshipet.
63 Gedevádi mahendrána, bhakturíham pratishthitam.
Chakramchakra marádíkam, pryamtuyatharetuvá.
64 Namdiam mamtapamyátye, dhanvatepurálayam.
Grihasthatedhanyashálá, chadishchaiva gamamtake.
65 Gandharvábhrimgarájena, mrigychasthúhakázayet.
Pithushchavishadchaiva, párakepurivárukám.
66 Śmáchalalátá chakra, kalpayetkshamamtapam.
Pushpedamtepshukalpaucha, shastemamtapasamyutam.
67 Varunechúsurevápi, vastavikshetra mamtapam.
Nágevápinrigvápi, devabhúna mamtapam.
68 Editi choditau vápi, shayanádyámchamamtapam.
Kryádibhitti mamtapamvánarálayam.
69 Śúdrálamganotthásthá, pryayadádikshuyanamkshucha.
Kmálánilakonvasthápryamyálayamevacham.
70 Śalpakechámtatikshetra, vádyavarálambhavet.
Varunám yamam yamtam, tamárálayarálayam.
71 Váyukonti somamtasiv, nityakarmakarálayam.
Śmádishánapanyamtam, gandharválayamevacha.

72 Ekadikandakaprantam, sannivádyamchamarlakam.
Pádikyetulhrdechena, yoshánam harikáchayet.
73 Hanumaccyuti lehedhu, vaccánam vácryofakam.
Prakhyamenkhasamprapta yogáddhakshinekhatra yatsadhu.
74 Illarenashyasanghatyat, purvadashottúdra sanghakam.
Sadhuhye sarvapitnam, hyanukallatayutsudhe.
75 Ekaikaprúmakhyaram, yafáthágastuskálayam.
Tyaktikestrisakonvyhalhemdaramnamantapamantapam.
76 Vágukonetubáhyeva, hutfrodhyánantukathayet
Prágrhúradvarasarvesham, kalpayedvrisabhalayam.
77 Ekamalt vyalavaikáyetu, kalhatbhavifitthakam.
Yoharasyalahirváfi, shánlavácalifitthakam
79 Prasádadandamánena, saikamvádvitidandakam.
Yoharádikalifitthántam, shántaráfána yatsudhe.
79 Ekaikvitri chatushpancha, hastam pitha vishálakam.
Prasádárghyantubhágaikam, pamchábhá yatribhágikam.
80 Adhavá dvitribhágamsyá, tfitthavistáramevacha.
Pitthatárusamoshchaivá, pádarththa dikamevacha.
81 Vupánádi pattikántamyát.

Ullamlumadyárdhena, padmalunam prakalpayet.

82 Vajrávallikevápi, vistáram parikalpayet.

Vistáramchábhávelu, vedárthham padmavismritam.

83 Padmabhágalilhagatham, karnaka vistritambhavet.

Vistáráchamanutsedham, vrittamvá pattinevacha.

84 Bhadramvá padmasamyukta, tungamprágukta vamnayet.

Vrittamvá chaturashramvá, mulahrásádavadbhavet.

85 Adhushthánáhárvatrittam, karnyá dishtonavadbhave.

Dvádushámgula vistáram, vutsedham kshudra vistaram

86 Pushpajkamthakámyuktam, kurvattatkshidrapithakam.

Vrishabhávayávayaminámam, purvavatparikalpayet.

87 Mamtapákáravatkurvát, yamnamorra nya mánakam.

---

1 Vishtáráyapariváralakshanam vakshyate dhuná.

Panchashálá mahádváre, dváráshálámprakalpayet.

2 Dváre cha dákshinesheshá, pravámepri chamdasamyutam.

Dakshine chakrasamyuktam, vamatatpámcha janyakam.

3 Dakshine chagane dhamcha, vámeká yá yanitatha.

Dakshine chakasamchaiva, vámabhage nishápatim.

4 Dakshinechabhujamgecha, dváravámedigatthatim.
Ratthamádikramchamádhamsyát, sthátavyedvárapálakam.
5 Evamtudashadhádeva, dváráṇám nishṭamkramát.
Pramukhe vainatyamsyá, shálishálamtathábhavet.
6 Pramukhe chottarodeshe, vishvakse nálayambhavet.
Antarmandala deshetu, purvavádbalipitthakam.
7 Dváraṇya dakshine párshve, harmyam kuryádi vastale.
Gherálaya nimevacha.
8 Pámyeháṭyá yanitroktam, nairutyetu viráyakam.
Pashchime bhukshumandamsyá, tráyavyá shishṭakálayam.
9 Uttare dhana dam chaiva, Ishányebháskaramtathá.
Háṭyá yanivinráyámye, kuryápádapidhávacha.
10 Dhanadamchavinásaumye, shamkhasyálayamtuvá.
Evamchashṭapariváram, shodashampariváraka m.
11 Kimchidkimchidvishṭyate.
Anayecha gunesham syá, nairutyetugunamkshipet.
12 Váyavyecha mahálakshmi, Ishányechasudarshanam.
Soma Ishánayormadhye, shamkhálaya mevavá.
13 Váyusomobhayormadhye, vishṇudurgatalálayam.

Pratyaraizutya yormadhye, chakramúrti stádálayam.

14 Vasantar chajayantatha.

Naizutystubanidhyamle, dváyante dhátrakálayam.

15 Shetshamprágukhávastákhya, shodashamparisárakam.

Lakshanam vakshyatedhuná.

16 Chatarvim shatu dúddhinám, dikpálaha samambhavet.

Suvátáradushálaye.

17 Matkurmyá vinákurvád dikpálá návinádhará.

Purvokta mantapánámcha, chottadeshe yatepravat.

18 Shetshampúrva vadácharet.

Purvancha janakanchaiva, tattayastroka márgakam.

19 Tattadváhanamsthápya, yaksha yakshiashchadirgani.

Sasyástukshadrádevinam, devinám parivárakam

20 Tattadváyana purváshcha, bhútapai shachakamtadhá.

Ganeshamkshetrapáládi, kuryáttatparivárakam.

21 Hémtarbashchalaszkuryátpitthamtu purvavadbhavet.

Chámunda layaskamkará, layanahá dinisthalálayi.

22 Saudhashchálayantyágrashála, yamapikshamdrálayesarvashah

Shástrasyála yatokrishne, kathitam parichárakam.

23 Nirva vatira manadhishthatri dirákrishchatva sambhavat.

24 Yunmulakarmya vrishabhádi vishnurádau.

Chamundadhádi garudádishchagoturádim.

Unmúlakarya parusthita vasyatesain.

Kuryátpara vapariváramidam prashastam.

——Itimánasáre vástushástre pariváravidhánonámnavát——

——————————nim shodhyá yah——————————

---

1 Caitalánám nrihánancha, gotrániánchalakshanam.

Yonánám sarasam gráhyam, shástresamkevadhamkramát.

2 Caitalakshátra vamshasyo, naranám yoyamánayet.

Caitalámtuyogyakam, kshudreshchakshudrámánakam.

3 A jnánándvaipanítyanche, sthananá shandhanamkhayam.

Casmúttugopurairmánam, parivargorguvágure.

4 Dvárasha di Ekatá.

Dvárapráságamadhyecha. dvárakarmyapariyádike.

5 Madhye máryádi kundyecha, mahágopuram viráyam.

Evamtukára yechddhipi, shálánam dvárakatatha.

6 Drikanchaptakarámshaishcha, Ekádashakarásthá.

Evamtudvára shokammyá, vishálam pamchadhámritam

7 Páṇchazashṇá tmanáṇi trayodashakoṇantakaṇ.

Ekádashá vishálácha paṇṭitiṇ.

8 Ekaṇ prasáda vistáraṇ, paṇchavidhaṇ vidhávidak.

Navakashṭa náraṭhya, dvidvihastaṇ vistará.

9 Saptadashakoṇa ntarya, Ekidashakaṇ vábhya.

Ekaṇhakaṇṭiráṇtakaṇ.

10 Paṇchadhá vipalaṇpsoktaṇ, mahagpuraṇ vacha.

Vádidhikaṇ náṭyarthita, cupáraṇtatkramaṇádikaṇ.

11 Tishṭaṇa madhyadau, dvihastá vivardhará.

Paṇchashṭkura shṇáṇtaṇ: paṇchivṇshyadayaṇtatha.

12 Gráraprásáda vistára, pura vadhá navákraṇát.

Shashṭikashṭáva sáraṇyá kriṇ shadádhoráṇpurvavat.

13 Hastaṣaṭtatikáṇtakaṇ.

Paṇchapatriṇ shadáyakaṇ.

14 Eikagpuravistáraṇ, dvidvihasta vivardhaṇát.

Asitivardhahastáva sáráṇi sátváṇi shatidáyakaṇ.

15 Adhavá vardhánáṇena, vardhaṇáṇá yataṇ vadha.

Vistáradvigunáṇtaṇcha vaikabhagena vardhará.

16 Shobháṇagopuraṇáṇtaṇ, syátpráṇabhakatiṇyaṣochyate.

Shatrivedashavāmshaṃ chaddhāgo sobhavismritam.

17 Pañchashaṭṭaṣṭabhāgaṃcha, shashṭabhāga vibhājite.
Evaṃtidvāra shālete, vistāra tatprakalpayet.

18 Saptāshṭa navabhāgaṃcha, dhārshādashaṃtutha.
Dvārakhāda vistāre, bhāgaṃ vaṃkrakalpayet.

19 Ashṭanaṃdadashāṃ shaṃtu, Shādashārkalbhāgikaṃ.
Vistāro yuktitonyaset.

20 Navapadaṃtribhāgaṃtu, sankarkamanubhāgikaṃ.
Mahāgopuravistāre, bhāgaṃ navaṃprakalpayet.

21 Tadvistārārdhamutse, dhārtripādaṃtatsamaṃtuvā.
Evaṃtidvārapādosheha, janapādopavistmritaṃ.

22 Ekārdhadvāra vistaraṃ, dvishalā vadhoshṭakaṃ.
Shādaṃ sārddhapādena, dviguṇaṃ mānushepivā

23 Parveshāṃ dvāratuṃgecha, vistāra chavishesha tah.
Vistāro tpāda māṇena, vistārārddha vasāṃrakaṃ.

24 Paṃchashaṭṭaṣṭabhāgetu, dviguṇaṃ sāddhayugmakaṃ.
Dvipaṃ sharddhāṃ shaṃāṃ sha vādvāraṃbha sarvodayaṃbhave

25 Tadvibhāga vishālaṃ syāttattuṃge vashesadhi.
Matutsedārdha vistāraṃ gokuravinyāse.

26 Ekthavā chordhva pithaṃ syāt, mahānatai dvādashāgaṃ.

Bhántikápanchatattungam. shádhaná vakshyatekramát.

27 Gopuramya vistálasyáttattapidá dirodayam.

Padarddhádikamutsedham tantrisádikonnatam.

28 Tatsamanchádhirottungam drigunátháddikonnatam.

Evantuhanchadhádvára, sarvestu gopurántakam.

29 Ekavásthastamánena, dváramánam pravakshyate.

Ekahastam samárabhya, shatchatamgulavarddhanát.

30 Dvihastántandvára vistáram, dvirashtháshtápanchadhá.

Dvihastaditrihastántam, panchadhádvára mityapi.

31 Evantudvára shátetu, hastatrayasa.

Shatchadagulavarddhaná.

32 Chaturhastá vasánakam.

Panchadhádvára vistáram, dváraprásádamadhyame.

33 Chaturhasta samárabhya, panchahastá vasánakam.

Dvárahamyapráde shetu, dvárátáramtupanchadhá.

34 Panchahasta samárabhya, hastashatkávasánakam.

Gopuradvára vistáram, panchadhápanikirtitam.

35 Ekavásthastá dvára shetháti. gopurántam yadhákramam.

Ekadvitri chatuspancha hastadáramtuvarddhaná.

36 Ta pura shatpta tustuncha, chashtahasta mivántakam.
Ettlyodvára sanveshám. vistáradviguṇonnatam.
37 Ekadádhára medoktam, manushánám vishetah.
Dviguṇáshṭám shoḍúnamvá, saptánshanchaikahinakam.
38 Shaḍanshám chaikahinamvá, panchánchaikanchahinakam.
Chaturbhágaikahinamvá, tungantatpratyatpayet.
39 Uttará do pradeshántam, vinyorbhedváraharabhe.
Pasyám tadvárapattiká.
40 Meshu yuktyá prayuktancha, yodvára mavantusamsthá.
Mulaharmya shám vakshye, apurásánchánámasam.
41 Samanga pádanádikám.
Ettharárththárththa vistáram, hádonadviguṇántuvá.
42 Dviguṇam vátrakaṇpayam.
Pratyekam panchatthayámam, muladdishta nafúlacha.
43 Samádishṭána vádikam.
Ettharádhishṭánafádochekam, saptakáshṭána samsthavá.
44 Meshántidvára shatthádi, pádádhishṭthánafumgakam.
Upapitha visháhurya, dvárantutumga vistritam.
45 Shobhekachaika bhúnamsyá, dvitiyedvitalambhavet.

Dvarapádo avátu. dvitalam chakakúrayet.

46 Karmacchatusthalam kuryáttalam panchakayogurvam.

Karmaccham mahatá deshe, shodaschántam kárávitam.

47 Chatrifamchabhúmidau, dvidvibhúmi vivardhará.

Trim vimokam chaivabhúmancha, chaikántam tasimakam.

48 Tritri vedhatalá dwcha, chaturdasha talántakam.

Tritaletitalam proktam dwidvipá mavivardhará.

49 Tritalámpanchatayántam, tritrividhamtratalekaráti.

Chatustishtachabhúmidau, shodashantati simakam.

50 Kwasátri vidhamproktam, kurydevam chatustalé

Panchasptatalam vanda prokta mtalá dau vardhará.

51 Kshitá dasha shalántaryá, trividham panchabhúmiké.

Devánám mútaharmyasya, hiráthikyam samuccatam.

52 Prabhádhi gopuro sarve, shaivamuktam purátanaiḥ.

Naránám mútaharmyasya, samanibhinamratantuvá.

53 Mútaviyátikabhúmancha, nágaráshtram vivardhyate.

Evamtudára shobhecha, chokta vatnáravyatmikhi.

54 Anyadhádvára dishetu, yatha shktu vadácharet.

Dvarapádo dayádevo, bhágayátpachakshanam.

55 Ekāṅgulāṅchsha lūttrancha, sarvaṅchāna masūrakaṅ.
Dvibhāgaṅ bhāgatuṅgasyāt, kā yellakshasyāṅmitaṅ.
56 – Śārapādodayevāri, dalibhāgavibhāgite.
Upahitthaṅvstrāṅṅshaṅcha, Ekabhāgamasūrakaṅ.
57 – Ashtāna dvāgunaṅgrīta, tuṅganevaṅ prakalpayet.
Śārapādodayetaṅda, bhāgaṅkurgūttri bhāgakaṅ.
58 – Ubhaputto dayaṅchakshi, bhāganevaṅ masūrakaṅ.
Tadvagaṅ pādatuṅgacha, kūrpādekaṅvinishati.
59 Bhāgaṅ tadvārapādochchaṅ, sahitabhāgapaputthakaṅ.
Vedabhāgam nadhishthānaṅ, ashtabhāgaṅ bhatuṅgakaṅ.
60 – Śārapādodayechaṅcha, bhāganevaṅ vibhāgite.
Bhāgamaṅcha masūrakaṅcha, dvibhāgaṅchaikakārayet.
61 Dvārapādo dayechaika, vionshabhāgaṅ vibhāgite.
Upaputto dayaṅchaiva, navabhāgaṅ prakalpayet.
62 – Adhishthānam vedabhāgam, vasubhāgaṅ gritunigakaṅ.
Ekādashāvibhāgitu, dvārapādo dayaṅbhavet.
63 – Pañchāṅshaṅcha paputtoshchaṅ, dvāṅshādhishthānamānatā
Pādantuṅgacha tubhāgaṅ, adhavādvārapādeka.
64 Tuṅgachatra yavionshashcha, bhāganevaṅ vibhāgite.
Ekodashopaputthaṅcha, chaturbhāga masūrakaṅ.

65 Vasubhāgam girilingamsya, sitabhāgam cha tribhāgite.
Tadbhāgadicho hatathāmtam, shivabhāgamasura kam.

66 Vedabhāgam jagadangamsya, tadūrdhve kriyāro dayam.
Shikhāmtamchorddha manena, dvitalāni madhoc yate.

67 Adhishthāno samam mancha, tatsa mangalatungakam.
Yalochchadaḥ gunāmproktam, shikharasyodayāmyuset.

68 Shikharārdhitham shikhottungam, shūpistra yasa nevacha
Tvamekatalamproktam, dvitala dītarovacha.

69 Ishudam madhyam chamudhyānam gopurādi vishetaḥ.
Prastarādi shikhāmtamcha, gamyamānam kravakshyate.

70 Kūtādhishthānamānamcha, tapyamānam vasnocchate.
Mastrakoshcha samamvapu, tadashtāsu shonamevavā.

71 Pamcha shadvim shakānam, vaprastarodayamevavā.
Urdhva bhūmādikottunga, mathopādavanāsyate.

72 Ashta saptakashatpamcha, bhāgamekena mevavā.
Mamchamchapuraurdhva charasrodayam.

73 Tatitale prastarādyam, kshudrāgopura mānatu.
Tavemekāpi shikhārka, vādishtāno dayamtinavet.

74 Tadbhāgārddha bhāgena, shesyamtapra starodayam.

. rāstaram chaiva mānamtu, kāravellulatāte.

75 Vasyonārā vasānāntam, chhādyam andum vidhīyate.

Mālāsūtrī rastarotam yuktam, tadardhīm prasādāyam.

76 Pādāvamgulatumgamsyā, prastarochchhrayam sthirā.

Sthitāvāsthānam sukhottumgam, sthapānāsprasamevacha.

77 Mālāprādāyantatta, bhāgonuchhrayat ādātum.

Gopurānāmdumgamyakam.

79 Mānāthyo gopuramgamyamsyā, dvākshyatevadhinādhunā.

. Dūrvāprāchīmabhūmokta, dvitālādi vishēshatah.

77 Dārupādāsamchaiva, dvāravistāramīritam.

Upāpīth dayam mānam, mānāthāmyhrīmyakam.

Mēshamprāgukta vatīmyāt.

50 Chāturvim shatināsyāmgam. sarvālamkārasamyutam.

Pamchāmo shamchaturāshrīam syāt, shatchamprādāsamāvritam

81 Madhyechyādhvāchatuspādam, chāpīlavedāmghrimevavā.

Chatur dikshuchaturdvāra, saikabhāgena vādhrakam.

82 Dvitryam shamkshudra rāshtyamgam, shēshamprāgukta vanrayet.

Madbhāgamchaturāshrasyāt, shattrim shatpādasamyutam

83 Chaturdikshuchaturdvāra, madhyamprādatpārshtyajet.

Dvibhaktaibhadra vistāram, saikabhāgena nirga

84 Dvátrim shatukshurásyamsyátsarválankáraram yutam.
Ekatushtashtyam shri sainyuktam sahta vibhágikam.
85 Chatuspradatya jemadhye, chatudvárancharturdishe.
Dvikoshti vismrutanbhadram, chaikabhágena nirgamam.
86 Shashtyám ghrikasatu yuktamwá, pittramadhyedhvakutakam.
Chatvárim shatu nástyangam, shesham purva vadácharet.
87 Chaturashrástha bhaktishcha, chatushtashtám ghrisam yutam.
Chaturdikshu chatudváram.
88 Chaturbhágenabhadramsyá, dekabhágena nirgamam.
Purva vatkshudra nástyangam, yukty átatraivadachaye.
89 Namdanamdanibhágena, vistárayá manutsyamam.
Kalpayenavaram gamsyát, shatchhatpádanpanitya je
90 Nadástyapadáram yuktam, tribhágenakenabhadrakam.
Chaturdikshu chatudváram, tatta dagre sabhadrakam.
91 Sarválankáraram yuktam, shadashti nástasáshikam
Bhágibhágena nárzamsyá, dishtasradám ghrisam yutam.
92 Ashtavásti pádáram, sabhápanchakaram yutam.
Tatta madhye chaturdikshu, shramtrinshámbakakatya je.
93 Tanmadhye chirdhvakutamsyáchchatvárimvháshtanásikam.

Tudeva shoḍashastambham, trajetkarṇachatushṭaye.

94 Chaturdiśmukhāvaraṇam, vedabhāgena chādhikam.

Pañchadaṇḍāntaraṇam proktam, shoḍaśa yukta prākārevet

95 Chadashashchabhāgena, maṇḍapaṇchaturasrakam.

Vividhe maṇḍapaṇ yojyaṇ, dushṭotta śatāṇyatrikaṇ.

96 Tadbahiḥ prāgrīvindraṇ, chaikabhāgenakura yet.

Chaturththi pañchabhāgena, chadraṇchāṇ śrīvisirgamaṇ.

97 Chaturdikshuchaturththāṇtu, chaturashṭāpramāṇikaṇ.

Navarththe hutakarayuktaṇ, śrīvaiṇṭhara ṇaṇ yojaṇ.

98 Evaṇtu chaturashraṇ syāt, tadvāsha mihochyate.

Tribhakti vismṛitaṇ chaiva, shṭdishaktyā vānakā prayet.

99 Mūlāshṭa dvārasaṇ yuktaṇ, pārshvedvaraṇ nayojayet.

Atthavāhanādikāṇshe, dirgha madhya pravesharaṇ.

100 Antena mṛitalindrasyāch, chhesharṇ prāgukta vannayet.

Chaturbhāgaṇ vishālatu, chāshṭabhāgā yatasṇtatthā.

101 Tharuṇ shashadbhāgā vistāraṇ, dirghaṇ madhyechamantapa

Pārittastasyabāhyatu, bhāgena rindra mishyate.

102 Yatishṭa dishvārasaṇ yuktaṇ, shesharṇ prāgukta vannayet.

Bhūta bhāgena vistāraṇ, dashabhāgantatthā gataṇ.

103 Sarvadikṣvetyamsha vistáram, chástiṭam shasam mantapam.
Tadvahiḥ varitsvára bhubhágena karaṇi.
104 Shestam prágukta vatkuryát, shadbhágena vistáram syát.
Tatra mana giká yatam.
105 Dvibhágam madhyaraṅgam syát paritobhiyam shena mantapam
Shestam prágukta vatkuryát sarvalaṅkárasam yutam.
106 Vistáráshṭa bhágam syát, áyámanyuda shám shakam.
Tanmadhye vedabhágena, dvádashám shena mantapam.
107 Paritodha shalindram syách chhestam purva vadácharet.
Navabhágena vistáram, shashṭá dashám shamáyatam.
108 Tribhágam dvádashám shena, madhyaraṅgam prakalpayet.
Tadbáhyé rindrakam sena, naparitotyam shena mantapam.
109 Ashtavachaikabhágena, chántabáhyé marindrakam.
Karṇe chatu namchesha urgata bhittikam.
110 Uttaradvára yuktam, sarvalaṅkárasam yutam.
Vistáreda shabhágetu, vinashatyam shatadáyatam.
111 Paritorindra bhágam syát kasyám tadvára mantapam
Tasyám tacaikabhágená, chápvatálindra mishyate.
102 Madhye chadrim shavistáram, dvádashám yatathantatha.

Evamtumamtapákáram, śreśham prágukta vannayet.

113 Vistáro rudrabhágenasyád dvistáradviguṇá yatam.

Madhyatribhágavistáram, madhubhágá yatamtatha.

114 Kuryámamtapabátyetu, sarvam prágukta vannayet.

Yadhámadhye kanamkuryát pamchabhágena vistrritam.

115 Paritom śhena rimdramsyat dyam shyo vritavalimdrakam.

Atthava sapiám shavistáram, dinavám shamkiná yatam

116 Tadbáhyedvibhágena, mamtapam paritastatha.

Tadevám shádikam syadi, dirghachavitrimamtapam.

117 Patyekam pamchabhágena, sábhákrishtamchamamtapam.

Atthavá mamtapákáram, yuktyánádaivalochayet.

118 Chaturdikshu chaturdváram.

Evamtu mamtapam proktam, tanná mám ghritalóficha.

119 Prathamam homavam chaiva, dvitiyam nishadábhavet.

Tritiyam vijayam chaiva, chaturthham mátyayamtutha.

120 Pamchamam madhyatamtram chashadashtam gandhamáda-
-nam

Saptamam mamtramakhyam syát, mamta khyátasaptakam.

121 Evamtharmiyamukhakuryád, danyatsarvamihochyate.

Ekám shamchaturashramsyá.

122 Chandrenávrita chárasyám (sarvalankárasam yutam.
Ekábhágenabhadrasyát) chaturasám vchaturddishe.
Ekábhágenabhadrasyát, sarvalankárasam yutam.

123 Pustakáshchana yenyakam.
Dvibhakti chaturam shona, bhadrasyádvritta rindrakam.

124 Evamtu vijayamproktam.
Dvalárththamkisamuddhisyátpáni yáhana mantapam.

125 Purvoktam vijaya mánam, mantapamtatrakárayet.
Tribhágam chaturashram syách, chaturdvárasamanvitam.

126 Dvishtam turavipádamsyá.
Chaturashram chaturbhakti, madhyastambhám haritya je.

127 Madhyetuchámkanamkuryát, Ekadvitrichaturdvaram.
Ekám shamvritta vásasyávipárshva váramprakalpayet.

128 Nirgamanbhadrasam yutam, sopánamtatprakalpayet.
Devánám pancha shálayam.

129 Shitthákhya mantapam vápi.
Vistáre vedabhágena, pancha bhágamtatha yatam.

130 Dvitribhágamkáranam madhya, chándrenávrita mantapam.
Tadbahishtpartodeshe, chándrenárindramishyate.

131 Evamsthamtadikkaávistáram, nánanám sena vijayet
Chaikadvára prakásayet.

132 Tásmyakamthenprakásyuktam, hrdmátkhyamprusphamamtapam
Tamtrabhágam Chavet.

133 Tadbahiḥsparitom shena mamtapam parikalpayet.
Bhadrai sheshamtu purvavat.

134 Jalasamputirththayx, bhadramamtapamuritam.
Tadekabhágadhikamvápi, dvidvibhágakamevavá.

135 Mulechatutribhágamvá, tárampramehám shamáyatam.
Vistáre mamtapam kuryat.

136 Agrechadvárameka nsyadviktyáchámkamasamyutam.
Tadbahiḥsparito shena váramkuryásyadakshaná:

137 Dhánya nikshepa yogyakam.
Tadbhágena vistárta, chayámam shamsha mamtapam.

138 Tattadbátyávritám shena.
Ayámenadhya sútrantu, vámedváramta yojaye.

139 Kutángam mamtapamkuryátprachchhádanamathápivá.
Shuváktya mamtapamproktam, dhángakamthana yogyakam.

140 Panchatatvámgatavá medváramtattat yojaye.

11835-J38

Pañchasaptám shaustáram. tasmádyú shádiśáyatam.

141 Mantapamtattadam shena, samáshram váyatantuvá.

Tandrichhinnkuśam madhye, chandram shenatu mantutam.

142 Vátávana samáyuktam, shashta dizivára samyutam.

Madhye váchchhádaminkuryát, prabhátam vátakalpam.

143 Rattatkuryátta, mánam prágukhatalóhaet.

Evamtu mantapam kroktam, niktashravana vogyakam.

144 Kuryádde vamtu gayakam.

Vastrabhána shastrádi rattakoshádi yogyakam.

145 Vistára saptabhágamo yag, gardheshtám shatatthá yatam.

Samáshram váchuvedákhyam, kuryádásthánamantapam.

146 Samáshram sakta saptám, shekoratairuitahabhágam.

Dvám sheka mantapantuvá.

147 Pirvetupárshve yimukhyam, párshvagemukhyamchasamyutam.

Yuktyá sam shamgunánvitam.

148 Vistáraubhadra nirgama, nirgamantutadákhikam.

Sasyamadhya mavamigetu, mauklikena vinánvitam.

149 Sammadhye shásánádhinám.

Sammánamchokta vatkuryátravalamkárasamyutam.

150 Mantaha grd ra pungamsyát, pradeshta yámakall aye.
Trisya bhadrebhágena, vistára yáma choktavat.
151 Nalanátipravákhyam, shoshamkádá pratapraphá.
Prapárshwakadvibhágamvá, kantherágamanukhyakam.
152 Vistára samabhadramsa, sohanamvuth vahi shvaroh.
Meshamhrágukta vatkuryát
153 Kthavá mantapa deshe, sapta saptám shabhaktikam.
Trimashám shena vistáram, madhyamadhya marangakam.
154 Tadbáhya chaikabhágena, bhadram shoshamtu purvat.
Pravámshasd.
155 Meshamprágukta vatkuryát, sarválankárasam yutam.
Sahasrámghrimantapam.
156 Chuktyáttatpatre bridhena.
Devánám bhúpatinámcha, kuryádá sanamamtapam.
157 Kshtáshram chaturashramvá, navámsham chaturashrakam.
Mamtapam purva vatkuryád, devatá shordhva vardhakam.
158 Chálákhyákrititásamkhya, kuryádvarákhyakesudhih.
Vamsha shamchaturashram syát, shatchasamtamtumadhyame.
159 Madhye dváram vibhágamsyád, dvishadbhágenavágrakam.
Sadviketidvibhágena.

160 Paritondra bhágena, váraṇámukhabhadrakam.
Shesham yuktyá prayojayet.

161 Garbhákhya mantapam proktam, kum jara yálayantatha.
Shádashám shavistára, máyatinvaim shatim shrikam.

162 Ekabhágadvibhágamvá, shesham tu shánshakam kanam
Madhye shesha dik bhárasam yutam.

163 Eshvamekaika prantiyách, shesham yuktyá prayojayet.
Máyámantadva sambhavet.

164 Eshtám shamchám kanam madhye, paridvam shenamantapam.
Chástadirghita bhittiká.

165 Kuladárana mushrityungo, samaivá sayodditam.
Vistáradváya máyánam, yuktyátatraiva yojayet.

166 Saptadashánta vismritam madhye, kalpettutvaim kanam bhavet.
Tasyabáhyatram samdena.

167 Tadbáhye mantapam kuryách, chaturdikshu chaturdváram.
Chaishta dirghantubhittikam, tadbáhyátukritamtena.

168 Pamchám shadvyam shavistáram, nirgamam bhadrasam yutam
Lukhákhyatu mitiproktam, matikáyatamevavá.

169 Dakshiṇe hastchumevápi, chaturdashám shumáyatam.
Tadaṇ shemá yatam rindraṇ.
170 Madhyatam bhantusarveshám, váramshesham tathánkaraṇ.
Tadbáhye mrigarindrakam, shesham prágukta vannayet.
171 Tadditirtapokera, sadutire prakalpayet
Sarveshaṇ devatánancha, chákirva yogyaṇ prakirtitam.
172 Panchadashám shavistaraṇ, chaikatrim shúyatumtatha.
Tanmadhye panchabhágena, sabhágánám kanyantura.
173 Tadbáhye paritoṇ shena, kurjádvantapatarindrakam.
Kalurika vritabátyetri bhágenamantapam.
174 Tadbáhyástá vritárindrancha, chaika gekárayet.
Tadbahyástá vritám shena, kárayet bhrivarindrakam.
175 Panchám shadvyaṇ shavistaraṇ, nirgamanabhadrasanyutam.
Mantapasyabahirdeshe, prabhánparitastukárayet.
176 Mantapachúrdhvakutamsyá, chúrikápratibinyaset.
Mattavárnasám yuktam, vátáyatasamanvitam.
177 Kanthaika karaikaktisyát dvitryaṇ tatraivalochayet.
Sarválaṇkárasanyuktam, málákhyántu mantapam.

178 Madhyemkasa ṭalanpúri, nilanpushṭe valaṃkṛitam.
Evaṃvasaṃta yogyakáprati vinyaset.
179 Devánáṃkshatri yádikam
Shodashám shenavistáram, dvátriṃshám shayanaṃtattá
180 Púrvárachaturashraṃsyánmadhyastaṃbhe ṭarityase.
Madhyekarṇaṃtu shadbhágam, sheshaṃ ṭráguktá vaṃnayet.
181 Tadva shoḍa shárdbhetu, madhyeraṃgam shadam shukam.
Tadbáhyáṃtu vratam shena. chámdratárinderudyate
182 Tadbahishchatrayam shena, maṃṭapam ṭaritastattá.
Tadbáhyá chavṛitám shena, rindraṃkuryádvichakshaṇaḥ.
Tathure prishṭa ṭárshvetu, bhrivarindrakabhágakam.
Tadchatushkarṇádeshetu, krikaráchashṭabhadrakam.
Úrdhvakuṭasaṃáyuktam, taṃmukhe puraṭárshve.
Dváraṃsam yuktasam yutam.
Krakaribhadravistáram, maṃṭapasya vishálakam.
Ekadvitraiva bhágaṃvá, krakaribhadra nirgamam
Madhyabhadre ṭravistáram, ṭraṃcha shadbhágam vavá.
Tatsamam nirgamam váṭi, dvitri vedám shamevavá.
Bhadrastthá puraṭárshvetu, kuryadváram tatthám shakam.

Ekadvitritalam madhye, mantapa chordhvakutakam.

Evamtu málikákáram, shesham pragupta vannayet.

Sarvalamkáravam yuktam, mályántubandhamritam.

Devalhyálkamayo [illegible] áva chozam tukutal [illegible]

Gresnam [illegible]

[illegible], [illegible]

[illegible] mantarámantu, purokta [illegible]

Dubhaktivistitam lasmal, Ekalhasam [illegible]

Nánjekalbhaddivasamyat, purácharshvekamantapa.

Ekárthitham vipravasmetu, yajnarthitha mudritam.

Arthitham gavibhagetu, vasankuryádvicaksinah.

[illegible] mantapam, athavá vamshamúlduc [illegible]

vim-shena vásakam.

Evamtu vipra yajnamya, dandakhamtumantaram.

Bhaktivistitamlasmat, Ekalhágadayatam.

Mantadám chonalácha, sahpustichaparshvayoh.

Rudyam hunatapádasamyitam.

Samukhedvitrilhágrya.

Karmdámgaddilimyat, bhramanadritalábhyake.

Ekam shaṇmukham yuktam, purṇṭhashṭu bhadrakam

Ekavimśurayogyakam. Sadevamadhyena yuktam.

Sadevabhágakáyáma mishṭamushṭa dirghakabhittikam.

Bhúpatinám chavaishṭyánám, kro sharattádeyogyakam.

Sadevádhikamáyamam. madhyebhágamkaṇambhavet

Ekabhágapratáchará, Ishṭadirghakabhittikam.

Ayamemadhya sútrtu, nirgamam shenapurvavat.

Shúlratánam chamitiroktam, diháyatárata cáváramam.

Pancha shadkam shakenaiva, mantapam parikalpayet.

Ásimukhe tattribhagena, nirgamambhaáravismritam.

Satpurṇṭhadmapárshveva, prapamchaka nakarayet.

Bhadrántamkudyásam yuktam, mantapampṛishṭhapárshwayoh.

Shúshaṇákhyantumantapam

Ádika bhágá dikará yánam, vistárampúrva vadbhavet.

Sadvibhágatu vistáramamantapambhavet

Dvitribhágamkaṇam pura, chaikabhágamtaturitam.

Samantapam vináyamye, dváramkuryádvi shakshaṇah.

Subhúshaṇákhyam vipraṇá, yogyamkumnava sárddhakam.

Sāsvabhāgādi bhāgayutri chaturbhāga yamantakam karitobhavet

Evam śubhāśubhāyam śuśesham prapukta sannayet.

Sopānādhikayoggyam

Tadāstiam shachavistāram, āyakhyāna navadbhavet.

Tamsirmūlāsra yonandādāvi, chaturbhāgekakārayet.

Evadivā yadhrsmadhyedau, chaturbhāgam kanambhavet

Chaturbhāgena vārakam.

Dirghena madhya sūtrattu, vamtirapraksalpayet

Adhavā vāsamādhyetu, kudyavā sadvivāsite.

Kulyādhadvārasam yuktam, śrānāvashihalāyanam.

Bhūtabhāgena vistāramnāta mādoikhidikāyatam.

Vāsamevadvayormadhye, trtribhāgam hanambhavet

Ekāmsenadvitribhāgena

Sadbhāgyo pāritorindra, saikabhāgenakārayet

Dirghena madhyabhāgetu, dvāram samkalpayetsudhī.

Ekadvitridvibhāgena, pārshvedvāram prayojayet.

Saikabhāgenakārayet.

Dvyamshekantakra vistāram, nirgamambhadrasamyutam.

Sarvesha mapivārnāvām, stargatamnvadeshikam.

Chaturbhāgādikāyāmam, vistāramsūtra vadbhavet.

Lalāṭadvāda shaḍbhāgam, nasabhāgam tadāyatam.

Purataḥ pṛishṭhachāstyatra, chaikabhāganarindrakam.

Vamchamūlatu vāsamsyāt, kuryāttadvitribhāgate.

Sheshamprāgukta vatkuryāt, yuktyālatrairvalāyayet.

Tatpurepārshva yostrishṭham.

Evam sūtbhāgatam proktam, sarvakarma shubhāvaham.

Ekabhāgastuvistāram, navabhāgamtathāyatam.

Tribhāgampañchabhāgena, chāṅkānāmdvivismita yatam.

Parilomantapambhavet.

Ekhavalatribhāgena, lalāṭamantapambhavet.

Tatpure chadvibhāgena, yuktyā madhyelchāṅkanam.

Tatpurechadvipārshvecha, chaikabhāgenarindrakam.

Tadbahirthashchapratāmishena, mantapamnamnarindrakam.

Madhyedvāramtu samkalpya, vistāro chādhadhaivatam.

Dvidvibhāgena vistāram, ringamanbhadrasamyutam.

Ekapādadvayamvāpi, dvāramchatrayapārvacha

Tadbahushchāpritāmishena, kuryādrapavatindrakam.

Śrivalankárasam yuktam, khandaharmyádi mandítam.
Dronamma mandapamproktam, adhavibhúpatínámcha.
Atmónthitham yajanarththakam.
Tiprámhittalerdudhva, samdiyamantapay yakam.
Ethavátapasvinínámcha, matham vanatakáhitam
Dekabhizádikáyámam, vistaramsúrvadbhavet.
Shattivhágamkaram madhye, paritatvam shenamantpam
Evamtulbhúpahar yetu, mathasyyantuhazavet.
Samadvam shádikayámam, vistaramkartabhágikam.
Panchám shamchakapatyam shasam madhyethamkarambhavet
Sadbhágaparitat kuryat Ekabhágena vedika.
Etadronámchabhúpáná, mayudhámyám samantapam
Panchádashám shamdirghanetrabhágamantápam.
Saptaterindramekám sha, navám shenayatamkaram
Kuryattuchchkeluvika.
Sadbhishchadvayam shena, mantpamparitastatha.
Karna chadvitrebhágena, kuryátpada chatushtayam
Sadbhishchátratámhuma, kuryatthambhadvaladrakam.
Madhyasutrátuvámátu, dvárasthkurvádichakshanat.
Chatushkamnaishlanetramsya, dvapraytkakarikritam.

Ettaváderabhágena, madhyabhágam samáshrakam.
Tadbahishchápratámshena, yavapádamchanimnakam.
Tadbahiḥprantabhágekuryáchchavakha.
Parshvechaivatribhágena, bahupadasamanvitam.
Saṃpuṭitharvyikaryuktam, prastaram chapráṃgakam.
Pramukhebhadrasopánam, karṇalangalabhúshikam
Shibevádáruj vápi, mishradravyenakárayet.
Shashantu devatásthánam, mantaproktavadácharit.
Evamsthana yogyesyá, vatkharáksharayogyakam.
Chatushkadbhágavistára, máyámutaprakalpayet.
Dvichaturbhágá vistáram mantapi . bhavet.
Vistáradvidyubhágena, vamshamúlatuhastakam.
Tadagredvitribhágena, kuryatádasamanvitam.
Shalashtám shena vistáram, áyámam mantapambhavet.
Dvitribhágenavámshasyáttrichaturbhágo mantapam.
Vamshamúlágra yavaváta, tanmadhye mantapambhavet.
Tatpurvindramekánsha, chashtanirgatahinantikam.
Mukhishtadanyaanthámáyamam, vistaram mukhavárakam.
Dvitribhágenavámshasya, dagramúleniyojayet.
Ettavamúlavasaishcha, dvitribhágenayojayet.

Dvichatusagravistara, mayata mulamantatam
Catpurepasapadeshetu, chaitikam shenarindrakam.
Paritakudyasamyukta, tadbahirdvara nirta
Pasmadevadyanugena, ringamandhadurismatam.
Mantapa tamatra mukhe, tilbhagam Padmishtikam.
Nagamam madhyabhaga nyad. bhadrachatvarikam.
Mantapa chorubhahi ittam yuchenthalakaramtu pagat.
Koshtavastra samanyktam kramashakarshitam
Dvaramkuryadva chakshanah.
Atra vishtalamitiprokta, mahishyavaramandapam
Chatushtal bhagavistara. mayamam mandapambhavet.
Dvibhagenalu samyuktam, tanmadhyechamkarambhavet
Dvichaturbhaga vistaram, vasamayamanuritam
Catpurpushka varanta chaikadyam shenakarayet
Padbahirdvara mukena, baritasinkutakritistatha.
Vamshamula shrayavasa, tadvaram vasamadhyama.
Mantapestatra madhyantu, vamedvaramtathayata.
Evamsomakarasmaya, vaishyanamchamchadayam.
Padeva vistara durghestu, dvidvibhagena vardhana.

Angalakshudrancha sarvesham, yugalāgena mantaram
Vistaram dviguṇantasyād idyubhāgenavardhanāt.
Gattātadvini ye garbhtham, mantapam vaishya shudrayoh
Pattachchitta vastāsarvatishtha dirghāmtabhittikam
Devānāmbhūsurānāmcha, mantapam jātirūpakam
Bhūpānām mantape sarvechchhandarūpamudīritam.
Vaishyakānāmtu sarvesham, vikalpam chetikathyate.
Shudrānām mantapam sarvam, chālhāsamitikīrtitam
Khechadbhadram vishesha jātiyuktam purātanaih.
Dvivaktrasvāmdandakāntu, vāsitam svastikāntatha.
Trivaktramtāmgalakaram, nandyāvattamchaturmukham.
Pañcamukham mauliktam proktam, Evamtusarvatobhadra
Sarvālamkārasam yutam.
Vakshyate vidhinā samyak, sarvesvāmārdanamantapam.
Samāshrām vāyuvāyāma, yugmamvāyugmabhittikam.
Lupāmvāprastarāmgamvā, tatprachchhādanāmvacha.
Lubhāyuktāmtusarāmgam, sabhāchetiprakīrtitam.
Chordhvaktutamtumantapam.
Prastarāmgāmtu sarvāmgam, mantapamchetikathyate.

Mantapam vasabhávapi, shramavidham syagadishi.

Nagaccha yathákam, dvipanatyashthakuyatam.

Udinam á iguṇam vápi, dviguṇamsatlanirnyaset.

Cistáradvi guṇayamam shudrakharvata yogyakam.

Tdhishthá nádyalankáram, sarvamsraguktavannayet.

Sitrá márgetu sarvetham, kárayenmantapam sukhi

Prajánvámantapam vapu.

Brahmakshatriya vaishya shudra, chaturbhirvirnairyaduktamtut.

Tivárumbhavatitvatatvatarism shudrairvi shakshatriyaih.

Tubhirarbhavátitvanantaramkshatri vism shachchhudrakam.

Kaj námdvivatitvanantaram shudrair, vinam shainvashyakaih.

Shudrairyuktamantapam shudrakánámanechchhátadvi játiyogyamtu.

Kuryát chettadvirájátyádichottamkartavhartavandánáyamityát.

Itinára sárasvástushástre mantapavidhano námacatustrim shodhyá-
yah.

Surásárithiauranáyachavanárámnivasayogyakam.

Sarvashámávashtásvim, lakshyate vakshyatekhuná.

Kandakumpraastaramchaiva, mauli ramcha chaturmukham.

Varastabhadrakamchaiva, vartamanamcha shadvidham.

O' vikasitanu.e marabhya, dvidvihasa avasanati

Anyanyati tthavimtamsvatsadhavismritamvhavet

Ko shatkastam samvadya, simsanavathitam vasisvam.

Tismritam sahasachhiva. sitasvamna simgahantatha.

Vistaradvidvihastena, vardhanadvigunantatha.

Levanamchapanasinam, shatdighamprakurtita.

Dvigunamtayatashata, thusuraaire atushtaye.

Shata vishaladarabhya, pradadyamtamtrapadanam

Tasmam vedikayamam, tasmatpadadkamiatha.

Tupadam vasamadhikyam, shatayamamprakalpayet.

Padvistarasamottungam, sapadardhamtutungakam.

Vistaradvigunodayam.

Pradhamam shamtikotsedham, dvityamjaushtikodayam

Trutiyam jayadottungam, chaturdatham dhanachodayam.

Panchamam chardhadotsedham, jammadistipikamtakam.

Anyastu sarva shatanam, bhaktimana smritam.

Shutbhumeshapadadi, shatsaptadinavam shakam.

Dasham shesyavihinamsyach, churdhvatyordhvatalodayam.

Anyamtatprastarotsedham, chardhonaitodyatim srayo.

Prāsādatuṅgam vakshyāmi.

Mastakordhve shirottuṅga.

Bhāgamechatubhāgikam.

Mukhya shālā vishālaṁsyā purato vāri maṁ shakam.

Mukhashālādinetraucha, vāsamekaikabhāgikam.

. uttovāramekāṁshaṁ, dvilālaṭaṁ tu pūrvavat.

Madhye dvāramtu saṁyuktaṁ.

Evaṁtu devālayoggaṁ, madhakaṁtamapuritaṁ.

Dvichaturbhāgavistāra, mayamaṁ pratikalpayet.

Vishālā shālatāṁ shesha, tatpūrverindramaṁgakam.

Ekadvim shenavāsaṁsyā avaṁshamūlagrayo jayet.

Atthavādvidvibhāgena, vāsamūlādvyam shamūlena

Taṁshi shreraṁgasaṁ yuktaṁ, tadbudhrerindrabhāgata.

Athava madhya nasthānatyalvāvā sāvayaṁvyaṁ.

Ettarā sabahuvā saṁdvāra madhyaṁtu vāsave.

Athavāna yaterddhenamadhye kudyamechakalpayet.

Ettamāhudyapūrvvatu, vāsmetatvayamchavet

Ehaṁtudaṁḍakaṁ yrohlaṁ ..shuṁ ..pūrvvayet.

Pārveshamapi pūtāraṁ, sarvakarmārtha siddhakam.

Tadevantrajapadisvasa yamanigrahamarpayet.

Mantrasya sthanadisvatmadisvaradisvatmasvarupatam.

Nyasato mantramekam tu bhutanarjatasamhitam.

Mulagredasidvibhagena vinyasangamchakalpayet.

Tathavashtakadvadasadasasodasaviyatam.

Kuryatsamam samangam prishthe hastvechasamhitam.

Purvechastanbhasam yuktam, madhyastanbhasamjartyajet.

Parito varamekamsham da dakamjarhutitam

Karna gandajarutam ravi.

Eka kumbhajasvasam, dva nandvirasam ravi

Dvadvechadvichaturbhum, sitavistaramayatam.

Indudvivibhagamva, chaidvirasam chaikavasajit

Tamsha mulagra yonisam, vamshamulekavasanam.

Tadbahih paritorindram, sekabhagenakarayet.

Tadbahih paritokudyam, yuktamvamghrisyutamtuva.

Tadbahimbhitti yuktam, chatparitom shenarindrakam.

Ekadvam shesabhadramsyat, nirgamam vismitambhavet.

Chaturdibhadrasam yuktam, dvitalatenapurvavat.

Dvitalamkarnaharmyadi, prasamarasamkutam, vitarindradibhutam

Vamchasútrasya cámetu, dvaramkuryadvichakshanah.
Kricchrachádivibhágamcca, furato rindrabhagata
Gaurishta dishvasayuktamvá, shesham prágvatavanmayet.
Etattudamdakam proktam, devabhúsurabhúpate
Devapratitorindram vinásarvajaváhavet
Tadvidvimshádimáya, vistáramkurvadbhavet.
Vamshamúlágra yorvásamdvichaturbhágenakárayet
Furatas vishtitorindretatuvvamvatu vam
Shadamdafurva vatkurvat, damdakam sarvajátinám
Vamcha sapta shavistáram, ugramcamtuprakalpayet.
Madhyepamcham shakamvásam, párshvam yodvidvibhágataḥ
Kuryáttu mamtapam shesham, furataḥ prishtarimdrakam.
Parambhadvidvibhágikam, prásádamatalamkaram.
Ekamtumamtapam proktam, devatárávasáyogyakam.
Shadbhaktivismrita mámcha, chashtabhágena yojayet
Drichatudvam shakamváfu, madhyeramgam prakalpayet
Prishtadorimdrakamtkuryát, Ekadvam shenamevavá.
Furato rimdra vibhásamsya, dváyugmamyugáshakam.
Vamshamúlágrayorvásá, madhyeramgam sasefyamá.

 NEW YORK PUBLIC LIBRARY

Ellavátamanatushkarneva, samtudvidvedvidhanam.

Ekhavádvitálashcha, nivasatu pasevacha.

Paritedvaramekásham, kurvádvam shenamevavá.

Maahyasutrántavámetu, dváramkurvádvichakshanah.

Ekánekatapopetam, prasúdavatalanmriti

Etamtudamdakamproktam, sarvapátyárganbhavet.

Vamdakánámcha sarvesham, pramukhemamtapamnyase.

Vistiramtalsamanváfi, dvamguratra yamguramtuvá.

Gadhedtam shenaparito, mamtapam madhya mámkanam.

Mukhyeva sadvishálam vátta, darddham nurganampádabhadram vasa
-yase.

Mamtapasya vashádbhadrá, tanmukhekakarikritam.

Navabhága vibhá ji te, kashchayormadhyadváramkurvadvichakshaná

Karkarasyánavarjita.

Grahinánámdamdakádhá, lagrahinástyátapralambakam.

Meshasyamúnakumbhasya, púrvasyadakshine shubham

Kulirakshenimánasya, dakshine pashchimálayam.

Paulavsimhasyakanyáya, pashchimamchottaresukham.

Gáhe vrishchikachápasya, prágudashi shirálayam.

Kurvattudekashálashcha, shubhamanyatapurokta vat.

Evamrashim shasi dá damdakuntad-vráditam.

Kuchálá chaturdikshu, vádabvam tha mishyate.

Kumbhashcha maharpúre, meshcel a vimatha pamá

Simhakarkaluke vilyá, vrishchiketaule chottare

grahárambha mitiproktam, sumuhúrtesulagnake.

Anyathá sarvashálecha, yatthánáv secha mávable.

Enyáruktachaturmase, sarvaharmyánakárayet.

Chaturdikshu yaga purushamvavishesheyfi.

Yanmase sarvaharmyácha, kárayettu shubhávahum.

Etivástupurushamvchetsarvaharmyam nakárayet

Vástubhúla yatthárharmye, vivaramte vipatkaram.

Tasmádvástu shaya jáfetudakshayettuná.

Yadádityustathádityo, tadekshucharanáyatam

Tatfiradha shira samkshipyacha pova mahuramtatha.

Eaddikshunabhajamganecha, purusham sharanam nadam.

Grahá yánam grahátáravishálatam

Grahaya meshtatthágelu prádádvádashakordhvake

Ekámsham tukshide shamsyál, dvádashámtakadeshakam

Medhráditala simántam, vedám sham prádadirghakam.

Madhyá kúrdhwcha medhyántam, Ekámshantachchhoyatam.

Ourddhá yato shivám shetu, prata yasthana meritam.

Hrilayákukshu yormadhye, madhyakúyam prapadyate

Vistára madhya sútrántu, mukhadvára vashúrdhlishw.

Yájya yedvástupurushamcha, vinyáse sarvakarmyate.

Etantu dandakam prokta, svastikam vakshyatedhuná.

Vistáre vasubhágetu, dashabhágá yatambhavi.

Purvoktalamkritam syátva, bhágamánena vinyaset.

Pancha saptám sharvistáram, ayámam puratomkanam.

Svastikákárasam yutam, dvibhágenadvishálatá.

Dvidvibhágenanairuti.

Dvádashálákárkateshu, dyudyubhagenakoshtakam.

Tadbahushchá vrishamkeva, kunyáttubhúpariindrakam.

Ekadvyam shenabhadramsyát, karinetukarikritam.

Vishálágretu patramsyát, Ekadvam shena vinganam.

Amkanivatu párshvetu, kudyadvárantu sam yutam.

Shálaya mantu yálevá, dváramkunyáttu purvavat.

Ekanekatalopeta, nairutyetu vichakshanat.

Evamtu svastikam pro

Pádasarve shangam nishkamcharavitam.

Sarvantu madhyamásya, ishubrahmáṇantu pityakam.

Dvishalvam shasyát, tasmatam shádikiyatam.

Chatushshadbhága vistáram, kshapmandakshanottare

Ekashálákritinkuryát, pranchabhumitribhumikam.

Analánilakonetu, kuryáttritribhúmikam.

Paschimedvichaturbhága, shálapanchatalánvitam.

Purvechadvichaturbhága, mantapanchaikabhúmikam.

Ishánanchaikabhúmimsyát, prásádavadalankritam.

Nairutyesaptabhúmimsyat, kútakashtádipúrvavat.

Vibhágaikáyáma nirgamam.

Ekenakarnakútamsyách, chatushkonetu mantapam.

Kútochabhadrayornadhye háram madhyakenatu.

Adhishthánádi vargásvam, kanthakarmyádimanditam.

Prásádavadalankritya, shesham prágukta sannayet.

Ekam sháládvipárshvesu, bhadrám sarvadabhágikam.

Prishthe chadvichaturbhágam, bhadramkuryádvichakshanah.

Atthavá kashtabhágena, bhadram yuktyá prayojayet.

Shadbhágadvayam shumeramvá, shálákaramtu prishthatam.
Chatushshadbhiva vistára, mayánnam mukhavázanam.
Puratah párshvayoshchaiva, chaikabhágenarimdrakam.
Dvichaturbhágatanmadhye, mamtapakarakalpaye
Mukhasopána samyuktam, sarvalamkárasamyutam.
Yuktyabhadramtu sarvamgam, chordhvodedhvatalamprati
Pádorthithe pádasam yuktam, bhityorthithebhittisam yutam.
Pádodhvebhittisam yuktam, sarvadoshasamudbhavam.
Kudyasyobhágetu shoda shámtamtathávatam.
Purva vachchámkanam shálátamshádikarimdrakam.
Nairutyena mamtyátma chásyámnirgajel.
Sarvalamkárasam yuktam, prásáda vadalamkramát.
Madhyasútrámtavámeva, madhyevádvárasamyutam.
Purva dváram yathávritta, mánam shálaprakalpaye.
Evamtunavatálam vardha mánamkuryáttudhrifate.
Shodashám shevishálatu, vibhágeda yamshádita yatam.
Sadbhágenatri bhágamtyát, shálástushamtupúrvavat.
Nairutye madrakhúminmyádvitalamchaishánakonake.
Pávakochágayeshchaiva, kuryáttalpamchamúnikam.

Dakshine saptabhumansyách, chottarepanchabhúmikam.
Tadevavismritam yámye, chaikabhágádi yamtatha.
Panchasaptám shavistáram, yámamadhyamamkaram.
{ Sheshantufúrva vatkuryát, frávakesaptabhúmikam.
Ishepanchatalam }
Sheshantufúrva vatkuryát, caurutyravibhúmikam.
Ishepanchatalamkuryát pravake saptabhúmikam.
Váyavye vástabhúminsyát saptabhúmi madhá
Dakshine prashchimekuryát; vadalamkritavattatha.
Vardhamánantu sarveshám, fráprátyargatamáyatam.
Parshvetu damdakáram, kuryádbhúmintalatale.
Hedibhúyatthákára sarvásofrakamnyase.
Dváradvárofarinyasya, tadvárofarvetatha.
Dváraso yofarikudyamcha, sarvásamfadvinashanam.
Stambhakudyamcharámgamsyát, stambhayuktamcharindrakam.
Vásagarbha grihamchaiva, madhyastambháfarityaje.
Kudyasamvittame vámtam, mánamfráguktavaranayet
Talatale vavásamcha, frastarasyofarinyaset.
Hútakoshtádi mánánam, jayasthalárindramánakam.

Mahidhára mahábhadra, mantaprákriti vinyase.
Kuryáttatattu vadyuklá, chofadvárantu yojayet.
Vividhá yadheshtadirghade shreshtadirghavibhúshitam.
Taletale mancofána, mánohárththantu yojayet.
Anyánya rukla sarveshám, shástra yuktyá samácharet.
Evaśiravitalam vardha, vivantuproktam shushálánám.
Chayádimvakshyatedhunná.
Dirghachhávya ya rukham vyadisháktantudishálake.
Parinátadhurvárani, gritvashesham tupúrvavat..
Kshaya vridhyám sha sarveka.
Sarveshálánádhikátsradhaiva.
Patraishchakambarirvakta yuktam.
Kuryáttávalamkritánaikabhúmau.
Shri saubhágyárogyabhogyapradádhiko.

——— Iti mánasáre vástushástre shálávidhánonáma ———
——— pañchatrimshodhyáyah ———

Dvitinámcha sarveshám, varsúnám vásayogyatam.
Grihánámánana vaśinyátsamsthánamchavakshyatedhunná.
Grámecha nagare vápi, prakhanekhetake

Tasmiṅ śastrameva ca, nudyudichaṣṭhapārśvake.

Pādādhika mathātyarththam, pādūnam dviguṇantuvā.

Dviguṇāntam gṛihāyāmam, chāntarālādi yantrikam.

Dīrghāntu pādikā dīrgha, darddhavāchatra yādikam.

Gṛihāyāmamanvāpi, tasmātpādādikāntuvā.

Ārtthādhikāṅitrī pādamecha, yikyam vātriguṇāntakam.

Gṛihatārā yatāmtyevam, vistāram gṛihatāravat.

Gṛihāyāma vishāletu, pāmaṅ shāyapārinyase.

Brahmasthānam vinānyeṣhu, sarveṣhāṅ vāsayogyakam.

Ā nitasvāmitrasya, bhūtarasya chatuṣhpadhe.

Dvi jānāṅ mukhyatarnyāṅsyāt, kalpayettachchhrijāvaka.

Vivasvadi pade chaiva, mitrake bhūtaretathā.

Bhūpānāṅ mukhyavāsaṅsyā, dānyajātetayogyakam.

Mātpādyaṣhṭā mārādeshu, varṇānāṅ vāsayogyakam.

Indra dikshu chaturdikshu, dvijānāṅ vāsayogyakam.

Yāmyechavarune chaiva, bhūpānāṅ mukhyavāsakam.

Varuṇecha shachisthāne, veshyānāṅ vāsayogyakam.

Nairutye somayishecha, shūdrānāṅ vāsayogyakam.

Yāmyecha nairutevāpi, sarveṣhāṅ bhogyālayam.

Vaiyavye vipra jatinám, mevatá bhojanálayam.
A tidesha chakene chapitra devánchadevatam.
Phallákshucha mrigechaiva, dvijanám grahanegraham.
Gandharva bhringarájena, mrishechaivamtarikshake.
Sarveshám bhúpatinámcha, makivyávasayogyakam.
Pushpadanitesu dhánámchamantapam.
Varunecha surenáge, mukhyebharjanya somake.
Vaishyánámchapareshámcha, grahanyá vásayogyakam.
Satyake shámtarikshecha, sarveshám chadhanálayam.
Varunevásanálayam.
Somye mrigaparechaiva návechaivadvi jánámchamukhúrte karnálayam.
A dite sárvajátinam, apenárththálayambhavet.
Satraiva samdhikáryárththa, tadbáhye charanálayam.

Yagno dvijapálako gurupadam vogadvirepumukhastámtah kárta-
paráya vashcham sogam dharvá shástrádhipa. Eteguruásarva-
guná samasta nripatessá mvani chokhlam budhaih Eshachotta
guná ti nripatessakshupra bhúpatismrita. Itimánasáre vástushás
-tre rájanyáya vidháno náma chatvárimshodhyayah.

Adhavakshye vishesheṇa, bhúpánámlakshaṇaṃparaṃ.
Chakravarti mahárájyo, naremdro váshṇikastatthá
Adhapatta dharaṃshchápi, maṃḍale shaṃtatthaivacha.
Atthaivapattabhátchchavaṃ, tadhaḥ prákárakastatthá
Agráhastadhashchaitena vabhúparyaṃtatthákraniaṃ
Chatusságaraparyaṃtán, mahiṃsvatutyato balán.
Jitvádvárasyapuratasyapuratevarṇasaṃsthitáḥ
Nyáyá nyáyápichárthittha makuṃcha nyáktyaprabhávavá.
Kirtimán shrimatán shreshṭhán, kṛipayálokarakshakaḥ.
Sarváva bassauchakravartiritismṛitaṃ.
Shaktitrayenasvakṛityasapta.
Vashcharaḥ shadguṇeshṣhadbalairyákto nitiṃtra súryavaṃsha -vat.
Cha pramshotitho vádhavá.
Yaṇatrata yárájyasvakṛito balaváṃ
Páshṇikapatta vario maṃḍaro maṃḍaleshvarapattabhát.
Etairvaṃdyapadadvato niti netrasvaratamdamaḥ.
Svakṛitichatsa vayuto naresṇdraparikirtitá.
Ekarájya syádhi padaṃchaikadurgamadhishṭhánaṃ.
Shadbaládipratijṇána, kálakroyaprágavát.

Evamvarebhyashchabhito vashṭiṃ Ítikirtitam.

Chatushṭa yaguṇádishashchárddhanájasyachkshvara

Ekadurgasádhipatishchámya mátṛiṃvara nishvaram.

Mandaláddhipatipalaḥ pattabhátvabhipaditaḥ.

Évamguna vishesho saupraktaḥ pattadhurúkhya yá.

Arththalakshádhipatireka mandalasamshṛitam.

Pattabhákchádi vidyásau mandaleshaÍtismṛitaḥ.

Mandalárddhadhipashchúrapati sarparakshámdhanukeshvarah

Étallakshaṇa yuktisaurájápráblhákarasmṛita.

Nánájanapadádishonagarináyakaḥ prabhuḥ.

Étadurgamadhishṭhitiyá nánájanapadekarám.

Adáyadaupáládyastustotrachaikadurgamadhishṭhitam.

Sangrámánásaná madhipatiḥ pattabhákaÍtismṛitaḥ.

Brahmakshatriya vitesh'údrairekakulodbhavaḥ.

Évamdurgasya madhishṭhánampatinánájanapadádhipaḥ.

Svayamdhanádhi grámi

Mayúrálaya mevará.

Dvirasya dakshiṇe párshvevyá ghrakálayamevará.

Dadhátyetatadevani kiritálayamevará.

Trityavitatasyam shekamsyapárththamcha mamtapam.
Chaturththeyamadigbháge samdhivigrahamamtapam.
Shatsaptávarunevápu dakshinepashchimepivá.
Uttarepúrvakevápi gajamashvádivahanam.
Ásuryalokanárththamcha, mamtapamparikalpayet.
Ishányevidhitaishchaiva, ramganamamtapamevavá.
Bhrashepáshámtarikshe vákáragriha ca nevava.
Prákáraspa chaturdikshu, dváragopuranánvitam.
Shrshampriguktavatkuryát, nripatista vashattya.
Vasukta mamtapam yuktyá, kuryádda shona vidyate.
Brahmáshi brahmapitthamsyát, kuryádváprata mamtapam.
Haste bhritamuniramdhrai karenakritvá vistáre bhitti chatu-
rashratitaikapinná yránákhyam madhyamagabhútimadhya-
harmye nityam trikálayamupapújita brahmapitham.
——— Itimánasáre vástushástre rájagriha vidhanonám ———
——— navatrim shodhyáyah ———

Bhúpatinámcha sarvesham, sarvángam vakshyate dhuná.
Áditya náyachaturámtam chashadamgapadukramát.
Shástrásra mamtra sarvádim, sarvashástrádipáragáh.

Shaṭdurshaṇáṃ samaṃchaiva, dikshuyáṃchaprakurtaká.
Viruttuvirodhito, dhiro dátta madhaivacha.
Kirtthithánupárjarájaṃtu, nvayajnáṭánvayatratah.
Shúrah prájnashchakoshádyodharmmnujnete nagah.
Samastulhúpyalashchaiva, gunáproktá vishesháta h.
Etánigunaratnáninurájávasyanástivai.
Shatapaṃchaturaṃgáni, paṃchakunjaramevacha.
Lakshárthithaṃ tatra dipatti, shatapaṃchapatúṃganá.
Ekasyápatta mahi shistotragráháprakirtitá.
Shatchatáni paro shání, shadaṃtaṃ vashamevacha.
Lakshataṃtrádipati saptáṃ shatatra varáṃganá.
Shatámarshyá sahasráṃ shumdhajayajáṃpaṃchámsha.
Dasahastukaṃ váráṃganábhirásevyo.
Mahishyaṃchatushtayaṃ.
Lakshadvayaṃchataṃtraṃsyát, maṃḍalesha yabhúpati.
Paṃchá shata sahasráṃshchadashakunjaradháṃtathá.
Lakshatrayaṃchachatutraṃsyádisvahastravaráṃganá.
Mahishyaṃpaṃchabhadvábhapatta drikshúlapatirvi-
Dvisṃ shatáṃchahayá proktá paṃchádasha gajastathá. -dhah
Chaturlakshaṃchataṃtraṃsyátri sahasravaráṃganá.

Dharmahishyatathá proktá, páshṛikákhyasyabhúpate.
Párshṛikaḥ pattadharo, maṇḍalishvaraprattabhá.
Ekhyonavidvi shádábja, tattalamtradikastathá.
Ayutádivabhúnyashchá, shatakuṃjara mevacha.
Tamtramcha navalakshamcha, mahishyashchadashastadhá.
Lakshúrtthávaravanitáshchaiva muktum narendrake
Narendrapratyapádábja, chaikakokshuturaṃgavá
Ayutadviradaṃproktaṃ, dashrokonashchatamtrakam
Dashalaksha marashyashcha, mahishashcha sahasrakam.
Alirájashcha nṛipate, chattatitrapurátanaiḥ.
Adhavápatta mahishá, chamdrasyachamdrasapratha.
Tamabhúmi palabhyona, namaskṛitapadámbujaḥ.
Damtávalamtu raṃgáshcha, tatrádi chatatrádicha váráṃgavá
Ambudaṃyastyadamchaiva, mahápadmashchapadmakam
Gaṇitamtam parásyákhyam, sarvatamtraṃprakirtitaḥ.
Saptábdhi mekhalábhúmi, chaikachaitreṇa pálakaḥ.
Sasmáttu sárvabhaumáya, chakravartinaṃsmṛitaḥ.
Ánmáyáṃ chaturopya dhitya vidhivashaddarshanánám sama.
Shastrádi sarva shástrakushashshirastiram dharmaváṃ.

Bhúrodattagunenaha vitaranám shodhanádhyaḥ prabhuḥ.
Nítijño janarakshakojanapadárththánupárjárththáván.
Sajo dyujepálakogurupadámbhojadvirephassukhí.
Shántákirtiparáyanancharasikogándharvashástrádhipaḥ.
Etesarvaguṇá samastanṛipate sánvádichoktambudhaḥ.
Roshúchokta guṇá nṛipadechakshubhúpasmṛitaḥ.

Himánasáre vástushástrerája lakshana vidháno

námachatváriṃshodhyáyaḥ

Atha vakshye vishesheṇa, bhúpánámlakshaṇamparam.
Chakravarti maháráju, náreṇdrápáshṇvakathitá.
Atthapatta dharaṃchápi, maṇḍalaṃchastadhaivacha.
Adhaivapattabhá shchaiva, tattapraharakathitá.
Hastagrahastadhaishchaitena, vabhúmipayatháḥkramát
Chatuságarapaṛyantaṃ mahistvaṃ shṛityadoshaváṃ.
Jitvádvárasyapuraṭo khaṇḍámápiṇḍhyasaṃsthitá.
Nyáyánya yavicháráththam, kiṃchámadhyapralhávaváṃ.
Prakirti paishchatáṃ shreshtha, kṛipayálokarakshitaḥ.
Purvaváriṇḍra vadhyo dvá, chakravartitikirtitaḥ.

Vrittiti yaimatinastikritvásahtarájyasya drishvará.
Shadguṇaishshadbalairvakta nitiṇo suryavaṃshavan
Chandravaṃshádilopáda bádrájamitismṛitam.
Shaktitrayeṇatrata yarávam shrikirtyadurbará.
Purshṇekapatta daromaṃdaleshobhrifattabhih.
Yetairvadya padadvadyo niti netrasvaraṃdadu.
Sukṛitichosva yuktocha naraṃdraparikirtitah.
Ekarájyasyádhi patichaka dursamadhishthata.
Matichaládhipatiṇánikálekrodhapayogavan.
Evaṃhareitiyo chábhuhitopaushṇekamitikirtitah.
Chalushta yaguṇádisha chártitharádrisyachutkarah.
Ekadurgasyádhi patisvámya mátyairabhashcharah.
Maṃdaládhipatipattabhágyonábhujavaṇitah.
Evaṃguṇa vishishtoklam pattasya chadhárákhyaye.
Kritha maṃdalasyádi patirekha maṃdalasaṃshrita.
Pattabhágádivadyánaumaṃdalesha Itismṛitah.
Mooṃdalasyádhipashúrasaikadurgamedeshtatah.
Yajjanánámkanádhyánámadhipah pattabhásmṛitah.
Bráhmaṇa kshatriya vaishyánáṃshúdrairekakulodbhavah.

Ekadurgasyádhipatinaráyanapadádhipa.
Evaiṃnánádhipatisarva rakshárththaṃtukeshvarah.
Etallakshaṇa yuktánáṃ ráyáhaṃsakasmṛitah.
Náráyanapadádishona garuráyakaṃprava.
Ekadurga madhushṭhatya ráráyanapadhekarán.
Edáyadurbaladyaṃtushṭragráhiprakirtitah.
Chakravartivirájasheha narendráshchaturájakau.
Páshṇikásyashṭrastraṃsyát pallaḍitrattabaṃdhanaṃ.
Mandaleshasya pattaṃsyát pattalháṃpattabaṃdhanaṃ.
Prahárakaschástragrahibhaumálachadarausmṛitau.
Chakravarti maháráj narendrashchiti maulitau.
Simhásanaṃtu saṃrinkumkalpa vṛikshaṃ satoraṇaṃ.
Párshṇikashchá patta dhará pattalhátritayasyatu.
Vináhatpatarossarve mukta simhásanádhikaṃ
Prahárakasya nṛipate simhásaná mitismṛitau.
Astagráhasya bhúpasyakevalaṃchá sanambhavet.
Chakra vartyádinishchádhabhúpálebhyo vishṇhatah.
Chámaraidhavatachchhatraṃ vábáku máládharasmṛitah.

Varnanantu varnesham, shatchhadaparikirtitam
Chakravarti vishesheṇa, varnanadharassukhi.
Vamarekhadunachchhatra, chatushpadasamanvitam.
Kshudrasyaparipalabhyo, madhyasreshthasya yogyatah.
Bahumalacha sampraktam, manyatu kshudrassuvakshyate.
Varnasarjananiyama nrishvibhushanam.
Kshudrasarvasvasya nrpateshcho, bhejanaparausmritau.
Anyebhyokshudrarajebhyo, svakam jenapadamburu.
Etelukshudrabhupalo, bhupalanantu sevakah.
Chakravartvakiyara nanamsata sada.
Krikhalu krpayalokam samrakshati mukurmukuh
Adayada shakaikamsham, karamsvikrityatishkiti.
Maharaja shidam shetu, karashchaikamparigraham.
Durjanadurjanajnatva, dashadharmasyapalaka.
Narendrasyatupainchangam, karamgekrityarajyati.
Arththe pyotidaridrebhyo, yatayanavatagraho.
Parshnekakhyohinripati, karamarththamparigriki.
Dhanikebhyas sakaramtu, dhanashchaikrityadharmava.

Rájyakám lattadhare, shrípádam shrikarotyalam.
Brahmanebhyastapasvibhyo devadábhyanadányasau.
Kimchidyánakarárájya, mandaleshaparigrahi.
Dandagrahasya samaye, chottanityápraligrahi
Dadáti vidyushámbhúyah, svanyadbhyalkimchidevaki.
Pattabhádrájyatatsarvam, karamsvikrityatishthati.
Devebhyo brahmanebhyopi, nityanánamkarotyasau
Prahárakasya devasya, kharamsvikrityatishthati.
Nitishástrokta manyáyam chakaronyapi.
Dharmajna shopakárajno, vámanah karmabhúdritah.
Astrashráhasvarágnasya nyáyat jagráhatah karam.
Yavápardtha dandancha, himsánohimkarotyapi.
Sápasán brahmánandevan, sadápujamkarotyapi.
Evamkshudrasheha bhúpálá, svasvejanapaderakám.
Svikrityachakravartyádi, rájánámchakarotyapi.
Ityuktam nyáya márgasya, bhangamkuruvamtitenripa
Akshatri
Yátkalpadrúmasya puratopi bahirmkaranamsham sakí-
-rastapariralbhya virájatesma.

Sampúrna chandravadanácha maharájapratha.

Rájanganá nagara váravilásinúbhih

Pradiktiranyarapidipavarddhikumáramukhyai

Samsevyamánacharanámbukahastaráje.

——— Itimánasáre vástushástre kalpavrikshavidháno

——— námasaptachatvárimshodhyáyah ———

Mautilakshanam.

Kanyakávidhanaratasat shrúhá.

Yúkibhúmugrahadasaváhanam.

Shilpinámguruvenivedaye.

Kartaparyaravahastatobahuh.

Yogátkurvádutta sammánahinam.

Kartáyavádbhúmi chandrampradessaha.

Tasmátkartá chotta sammánaráje.

Parveshvaryákámya siddhida sarpabhera.

Shilpi chittam prasannam chedyajmánesha yamphalam.

Shilpichittam prasannam chetkartussampadvinashanam.

Tasmáttusarvadákartu, shilpácháryamupácharet.

Devánámbhúshaṇánicha, maulilakshaṇamuchyate.
Jaṭámaulikiritantu, karaṇamdvedhasarpabhe. bhashirastukam
Kridalamkesha vedyancha, dhammillashakachúdakam.
Makutancha likhyátanta, dákáracharnánatah.
Patrapattamratna pattam, pushpapattamtridhámatam.
Pitámahasyarudrasya. jaṭámakuṭa yogyakam.
Kiritamakutamchaiva, náráyaṇasyayogyakam.
Narendrasyakáraṇamsyá, pásnikasyashirasrutam.
Chakravartyádibhúpalai, karaṇammakutantuvá.
Patrapattam pattadare, ratnapattantupáshnike.
Pattabátpushpapattantu, choktamevam purátanaih.
Prákárakásrishráhaucha, pushpamályam prakirtitam.
Chakravarti mahishyasya, kraṇdasham makutambhavet.
Kodiráṇasya narendhrasya, mahishyakeshabar dhanam
Paushtikantupattadare, mándalashashchapattalbhat.
Etesham mahishibhyáncha, dhammillakumudákritam.
Prakarakásugrikábhyam, mahishyá shakachúdakam.
Vaktráyámantridhayámadvayamvámakutodayam.
Pitámahasyarudrasya, pádonadvayamevavá.

Anyadhádevatánáṁcha, chalavánṁghriva nevavá.
Gaṇeshádi yakshakánáṁtu, asyasyávasamaṁtakaṁ.
Sarveshámapi shaktináṁ, mukháyá madvayaṁbhavet.
Teshámtatvaṁgulántasyát, sarveshámṁ makuṭáyataṁ
Mukháyámasasaṁmúla, vistaraṁbhúshaṇányapi.
Padashṭáṁ shonatiraṁvá, shodashámshonamevavá.
Makuṭámsya vishálasyách, chhikhámasyádikeshike.
Mitákarasyabhágaṁvá, tribhágaikámshamevavá.
Evaṁkáraṇa maulyashchit, vistáraṁparikirtitaṁ.
Sarveshámṁ makuṭánáṁtu, chámulashrakshayakramát.
Bhúpánáṁchashirobáhu, tulyaṁtaṁ makuṭodayaṁ.
Tattuṁge shodashámṁshasyád, maháráṭasyahinakaṁ.
Tuṁgedvayáṁ shahinoshcha, nareṁdrákhyánabhúpate.
Asaṁpaushṇikabhúpasya, shirastrodayamúritaṁ.
Shiroṇáka samaṁdirgha, tatribhágaderibhágike.
Chakravartyádiráṭasya, mahushyá makuṭodayaṁ.
Anya sarpa mahúshináṁ, mukháyá masamaṁbudhaiḥ.
Pádonaṁtaddamṁvátu, dhaṁnillákádikodayaṁ.
Teshaṁ prágukta vaṁnánaṁ

Chakravartinám nripásanayogyakam.

Simhásanalakshanam.

Simhásanasya mánamcha, lakshanam vakshyatedhuná.

Pradhamábhishekayogyamsyát, pradhamásanamevacha.

Mangalyábhishekamsyán, mangalásanamiritam.

Virákhyátábhishekamsyá, virásanamudiritam.

Vijayákhyábhishekamsyádvijayásanamiritam.

Evamchaturvidhamproktam, bhúpánámásanambhavet.

Nityárchchhásanamchaiva, nityotsaváhyasanmiritam.

Visheshákhyáshchanárththáya, visheshákhyásanásanam.

Chaturvidhásanamproktam, devánu fuyogyakam.

Kadaipadmásanamproktam, dvitiyampadmakesaram.

Tritiyampattibhadramsyách, chhribhadramsyáchchaturththa-kam

Panchamamshrivishálamsyát, shashthamshribandhamevacha.

Saptamam shrimukhamchaiva, bhadrásanamtuchashta-man

Navapadmamchalbhadramsyáddashamampádabandhanam

Ksanánutuchaitánu, mánánikadhitánivai

Aetroktachásanánámcha, sarveshám mánamuchyate.

Saptáṅgulasyárabhyadau dvyaṅgulavivardhaná.
Ekaviṅshánguláṅtasyát, kanyasádvitrayatrayam.
Itnárththam yajanárththam cha, shasanandvismritambhavet.
Jasmádvyaṅgulavina dyátudyaṅguṇáṅtáyatantatha.
Ekádashánguláraḥbhya dvyaṅgulavivarddhaná.
Ekatriṅshánguláṅtansyáka sáditrayantrayam.
Vistáraṅchatathápraktam, nityotsavasyasádhaná.
Vistáradvigunáṅtasyát, chaikaviṅshánguláṅtakam.
Vásanamitiproktam, navadhátumgamevacha.
Pañchádashánguláraḥbhya trayoviṅshánguláṅtakam.
Navabhadramitiproktam, vijayásanatumgakam.
Vistárachaturaṅgamváshshubháyádikáraṇyet.
Trichatushpantushadadhyáchashtahánishchayonyah.
Kutasaptáshtakam vidyá, dvádashákshamirayet.
Sheshanáyamitiproktam, saptáshta navavarddhana.
Dashabhikshapayechesha, navamapyamadiritam.
Ashtanandadashepradyá, saptaviṅshesha yobhavet.
Sheshandina mitiproktam, vidyáshta nandanátiká.

Yáktakecha de shamváramevamudiritam.

Trichatushpanchavidyátu, hshapayettura vámshakam.

Jayonuvinámguriyá, simhásanányadáshubham.

Yáyádikyáh sayamlina, sarvasampachchubhávaham.

Koyájanamvvayádikyam, sarvasampadvinásharam.

Bhúmayonishakákára, gardabhámshánivarjayet.

Anyayonishubhar sarvam, rashubhájniyojayet.

Sarveshám mánamityuktam, ganyamáramihobhavet.

Sohapitha madhishthánam, kevalamvámasúrakam.

Kevalamsopapithamvá, kuryátsimhásanambudhah.

Dvyamsha janmasha shitárththapadnakam.

pakamttrasharamarddhakampakam.

Emshajebjashashivá janopari.

Kshepaná naravibhágatumgake.

Vedhibhadravividhákaghotadut.

Yorddhayogachapinákaghátaye.

Devabhútapratiyatthátathásana.

Yogyamevakritayantumilake.

Kizanasyodayárddham, vátribhágaikenamevará

Upapítṭaṃ syátpádabhágena yojayet.

Trihádidhanaṃkeshá ravábhápadmaṃ prayojayet.

Padúrdhve várddhabhágena kaṇṭha vṛittaṃchapadmakaṃ

Kandharaṃ shárddhabhágena tuṭaṃ gohvristutha.

Kaṃpantridhayalaṃkuryittadúrdhve yanapadmakaṃ.

Tatsamenimnavṛittaṃcha

Tenamánodayaṃ sarvaṃ shuddhatoraṇa námakaṃ.

Trichatushpaṃcha shaṭsapta, chashṭaraṃ dadashángulaṃ

Ekádashángulaṃ vápi, nava toraṇodayaṃ.

Trichatushpaṃcha shaṇmátraṃ, padavishkambhamishyate.

Tatsamaṃ chatripádaṃcha, chárdhváhváhulambhavet.

Pádaṃ sataraṇaṃ kuryáttoraṇáṃghripaviṃyase.

Pádáṃye pattikopeta, tanmánaṃ vakshyatedhuná.

Pádatára samaṃ vápi, dyaṃguṇaṃ vájanodayaṃ.

Tadánta dirghakáṇṭaṃ vátri, chatushpaṃchángulántaka

Vájanátoraṇaṃ hyevaṃ, kevalaṃ pádatoraṇaṃ.

Toraṇasyortatuṃgetu, chashṭabhágavibhájite.

Tavaṃpaṃchabhágaṃghri, tuṃgabhágaṃ shatoraṇaṃ.

Ettavánavámshakastunge. shadbhágamchamghritungakam
Dashabhágesaptabhágetu, pádamshesham tutoranam.
Devánámbhúpatinámcha, sthánukamnya sanasyacha.
Vrittam vátatra yashchaiva, shárddhachandrákritistathá.
Vinávápatratinvápi, yadhishtákáratoranam.
Madhyateshrámayechchhilpi, vrittákáramchatoranam.
Tadenátikarohtamshrá, mayodarththácha Indrakam.
Tadarddenávipárshvetu, shramáyesánurátriti.
Bhújamtartu samanvritvá, toranam yuktitonyase.
Pátrapushpamcharatnamcha, patratoranamevavá.
Evamcha dhamproktam, devánámchatrimaulikam.
Anyesham bhúpatinámcha, pushpáratnamchatoranam.
Pátravalyádisambhushya, patratoranamirítam.
Nánápushpairalamkritvá, pushpatoranamuchyate.
ratnairalamkritvá, kartavyam ratnatoranam.
Nánálam rasámyuktam, yakshavidyádharádibhih.
Tatpitritoranamproktam, purvoktánámtusammatam
Tanve ranairmadhye, chordhvamprashivána.

Pat pradeshe vishúgatscha, makarádivibhúshitam.
Toranasana múlebe, sáhrisputramchabhúshitam.
Toranám shamtu ti, bhúmapalyásanánsitam.
Pádánúmchavibháschelatoranadhárinam.
Patratoranamityuktam, sheshamyuktsahrayojayet.
Tadevamtrapushpamcha, nánálamkáramamyutam
Yakshavidyádhará syátchitratoranam.
Shrehákambarisamyuktam, chitrapatrádipairvina.
Purvámgampushpasamyuktam, sarválamkárasamyutam
Pushpatoranamityuktam, makaraipushpasamyutam.
Sarvámgamcha shrahakambaribhúshitam.
Shrahapushpádi sarveshám, sarvaratnenabandhye.
Ratnatáraganairyuktam, kukshinávrittalambanam.
Toranasyoparittche, bhúpáláschadvayorapi.
Shrahámtam sarvaratnamcha, púrimishrenasamyutam
Ratnatoranamityuktam, sarválamkárasamyutam.
Vájanamipátulamkáram, sarvamprágukta vannayet.
Táranasyatutarinmadhye, mulekurvattu váranam.

CUYAHOGA PUBLIC LIBRARY

-vanadhyshallavallakshanámánalankáralakshitam.

Tátikápatakámishtu, bandhanamhat vallinám.

Makaramkimbarivaktram chitramnáshtakádibhujanga-

Kesarimaddanambhavati, chitratorana takai. -vat.

Patrapushpamatáratna, toranaishatikinámityusabhú-

Kalpayetvapicháranatratoranaishchitrakinamityush- -shanam.

Kalpayetvapitáratna, toranaipushpa -chabhúshanam. patrakinakam.

Jannakinamatapatratoranai, padmayuktamatapushpato-

Patraratnanakichányabhúshanámkalpayetvapusha- -ranaik

-shilpibhirvaraik.

Itimánasáre vástushástratoranalaksha-

-na vidhánonámapanchachatvárimshadhyáyah.

Madhyarangasthánam.

Devánámcharipánámcha, tánakásanayoggyakam.

Muktápratibhagamánamcha, lakshanamvakshyatedhuná.

Adhyárdhitha madhyarangetu, chatusyámshanibhágite.

Ekaikabhágakinamsyát, prabhasthánakasanayoggyakam.

Muktyábhagamgamánamcha, lakshanam vakshyatedhuná.

Ityukta madhyaraṃhetu, chatustāṃ shavibhajite.
Ekaikabhāgakinaṃsyatkrabhavistāra mishyate.
Pañchchaturbhāgakaikena, tasyasūratatuṃgakaṃ.
Tadvayaṃpādatuṃgaṃsyāttadardhāṃprastaroḍvayaṃ.
Kotthāsṭāṃ shakaṃtuṃge, vibhajetadvishesṭataḥ.
Ekyardhāṃ shenavedisyā, pañchāsaṃchāṃ ghrituṃgakaṃ.
Krabhātuṃgaṃ shivāṃ shaṃsyāt, padapāshashṭhibhajite
Ekāṃshaṃ vedikottuṃgaṃ, chaturbhāgāṃ ghrituṃgakaṃ.
Ekāṃshaṃ pañchatuṃgaṃsyāt, sarvālaṃkārasaṃyutaṃ.
Ekatribhārtitatvābhi, chaturāddhāṃ ghrisaṃyutaṃ.
Tarveshāṃ pādavistāraṃ. chatushpañchaṃ yutaṃ bhavet.
Kāṃstaṃbhamitiproktaṃ, shilāstaṃbhāṃ vishesṭate.
Shaṭpashṭāshṭakulaṃvāpi, shilāstaṃbhadvishālakaṃ.
Vṛittaṃ vā chaturashraṃ vā, chashṭā shrashṭadashāstrakaṃ
Pādatuṃgeshṭabhāgetu, triyaṃshenorddhalaṃkritaṃ.
Bodhikāmushṭibaṃdhaṃcha, palakāpiṇḍikaṃ.
Sarvālaṃkārasaṃ yuktaṃ, mulepadmāsanānvitaṃ.
Chaturdikshuchatubhadraṃ, kiṃchidbhadraṃtukārayet.

Kuttimanchapithamvá, sopapithamayúrakam.
Kottavápivavedasya, prabhálankáramuchyate.
Uttaramvájinamchaiva, mushtabandhalupádibhih.
Paritahkshudranáshibhyo, dashtashodamsikamevavá.
Salirdhavyálarúpádimakarádivibhúshitam.
Sarvatahparitoratna, pushpamálairalamkritam.
Radhaipushpamchapatraishcha, pitanaisamalamkritam
Keshtánámyhrichamamchamsyátsavamprágukta[illegible]yet
Evamproktamprapánadhya, sesimhásanádibhih.
Nityanaimuttikákhyádikádyeráphichasarvabhih.
Chakravartyábhibhúshaishcha, devásimhásanopari.
Svaskaktibhiradhishthitya, svastivájanasevitá.
Simhásanam makaratoranakalhavrikshamu.
Muktáprapángamapidára shilshtakádye.
Ruttaikaramekavaralohavishesthakaishcha
Kurvaninanoharatarantuyashálabhaktyá.
Muktáprapángutinamudritáni.
Pádátnadyadishthtáni

Mánavikúnúlpatikánivetat

Cúra pátirásktasyánikritálatáni.

Ishtrimánasáre vástushástramadhya

ramgavidhánonámashatchatvárimshodhya yah.

Evámántukavartyádi, bhúpálánántuyogyakam.

Kalpavrikshodayantáram, mánalakshanatochyate.

Toranodayapádántu, pádárdhyádhikadodayam.

Evamvrikshasyatungasya, dyásanadyopharinyase

Kesanáyántumadhyetu, toranasyopharinyaset.

Kalpavrikshodayantáram, mánalakshanatochyate.

Toranodayapádántu, pádádyádhikadodayam.

Evamvrikshasyatungasya, dyásanadyopharinyaset.

Shatsaptámgulamvápi, mánadokámgulenava.

Kalpavrikshasyamúletu, vishálamparikirtitam.

Tattadekámgulamtúram, vrikshasya shrívishálakam.

Vrikshapádamitiproktam, trikavalyádisamyutam.

Ardhamadbhágatámkurya, búladashrivasánamá.

Bhujangenávritam pádam, munvinávapanánvitam.

Pulasaráhayam sarvam, kuraj ikvekshanánvitam.
Shatsaptáshta navángulya, dashamekádashángulam.
Dvádashángulamevanvá; saikáhángulamevavá
Chaturdashángulashamsyá, nevabhedamphanánvitam.
Satsamam madhyavistáram, kimchádinashrivismritam.
Sadardhamúlavistáram, panchashrángulavritta-
-kam
Amúlashrankshayankuryádvákyáchasarvarúpakam.
Vakrasyánálalambáyá, shesham yuktyápraya jayet.
Candrashevrikshashákháshcha, navapanti shashayuk.
Ekádashchashákháchatri yápingapazamhrya yá.
Ekamnava vidhamproktam. kanyasáditra yantrayam.
Narendrasyádirájasya, sárvabhaumeshcha yojayet.
Navashákhá samárabhya, dvidvishákhávivasyanát.
Panchavimshati shákhántam, devatánámvadáhravet.
Ekádashángulárabhya dvidvyangulavivasyanát
Navavimshángulántasyátkanyasáditra yantrayam.
Shákhayámam navaproktam, bhúpatinámchasammatam.
Trayodashángulárabhya, dvidvyangulavivardhanát.

Chatrin shángulántasyát, kanyasádulla mángakam.
Evamnava vidhanshákhá, navam dedeptayojayet.
Tri chatushpancha shatsakta, chashtaramdadashángulam
Ekádashángulántas yáthadashákhávishátata.
Evamnava vidhamproktam, devatánámchayogyakam.
Tatsamanchápyamevamvá, tachchhákhábahulambhavet.
Pádáshrauparishákhásheha, sarvanmúlantuyojayet.
Trikshamúlavishálasyá, samapásyánguládhikam.
mevamvátatsamúdhikamevavá.
Shákhamúlamsyádvákyátatraivayojayet.
Trikshamúlavishálamsyátsamanvásyánguládhikam.
Tripádádhikamevava mevavá.
Shákhamúlavishálamsyádukteyátatraivayojayet.
Shákhamúletushákhánám, múlavalyádipatrayuk.
Mahávallichúlanámsyát, sinnavalyádipárshvayo.
mashúnachaturdanam.
Patrapanchashchachúlamsyátsamashrichashravallikáh.
Ekánekatushákhánám, chaturálsapushpakaih.

Putrair mūlādivalyaishcha, vallīmūlaṃchavallike.

traishchapushpaishchaphalakairapi.

Kurvāttupukvashākhāyā, phalahīnavyavānicha.

Bālavalyādipatraishcha, surapushpaisukākritaṃ.

Sarveshāmapivalyāshcha, shyāmavarṇānibhaṃbhavet.

Valyāshraṃtuchasarveshāṃ, raktavarṇanashobhitaṃ.

Patrāshraṃkshudravalyācha, sarvashyāmanibhaṃbhavet.

Shrāmāronābhirāyuktaṃ, sarvashākhānirutano.

Nānāpushchaipatraishcha, nānāvalyaishchasaṃyutaṃ.

Nānāratraishcha yidāmaṃcha, nānāvakshyālhirāmayet.

Nānapivānarairyuktaṃ, nānadevāhirāmayet.

Siddhavidyādharaishchaiva, nānāvalyaishchasaṃ yutaṃ.

Shākhaishākhāṃtarālake.

Ardhabahishchasarveshāṃ, sarvatraparikalpayet.

Vrikshamūlādichashrāṃta, yuktyāpatrādishobhitaṃ.

Sarvāṃgaṃkshudrasarvāṃsyāt, sarvāvalyādiriṃgamaṃ.

Shākhāmūlaṃtucharchetu, mauli mugdhaṃchayojayet.

Patravalyaishchachāgrashcha, bhramashirushasaṃ yutaṃ.

Bhrúsráhriti sanatra, patravalyúkritistatha.
Svasatukulpavikshasya, shesham yuktyá prayojayet.
Muktá trapánga mathamadhyamadhyadeshe.
Sinkhásanum makarachikmakatoranam.

Purataḥ prishthataschaiva, makarátmakarátmakam.
Mauliban̐dhana valyechamuktá ratalankritam.
Lalátapattatungancha, chaturbhágavibhágite.
Ekádasham pattabandhamsyátsarvaratnaischabandhayet.
Tasyádharatnadámaischa, lalátosárdhachandravat.
Karnapatra samáyuktam, shrotrosyekam pushpayut
Tasmáttulambanandhánam sarvaratailankritam.
Purimadhyatvadhodeshe, chúratnánivinyaset.
Chaturvyádi samam yuktam, karnosvefárshvapúrimam
Shiram hrishto dideshetu, pushpapúrimasamyutam.
Shirsháhatribhágaika, shirashchápikágrakam.
Chakútáranta samyuktam, sarvaratnánivinyaset.
Ratnakirita makutam, sarválankárasamyutam.

Jatá jútándhabandhansyá. nnaulimadhyesubandhanam
Tadrisyevachásháka, pantikuryáttadbhramaráhritih.
Sheshantupúrnavatkuryát, sarválankárasamyutá.
Jebhistrípádakávinámadhyeshikhámanimkuryáttatpárshve
Dámmalambaram.
Jatántaráitsupshpaishchasheshanpúrnavadácharet.
Tadevakeshabandhansyá. masyabandhanayojayet.
Sarvámgeshashrimukámkuryátsarválankárasamyutá.
Jebhistrípádakávinámadhyejehhesheshtantupúrnavatvat.
Shinisúdyeshikhárutram. tanmadhyekugmalodayam.
Ashritárátribhágaika, sarvekugmalavismritam.
Pinákasrutinásarva, katraivam púrnavadbhavet.
Shirenávatribhágaika rmalá shrivishálakam.
Tatpanchatutriyamsheṇa, tajulasmvismritambhavet.
Kuryátrivalayopetanakuryáttu shikhámanim.
Sarvaratnáni vinyasya, vináchakarnapúrima.
Shirashchúlantu samyuktam; sheshantatpúrnavadbhavet.
Kuryáttrivalayopetam nakuryáttu shikhámanim.

Sarvaratnáni vinyasya vináchakarnampúrimam.
Shirashchúlantu samyuktam, shesham tatpúrva vadbhavet.
Sadevikalapúletu, muleturatnabandhanam.
Mútamishra samantaram, madhyechchhatrashálakam
Sadvistáram tribhágaika, tudyanye vádayavismritam.
Sarválankárasamyuktam, shesham púrvavadácharet.
Pálapattábhavatkuryát, patte sarvákritistathá.
Patraratnádishúyuktam, patrapattamitismritam.
Tavaratnaishcha samyuktam, kuryáttadratnapattakam
Nánápushpaishcha samyuktam, pushpapattamitismritam.
Sarveshám maulidesketu, chashtamangalusamyutam.
Shrivatsa matsyamankuryát tasyápúrnakumbhakam
Satpárishcha mararbhishcho, devachachchhatrasamyutam
Dakshine darpanam váme, svastikáshamkhamevacha.
Evamtu nripa mautátu, pálapattaparinyaset.
Sarveshámbhúpatinámcha, mahishinámchayoggyakam
Sárveshám mákutánámcha, sarválankárasamyutam
Sarveshám pushpa makutam, shironáhasamodayam.

Trikhadam chasya nevanyá, sarvapushpairalankritam.
Chaturashram chaturdikshu, chidavritti nevacha.
Mahatalavasamyuktam, karandam vakritakam.
Hemam vinátukusumairmakutam kuryadachudvidi.
Pattabhadrasya vripate, pushpapattaitularththakaih.
Anyeshámbhúpatinámcha, madhyamálámchabandhayet.
Mauliná mcha nám, madhyábhishekapúrvake.
Yiktashástramtu nachetu, kuryátpushpábhishekakam.
Bhúhárámchábhishekákhyam, karmakálevisheshatah.
Ithapatisthápakairvipra sváditam svamkuráparam.
Athivásádhiparyantam, karmakuryádbudhaissaha.
Uktádivásakumbhasyát, tanmayampúrnasamárabhet.
Yagamántapa saumyetu, samhásanasya hopari.
Nripalayantatra samsthápya, abhishekam samárabhet.
Yaritsa mudra sahitam, kumbhaipúrnamtrayimaye.
Atharvana samáhikte, shachchhányashchányamantrakaih.
Jalábhisheka samspúrnam kuryát svapatitityaká.
Paschámtukena shishtámsheka darbhadatsátripundra-
-kam.
Lalátadhárana kuryát. bhúpatistayadhávidhih.

sachhinadukulamcha, darayelladanamtamá.
Shrichamdanamchakasturi, kumkumamchánulepayet.
Yajna sútrollariyamcha, sarvábharanabhúshitam
Sarvalamkárasam yuktam, mahishekáhiyamamtapam.
Tinayenmakutam simhyam, pitthamchasvapatirttakaih.
Prokshayetpamcha gavyáai, madhyarangetu vinyaset.
Purohitahurogáshcha, makutadhyara yamtatha.
Paschátsikhásanádaishcha, kalpavrikshamchatoranam
Niyamhádvairalamkritya, nrpálamtatraveshayet.
Ekopaveshanamkuryanmahisham savyapárshvake.
Tumuhúrti sulagnecha, shhapatisthápakávubhau.
Ratnasamdashta makutam, murti rajopadápayet.
Sarvamamgala ghoshaishcha, svastivachanapurvakam
Tirvámmadhákamalámcha, dadhibamdhulalátake
Vakshasthalilabákumahinayanámjanaramjanam.
Dhúpadípatadepashchá, hamánampradarshayet.
Evámkuramchadúrvámcha, plakshatvagbhájanopari.
Pinikni dasamátyaishcha, kuryánnirajalávidhe.

Vṛidhairmangalabhiswairá, shrátuchanadúrvakam.
Edrákarim militámchaksha, tanmaproksha yedvijah.
Kuryádárohamampashchát rájátvai .tofari. *(1)
+(2) Gṛihapravesha samayenetrabandhamchakárayet.
*(1) Nagarapradakshinamkuryát, sarvamangalaghoshairaih.
(2)+
(3) Dhányádipáyasákshara shastrástrádidharádikam.
Mamgalam mangalamapyanishitamnikshipedbudhah.
Svayamágatya yaddravyam, rájáhastenaprasṛijet.
Dhányádipa yasákshára.
Durbhikshamcha subhikshamcha, vidváinshádvinirdishet
Víramcha vijayamchápi, kirtilakshminchanirdishet.
Páyasádyam nasam svamshu, chánnavṛiddhissadábhavet.
Dásyarashimkarenevaprishedyáti subhikshakam.
Suvarnálobharatnamcha, prajánám shrikarambhavet.
Khamdádhyástranisprishedvápi, shauryamtasyavinirdishet.
Dravyechasparshanámtasyát, rájyamsyátutsamangalam.
Dravyádinámchatatsarvam, rúpyadisparshanebhavet.
Prápamcha mamgalamchaiva, víramchavijayamtatha.

Etechaturvidhamproktam, chábhishekayadhoktavat.

Iritlá...vábhishekásakalanripatibhirkámyanityakhyakar-
-me.

Ranyairnai mittikádyairapichayaduchitattatradvábhishe-
-kam.

Ittham vedaih puráṇai sakalamunivarairma rádinu

Vidvachchhilpi shástraraichayaduditashshástratatrapra-
-kuryát.

Airávatárudhanripálamauli

Muktámyakásvadayadipyamánam.

Lalátapattasya mukhenalankátyá.

Dimandalam bhásura yamchatasram.

Ilastatashchá maravijya máno.

Ruchyam shanábhiparitonishevyah

Sapallavaishchatrichatushtayaishcha.

Virájamánámanidarpanábhih.

Kalashasvarná nirmitadhvajasambádhapátakayorvritam.

Nagamasyatatah pradakshinamkurutámritta sammitavádya
kaih.

Itimánasáre vástushástre abhishekavidháno

nama ashtachatvárim shodhyá yah

Bhúshanalakshanam

Devánám bhúpatinámcha, bhúshanátthamtulakshanam.
Kramámtadvitiná samyaksamkshepádvakshyatedhuná.
Patrakalpamchitrakalpam, ratnakalpamchamishrakam.
Medhámchaturvidhamproktam, kuryádábharanambudhah.
Devánámapisarvesham, kalaissarvamtuyoggyakam.
Patrakalpamviná sarva, bhaumasyachayoggyakam.
Ratnamishramcha yoggyamsyád, dadhirájanarimdrayoh.
Anyeshámbhúpatinámcha, mishrakalpamchayoggyakam.
Patravalliralamkritya, patrakalpa mitismritam.
Hárspagrivakeyúrakatakaishchasapúritam.
Báhú valayadámamcha, sadyamálávalambaram.
Prakrishta valayamchaiva, manibandhakalávayam.
Ratnámgulíyakaishchaiva, viná madhyámgulámgulam.
Madhyetuchordhvabandhasyát, tasyordhvestanasútra-kam.
Yajna sútramgavámshchaika, sútramsyátustanáyatam.
Purasútram púrveyajna sútramtubandhanam.
Katisútráva sánamsyátpurasútra mitismritam.

Pakshasthalenakáramvá, vakagrivahridayántakam.

Pádamúlettu valayam, dádhukakshyávasánakam.

Pádamúle valantamsya, keyúramkatakántaram.

Báhulya yáka mantetu hastakatakánvitam.

Padurdhve purimamkuryát, karnemakarakúshanam.

Karna sútramtu sam yuktam, katiptámshenapatliká.

Medhrántam áyámampúrva vadbhavet.

Sapta dashám gulárabhya, dvidvyamgula vivardhaná.

Panchatrimshám gulárabhya

Ekatrimshámgulántasyánnavanánamudíritam.

Vishkámbhayashchunásarva, chávanasyavishálakam.

Áyámam púrvavatkuryád, dviguná ntam yathákramam.

Navahathyam gulárabhyavidvyamgulavivardhaná.

Panchatrimshámgulárabhya, vistáramparikírtitam.

Mukhotsa vishásanamhcram, kasyáditrayatrayam.

Vistáradviguno yámam, pádánadviguná ntuvá.

Vistárarthitham yatamvápi, pádábhyantaramánakam.

Pádabáhyávasanamvá, pádamadhyávasánakam.

Pistúrechhyatekuryán, mánamanantu sarvatá.
Evantu devatánámcha, mahipánamchavaksiyate.
Pámchádashámgulárabhya, dvidvyamgulavivardhaná.
Paikatrimshámgulántasya, pradhamásanamevacha
Pistáranavadhápraktam, kanyasáditrayantrayam.
Pusmádarthitha dhikamváfi, tripádádhikamevavá.
Patsamenádhikamváfi, trividhamchhayatantatha.
Saptádashá
mántamsyátsarvamprágukta vanmayet.
Harmyatungam navántasyátkanyasáditrayantrayam
Evantu navasimhmasyannavabhedo dayambhavet.
Kechidvi mánamtungetudhanandvádashakambhavet.
Ekaikamlingatungamsyát, samdhánamdodayambhavet.
Kanyasádutta mántamsyát, purivavallingamishyate.
Ekahastam samárabhya, hastekenapravarddhake.
Ekaikamlingatungamsyannavahastávasánakam.
Evantu navatungamsyátkanyasáditrayantrayam.

Kharantripádamárabhya. vatsamenavivarddhaná.
Ádiná saptahastántam, purvavanna valingakam
Adhavahastamárabhya, chárddhahastena varddhaná.
Ádhyavedakarántamsyannavalingodayambhavet.
Pádahastam samárabhya, padahastena varádhanam.
Pádádhikadvihastántam, navadhálingamuchyate.
Játichchhandavikalhancha, ábhásantu Ithan.
Evamhasta vashátsarvam, kanyasáditrayantrayam.
Chandádinántu mánamsyát, shattrinshallingatungakam.
Ekádashángulárabhya, dvidyangulavivarddhaná.
Saptavinshangulántasyannavadhári gatungakam
Dvádashángulamárabhya, shatcha gulavarddhaná.
Shashthyam gulam samárabhya, navadhálingamánakam.
Panchavinshán gulárabhya, shat gulavarddhaná.
Satrisaptatrimátrántam, navadhálingatungakam.
Sarveshámkanyasáshreshtha, paryantám gulamánakam.
Násikasya medhrántantamárabhyantam hridayánta-
Stanántam báhusmántam, arvántam násikántakam

Aṭṭrántasamatungrvyát, navalingodayambhávet.
Aṭṭhavátasyatungetu. navabhágavibhágite.
Ekaikamlingatungamsyát, kanyasáditrayamtrayam.
Navatyamtam vidhimlingam, yajamánavashádhitu.
Báhudástáṗyalingánam, navalingoṗarisankhyayá.
Arddhahastá yathá másam, sarvalingekshukalpayet.
Pamchádashámguládinám, yajamánam navalingake
Saptádashámgulamtasyá, pamchádashámgulárabhe.
Itháṗayet pamchalingetu, Itampúrvenakayet.
Tatrapádakarádúrdhve, chádhikam sarvatungake.
Sarveshámchaikakarmyetu, chaikalingotsamamtanam.
Bahusarvetulingeshu, tatrakarmánmakárayet.
Dvikarnam bahulingetu, trikarnam chaikalingake.
Lingamtungamitiproktam, tadvishálamihochyate.
Trichatuḥ pamchámgulámtasyá, báhulingetu vismritam.
Aṭṭhavátungamánetu, trichatuḥ pamchabhágikam.
Sattadeshám shavistáram, bahulingavishálakam.
Nágarandrávidamchaiva, vesaram chatriyámakam.

Ghatsaptángulakamchaiva, lingatáramitismriti.
Navapramtirudramátramsyátsaikalingávishálakam.
Bhánusaikárkakamtulyamcha, turdashángulamevavá.
Eumtuchaikalingamsyát, vistáramparikírtitam.
Panchádashángulamchaiva, shodashángulamevacha.
Saptádashángulamchaiva, lingaváramitistritha.
Ashtádashángulamchaiva, navapaththyamgulamtatha.
Vimshattutyamgulamchaiva, lingatáramtridhábhavet.
Ekavimshatyamgulamsyát, dvávimshatritridhángulam.
Trayvimshángulamchaiva, tridhálingavishálakam.
Chaturvimshámgulamchaiva, panchavimshángulamtatha
Shadvimshátvamgulamchaiva, vishálamtrividhambhavet.
Saptádashámgulamchaiva, cháshtavimshángulamtatha.
Navavimshatimátramsyát, lingatáramitismritam.
Atthavátrimshadamgulyam, saikatrimshatimátrakam.
Dvávimshadamgulamchaiva, lingatáramitismritam.
Kánysádutta mátrámsyat, pratyekamtritrimánakam.
Evamtu navadhálingam, pratyekamnágarádibhih

Ashtavátumgamánetu, chatushpamchashadamshake.
Tattadamsaikabhágetu, saikalingavishálakam.
Nrgaradrávidamchaiva, vesaramchatridhámatam.
Yishtáyá medvyamshatassatridamsham.
Hridvairamdrádikamdadvashálakam.
Vistárántamkanyasáditridhávai.
Yuktyádimánya sáradinikurvát.
Bahulingodayesarvebrahmabhágamvinodayam.
Dvibhágamsamakanthasyá vishnurudrámshatamsamam.
Ashtatungasiavámshamsyát dvidamnárayanodayam.
Pamchámshamshivodayamsyádvayardvámánamitismritam.
Ashtádashámshakamtumge vaishnavamchashtabhágikam.
Dashámshamshivodayamsyáchchádikyamlingamritam.
Vutsedhamdashabhágetu vishnutumgamshadamshakam.
Vidámshantushivámshamsyát svastikambahulingakam.
Kamalajamhariharámshantatsamamchaikalingamam
-nuvasunavabhágetumgamashtatridhámshamm.

Kritamajaharikaráṁchaṁsarvatobhadralingakaṁ.
Rajakulasrihatihúyaṁ varddhanáráṁchaiva.
Paṁchapaṁchashadaṁshakonnataṁ
Brahmavishṇushivabhágatakramát.
Tungamanya yugaṁshakaikrita
Pachchhivadikahivaishya yoggakaṁ.
Svastikasyashatashṭatonnataṁ
Vedashaṁshavidhivaishṇuvaṁtatha.
Rudrabhága vidhivatsamácharet.
Vaṁpadarththa vivashráṁpritayoggakaṁ.
Vedáshrábhaṁbrahmabhágechamule.
Shashṭha shrábhaṁ madhyamevishṇubhágaṁ
Vrittakáraṁchashrakochchhváṁshaṁ.
Sarvekuryáttachchaturlingametat
Vedáshrava kaṁvásavrittaṁ
Chaivaṁ proktánekalingashramule.
Vrittákaraṁchagrakuradrabhágo.
Kuryáddevaṁ shilpi vidvidbhirevaṁ.
Ekásakáchottalingo shivaṁ she.

Kuryáddháráshoda shádidvayena
Vidyádhárá yatshastro vasáram.
Dáralinoechaiva muktáritajnai.
Pancha shatka munirashta vissrite.
Dvidvibhágashiva mánatungakam.
Tattadamshakritatachchhirodaye.
Chchámsha yukta madhardha mánakam.
Vartamtenivatachchhukhambudhe.
Budbudárththatrishukákritistatha.
Ittha chandratithi chandravadbhave
Shilpibhih pravara varnakam kramát.
Pújám shetattunga mashtadvayám sham.
Kritvám shenadvitri vedám ghripancha.
Tasyádhotallakshumúnddhárashesham.
Shilpinkuryáninágaráditridhaiva.
Tattatraichákarththabhágam vibhágam
Vistáramsyálvakshumorddháranecha.
Amsheshaikadvitriyam shenatungam.

Tasmáttárshve shrama yet prishtakántam.
Kurjádrekkántindikántantuhárshve.
Ekaikadrityam shantupanchántaramcha.
Prishthe yuktákárayedishnakánta.
Mevankuryánnagarádikramásyát.
Ekánekantlingayodvárarágre.
Kuryállingemúrddhanikugmalamvá.
Chakrákáram pádamuktipradeshe
Yuktyádinányúrdhvaredvámdvahastá.
Lingádinám sthápayetsarvaharmyprágúktavatsthale.
Shubhagarbhagrihemadhye saptabhágavibhájite.
Madhye brahmapadamchaika paritashchásháshta vaukusá.
Manushám shatatadbáhye paritasyodashám shakam.
Chatarvim shám shakambáhyeparite shásichaivacha.
Madhye brahmapadeshta saptabhágavibhájite.
Brahmám shemadhyamebrahma sútramtatparikalpayet.
Brahmasya shivasútram syát madhyame shivasútrakam
Evamtu chaiva lingam syát sthápayechchhilpivittamáh.

Bahulingapratishṭhá chettatta devavadoktavat.
Kuryáddevapate vipraṃ bahudhávaikṛimevavá.
Garbhagehasthale dáru shilánadhye samaṃbhavet.
Ajnánádadhikaṃ chettanimnaṃ chetsarvadoshatá.
Tasmátparihare sarvadevatásthápanaṃ budhaḥ.
Bhosaikashilá prokta liṃgánáṃ cha chatushshilá.
Tandyávartákṛitisthápyatadáchaikátmakábhavet.
Itthó pásháṇa karmákhya chordhvadárumitismṛitam.
Ita ūrdhva shiládaucha pitha devátishodaye.
Vṛitta vatkalpayechchilpirhinádikyaṃ nakárayet.
Sthápayellingabheraishcha sthapatisthapakaissaha.
Liṃgánáṃ pithakánáṃ cha devadévashchaharmyake.
Chálasaṃgrahaṇaṃ samyallakshaṇaṃ vakshyatedhuná.
Sarvadevá vanevápi sthapatisthápakaissaha.
Prabhátetu samutththáya kartáranushcharaissaha.
Márgechaivokta vatsarvaṃ párshvetashchashchanánivai.
Sumuhúrte sulagnecha shilásaṃgrahaṇaṃbhavet.
Vyakta vácharadhároggya shilpishálaṃ pravishyatu.

Vatá varita kátraṃcha anulaparita káshmana.
Atapheṇá varitaṃ cheva prayeshálilábhavet.
Vrittaṃ vácharatharoṇhya shriyatpúrveshilá nántu
Meilenairutyadeshake
Anyakoneshu sarveshu múlanashránavidyate.
Dikshudirgha shilásvasrepumshilácha prakirtitá.
Chatushkoneshu dirghaṃsyá shilásharṇda prakirtita.
Bhúgataṃ chashilássarve prithivyákárayaṃ tattá.
Úrtháshchila matho múlaṃ prágudadhikta vaishyake.
Yatraṃ dhonnata vaktraṃ chanyatishpáápáraṃbhavet.
Tatpárshvaṃ púrva vadjnátvátasyakáranihochyate.
Múlamagraṃcha madhyaṃcha samákáraṃ tupumshilá.
Sthúlamúlaṃ krishashraṃsyá strishilátu prakirtitaṃ.
Sthúlágraṃ krisha múlaṃcha madhyesthúlaṃ napumsakaṃ.
Chaturashraṃ pumsilá proktaṃ shiládvasyatu nishilá.
Bahudáshraṃ tya shrumgaṃsyánapumsakamudáhritaṃ.
Kámshukárthitho ninádasyá strishilántu prakirtitá.
Rájabhándarthitha ninádashiládapurushasmrita.

Nidhonicha shilá sarvána strínapumsa mánvitam.
Pálavanicha nádamsyáchchhilápálaprakirtitá.
Rájapándhatato nirgadashilápurushasmrità.
Nipo nivashilássarvá strínapumsakamánvitam
Páshadvanichanádamsyát vilápálaprakirtitá.
Mahishádvanisamyukta shilávriddhaprakalpayet.
Purvámtato ninádam yauvanáchala shilábhavet.
Shikyá sarveshu vrittamcha shilábálacha vriddhaye.
Punshelena pramánámgam kuryádekamvisarjayet.
Shakram váprindikánámcha strishilá samgrahambhavet.
Prásádádinapum sakashilábhavet.
Shvetaraktamchapitamcha shilákrishna yathákramam.
Dvijátinámcha varnánám kuryállingádinábudháh.
Sarveshámapivarnánám nashilákrishnamevavá.
Sarveshám varnapáshane krishnáretthá vivarjayet.
Shvetámchasvarnaretthashchet sarvasampatkaramvshu-
-bham.
Shilásamgrahanam
Mánamuchyate

Adhámtaropamanasyat bidbamloyadisarveshah.
Mánamevantu shadbhagam mánenangánimánayet.
Adimánavidham samyak lakshanamchamihochyate.
Karmyatáravashánmánamgarbhagehenashodayam.
Dváramánavashattunga madhishthánavashodayam.
Hastamánavashánámám tálamánavashodayam.
Angulenápichettungam jayamánavashodayam.
Mulasyaravashanmána muttamáditrayantrayam.
Evamtunavajádeshemahámánamtu samgraham.
Karmyádichachaturmánam bhogamokshárththakádi-
-nam.
Hastatálavashánmánam ~~bhogamokshárthakádikam~~
Angulánántu yanmánam kuryáttemokshakádinám.
Ka bimbávashánmánam sarvasidhyodayam vidah.
Karturichchhánuvartimtekárayetvádimánakam.
Tasmáddevantupratyekam navamánamihochyate.
Karmyatára vashámshenachaikaikambheratungakam
Sthávaram jangamamchaiva kanyátáditrayantrayam.
Garbhagehasamam shreshtha navamshamkámshakam.
-nyasam.

Dváratunya vishálatu navamánamtupúrvavat.

Adhishthána samam shreshtham kanyasantaravodayam

Hastádinavahastántam kanyásditrayantrayam.

Ekatálasamárabhyam navatálavasánakam

Kanyásadutta mántamsyát yájamánodayántaram.

Keshántam násikágrántam karvantambhákusinakam.

Stanántamhridayántancha nábhyántamedhrasinakam.

Navadhákanyasántasyát sthavaramjangamádayam.

Múlaberavashánmánam chotsavodayamúritam.

Múlaberodayam shreshtham tripádammadhyamambha-vet.

Turingárththam kanyásproktam trividhamchotsavodayam.

Atthavátanmánena shodashámshamvibhájite.

Ekaikám shádikantasinátpanchavinshántakántakam

Kanyásadutta mántamsyánnavamánamchotsavodayam

Atthavá múlaberasya keshántamubhrivántakam.

Netrántam násika shrántam karvantambhákusinakam.

Stanántamhridayántancha nábhyántaram navodayam

Kanyásadutta mántamsyát navamánamchotsavodayam

Utsenyátthamánena kautukodayamánitam.

Tanmánamchashṭabhágaika navabhágavasánakam

Kanyasáduttamántasyánavamánamkautukodayam.

Karmyádichashṭadhámánamchayadyardhámshakara-
-yet.

Gadhasangrahamá naishcha shatabhágavibhájite.

Ekaikámshádintrikamkam shambhágánavasánakam.

Itthávaramtunga mádinám shachchhabhágyádinambhavam

Tadúrdhve játyahúnáshamchasam yukte vidhivadbudhah.

Múlaberángulamchaiva vimánáṅgulamevacha.

Mátrángulamtatahproktam chángulamtrividhambha-
-vet.

Chaturvimshamchatambhágam múlaberodayambhavet.

Múlaberángulamhyeva mánavachchotsavodayam.

Gavátáprámátramsyánmánamgulavidhismritam.

Karturdakshinahastasya madhyamángulimadhyake.

Parvadírghamtatámnáha mátrángulamudiritam.

Evamtrividhamutkrishṭam madhyamashṭámshahina-
-kam.

Tripádamkanyasamproktam navabhedángulambhavet.
Sthávaramjamganam mánam mánángulenamanayet.
Mátrángulenachátmárththam beramánamprakalpayet.
Ekádashángulárabhya dvidvyangulavivarddhanát.
Trayastrimshachchatántamsyáddehamalabdhángulena-
-cha.
Navángulam samárabhya dvidvyangulavivardhanát.
Trayovimshachchatántamsyát mánángulenamánayet.
Saptángulasamárabhya dvidvyangulavivarddhanát.
Trayastrimsyangulántamsyanmátrángulesamánayet.
Angulánántu sarveshám játyamshakavivarjayet.
Kuryádi yádi shadvargam choktavachchhilpivittamah.

Jainalakshanam.

Sthávaram jamganam jinalakshanam vakshyatidhunáh.
Dvibhujamchadvinetramchamundatáramchashirsha-
-kam.
Rujusthánakasam yuktam tadáchasanamevavá.
Samánghrirujukáyamsyállambahastadvayanitathá.
Hsanamchadvipádaucha padmásanamtusam yutam.

Rujváṅgaṅcharubhobhávaṁ yogatatparamátmakaṁ.
Savyápasavyahastaucha mulodvaṁ dvamukhaṁkaká.
Itthánakaṁchásanaṁváṕi siṁhásanoparinyaset.
Aparetuniri yuhaṁkuryánmakaratoranaṁ.
Tadúrdhve kalpavṛikshaṁsyát sahajeṁdrasvaraissaha.
Naráḍodiṇuṣhairdeván devaṅgaissahasevitá.
Yáshṭa vidyádharádyaishcha chakravartyádibhúpatiṁ.
Nágeṁdráshchaivadikpálán yakshaishcha sahasevitá.
Yakshayakshesvaráparshve chámarodṛitasevitaṁ.
Chatatrayáṁtarikshetu tasyodojinadaivataṁ.
Sphaṭikashchetaraktaṁcha pítasyámasa tatha.
Siddhádishcha sugaṁtashcha jinaṁchásátuparshvake.
Etatpaṁcha paramesṭha paṁchavarṇa yathákramaṁ.
Uttamaṁ dashatálena daiváṅgaussahamánayet.
Chaturviṁshatitirthánáṁ dashatálenakárayet.
Nirábharaṇa sarváṅgaṁ nivastráṅgamanoharaṁ.
Savyarikshaladahi mavarṇaṁ shrivatsaláṁchhanaṁ.
Dvánechaṁda mahácharndaṁ kuryátsavyápasavyake.

Na evantujanamityuktam sheshamágamatáktavat.

——— Itimánasáre vástushástralakshanavidháno ———

——— námachatustrpanchásshodhyáyah ———

Badhasyalakshanam lakshmi samyachchavidhinámanám.
jinadevoramchiram yuktam sthánakamchavisheshataḥ
Sthánakamchá sanamvápi simhasanádi samyutam.
Ashvapadyakhasamyuktam kalpavrikshánadhánya-set.
Shuddhatasyashveta varnamsyádvishálásanam yutam.
Lambakarná yalákshamsyát tungakonásmitánanam.
Dírghabáhuvishálecha vakshasthalacha sundaram.
Másamshámyam susampúrnam loghamvodarapúrnayam
Yapádasthákamkuryát lambahasta suto saram
Dvibhujamchadvinetramchachoshnashopalamaulikam
Evamtusthánakamkuryát chásanádiyathoktavat.
Shivám baradharam kurya sthánakichásanepicha.
Chiramvá mabhujodvetuchúrddhamchachchhádanánvi-tam

Sthávaram jangamam vápi dárushailam chalohajam.
Chitram vá chárddha chitram cha chitrábhásamodaphiva.
Pattiválhittakevápi kuryátkirtimcha sharkará.
Uttamam dashatálena kárayetvamgamánakam.
Sheshamprágukta valkuryát tattadhámgamavadhudhah.
——— Itimánasáre vástushástre bodhalakshana ———
——— vidhánonámapamchapamchádadhyáyah ———

Saptarushilakshanam.

Rushinám lakshanam vakshye shástresamkshipyátedhu-
-ná.
Agastyamkáshyapamchaiva bhriguvásishthabhárgavah.
Vishvámitrastathábhárad vájasaptarushikramát.
Agastya saptatálena mánayetvamgamánakam.
Káshyapamchashtatálena mánayedapichalbhrigum.
Anyadhárushit sarveshám navatálenakárayet.
Shyámavarnam agastyamcha káshyapam pitavarnakam.
Bhrigumchakrishnavarnamcha vásishthamraktavarna
-kam.
Bhárgavampingalábhamsyát vishvamitramcharakta-
-kam.

Bháradvájamchaháriṇdraṇ varṇamevaṇkramádvidhuṭ

Dvibhujaṇchadvinetraṇcha jaṭájúṭenamaiṇditaṇ.

Pítáṇbaradharaṇchaiva sarveshámapi mauniṇáṇ.

Kubjákára vamárṇáshobhitaṇ

Agastyacha Itiproktaṇ nyatsanányachaharushaṇ.

Sarveshámapi mauniṇáṇ yajṇasútroktanúyakaiḥ.

Daṇḍaṇchasavyahastena vámahastenahastakaṇ.

Atthayaṇtivinásarvahastavyásaṇshamauniṇáṇ

Adhavárájyapatakaṇkurya dásanasyátnakaṇtuvá.

Dashástiryaṇ shakaṇtuṇga murdhvatuṇgaguṇáṇshakaṇ

Dashánshaṇ vaktratuṇgaṇsyá grivánshaṇgrivatuṇgakaṇ

Dashánshaṇhṛidayáṇtasya nábhyáṇtaṇchadashánguṭaṇ

Bhútánshaṇ medhrasimáṇtaṇ viṇshánshaṇchúrugátaṇ

Jánutuṇgaṇguṇánshaṇsyát jaṇghádirghatuṇgakaṇ

Pádajánuhanodaṇsyát saptatálanitisvritaṇ.

Viṇshánshaṇtáhudirghaṇsyát korparaṇsándrimátrikaṇ.

Prakoshtaṇ shodashánshaṇsyát talanashtáṇ shanágatáṇ.

Pádáya mamcharudrámshaṃ mukhatáraṃsaptamátrakaṃ.
Grivatáraṃsharáṃ shaṃsyát tatsamebáhumúlake.
Kakshántamanumátraṃsyat vakshasthalavishálakaṃ.
Hṛidayáṃ tavishálaṃcha dvádashám gulamizitaṃ.
Madhyagara vishálaṃsyát shodashaṃ shenakárayet.
Katitáraṃ bhaskarámshaṃ chávashṭaṃshaṃ chonuvismṛi-
-taṃ.
jánutáraṃ sharámshaṃsyát jaṃghatáraṃ yugáṃ sha-
-kaṃ.
Nalakáṃ takimátraṃsyát talatáraṃ yugaṃ gulaṃ.
Bahugriva vishálaṃsyát yugamátraṃ prashasyati.
Prakoshṭatáṃrá shabandhámshaṃ mánubandhaṃ ta-
-lámgulaṃ.
Atyarddhámshaṃtu vistáraṃ taladirghaṃ yugáṃgulaṃ.
Tungalyám galadirghakaṃ shaṃna vatyadhikáṃ shaṃ-
-syádashṭatálodayaṃbhavet
Vrishṭi shámtu chakeshámtu múrdhnitunga guṇáṃsha-
-kaṃ.
Asmátsarddha pantisyát hasvantaṃ tasmukhayatam
Tasmátkaṃtha gaṇálaṃ syát tasmáttu hṛidayántakaṃ.
Tardhádashám shatakaṃsyát samaṃnábhikarántakaṃ
Madhyodaraṃ chayatasmát medhráṃgasyáttutatsamaṃ.

Tasyádo chaitu vinshámshaṃ chodhudírghaṃ guṇáṃshakaṃ.
Jánujaṃghoru tulyaṃsyát pádajánu samochchayaṃ
Manumátraṃ pádáyamaṃ mukhatárána váṃgulaṃ.
Grivatáraṃ shadaṃgulyaṃ báhuparyaṃtavishṛitaṃ.
Trinshatrya yarddha mátraṃsyát báhumúlaṃ dashám sha-kaṃ.
Báhudírghe katimshámshaṃ tottaraṃ hardamátrakaṃ.
Prakoshṭhá tyárththa vaktraṃsyát vaktráyámaṃ samaṃta-laṃ.
Ashṭatála mitiproktaṃ sheshaṃ prágukta vannayet.
Navatálo dayetvashṭa bhágádikyaṃ shatámshakaṃ.
Shiratuṃga galaṃdoru pádatuṃga guṇáṃ shakaṃ.
Mukhavakshyasya kukshisya dvedírghe dvádashám shaku.
Urujaṃ ghayataṃ báhu dírgha shatcha turáṃ shakaṃ.
Prakoshṭhesthám dashám shaṃsyát tasmánmadhyáṃgulaṃta-kaṃ.
Mukháya manamaṃ kuryát aṃgushṭhápárshṇikáṃtakaṃ.
Pamchadashám gulaṃ pádaṃ dírghaṃ prágukta vannayet.
Munináṃ lakshanaṃ proktaṃ sheshaṃ yuktyá prayojayet
Itishṛimánasáre vástu shástre munilakshaṇa.
vidháno námashatpaṃ chásha dadhyá yaḥ

Yakshalakshanam.

Yakshavidyadharánámcha lakshanam vakshyatedhuná.
Dvibhujamchadvinetramcha karandamakutánvitam.
Charanámkharasam yuktam rákshasákára yadbhavet.
Charanám kharasam yuktam
Shyámavarnamcha pitthamcha yakshánám varnamevacha
Shyámaraktamcha varnána vidyádharamtathá.
Yakshavidyádharádinám navatálana nakárayet.
Devadyána charairaksha yakshavidyádhara bhárasá.
Gaugha yogyadikam dharve devámgulyá sanárththakam
Nigrahará kshasá prokta chaiva yakshetubhedakam
Yakshaishcha chámarádyam sásuránám chihnaduranam.
Sthánakamchá sanamchaiva yakshavidyádharádibhih.
Dakshinam svasthikam pádam vámapádamtukumchitam
Chámarádyo gratamhastam chárvashai yatamevavá.
Evamtu yaksharúpamsyát vidyádharasanánvitam.
Puratah prishtha pádaucha lángalákaramevacha.
Jánva shritamhastala gopurodútahastakatyá.

Evam vidyádharaproktam sarvábharanabhúshanam.
Nritta vávainavam vápi vaishákhasthánakantuvá.
Utákonáradhayaishcha gandharva mitikathyate.
Charuná charyyayapúdam chordhvakáyam naráṁbha
Tavana garutábhávam bahukávakshanuktam.
Makuta kamala yuktam pushpavachchhayavarná.
Bharitakirana vinákim narasyasvarúpam.
——— Itimánasáre vástushástre yakshavidháno———
——— námasaptapanchashadadhyáyah———

Adhuná vakshyate sarvam bhaktánám lakshanam kramát.
Pádanchaturvidham proktam tadvashánmánagrihyate.
Kevalam gánasam yuktam sayújyam Itinishchayam.
Shushuddhagasamáyuktam sáyujyam paramárthhavat.
Uttamam nasatálena sálokyam gam pramirryate.
Adhamam dashatálena sámipyam gasyanirmitam.
Madhyamam dashatálena sárúpyam mánayutsudhi.
Uttamam dashatálena sáyujyam kathitábudhaih.

Evamkramena bhaktánám tálamánam pravakshyate.
Ushnishátpáda paryantam bhajantarashatám shakam.
Ushnishantu chaturmátram nitántantu yugám gulam.
Tadvat deva nitram syát tatsammahamusinakam.
Hanthochcham vetumátram syá raudrakiyantakam hrida-
-yam nábhimedhrantu simakam.
Tatsamam bhánubhágam syá purídichamukhadvayam.
Urubhuja samandhuryát sangkhám cha rutulyakam.
Padam jánusamochcham syát devamuttunga máfayet.
Angushthápáshniparyantam talam shodashamátrakam.
Tatsamam bhánubhágam syát.
Chaturvinshati mátram syát bahudíghamprashasyate.
Karnáram chadvimátram syát prakoshthámashtádasám-
-gulam.
Madhyám gulyágrasimántam talam dvádashamátrakam
Rudrámsham mukhatáram syát galatáram yugadvayam.
Tatsamam bahumúlam syát jánuvistáratatsamam.
Báhuparyantavistáram shattrinshám gulakántatha
Kakshayoramtaramtáram vimshánmátram prashasyate

Madhyodaratáram cha pañchádashángulantathá.
Ekroṇidesheṇi shálaṃsyát saptádashángulambhavet.
Nádavedikyaṃ dashángulyaṃ váṭideshavishálakaṃ.
Urumúlevishálatu dvádashángulamishyate.
Urumadhya vishálaṃtu sárdhapatyaṃgulambhavet
Janghámúlavishálaṃtu sárddha saptáṃgulantathá.
Janghámadhyaṃ shadaṃgulyaṃ vistáraṃtuyugáṃgulaṃ.
Nalakáṃgulya vistáraṃ satrikpádábjamátrakaṃ.
Sárddhavedáṃgulaṃghrishṭikvistáraṃparikirtitaṃ.
Shaṭdyavádeka vinshánshaṃ prapadaṃvismṛitambhavet.
Táraṃ shatáraṃ shatáṃgulyaṃ devánshánguṣhṭhadirghakaṃ.
Dvimátramtasya vistáraṃ tárarththakaṃ.
Nakhavismṛitantathyanshánguṣhṭhantattulyaṃ dirgha-
-vistáramaṃ shakaṃ.
Ityaṃgulaṃgádyapakshánshadyaṃgulaṃchatravenakai.
Madhyamádikanishṭhántaṃ girghamevaṃprakathyate.
Vistáraṃ sapta shaṭpañcha yavamánamudiritaṃ.
Tadarththaṃchatadarththaṃchanakhavistáravichyate.

Báhumadhya vishálantu saptánshan karparantatha.
Édángulan trikoshthan chamani bandhatrya yangulan.
Shadanshan talamúlancha talá gángulan.
Taladdirgha shadangulyan shreshthángansham madhyamán-
-gulan
Árddhapanchán gulandirghan tarjanyánámikádayo.
Árddha vahnyán gulan dirghan kanishthan gushthayastatha.
Ansham shadyavan saptan shadyavantu yathákramam
Angushthá dikanishthántan vistáran parikirtitan
Mulakulan kushángham tatile Uttamánena yojayet.
Angetudvi dvibhágena nakhatáran prakathyate
Chaturbhá gasyamá dikyan nakháyá mamudáhritan.
Ekadvi trivyagan vápi nakhágran tarayetsudhi
Angushthe chadripa syattri panchánya yathángule.
Gárckhásyá direkhesha kuryáttala madhyame.
Keshánta dakshi sútránta dvayor madhya prakranstudi.
Ekohayá mangulechaiva tadarththam tasyavismritan.
Bhrivayá mayugán galyan tadvistárárddha bhágikan.
Dvyan gulan puta parvantan nasiká vismritanbhavet.
Tadarddhan madhyavistáran tadarddhan mulavismri-
-tan.

Etsyáyá mayugáṃgulyaṃ vistáraṃ taávayáṃgulaṃ.
Karṇáyá mayugáṃgulyaṃkarṇanálaṃtu tatsamaṃ.
Vistáradvyaṃ gulaṃproktaṃ sheshamúhyaṃ vichakshaṇaḥ.
Návatálottamaṃproktaṃ sheshaṃtu dashatálbhavet.
Uttamana vatálam samáptaṃ.
Dvirashṭa dashamaṃbhágaṃ dvitiyechapadaṃtatha.
Pádapṛishṭhe chasimaṃtaṃ kanyasaṃpatya bhavet.
Pṛishṭhe dhákeshaparyaṃtaṃ vuttuṃgevedamátrakaṃ.
Janmátunetra súráṃtaṃ sárddhavedáṃgulaṃbhavet.
Janmátu putasimáṃtaṃ vedamátraṃ prashasyate.
Putáṃtárththa ṛusimáṃtaṃ sárddhaṃ vahnyáṃgulaṃbhavet.
Galamadhyarththa mátraṃsyát galatuṃga yugáṃgulaṃ.
Kaṃṭhá hṛidaya madhyaṃ chahṛidayaṃ nábhisimakaṃ
Nalakámadhyarddha.
Devánáṃbhútaitalánáṃ, nṛipánáṃ harmya deshaprastáru-
-chottaredva kútaiṣṭidaissarvato gṛivadishe, yuktyákurya-
-shreṇikáhaṃsatkúishyaṃ.
Meáyámaṃtu yugáṃgulaṃ
Tatpárshvetadvimátraṃsyádvimátryámanaṃprashasyate.

Prishṭa: múlaṃ gulayámandvimátraṃ tatprashasyate.
Puratstrimátravistáraṃ prishṭetvashṭadabandhanaṃ.
Atyanthlthám gulatáraṃ tataddhramanyaṃ gulániva.
shyayámantramátramsyát vistáraṃ chaikamátrakaṃ.
Akshayámátrayamátraṃ vistáraṃ yuktitonyaset.
Mukhayámantu tanmadhyu takshaṃkuryádvichakshaṇaḥ.
Dviyavaṃkarṇa suptimsyát dakshayámantaraṃbhavet.
Shirárddhastúpitungamsyá dvaṃgulaikáṃgulaṃgharaṃ.
Tadáyá mashadaṃ gulyaṃ shirahprishṭhá vasánakaṃ.
Vistáraṃ tuyugáṃ gulyaṃ sheshaṃ yuktyá prayojayet.
Sarváṃgandha valákáraṃ pádaucharakta varṇakaṃ.
Tadásyaṃ hemavarṇábhaṃ kuryáttubrahma váhanaṃ.
Sarveshámapu shaktinámdhayánachakalpayet.
Evaṃsaṃ michatachatru yuktaṃ.
Prishṭa grivásthápikápatra
Valyálambaṃ kukshirávṛittapatrai
Sarvavarṇairálhirásthyasyabhúshyaṃ.
—— Itimánasáre vástushástre váhana vidháno náma ——

navapanchashadadhyáyah.

Hansaváhanasyanájasya lakshanam vakshyatedhuná.
Múlaberasamottungam tatripádárddhamevavá.
savách yasamanváfi dviguṇam triguṇamtuvá.
Triguṇádvádhikampáda tachchaturguṇamevavá.
Evamnavodayam proktam muttavádítra yantrayam.
Tattattrim shadhikamkṛitvá chaikaikám shavivarddhanát.
Panchavimshatitám tamsyát chubukáyá disambhavam.
Adhavámgulamánena kalpayet garudodayam.
Ekádashamgulárabhya dvidvyamgulavivarddhanát.
Páinchavimsha chatámtamsyát antanmánádikárayet.
Dhvajakára yadeváfi mánayet garudodayam.
Pidhatára dhasamádyarththa sádúnadviguṇamtuvá.
Dviguṇá pádamádhikyam dviguṇádvátrikamtuvá.
Pádúnatriguṇamváfi triguṇam pádamádhikam.
Evamnava vidham mánam kanyasádinakárayet.
Vrishṇipáta vánayam samanváfitripádamchárddhamevavá.
Vuttamá ditra yamproktam garudasyá chathárudhuk.

Nakuryáshakshubhádyádi kuryátta damshamánatah
Ithánakamcha samanchaiva gamanam chayathávidhih.
Ushnishátpáda paryantam grihito tunga mantatha.
Hechittu mulabheramsyát mulabravashám syatet.
Tutsedho chotsamam proktam mangulam mána vishchadhih.
Evam mánantu sagráhyam yávatprágukta vadbhavet.
Chalamvá chyachalam vápi karayechchhilpi vittamah.
Nikshipyáya mashadvarga lakshanam vakshyatedhuná.
Sarveshám vahanánámcha ádityam chayathátatha.
Yadhávahanatungetu vriddhiyam nyayadhákramam.
Garudamchaiva sihmamcha vrishabham chaivatungakai
Ityámashtábhi vriddhamsyadvádashaksha yamevacha
Parikalpayet
Chaturnetradvinetramvá samam vedáshramáyatá.
(Evamtritalamákhyátam chaturbhúmi mihochyate.)
Ittádhishthánai mánayat shadbhágam navibhájite
Samam vádhasharámshamvá prastarodayamúritam.
Bhútam chatadarththakamvápi chordhvapádodayamtatha
Ádiprastara mánattu tripádam chordhvamanchakam.

Vedasárddha sharám shamtu chordhvapádo dayambhavet.
Satripádadvibhágamsyách chordhvapádordhvamanchakam
Gunasárddhachaturbhágam múlordhvapáda madhápivá.
Árddhadvibhágamanchamcha vedikochchhárddhabhágikam.
Tadvayamgalatungamsyát shirabhágam sharastatha.
Shiratungárddhabhágantu sthúpitungam prakalpayet.
Navasamkhyá shashevritya vilalátetu púrvavat.
Athavá chaturashranki sthúpirekamchaturmukham.
Evam chatasthalamproktam panchabhúmyágranochyate.
Púrva vadbhágamánena prastaram púrva vadbhavet.
Árddhabhútám shakamchaiva choparichchhám ghritungakam.
Dviti prastarottungam satripádadvibhágikam.
Urdhva pádasharám shamtutratiyam prastarodayam.
Árddhadvibhágamánenam chordhvapádam yugamshakam.
Chatustham prastarotsedham sapádadviyamshakambhavet.
Tadúrdhvám ghriyugám shamtu panchadvibhágamancha-kam.
Vedikochcham shivámshamsyát grivochchamtudvibhágikam.
Tribhágam shiratungamsyát shikharárththam shikhodayam

Dvilálte mahánasi chaikádashikhánvitam.
Munyeshúm chatalánáncha prastáradichapúrvavat.
Pádánámapi sarveshám prastáránámtaletale.
Evammánam prakurvita vedikádigalánvitam.
Shikharádashikhánánam púrvavadyuktatonyaset.
Atthavádváradeshádi gopurána visheshatah.
Pádávistáráddviguṇotsedham jammádisthúpikántakam.
Dviguṇárddham hastáinam vám chádhikyam chatridhonnatam.
Árddhadviguṇotsedham pádonatriguṇonnatam.
Kshudragopuramevantu madhyantatpra vakshyate.
Kshudrattu pádahínamvá chárddhahínodayantuvá.
Evantu madhyamam proktam madhyamátpádahínakam.
Mishrita vakshyat
Amshukamkanavatkarṇavaddhárávritam.
Kunchitatsahitagannanepi vasam chitabhávamitismritam.
Múrddhnishamkhashchetavarṇávritam.
Chavámekarṇe nnálhavadyasamyekarṇesham.
Mahápadma Evam, dámbhaivarṇam hárakárkotakam.
-cha gulakaskandhaulambayetkrishṇavarṇam mánui—

-varṇaṁ vásukiyajña sútrá anantashukla varṇa váma-
-prakoshthehiraṇya yairvarṇaṁ taskachaskate vakechitake-
-chitat kshayárththantu tárchevarṇaṁ vishesh̥atah̥.
Keshántátkarṇasinántaṁ shyámanilátshchanilakaṁ.
Hikkáchahṛidayántancha dvayokorparánta kau.
Sarválaṁkárasaṁ yuktaṁ grámesvámyaṁ svatantrakaṁ.
Evamaishvarya siddhiṁ syát tanmantrairarchayetsudhí.
Abhicháraurththa kámyárththam tárkshyarúpaṁ vishesha-
-tah̥.
Sapádasthánakaṁ kuryát dvakaṁ chápara lhápara lhágakah̥
Sarvángaṁ krishṇa varṇaṁ syát pakshakaṁ chukipúrvaval
Vibhúshaṇantu nirmaṇaṁ madauhastau kṛitáṁ jali.
Shirshashchikhaṁ syát tatraishcha saṁyuktaṁ pañchavarṇa
-yut.
Pasyavakshyate vidhunádhuná yatra mána vidhirat prakára
-yet.
Yatradáma prishṭa praditaṁ.

——— Itishṛimánasáre vástushástre garuḍalaksha———
——— ṇavidháno námashashṭho dhyáyah̥ ———

Vrishasyalakshanam samyak vakshyate vidhinádhuná.
Shivályábhi mukhesthápya pathe váchotsamepivá.
Vimánámantapevápi dvároparita vinyaset.
Dváratungam samanshreshtham tripádam madhyamambhavet.
Ekatrim shatimá tam yachchhákhádicha sambhavam.
Berotsedasa karnántam madhyamambhavet.
Báhyatam kanyasam proktam cho vrishabhodayam
Pitthayá matvamabhágakam pitthatáram samantivá.
Pitthatáratri pádamsyátrividham vrishabhodayam.
Pádádyushnú shasi mántam sthánakam mánasagrihám.
Sthánakam shayanam vápi lohajeváritudhava.
Dáruvábhá sarate nasudhámrakati sharkará.
Khamváprayamínam vápi kuryáchchhilpi vittamah.
Evamtu vrishabhotsedham panchámshám damgulambhavet.
Ushnishántungalá grántam sharamátram prashasyate.
Tasyádho vasubhágamsyách chhivatunga mitisamvitam.
Tasyádho chorumúlántam shodashám gulamevavá.
Shadam gulam chorudírghamsyádvimatram jánutungakam
Jamghácharu samam dírgham krotsedhantudvimátrakam.

Grivántu panchamúlancha chatváriṅ shángulá yutaṅ.
Shriṅgáyámaṅ yugáṅgulyaṅ shriṅgatáraṅtrimátrakaṅ.
Tadashṭáṅ shaikalbhágaṅsyát shriṅgágrasyavishálakaṅ.
Pálatáraṅ navángulyaṅ mukhatára sharáṅgulaṅ.
Tatsamaṅ chochchhrayaṅkuryát netrayámadvayángulaṅ.
Ashṭarddháṅgulamutsedhaṅ nirgamaṅchárddhamátra-
-kaṅ.
Netramadhyaṅmukháyámaṅ ashṭáṅgulamitismritaṅ.
Tasmáttukarakáṅtaṅsyát shaṅmátraṅtadudáhritaṅ.
Bhrigumadhyaṅ yugáṅgulyaṅ vágatiṅgaṅtathaivacha.
Netrátkarṇa múláṅtaṅ vedamátráṅtaráhavet.
Sharáṅishaṅ shrotra dírghaṅsyát sútramálidvimátra-
-kaṅ.
Tatsamaṅ vidhritaṅchaiva madhyatáraṅ yugáṅgulaṅ.
Shiváṅ gulá shravistáraṅ bandháṅgulaṅbhavet.
Ashyarththháṅgulasaṅproktaṅ násikáyámaṅcvacha.
Aṅgulaṅ sushira vistáraṅ tatsamaṅ násikáshramaṅ.
Panchángulásyáyataṅ syádutturoshṭa
ktyaṅ gulántaṅchaiviṅ shamátrávasánakaṅ.
Parvemajásha vistáraṅ kanyasáditrayáṅtrayaṅ.

Pádádhikamadhásyamsyam pádúnadvigunáyatam.
Tadvistárasamotsedham kuryáttu chaturashrakam.
Iratta vrittáyatam vápi yathálávanalohaje.
Pádárddhasyam gulamvápi dárujasya ghanambhavet.
Ichchetutrichaturbhágo chaikámshenavitánakam.
Sarvábharanamajushamkurya devantu vittamah.
Ekahastam samárabhyátritryam gulávivarddhanát.
Tadvihastávasánamsyát dvistrá manushavismritam.
Dhavátadvihastenamánayenmánavittamam.
Tadvihastárasamotsedham chaturákárapúrvavat.
Shesham yuktyáprakurvita vastrámajúshakádivai.
Devánám mánushánámchadolayálakshanamtathá.
Trikaram chasamárabhya shat shadam gulavarddhanát.
Ekavim shadvidopádam tumga mushkarámtakam.
Pamchá shadam gulárabhya chaikaikámgula varddhanát
Haikárka manumátrámtam pádavistáramishyate.
Pádánám mukta vatsaram yadákáthairalamkritam.
Paktavadbhitti mánena chaikabhaktidvibhaktiyut.

Tadranyevája nákurya ghátapádam yathábalam.
Vájanam chadupalyásya dáyasenabalánchanam.
Vitasteka samáralhya chaikaikena vivarddhanát.
Ekavimshám gulántasyátphalakávismritambhavet.
Tatpádádhikapádúnam dvigunánvitam.
Dvigunántadáyácha ghanayuktyáchayojayet.
Puratah prishthato madhye darpanambhadrasamyutam.
Parshvayovaranamkuryattasyáde samyutam.
Tasyádhophalakáyuktam sarválamkárasamyutam.
Hyáse nigalamkuryát vejayedridharjumevavá.
Vasúrdhve chaikahastántam dolayaphalántakam.
Tadúsai vájanantasya nirgalá yanamúritam.
Nirgalágredvayáshamsyátphalakávalánvitam.
Dolaya lakshanam proktam tulálakshanamuchyate.
Hastadvayam samáralhya tritryangulavivarddhanát.
Trihastatántulá yánam kanyasáduttamántakam.
Astagrahákhyabhúpádinám saurvadhaamá vasánakam.
Kramántunavádháproktam trichaturmátravismritam.

Mashrávashravishálántu tattatkám shenahinakam.
Ámastiyáshram kshayamkurya dagrayorvalayánvitam.
Dandáya masyamánena madhyejihváyatamtatha.
Dandátáratribhágaikam jihvá múla vishálakam.
Tadashtám shaikabhágamsyát shodashám shenamevavá.
Tattadandapramánamvá yamtajihvá vishálakam.
Yathává shuchina Elhamkuryádámúlá shrakshayakshamat.
Tadarthitham bahulamkuryat tadulchimdrasam yutam.
Tatpuripushkadeshetu kiliyattoranáyakau.
Tasmáttoranotsedham jahvámatpádádhikambhavet.
Toranáshratu valayamlamba nárdidhantuyojayet.
Jihváyámtu samampatram vistáram parikirtitam.
Kimchinnínatalamkuryát srivritta
Bhádramvávibhadramvá khamdaharmyádimamditam.
Háramchakarnakútamcha Uttarámtam shikhámtakam.
Madhyakoshthasya shálatu bhadrashálá vishesharah.
Pakshashálá vidhidvidhamvá Urdhva shálánvitamtuvá.
Nidákánvitam vápi sárddhashálánvitambhavet.

Uttarántamkapotántam pratikántamathápiwá.
Evam madhya makoshṭhetu shálánámunnatam matam.
Lalátekoshṭhakamwá pi takalpayet.
Evametadashám shona sheshantuyuktitonyaset.
Evamchatusthalam proktam navám shárambhapúrwavat
Tasmádáyate sarwe dwigunám shantupúrwavat.
Vedabhásasám shena saptabhágáshṭabhágikam.
Evamhi bhitti mánantu sheshantunálikambhávet.
Vrittibáhyásthavrittisyátparitashchaikaikabhágikam.
Ashṭabhágavisánamsyát báhyánánantupúrwávat.
Khandaharmyádi vinyásam tachchaturangákánnatam.
Madhyakoshṭha vishálamtatpúrwa vatparikalpayet.
Sheshantuchántaráláms yátkútánám vinyasetbudhaḥ.
Anyánya nukta mánánáchata myoktavatkuru.
ndhve vedikádinám griva múrdhve shikhántakam
Nirgamám shanniveshamcha malankára vakshyate-
dhuná
Vistáre vasubhágamsyát vibhajet pratirevavá.
Tadardddhám shannátábáhyu sávamshevam shavedikam.

Veditára chaturbhágam triyamsham grivavistaram.
Veditulya shirotáram shesham prásáda vadbhavet.
Vilaláte mahánásitadvayam madhyanásikam.
Tachchhálánásikámvápi kakatthyákritinásiká.
Anyántaradishetukshudranásim prabhushyate.
Netranásivishálatu tachchhirantara samambhavet.
Tatribhágá dvibhágamsyát panchabhágantribhágikam.
Chaturbhágatribhágamvá madhyanásivishálakam.
Tribhágaikabhágantupancha bhágandvibhágikam.
Chaturbhágandvibhágamvá kshudranásivishálakam.
Pádádhikam samamvápi pádahinantadhochchhrayam.
Mahánásinálitunga sthúpikágráváranakam.
Madhyanásitathámaulichágrantadbalikántakam.
Yuktyántankshudranásinam káraychchhilpivittamah
Shálákára

thá.

Nágavedáshtanágamvá kuryádvayatambudhaih.
Tapta sapta padamkritvá patravalyádinamditam.

Yugmáyugmapaderváṇi chányavátá yanepicha.
Ekadvitrichatushpancha mátrairaṃghrikapattiká.
Tadvistáraghanaṃ sarvaṃ kuryáchchhilpi vittamaḥ.
Gopurekúṭakoshṭádi grivpádántaretatthá.
Ghanevápya ghanevápi yatthávátá yanairyutaṃ.
Anyaistu vástu sarveshám yatthachokta vadeshike.
Kuryádvátáyanaṃ sarvaṃ shrisaṃpatpradáyikaṃ.
Pradhamástu sárddhakaráshaṭ shaṇmátravidyátat-
-paṃchabáhuṃ vidhiṃtrishálamukadeshábhádi.
Paṃcha adashapáṃcha vidhipramáṇaṃ dváreshavaiva-
-vistṛitadviguṇádayaṃsyát.

——— Iti mánasáre vástushástre gopuravidháno ———
——— námatrayastriṃ shodhyáyaḥ. ———

Sarveshám mandapánámtu lakshanam vakshyatedhunám.
Saitalánám dvijátinám varnánám vásayogyakam.
Bhiktimánamtadhábhikti vistárádvyápyalindrakam
Prapángam mandapákáram panchabhedhakramochyate.
Panchahastántakam bhikti panchádasha vishálakam.
Vistárábhyasa mandirghyam dirghamshchádikamevavá.
Vistáradvi gunámtamshcha chaikaikám gulavardhanát.
Vistáráshtám shakámshena vardhanádvigunámtakam.
Yevambhaktyá yatamproktam bhaktitáramihochyate.
Yekahastam samárabhya shatshadam gulavardhanát.
Bhiktitáradvihastántam panchadhápariikirtitam.
Yekabhaktidvibhaktimvá lindravistára mevavá.
Adhishthánam vinákuryát jammádiprastaránkam.
Adhavá pádavargamcha samyuktam tatprapánkam.
Khadiraḥkhádiramchaiva padapádasya dárubhiḥ.
Snigdhaissáradrumáprokta hemántam pádadárubhiḥ.
Mayúrakamkshirinátála manyaistreshtha drimoktavat.
Adhavá shilásamyuktam prapásarvángamevavá.

Shudhamishramcha samkirna yadhásholhambalátyat.
Yadhábáladrumaistambha dvádashevat saravrikshakam.
Kramukastambhasamyuktam prápátayetasmátsudhih.
Kramukairvamsha yutamvápi vemubhishvondhvavamshakam
Dírghamchatri yatvamshamv chondhvetaddikavamshakam.
Nálikeradalábhishcha badhvátváchchhádanambhavet.
Anyairapidalásarve yathálábham pitánayet.
Vátenamchamchalámtatra kuryátddakshinakáprapát.
Prachámgamcha prapáshchaitat kuryáttat sarvichakshanah.
Deválayegraheváp mandape pradhamedhavá.
Amtarváp paritastu yadhápra gamkánayet.
Tatradeshe pravákuryat tatradoshona vidyate.
Yitiprapámga muktamtam pramdapam vakshyatedhuná.
Deválayeshusarveshu sammukhe bahumandapam.
Punyakshetre tadhárámv grámádivástu madhyame.
Chaturdikshu vidimváp báhyábhyamtaratothavá.
Narámárashshruhamadhyevá sammukhe mandapamtu-va.
Sarveshám vásayogyárththam mandapam yágamandapam.

Krinánámabhishekárththam mandapam nrattamandapam.
Panipidanavadhyarththam tathámaitravamandapam.
Upaneya mandapam chaiva tatháchásthána mandapam.
Arbhakánám mukhálakam mandapam satimandapam.
Kshaurárththa mandapam chaiva chágnikáryardhi mandapam.
Sukhánvitárthikalpetam mandapam vidhivatkramát.
Mandapánámchasarveshám sthánamuktampurátanaih.
Prasádádhi mukhe saptam mandapamkalpayet krimat.
Ádausthapanárdhimchadvitiyárdhya yanárthimandapam.
Ádhavátanmrikhekuryát dekadvitricha mandapam.
Snapanam pratimánámgánam gitanvittam chadimandapam.
Mandapadva yavanchem tagramandapatam mukhe.
Ádauchádya yanárthamsyát pratimá mandapambudhah.
Trichatuh pancha shatsapta cháshtananda vibhaktikam.
Pradhamát saptakántancha

•

Vishesham snápanárddhimcha mandapamchatritiyakam.
Chaturthamprati mánamcha panchamamsaptamandapam.

Shashṭamaṃ chápitaḥ kuryát tastugitárthitha maṇḍapaṃ.
Saptamaṃ nritta gitárthanágaraṃ tachchanárddhakaṃ.

Senavishálaṃ syát tatsamaṃ nasikánvitaṃ.
Dvibhágaṃ madhyaraṅgaṃ shyát parita shenamaṇḍa-
-paṃ.
Sheshaṃ prágukta vat kuryát sarválaṃkárasaṃyutaṃ.
Vistáraṃ shekáshṭa bhágaṃ syát máyámaṃ shodashánshakaṃ.
Taṃ madhye vedabhágená dvádashánshenamaṇḍapaṃ.
Paritedvishalindraṃ syát sheshaṃ púrva vadácharet.
Navabhágena vistáraṃ cháshṭánshánshamáyataṃ.
Tribhágé dvádashánshena madhyaraṅgaṃ prakalpayet.
Tatbálendramaṃ shena paritodvyaṃ shenamaṇḍapaṃ.
Atthavácháikabhágena chámtarváhyenalindrakaṃ.
Chatushkaṃ chaturvyásaṃ choshṭa ringatabhaktikaṃ.
Uktavat dvárasaṃ yuktaṃ sarválaṃkárasaṃyutaṃ.
Vishálé dashabhágena vinshatyaṃ shaṃtadáyataṃ.
Paritolindrabhágaṃ syát tasyaṃ shadvyaṃ shamaṇḍapaṃ.

Tatsamanchaikabhágena chávṛitálindramishyate.
Madhyechadvyam shavistáram dvádashántam yatantadhá.
Yevantu mandapákáram shesham prágukta vannayet.
Vistáre rudrabhágam syát vistáradvi guṇáyatam.
Madhyetribhága vistáram manvabhágá yatantadhá.
Kuryát mandapam báhye sarvaprágukta vannayet.
Yadhámadhyám kanamkuryatu panchabhágena vistratam.
Paritomshena lindramsyát tadyam shenáva mandapam.
Athavá saptámsham vistáram dvinavám shágená yatam.
Tat báhyetu vibhágena mandapam paritastadhá.
Tadevám shádhikam kuryát tasyadirghechamandapam.
Pratyekam panchabhágena sabhákutamchamandapam.
Athavá mandapákáram yuktyátatraivayojayet.
Chaturdikshu chaturdváram kuryát bhadrairalankritam.
Yevantu mandapam proktam tamnámamapishechyate.
Pradhanam hima jamchaiva tayáriya jamambhavet.
Tritiyam vindhyajamchaiva chaturthyam nályajamtadhá.
Panchamam pariyátrakamchaiva shashthamsyát gandhaná-
-dhanam.

Saptamam hemakútamsyát mandapákhyáni saptakam
Gevamharmyamukhekuryát danyam sarva mihochyate.
Gekámshamtu chaturashramsyát dáyatáshrakamevacha.
Amshena chávnatam váram chaturáram chaturdashi.
Gekabhágena bhadramsyát sarválamkárasam yutam.
Gevamtumerujam

Vátáyana samáyuktam cheshtadikdvárasam yutam.
Madhyeprashchádanamkuryat prapámgam vadhakalpayet.
Ekabhágenabáhyetu parito limárakam.
Tattatkuryáttabhágena prábhágam prágutlavatbhavet.
Gevamtumamdapamproktam tatashravana yogyakam.
Tadevacheshta digvásam kuryáddeva jalaslakam.
Vastrát parishastrádin yakta yogáshti yogyakam.
Vistáram saptabhágamsyát danyatheshtam shadáyatam.
Dhanyadheshtám sadáyamam samáshram
váta vedákhyamakuryá dásthánamamdapam.
Vistaradvigunamváp trigunam vátadáyatam.

Samáshram saptasaptáṃshe tatrimadhye maraṃgakam.
Paritairekabhágaṃsyát saishakamaṃḍapatamtuvá.
Prishṭhe váshchoyo dhya mu
khya pádasamanvitam
Párshvayoḥ prashṭhatadváram tadváram prishṭatamtuvá.
Párshvekavárayuktamvá yuktyasopánasam yutam.
Chaturthikshutribhágaikam vistárambhadranirgamam.
Adhavámukhabhadretu nirgamamchadvibhágakam.
Sádagrevátha párshchetu vákuryá sopanam mritam.
Sasyamadhye ramgetu maustitam napravánvitam.
Sammadhye chásanádinám toranamkalpavrikshakam.
Sammánamchchoktavatkuryát sarválamkárasam yutam.
Maṃḍapodhyevimánaṃsyát dekamvádvitalamtuvá.
Maṃḍapágre prapákaṃsyát yadheshṭháyánamprakalpayet.
Sasyamadhyetribhágena vistáravyamachoktavat
Nálaká dipra pápyeva shashabhágavratáḥ prapáḥ.
Prapágraikadvibhágamvá karnelámgalabhaktikam.
Sam mukhetryaṃsha vistárambhadramaṃshenanirgamam

Vistáram samabhadramvá sopánam mukhapárshvayoḥ.
Sheshamprágukta vatkuryát sarválaṃkárasaṃyutam.
Adhavámaṃḍapedeshe saptasaptáshabhágikam.
Tripaṃchchámshenavistáram máyámam madhyaraṃgakam.
Tat báhye chaikabhágena maṃḍapam paritastadhá.
Tam mukhervitri bhágena bhadramsheshamnapúrvavat.
Adhavá maṃḍapádyeka prapásam yuktabáhyake.
Yekabhágadvibhágamva paritolindramishyate.
Sheshamprágukta vatkuryát sarválaṃkárasaṃyutam.
Shatapádasamáyuktam sahasráṃ ghrikamaṃḍapam.
Yuktyátat bhakti madhyena yadheshṭá yamavistrate.
Devánáṃ maṃḍapánáṃchcha kuryádástánamaṃḍapam.
Ashṭáshram chaturashramvá navashram chaturashrakam.
Tat pádayámamevamvá bhúpatinámchayogyakam.
Maṃḍapam púrvavat kuryát devátácho vatsavardhakam.
Yálákhyákutákhyásyám kuryádárámakesudhú.
Dashatám shechaturashramsyát shatshadam samtumadhya
-mam

Urdhvakúṭa samáyuktaṃ paritadviṃ shamaṃḍapaṃ.
Madhyedváraṃ vibhágaṃsyát shaṭbhágenachágratah.
Ṣaṭbhágedvidvibhágena vanáhárshvetuvediká.
Paritolindrabhágena váraṇaṃ bhadrakaṃ.
Adhavánetra patraṃsyát sheṣhaṃ yuktyáprayojayet.
Darbhákyaṃ maṃḍapaṃproktaṃ kuṃjjaránilakaṃtadhá.
Ekádashám shavistáraṃ chayataṃ viṃshadaṃshakaṃ.
Ekabhágadvibhágaṃvá maṃḍapaṃ paritastadhá.
Sheṣhaṃtuvánkaṇaṃ madhye cheṣhṭadik dváraṣaṃyutaṃ.
Ashvamekaikapaṃtiṃsyát dashváníláyánvitaṃ.
Kaushikaṃ maṃḍapaṃproktaṃ sheṣhaṃ yuktyáprayojayet.
Dvádashám shaṃtuvistáraṃ máyámaṃtadvayaṃbhavet.
Ashṭhánshaṃshchákaṇaṃ madhye paritadvyaṃ shenamaṃḍape.
Eishṭadik dváraṣaṃyuktaṃ cheṣhadirgatabhiktiká.
Kuladháraṇa mityuktaṃ gosaṃkhairváṣayogyakaṃ.
Trayodashám shavistáraṃ saṃáshraṃ váyatáshrakaṃ.
Vistáradvaya máyámaṃ yuktátatraiva yojayet.
Saptáṃshaṃsyátatanmadhyekalpayedvaṃkaṇaṃbhavet.

Tasyabáhyá vratáṃshena káraye takhalúriká.
Tat váhye maṃḍapaṃ kurya dvyaṃshenávratamevacha.
Chaturdhikshu chatudváre cheshṭá dirgata bhiktikaṃ.
Tatbáhyá vratáṃ shenakuryitat bhadratiṃdrakaṃ.
Paṃchchaṃ shadvyaṃsha vistáraṃ nirgamaṃ bhadrasaṃyutaṃ
Sukháṃ gákhya midaṃproktaṃ satra yogyaṃtu maṃḍapaṃ.
Manvaṃshaṃ samavistáraṃ tatsamáthikyayamevavá.
Dakshiṇepashchimevápi chaturddashaṃ shamáyataṃ.
Tadaṃshenávritálindraṃ sheladhyatu maṃḍapaṃ
Madhyastaṃbhaṃtu sarveshám lyaktva dváraṃ prakalpayet
Sammukhedvyaṃshamávadya váraṃshesharṃladháṃkanaṃ.
Paritashchaikabhágena tatbahyebhrivalindrakaṃ.
Gevaṃtu saukhyakaṃ proktaṃ sheshaṃ prágukta vaṃnayet
Nadilirtatakváshi pratirepakalpayet.
Sarveshám devatánáṃcha tirthayogyaṃ prakirttitaṃ.
Paṃchchádashaṃ shavistáraṃ paikatriṃ sháyataṃ tadhá.
Adhavá chaturashraṃ syát chatudváraṃ samanvitaṃ.
Saṃ madhyepaṃchabhágena saptabhágáṃkanaṃ tuvá.

Tatbáhyeparitolindram .sheshamkuryáttalindrakam
Khalirakávratatatbáhye dvitribhágenamandapam.
Tatbáhyápratánshalindra machaikabhágenakárayet.
Tatbahishchápratánshena kárayetbhravalindrakam.
Panchám shadvám shavistáram nirgamam bhadrasamyutam.
Mandapashyabahirdeshe prapáparitastukárayet.
Mandaporthvakútamsyát málikákritivinvaset.
Tattadvárana samyuktam vátáyanasamanvitam.
Hanaimaktrabhadramsyát dvuktyátatraiva yojayet.
Sarvalankárasamyuktam mályakhyantumandapam.
Madhyenkanejalapradya jalapushpaivralankritam.
Yevam vasanta yogyamsyát devánámakshatravádidinám.
Shodashám shenavistáram dvátrimshám yámakantadhá.
Purvavat chaturashramvá madhyastham bháparityajet
Madhyamkanamtu shatbhágam shesham prágukta vannayet.
Tadeva shodashám shetu madhyarangam shadamshakam.
Tatbáhyevritánshená chádálindramishyate.
Tatbahishchatryamshena mandapamparitastadhá.

Tat bákyá vritámshena limdram kuryádvichakshanah.
Tatpure prashtapárshvetu bhrivalimdrekabhágatah.
Tat chatushkamtradamshetu kákatarichashabhadrakam.
Kirdhvakútam samáyuktam dvárebhadraistusamyutam.
Tanmukhe parito párshve dvárasam yuktabhadrakam.
Tat karna dvayo bhadram chaturtham kritaram kritam
Kritaribhadravistáram mamdapasya vishálakam.
Yekadvitraika bhágamsyát kritaribhadratuningamam.
Madhye bhadramtu vistáram pamchashatbhágamevavá.
Tatsamam ningamam vápi dvitrivedám shamevavá.
Bhadrestat purapárshvetu kuryádvátáyadáyatam.
Yekadvitritalam madhye mamdape chordhvakútakam.
Yevamtu málikákáram shesham prágukta vamnayet.
Sarválamkárasam yuktam mályavat bhúta mútitam.
Devaibhyám lokanam yogya devadevasya mamdapam.
Yevamtu mamdapam proktam devabhúsurabhúpate.
Vistáre dhvekabhaktena yadheshtáyáma vardhanát.
Sarveshám mamdapánámtu purvoktánámtadávatam

Madhyekabhikti vásasyát purvapárshvekamandapam.
Ketnárthavipra satmetu yajanárdhamudiratam.
Tadevadvigunáyámam marddharamgadvibhágatah
Tatpárshveka bhágena vásamkuryádvichakshanah
Tat purelindra mekásham madhavánirvásamandapam.
Adhavávamshamúletu chaikadvyadvam shenavánvikam.
Gevanturvipra yogyamsyát dharadhákhyamtu mandapam.
Tribhakti vistratamtasmát dekabhágádhikáyatam.
Tadardhedvibhágena mandapam chonnatásanam.
Trishthepárshvadvaykudyam purato pádasamnvitam.
Tanmukhedvibhágena nimnamchchásanasam yutam.
Krisiángalabhiktisya bhutaávrata bahyake
Gekámshenám ghrisam yuktam purepárshvám shenasabha-
-drakam.
Dhanadhánákhya mandapamsyát devabhúsurayogyakam.
Tadeva madhyena karaná yuktam kshau . nátve namam
-dapam.
Devábhágádhikáyámam mishladinukam siktakam.
Bhúpatinámchavaishyánám krocharáktádiyogyakam
Tedivádhikamá yámam madhyebhágamvkanambhavet.

Ekabhágá vritávásam mishṭadirghata bhiktikam.
Kyámenadiya sutramtu vámedváram prakalpayet.
Karṇṇtratari bhadramsyát grivám manupúrvakam
Shúdrám ṇáṇcha mtiproktam dhvátvánágaráḳhyakam.
Chaturam shena vistáramsyám chaikabhágádhikáyatam.
Pañchámshamdvyamshakenaivá mamḍapamparikalpayet.
Ṭaṭakarṇṇkritari bhadramsyát bhrivám shena púrvavat.
Shúdráṇáṇcha Mtiproktam Mtyaramgátaramanáḳhyakam.
Chaturashravistáramsyát chaikabhágádhikáyatam.
Pamchámshamchárdhakenaiva mamḍapamparikalpayet.
Ṭammmukhenatrikatribhágená nirgamambhadravistritam.
Ṭatpure chadvitá párshvetu prapáchaikenakárayet.
Bhadrámtam kudyasam yuktam mamḍapetrishṭapárshva-
-yoḥ.
Devánám chaiva maunárththam bhúshaṇáḳhyamta mamḍa
-pam
Ṭadekabhágádhiká yámam vistáram púrvavat bhavet.
Ṭadvibhágáyatam shena vistáram mamḍapam bhavet.
Dvidvibhágam kanam púrvam chaikabhágam khalúritam.
Ṭanmamḍapam vinádirghe váram kuryádvichakshanaḥ

Tulhuná yogya vitháné yogyam kumsavanárthakam
Tadeva bhágadhikáyamam vistáramparavat bhavet
Trichaturbhága vimanam vá yánam mandapam bhavet
Gramsubhu suráná khyam syát shesham prágukta vammayet
Bhúsurá ditri yánámcha chhayana yogyakam
Shivedushtam shavistáram máramam mandapam bhavet
Vamshamúlágra yorvásam tri chaturbhágena kárayet
Ekadi vásayormadhye tri chaturbhágam kanam bhavet
Párshve chadvilayáchaikam chaturbhágena várukam
Tirthe madhyecha sútrattu vámeváram prayojayet
Adhará váramadhyet kudyam vásamikochyate
Kudyádhadváravasam yuktam shesham yuktyá prayojayet
Gevamkhusurabhúshanákhyam syát shúdránám pashu málayam
Dvita bhágena vistáre tasmádvyam shádhuká yatam
Pamchámshenadvibhágena hinvavat dváravasam yutam
Vásame tadva yormadhye tritribhágam kanam bhavet
Ekámshedvitri bhágena párshvváram prayojayet
Tat bahye parito lindram chaikabhágenakárayet

Dirghamadhya masámatu dváraṃkalpayetsudhiḥ.
Ekadvitribhágena nirgamambhadravistaram.
Evamtu pramdapáṃgaṃcha devabhúsurabhúpate.
Pachamárdhamitiproktam ná'tatrararairapi.
Tasmádvárádhikáyámam vistárampúrvavatbhavet.
Tasyamadhyechánkamamshena paritadvyamshenamamdapam
Tasmáshchaikabhágena kritastukhalíritam.
Dirghamadhyasútráttu vámadváramprakalpayet.
Pheshamtupúrvavatkurgát mamdapamhalyamíritam.
Varvshámapi varnánam bálálokana yogyakam.
Kalabhágam visrutamchaiva saptabhágáyatamtadhá.
Tatbhágadvitribhágena madhyeramgaprakalpayet.
Madhyastambhánparityajya paritadvyamshena mamdapam
Tatbáhyechámpratápena bhúvará limdrasam yutam.
Chaturddhikshu chatudváram karnelámgala bhaktikam.
Chaturdhikshubhadrasam yuktam chaikadvitryaika bhágikam.
Devánámchavilá sárdham bhrigakakhyamtu mamdaham.

Ayámam chashṭabhágena vistáram púrvavat bhavet.
Ṣaṭbhagedvi chaturbhágetam madhyechám kanambhavet.
Pratám shenatamtatkurvádvilimdrakam.
Ṣaṭbahishchápratápena mandapam dvyamshamevavá.
Chaturvásam chatushkarṇe dvidvibagena yojayet.
Ṣaṭbahishchaikabhágena paritovárantu mishyate.
Dadirghe madhya sútrantu vámedváranttu púrvavat.
Vamshamúlagra yossarve kritarikritanetakam.
Krimshekatutra vistáram cirgamambhadra samyutam.
Ṣaveshám mapi varṇánám surgatah samadeshakam.
Chaturbhágádhikó yámam vistáram púrvavat bhavet.
Laláte dvyamsha vistáram nasabhágam tadáyatam.
Puratam krishṇachágretu chaikabhágenalimdrakam.
Puratam krishṇachágretu chaikabhágenalimdrakam.
Vasamsha múletu vásamsyát kurvádvitribhágikam.
Keshampráguktachatkurvát sarvayuktyaprayojayet.
Dadekágre chaturbhágam choktavat mandapamtuvá.
Kechit shaṭshṭabhágena vistárá yámakalhayet.

Lalāṭe dvāṃsha shaṭbhāge vistārāyāmamaṇḍapaṃ.
Ekāṃshaṃ tat purolindraṃ dvitribhāgāṃkaṇaṃ bhavet.
Tat pure pārshvayormaṃ sheshaṃ mahādvāraṃ tu kalpayet.
Yevaṃ tu sūtrakaṃ proktaṃ sarvakarma shubhāvahaṃ.
Pañchāṃshaṃ tu vistāraṃ navabhāgaṃ tathā yadhaṃ.
Tribhāgaṃ pañchabhāgenaṃ chāṃkaṇaṃ vistārayataṃ.
Tatbahishchadvābhāgena parito maṇḍapaṃ bhavet.
Tadvat tatrabhāgena lalāṭe maṇḍapaṃ bhavet.
Tatturechadvibhāgena yuktyā madhyetvchāṃkaṇaṃ.
Tatturechadvi pārshvecha chaikabhāgena liṇḍrakaṃ.
Tat bahishchā vratāṃshena maṇḍapāṇāṃ tu liṇḍrakaṃ.
Madhyedvāraṃ tu saṃkalpya vistāravāyatā yataṃ.
Dvitribhāgena vistāraṃ nirgamaṃ bhadrasaṃ yutaṃ.
Ekaṃvādhadvayaṃ vāpi dvāraṃ chatra yamevavā.
Tat bahishchā vratāṃshena kuryāttat dhrivaliṇḍrakaṃ.
Sarvalaṃkārasaṃ yuktaṃ makhaṃḍaharmyaṃ dimaṃ ditaṃ.
Droṇākhyaṃ maṃḍitaṃ proktaṃ devatāraṃ makalpayet.
Athavā bhūpatināṃcha chātmārthaṃ yajanārthakaṃ.

Ityuktáshtakarmvittha sandhyámandapayogyakam.
Ádhavitapravinásháshchu mathavanátakáhitam.
Tadvacha bhágadikavagamam vistáramprávatbhavet.
Shatbhágam kanam madhye paritadvyam shenamandapam.
Lalate mandapapúrve chaikabhágenalindrakam.
Yevamtu bhúpakarmyetu malpayogyamtukárayet.
Pasmádvam shádhikáyámam vistáram saptabhágikam.
Panchhám shaikapashtyámshám tanmadhyechámkanamlikhet.
Pat báhyepariteturyát dekabhágenavedika.
Yetadronamcha bhúpánám máyudhá bhyásamandapam.
Panchchádashám shakandarham netratribhágamandapam.
Pat pure lindramekámsham navám shená yatámkanam.
Patpárshve cha purechate yugmámshenakhalurika.
Dronáhhyam mandapamhyevam meham yurdhamtuyogya-
-kam.
-tshtaashtám shavistáram máyámantat prakalpayet.
Pasmadhye dvidvibhágena vinatámkanam
Patbahishchá pratáshena kuryát samkhalurika
Pat bahishchadvayám shenamandapam paritastadhá.

Karṇe chadvidvibhágekuryát vásaṃ chatushkatayaṃ.
Tat bahishchá vratáṃshena saṃyuktaṃ bhadralindrakaṃ.
Madhyasútrátu vámetu dváraṃkuryádvichakshaṇaḥ.
Chatushkarṇeshṭa netraṃsyát bhadra yukkritarikritaṃ.
Medhavávedabhágena madhyakútaṃ samáshrakaṃ.
Tat bahishchá vratáṃshena janapádaṃcha nimnakaṃ.
Tat bahiḥ pariti bhágekuryáttutat khaḍritaṃ.
Tanmadhye maṇḍapaṃ kuryat karṇeláṃgalabhaktikaṃ.
Madhyastaṃbhántya jeshastaṃbha gakshústaṃbhántya jetivá.
Urdhvakútaṃ samáyuktaṃ sarválaṃkárasaṃyutaṃ.
Tat bahiḥ pariti deshe yadkeshṭháṃ shepra págataṃ.
Kripáṇáṃbhoganárdhaṃsyát kharvatákhyaṃtu maṇḍapaṃ
Tadevabhágaika vedáṃshaṃ madhyaraṃgaṃtu nishyate.
Tat báhyoktadvibhágena maṇḍapáprata nishyate.
Tat bahishchá vritáṃshena kuryáttat gravalindrakaṃ.
Tat chaturdhikshu madhyechastaṃbhaissarvaiḥ parityajet.
Vibhágaika netra vistáraṃ nirgamábhadrasaṃyutaṃ.
Tat bahirmadhya bhadraṃtu nirgamaṃ dvidvi bhágikaṃ.

Chaturddhikshu chatudváram karnechakritarikritam.
Urdhvakúta samáyuktam sarválamkárasam yutam.
Sammukhe tatsamám shena vistáráyá makalpayet
Chatushatbhága vistáram máyámam madyamámkaram.
Puratampárshva yoshchaiva dvyamshena mukhamandapam.
Vatatam mukhabhadramsyát karneshukakarikritam.
Mandapechámkaram bhujánám navánápividháyakam.
Sarválamkkárasam yuktam vátáyana samáyutam.
Gevantukhavatamproktam abhishekártha mandapam.
Navabhágantu vistáramtat samámshamm mukháyatam.
Madhyarangatri bhágamsyát damshená vratalindrakam
Satbáhishcha dvibhágena mandapá vrutthamevacha.
Tasmáttribhága shatbhágam vistará yámatat samam.
Kuryát shilpi vidvatbhi mukhamandapam madhyame.
Tatpure párshva yoshchaiva chaikabhágena lindrakam.
Satbahishchatatatdvamshát mandapamtadva yám shakam
Sheshampráguktavat kuryát shrirupákhyancha mandapam
Yet deválayekuryát bhúpábhisheka yogyakam.

Dashabhága vishálamsyát vimshatyamshamtadáyatam.
Madhyeramgam yugámshamsyát madhyástambhánparityajet.
Tat bahishchápratámshená limdramdvam shenamamdapam.
Tat bahishchá vratámshena chandhvenjalástalam.
Tasmát tanmukhe ramgam dyasham shatbhágamevacha.
Tanmukhe párshva yoshchaiva mamdapákára yojayet.
Mamgalyákhyamitiproktam sheshamtu puratoktavat.
Yevamtu nripahammytu tulábhárártha yogyakam.
Bhúpánámchcha yadhástánam mamdapam vakshyatekramá
Yekádasha vibhágená múlavistáradirghyakam.
Tat samám shena vistárashta kadvitri mukháyatam.
Vistára samasútramsyát kuryádástána mamdapam.
Múlamamdapam madhyetu panchapamchámsharamga-kam
Tat báhyetri bhágena parito mamdapam bhavet.
Chaturdikshu chatudváram karnalámgalabhiktikam.
Báhyechadvitri bhágena bhuvaváralimdrakam.
Chaturdikshutri bhágena bhadram váramkanambhavet.
Párshve sopána samyuktam hastihasta vibhúshitam.

Sopapíṭhaṃ madhiṣhṭhánaṃ stambhádiprastaránvitaṃ.
Prastarandve vishṣhostthi chúḷakarmyádi maṇḍitaṃ.
Madhyaraṃgodvakúṭaṃsyát dekadvitrikalaṃtuvá.
Ratnaprapátiraṃgetu prágukta ṃvat talaṃkṛitaṃ.
Saṃmukhechaprapáṃkuryát drikáyá maṃtukalpayet
Nátakaṃ váprastaraṃsyát paṃchabhágenayojayet.
Párshvechadritri bhágena bahupada samanvitaṃ.
Sopapíṭháṃghrikairyuktaṃ prastáraṃ chaprapáṃgakaṃ.
Pramukhe bhadra sopánaṃ karṇeláṃgala bhiktikaṃ
Shilevádárujevápi mishradrivyenakárayet.
Sheṣhaṃtu devatástáṇáṃ maṇḍapaṃ proktadácharet.
Yevamástána yogyaṃsyat daparákshara yogyakaṃ.
Chatuṣhatbhága vistaraṃ máyámaṃtatprakalpayet.
Dvi chaturbhága vistáraṃ máyámaṃ maṇḍapaṃbhavet
Sadvedvidvi bhágena vaṃshamúletuvásakaṃ.
Sadagredvitri bhágena kuḍyabhága samanvitaṃ.
Satbahishchá vratáṃshena várakáṃttákhyamaṃḍapaṃ
Sarválaṃkárasaṃyuktaṃ chordhvekúṭa samanvitaṃ.

Shadashatham shena vistáram mayámam mandapambhavet.
Dvitribhágena vásamsyát dagramúletu yojayet.
Adhavámúlavázaishchá dvitrivázena yojayet.
Dvichaturbhága vistáram mayámam múlamandapambhavet.
Tatpure prishta deshetu shchaikaikám shenamandapam.
Paritah kudyasamyuktam tatbahirvárabhágikam.
Tasmádekadvibhágena nirgamambhadra vistatam
Mandapevamshamúlágre tribhágambhadravishalakam.
Nirgamamchadvibhágamsyát bhadramvá vrata várakam.
Mandapechordhvakútamsyát shálákáramtu yojayet.
Ashta vakrasamáyuktam karneshtakakarikritam.
Madhyasútráttu vámetu dváramkuryádvichakshanah.
Shri vishálamitiproktam mahishyá vásamandapam.
Chatushatbhága vistáram mayámam mandapambhavet.
Dvidvibhágena samyuktam tanmadhyechámkkanam-
-bhavet.
Dvichaturbhága vistáram vásamayá mamritam
Tat pure prishta váramshchet bhyamshenachaitukárayet.
Tat bahih párakena paritárátá kritistathá.

Vámamúlágra yorvása tadváram vátha madhyame.
Mandapa madhya sútrántu vámedváramtadágrake.
Yevamsomárga mánamsyát vaishyánám pachanálayam.
Tadevavistáradishvetam dvidvibhágena vardhanát.
Anyat kshatri yasarveshám yugabhágenamandapam.
Vistáradvi gunámtasyát dvibhágena vardhanát.
Yadhátadvi yogárthám mandapam vaishyashúdrayoh.
Tattat chatta vashát sarvam yushtadirghabhiktikam.
Devánám bhúsurámámcha mandapákádirúpakam.
Bhúpánám mandapam sarve chámtarúpamudiritam.
Vaishyánámttu sarveshám dvikalpamshchetikadhyate.
Shúdránám mandapam sarve ktam shassalhásamitikirtitam
Kechit bhadravishesheṇa játyuktam purátanaih.
Dvavaktram dandakam proktam dvivaktram sustitamtadhá
Tadevalám kalákáram nandhyávartam chaturmmukham.
Shanmukham maulikam proktam mandapechesh ta vakitrayuk.
Yevamtu sarvato bhadram sarválamkárasam yutam.
Vakshyate vidiná samyak sarvagrámártha mandapam

Samáshram vayadhákámam yugmam vayugmabhaktikam.
Luhám vá prastáram gam vá tatprashchhádanamevacha.
Upáyuktam tu sarvámgam sodhachetipra kirtitam.
Paritah prastaram madhye chorthva kritamtumandapam.
Prastáram gamtu sarvámgam mandapam shchetikadhyate.
Mandapam vásabhává pigrámayogyam yadhádibhih.
Nagarecha yadhákáram dvigunádyardhyadáyatam.
Pádonadvigunovápi gunam vá hatonyaset.
Vistáram dvigunáyámam shúdramkhavata yogyakam.
Adhishthanádyalamkáram sarvam prágukta vatra yet.
Yatramárgeshu sarveshám kárayen mandapam tudhi.
Prapávam mandapam vápi yadhóyuktam prayogayet.
Brahma kshatriya vaishya shúdramcha turai varnaryaktam tu.
Tat vedánám bhavatitva namtaram tam ramshúdrairvashákshakshaitryah.
Tadvipra i prabhavatitvenam taratam shúdrairvishánam shchattatam rájá.
Nam bhavatitva namtaratam shúdrairvidrai mishám vaishyakaih.
Shúdrairyukta mandapam shúdrakáranamtat nyeshámtat játi.
Yogyam nakuryát chaittadvi prajátyádichoktam.

Kartta kartta sarvadhánashashayát.

——— Itimánasáre vastushástre mamdapa vidhánonámachatustrim shodhyáyah. ———

Gurúnám bhúpatínámcha varnánámvásayogyakam.
Sarveshámapi shálánám lakshanamvakshyatedhunám
Damdakam svastikamchaiva maulikamshcha chaturmukham
Sarvatobadrakamchaiva varthamánamshchashadvidhá.
Erikastamttu samárabhya dvidvihasta vivardhanát.
Trayovimshat karámtamsyát yekádasha vishálakam.
Yugmahasta vidhánena chaturhastasamárabhet.
Chaturvimshat karámtamsyát dvidvihastenavardhanát
Yevamekadashamproktam chaikashálá vishálakam.
Yugmahasta vidhánena chaturhasta samárabhet.
Chaturvimshat karámtasyát dvidvihastenavardhanát.
Yevamekadamproktam mekashálá vishálakam.
Saptahasta samárabhya dvihasta vivarthanát.
Navapamtikarámtasyát saptadhávistritambhavet.

Ashṭahasta samārabhya vimshatstambhāvasāna-
-kam.
Vistutam sahtadhāchaivastastikamamaulikam tadā.
Vistāradvidvihastena vardhanāddviguṇāmttakam.
Devānāmtapasvināṃ shālāṃdirghaprakīrtitā.
Dviguṇāmtāyadhā shālā bhūsurādichatuṣhṭayam.
Shālāvishālamārabhya pādādhyarthāmtripādakam.
Tatsamam vādikāyāmam tasmāt pādādhikāmtuvā.
Tripādam vāvamādhikyam shālāyānam prakalpayet.
Tadvistārasamāttumgam sapārdhāmtutumgakam.
Tatripādādhikotsedham da
Yāmta myaham dhikāmtuvā.
samāyatam
Pradhānam shāmttikotsedham dvitiyam pauṣhṭikoda-
-yam
Tritiyam jjāyatattumgam chaturtham dhanadodayam.
Pāmchamamcha bhūto stūpikāmtakam.
Anyaistu sarvashālānām vistāradviguṇonnatam.
Adibhramechapādādiṃ shaṭasaptāṣhṭanavāmshakam
Dashāmshenavivānamsyāt tadūrdhvatalodayam.

Amuktaprastarotsedham vachenordhvam savedika.
Padavayam grivantungam syát grivantungadvayam sháka-
-kam.
Mastakárdham shikhotungam mutsetham itikathyate.
Devánám bhúsuráṇáṃcha bhúpánáṃchaivashúdrayoḥ.
Tapasvinála stramináṃcha hastyashvaradhádi-
-nám.
Gandhárváṃ yóga mádishilpikánáṃ nikádiráṃ.
Ekásháládi shálachatrishálachatur mukhaṃ.
Purvoktataitalánáṃcha dvijátyádishuzogyakam.
Ekánekatalántasyát chúlaharmyádi mandítam.
Prásádachadalaṃkritya devabhúsurabhúpate.
Chúliharmyádinákuryát vaishyashúdrádi jan manám.
Shálayáḥ paritolindram prishṭate bhadrasaṃyutam.
Purato maṇḍapopetam sarválaṃkárasaṃyutam.
Gevaṃtu máṇuṣhánáṃchet taitalánáṃchakárayet.
Shálámadhyecha deváṇáṃ vásaṃkuryádvichakshaṇaḥ.
Shálayáḥ párshvatová saṃdvijátyádishusarvashaḥ.
Shálaná mekavásaṃshchet vaṃshaṃ múlaṃtuyojayet.
Grahaṇánámtu shálánáṃ sarvatrpásaṃprakalpayet.

Uktánáṃ sarva jáṭiná daṇḍakaṃ chachatu.
Púrveváḍakshiṇeváḍi paśchime daṇḍakaṃ nyaset.
Yevaṃ tu jáṭya yogyaṃ no dadváramahaṃ tundritáṃ.
Dakshiṇe paśchime śhálá yuktáṃ svastikamevacha.
Tadeványeshu sarveshu śhálásinányaset.
Púrveváḍakshiṇeváḍi púrveváḍchottareḍiká.
Paśchime chottareváḍi svastikaṃ chevináśhanaṃ.
Púrvecha dakshiṇe pratyak yánye tadhottare.
Śhálásu yogamevaṃ syát maulikáṃ táprakírtitaṃ.
Púrvecha chottare pratyak Udakpúrvechadakshiṇe.
Agnáne natriśhaleshu yogasevadashataḥ.
Sarveshám gaṇikádiná śhálá svastikamevacha.
Adhyakshakánáṃ tu sarve kalpayem maulikákhyakaṃ.
Sarveshámapiśhálánáṃ daṇḍakáditriśhántakaṃ.
Śhálánáṃ pramukhe kuryádsidváraṃ kuḍyádichottarat
Chaturdikshu chatuśhśhálá saṃyuktaṃ tat chatuḥmukhaṃ.
Tadevapurato deshe maulyántaṃ nálasaṃyutaṃ.
Tadeva bahubhadraṃ syát sarvatobhadramíritaṃ.

Dandakádi chatushshála samyogam vardhamánakam.
Dandakancha pridhakshálá chaikashálá haryákhyam.
Lángalam svastikamchaiva dvishálácha parityágacha.
Mauliku shúpakamchaiva trishálá parikírtitám.
Chaturmukha chatushshálá chakamuktánipanditaih.
Saptashálá vishesheṇa sarvatobhadramirítam.
Dashashálácha sarvshám vardhamánamudiritam.
Ekashálóna sandishcha dvishálá chaikasandikam.
Trishálá chadvisandhisyát chatusandishchaturmukham.
Ekatsandhisahta shálá shcha bahusandhiddashálayam.
Chaturshálá dvardhamánamtatkuryáttusarvabhúpánám.
Adhirája narendránám sarvatobhadrakámittakam.
Naktakádibhúpatinámcha damdádichatushtayam.
Damdakádi trishúlámttam kuryát pattadhareta dhá.
Mandalenádibhúpánám damdakánám svastikámttakam.
Nechittri vidhamaulínám sarvashálá shcha yogyakam.
Damdakádikramátshálá vinyásam vakshyatedhuná.
Purvecha paschimeshálá pratyakprákashálayamtuvá.

Uttara yámya shálayám saumya shálashcha dakshine.
Adhavachchaturdhikshu tatta shálám prakárayet.
Purvashálá chakaichaita dváram pashchi matolkayet.
Dandakam dakshine shálám tadváram chattaredishi.
Yikashálá yadháratyak dadváram prákdishi mayá.
Udakadandaka shálánám kurya dváram tudakshine.
Dvistáre dveka bhágam vá cheshtabhágá yatetathá.
Yadeshtadeshe tat kuryát shálalindradyudiritam.
Yuktam vá prishtakudyam prakárayet.
Prákáram tam bahirvápi vedikádvairalam kritam.
Yetattu dandakam proktam prákárá patikáyatam.
Vistárechaikabhágena dvi addhadandakam vet.
Dindalá shálá yakam proktam metat sarvajanáhikam.
Yatpurelindrasam yuktam bhinnashálá prakirtitá.
Vistáradvyamshakam kritvá chayámevatri bhágikam.
Mukhya shálá vishálamsham purato párama mshakam.
Mukhyashálá dvi netraucha vásamekaikabhágikam.

Paritovámekámshaṃ dvitálátetu purvavat.
Madhyadváranturaṃ yuktaṃ mukhachaiśadalánvitaṃ.
Sevantu devatá yojyaṃ daṇḍakantadapiritaṃ.
Dvichaturbhágavistáraṃ máyámantat prakalpayet.
Shálávishálakámshena tatpurvelindramanshakaṃ.
Yekadvimshena vanshaṃ syát vanshamúlágrayojayet.
Adhavádvidvibhágena váramtadvimshamúlakaṃ.
Kanshágraraṃgasaṃyuktaṃ tatpurelindrabhágataḥ.
Adhavámadhyepratisthánotyaktvá vásadvayanyaset.
Antttarvása bahirvára madhyakudyantakalpayet.
Dváramtat kudyapárshva váramekadvayaṃ bhavet
Yetantu daṇḍakaṃ proktaṃ shesham prágukta vanrayet.
Sarveshámapi jádinám sarvakámárdhayojyakaṃ.
Dvichaturbhágavistáraṃ máyámantat prakalpayet.
Mukhyashálávishálárkhadvichaturbhágatadáyataṃ.
Puratolindramekámshaṃ siktaṃ kuryát samanttataḥ.
Múlágredvidvibhágena navárám gamchakalpayet.
Adhavádvidvibhágena váramvanshágramúlayoḥ.

Kurvāttu madhyameraṃgaṃ pṛishṭhārdhvechalbhaktikaṃ
Pūrvastaṃbhasaṃyuktaṃ madhyastaṃbhaṃparityajet.
Paritovāramekūshaṃ daṃḍahaṃparikalpitaṃ.
Śheshaṃprāguktavatkurvāt sarvajātyārhastaṃbhavat.
Chatuḥshaṭbhāgavistāraṃ māyāmaṇṭapakalpayet.
Madhyechadvichaturbhāgaṃ shālavistāramāyatam
Evaikadvidvibhāgaṃvādvivāsaṃvāchaika vāsayet.
Vaṃshamūlabrayorvāsaṃ vaṃshamūlekavārakaṃ.
Ṣaṭbhiḥ paritolindraṃ chaikabhāgenakārayet.
Ṣaṭparitaḥ hṛdyaṃsaṃyuktaṃ vyāghrivāyanaṃ tuvā.
Ṣaṭbahirbhakti yuktaṃchet paritoṃ sheshalindrakaṃ.
Ekadvaṃshenabhadraṃsyāt niryāṇaṃvistrataṃbhavet.
Chaturddikshu samāyuktaṃ dvitalāṭaṃtupūravat.
Dvitalaṃkhaṃḍukarṇyādi prāsādavadalaṃkṛitaṃ.
Ādhavākūṭashālādiṃ nālindrasyalkṛishṭitaṃ
Madhyasūtrasyavāmetu dvāraṃkurvādvichakshaṇaḥ.
Hechitshālādvibhāgasyāt paritolindrabhāgataḥ.
Gadheshṭadikvāsasaṃyuktaṃ sheshaṃprāguktavaṃnayet.

Yetanttalandakamprokta deváná vásayoggakam.
Indrapuritalindram vimánarajadhanam.
Indradvimádhikáyámam vistáram purvavatbhavet.
Tamskamúlágra yonásam dvichatubhágenakáyet
Tattayormadhyaramganyát dvichaturbhágenayojayet
Puratoprishtatolindram tattadshaikaikabhágikam.
Shesham tupúrvavatkuryát dandakamsamapádikam.
Pamshukuseptám shavistáram málayámantatprakalpayet.
Madhyepamchám shakásam párshvayodvidvibhágatah.
Kuryát mandapam shesham puratah prishtalindrakam.
Tatbáhyevratámshenu váramlhadratulágatah.
Kútakoshthádi sarvámganprásádá vadalankritam.
Yetattu dandakamprokta devánám vásayoggakam.
Shatbhikti vistatáyámam chishtabhágena yojayet.
Trichatudvyamshakam váhi madhyeramganprakalpayet.
Prashtatolindrakamkuryát dikadvyamshenamevva.
Puratolindradvibhágamnyát vásayugmam yugámsha-
-kam.

Vamshamúlágra yorvásam madhyeramganyaset budhah.
Adhavátushchatushkarne vyásamtadvidvibhágikam.
Adhavádvillalátecha vásamkuryáchchamevachah.
Paritovámamekáshamkuryádvashanamevacha.
Madhyasútráttu vámetu dvásamkuryádvichakshanah.
Yekánekata nopetam prásádamvadalamkritam.
Yetat damdakamproktam sarvejátyádikambhavet.
Mamdapánámchasarveshám pramukhe mamdapányaset.
Vadvistáram samamkuryát dviguṇamtriguṇamttavá.
Yadkeshṭhám shenaparito mamḍapam madhyamánka-
-nam.
Mukhyevásavishálamsyát samamtat prishṭabhadrakam.
Vadardhamnirgamamvápi bhadramvásavasányaset.
Mamḍapasyavashát bhadram tanmukhekṛikarikṛitam.
Shálácha damḍakáyáme navabhágavibhájite
Grahasya dakshinepamcha bhágamváme guṇámshakam.
Vadhvayormadhyadeshetu dvaramkuryádvichakshuṇah.
Sarveshámekaskálásheha tatrashyánuvarttate.
Grahita damḍakáshálá grahanicharukúlakam.
Meshasyamínakumbhamsyát púrvadikdakshineshubhe.

Kulīrakōkha midhunamnyāt dakshinē pashchimāyatam.
Ēkulīrinhasyakanyāyāṃ pashchimē chottarē shubha.
Grahāvrishchikavāpashya prāsādik dishyarālayam.
Kurvādēkashālāshcha shubhāmyē purato'ktavat.
Gēsamvāshivashālāshcha dandakāntadapi vitam.
Yēkashālā chaturdhikshu grahārambhamihōchyatē.
Kumbhēcha makarēkurvē mēshēchavrishabhē yamē.
Sinhmakarkkatakē pratyak vrishchikē taulichottarē
Grahārambhamitiproktam sumuhurtē sulagnakē.
Anyadhāsarvashālāshcha yadhāmāsēsamārabhē.
Anyānukta chaturmāsē sarvaharmyāṃttakārayēt.
Chaturdhikshu gurvāstu vrishabhāmshayutēshvapi.
Yammmāsē sarvaharmēcha kārayēt tat shubhāvaham.
Dikvāstu purushamchēt sarvaharmyaṃttakārayēt.
Vāstubhūta yadhāharmyē vipanitē vipat karam.
Ēasmāttu vāstu shayanam - gurvāpayēdvakshyatē shubhā.
Yadhādikshusthitāditya taddikshu charanāyatam.
Tat pradhishchhirasamkshipya shchādhōvamakaramtadhā

Yaddakshine bhujam̱ chordhve purushasyayitasthitah.

Grihayámam̱ tadáyámam̱ bhuhanáraishthakam̱

Grihayatem̱ shthatuyitu pitalavalam̱ shasurdhvake.

Mekham̱sham̱ kukshideshasyát vedámtim̱ medhrakesha-kam̱.

Madhyádityavinámtam̱ vaiunsham̱ pididigyakam̱

Mulamainadhvav tám̱tam̱ mekam̱sham̱tat shriyate.

Mrithrudadhe sivám̱shetu hridayam̱ sthánam̱ mitam̱

Hridayákakshiyormadhye madhyakáyam̱ pratishyate.

Vistáremadhya sútram̱tu mukhadváram̱ vashátvidhih.

Jnrúpayet vástupurushánvinyasat sarvaharmyake

Yetat dam̱dakam̱ proktam̱ svastikam̱ vakshyatethuná.

Vistáravásu bhagetu dashabhágá yatam̱bhavet.

Púrvoktalam̱ kritam̱ jnatvá bhágamánenavinyaset.

Pam̱chasaptám̱ shavistáram̱ cháyámam̱ puratom̱khanam̱.

Tatpárshvelim̱dradam̱shtra svastikákáram̱ yutam̱.

Tatpárshvavishálácha dvibhágena vishalatah.

Tadvayormadhyakam̱ vása dvidvibhágenanaim̱drakam̱.

Vishálashchagrayordhem̱sha dvidvibhágenakoshthakam̱.

Tat bahishchakratushkonakuryattat bhuvalindrakam.
Dvamshanabhadrakam yat karmentukrutarikritam.
Vishálayetu vaktam yat dvamshanirgamanlhuvet.
Tenkhanomvratipashvetukudyavaramsha samyutam.
Vidáyá mavishálva dvaramkuryát purvavat.
Yekánekat alopetam nudramtytu vishakshanah
Yevamttu svastikaprokta purvoktánántu yogyakam.
Tarkabhágá vishálatu chágámandvádashamshakam.
Vishálavishrutamchaivatribhágenaivakárayet.
Purvavat puratolindram dvibhágenavishálakam.
Vásátribhágamyát shesham prágukta vamnayet.
Yevamttu svastikaprokta mautikam vakshyatidhuná.
Tarkabhágavishálatu tadvibhágádhikáyatam.
Nirálá madhyadesktu vedámshkam vistratámkkam.
Tyámamshkháshtabhágenayát dekámshenávratalindra-kam.
Yat prashta párshva voshchaiva dvamshamshálavishála-vishálakam
Madhyetukshopanayámeshudhadvárávasánakam.
Vinchatuh pamchchashammátram madhyekshepanavistra-tam.

Yugmavedatukámúshta pañtyamshatadvádashámshakam.
Kuryátkavátadirghetukshetrapádasrito dhikam
Eripamchakam gulamvápi tatpavistáramnayet.
Sandhimadhyetu vedashram pattikátipádayuk.
Patmapatrádisamvetám yuktyácha samalankritam.
Prakurecha mahádvárekshudradvárankavátake.
Saptám gula samáraabhya dvidvingula vivardhanát.
Panchavimshám gulágámantrichaturdhángulantadhá
Vadardhantat ghanamkuryát chatushpanchám gulonna-
-tam.
Kilamábhágajaramityuktam kilamánampravakshyati.
Bhágajáyámavat kuryát kilágáram yathoktavat.
Ekadvitriyangulamvápi kilatáram yathishtakam
Kavátayuktatadhaivaneket dvárada kshinapárshvake.
Dvárapárshvekavatáshchápi gopuret kilabhágenam.
Bhúpatinámchahármyánám lakshanam vakshyatedhuná
Ekáshtika dhinádhikyam shatadandasamáraabhet.
Saikadvishatadandántam dvidandavivardhanát.
Urdhvabhúmi samáraabhya karnacháná muritam.

Prasādaśaṅkuraṅkurjāt prasādadaṇḍamevacha.
Gaṇḍikāstalakaṭaṅkaṃ kiṇavat sarvalaṅkṛitaṃ.
Kuṇḍakarṇyādisaṃyuktaṃ prāsādavalaṅkṛitaṃ
Yavamātrusarvatobhadraṃ pūrvoktānātrusarvataḥ.
Pūrvavat vistritāyāme daśabhāgā vibhājite.
Vedavedāṅgabhakarmadhye viṣṇitāṃkaṇāṃ mataḥ.
Ṣaṭbhāgaścha vratāṃśenāṃ kṛitārkamalindrakaṃ
Śeṣāṃśu pūrvavat kurjāt sarvatobhadramiritaṃ
Śālāṇāṃ vardhanāṇāṃcha akṛitaṃ vakṣyatedhunā.
Navahastikarārabhya dvidvihasta vivardhanāt.
Sarvaṃ daṇḍaśaṅkuśaṅkhahastāṃtta rudrasaṃkhyaja.
Yatāṃtu vistritaṃ proktaṃ dvigunāṃtat pūrvavattati.
Tryāmanāmitiproktaṃ mutrdhaṃ pūrvavatbhavet.
Vistāre daśabhāgetu dvādaśāṃśāṃttu dāyataḥ.
Dvicatuṣkhāyavistāraṃ māyāmaṃ madhyamāṃśakaṃ.
Ṣaṭtakhiṣparitolindraṃ dvayaṃdvavaṃśenamevacha.
Ṣaṭkhyoparitaṃśhālā vistāraṃtadvibhāgataḥ.
Ṣoḍaśamenāvratālindraṃ tatbahiṣparikalpayet.

Ardhakhikatalankurvat nágnechadvitalarthant.
Vidhaimetritalankurvat tra jat pañchabhúmikam.
Gimpachchimechaika dandakamchachatustalam.
Purvechachottaremadhye dandakamchaikabhúmikam.
Chaturthkonadibhágena vistarat dhrikadhrgyakam.
Purvechadvidvibhágena mukhamandapamritam.
Chanvimetat samankurvat mandapamtat prakaipayet.
Dakshinechottaremadhyedvichaturbhágadandakam.
Ardhantuchávratalindramkurvatat pañcharánvitam.
Dvichaturbhágavistáram párshvayochadrasam yutam.
Prishthechadvaikabhágena bhadramkurvátdvichakritano.
Purvedvichaturbágam mukhavistantu samyutam.
Parvesthambhadrapárshvetu purvachaikenalindrakam.
Upapithamadhishthánam prásádinprastaráditam.
Khandakamgádvargádyámchantaraprastaránvitam.
Hútakoshthádisarvámgam násikápanjjaránvitam.
Kumbhakumbhatalairyuktamtoranádivibhúshitam.
Parvesthánam anttarálánám sarválamkkárasamyutam.

Śikhagarbhaśālāyāṃ tu nāsikāvedikānvitaṃ.
Gaṇeśadvārasaṃyuktaṃ tryaṃśakaṃ tu tryaṃśakaṃ.
Viṣṇulakṣmīśvaraṃ syāt tu mādhavaṃ śādikāṃśataḥ.
Bhūtaṃ tu bhāgavistāraṃ maṃśena madhyamāṃśakaṃ.
Śālābhiṣekkuḍyāṃśena paritaḥ indramiṣyate.
Śālāmaṇḍalabhiṣkāla vistāraṃ pañcatāḍakaṃ.
Śālābhiṣekhāvatilindraṃ tu bhiṣkāla vibhāgataḥ.
Chatuṣkoṇe chatuṣkāraṃ dvidvibhāgena yojayet.
Dvicaturbhāgavistāraṃ chāyāmaṇḍalakiṣṭakaṃ.
Ekaśālātu kuryāt kaṃśālāṃ tribhūmikaṃ.
Anekaśālakaṃ tu kuryāt tu tribhūmikaṃ.
Śālāmaṇḍaṃ dvicaturbhāgaṃ śālāpaṃcatalānvitaṃ.
Ūrvecha dvicaturbhāgaṃ maṇḍapaṃ chaikabhūmikaṃ.
Śālāneśkhaikabhūmiṃ syāt prāsādavadalaṃkṛitaṃ.
Kaṃdrataṃ saptabhūmiṃ syāt kūṭakaśṭhādipūrvataḥ.
Kaṃmadhyebhadrasaṃyuktaṃ dvibhāgaikāṃśaṃ nirgamaṃ.
Śatāṣṭukarṇakūṭaṃ syāt chatuṣkarṇaṃ maṇḍitaṃ.
Kūṭeṣṭulbhadraṃ madhye hāraṃśhamutenatu

Adhishṭánádivyádyaṃkhaṇḍakarṇṇodmonditaṃ.
Prásádavalaṃkṛityashṭasaṃprágukta vaṃnayet.
Yekaskálidrishṭáṃvá pórshvechalbhadráṃshaṃrpedáṃ-
shaṃbhágikaṃ.
Prishṭedvichaturbhágaṃ bhadraṃkuryátvichakshaṇaḥ.
Adhavácháṣṭabhágena bhadra saṃyuktyáprayojayet.
Shaṭbhágadvaṃshamevaṃvá shálákáraṃtupuṣṭitaḥ.
Chatuṣhaṭbhágo vistáraṃ máyáṃsaṃmukhavárinaṃ.
Purataḥ pórshvayoḥchaiva chaṭkabhágenalindrakaṃ.
Dvichaturbhágatarmadhye madhyapákárakalpayet.
Mukhaṃ sopánasaṃyuktaṃ sarválaṃkáraṃsaṃyutaṃ.
Yukt jábhadrontu sarvágaṃ dikhárdhvedhvatalaṃprati.
Pádodhve pádasaṃyuktaṃ bhiktyordhve bhiktisaṃyutaṃ.
Pádordhvebhaktiśhaktiṃchet sarvadoṣhasamutbhavaṃ.
Kuḍyo sopanipádaishcha sthitvasarvastulbhávakaṃ.
Sarvávayavasaṃyuktaṃ sarválaṃkárasaṃyutaṃ.
vardhamánaṃsteṣhaṃtupúrvavat.
Vistáre manubhágitu shoḍashámshaṃ tadhayadhaṃ.
Purvavat chámkaṇaṃshálattadá sháládhikalindrakaṃ.
Alindrenabhúmiṃsyát yuktyachányániyojayet.

Pūrvāntaṃkāraṣaṃyuktaṃ prāgbhūdavalaṃkṛitaṃ.
Ato bhyaṃtrāttu vāmetu vāmerdvādaśaṃyutaṃ.
Pūrvavāsaṃ yadāvartamānāṃśālāpraśālayet.
Yaṃ yattu navatalaṃ navadhāmānāṃkuryāttubhūdvate.
Ito dvādaśāṃśaviśālatu bhāgat dvyaṃśādhikāyataṃ.
Pādyūnenatribhāgaṃ syāt śālāśeṣaṃ tu pūrvavat.
Nāṃdrotyrudrabhūmiṃ tritalaṃ cchoiskkonake.
Pāvakavāyavaiśvakuryāttu pañcabhūmikaṃ.
Ekhoṃ nvaṣṭa bhūmiṃ syāt chottare pañcabhūmikaṃ.
Pañcaśaṭaṃ ṣṭa bhūmiṃ syāt pūrvaṃ cchālitalaṃ bhavet.
Yaṃ mekhādo śratalaṃ vardhamānamitiṃ ṣṭaṃ.
Śrīvāṃtu pūrvavat kuryāt dvityeraṃ bhūmikaṃ.
Ruṃśhapañcatalaṃ kuryāt pārśvakuṣṭabhūmikaṃ.
Vāyavecāṣṭa bhūmiṃ syāt saptabhūmi madhāpivā.
Dakshiṃ prāchimemadhyu kuryāṃ navatalaṃ tadhā.
Vardhamānaṃ tu sarvetāṃ prākhratyu gatā yataṃ.
Pārśvatalaṃ dakāṃ kuryāttu tatatale adibhūmikaṃ.

yadhākāraṃ vāsyaṃ kuriṃ nyaset.

Dvāradvāro parinyastha nugarggā parimevavā.
Dvārasyo parikudyanchet sarvasamvat virāshakam.
Stambhakudyamshasamshamyāt stambhayuktamchalindra-
-kam.
Vasamgurbhagrahamchaiva madhyastambhān parityajet.
Paritah kudyasamyuktam mānam prāguktavamnayet.
Jaletalechavāsamcha prastarasyo parinnyaset.
Nutakoshthādi mānānam jalasthalālimānamānakam.
Mahadvāram mahābhadram mandakritinyajet.
Kudyādulta vāyutyāchopadvāramtu yojayet.
Vivitha dhayadheshthādik deshecheshtādargatabhittikam.
Jaletaletu sopānam mārukyārdhamtu yojayet.
Ammyecha nutta sarvesham shastra yuktyāsamācharet.
Gevam navitalam mānam mānamuktam purātanaih.
Gevam proktamtu shālānam chāyādivakshyate dhunam.
Dirghechāyam vyayamrikshamyonimkhyāt tadvishālake.
Parināheti dhirvāramgrahyeshamtu purvavat.
Kurvārdhamadhya vidhāroktam kshayam vridhyāmgasam-
-vashah
Sarvashālā sāmchikatonādyaih.

Pitraichitrai vdhiravaktram yuktyákuryánálamkritam.
Nikabhúmaushrisaubhágyá nsyábhogya pradádhi.

—— Ityshrímanusáre vastuśastreshádavidano-náma ——
—— kaṃchatriṃśodhyáyah. ——

Dvijádinámcha sarvshám varṇánám vásayogyakam.
Grahanámánarinyásam sthánanam vakshyatiduná.
Grámecha nagarevápi kattarwkhatakeṣiva.
Kareváśhramváṣi teshámttuvemanamstánam.
Kalpayet shilpivittanuh.
Dvitri damdam samárabhya dvidvidamdenavardhanát:
Panti pratyeka damdámtam vádhavipulambhavet.
Pádádikapadádhyarththam pádonadvi gunamtuvá.
Vrizuṇámttam grahávámam grahachánttamtadhádhikam.
Dhirghakádádhikam dirghamtadántam pádatrayádhikam.
Grahá yámasamanváṣi tasyát pádádhikamtuvá.
Hondhádhikyamtripádamcha chádikyamvátra gunámttakam.
Grahachárágatamhyevam vistáram grahatáravat.

grahajáma vibhúta hvamshádhikadamnyaet.
Brahmakasthánamvindmnyeshusarveshámvásayogyakam.
Kanyaviveramitrishkalhúturashchachatushtaye.
Dvigá dvamnukhyeshamnyamsyát kalhaytitu.
Sivamnyshúpadamchaivamitrakalhúturetadhá.
Bhúmam mukhyamvásamsyátdamnyajamtenayogyakam.
Kvádyashthámanádeshevarnánám vásayogyakam.
Gimdadiashchaturdikshudvijánám vásam.
shrichaivabhúpánám mukhyavásakam.
Varnachashchustáne vaishyánám vásayogyakam.
Nirutaresmadbhúre shúdhánám vásayogyakam.
Kanánitadeshecha sarveshám vásayogyakam.
parjanyesarveshámpachanálayam.
Kottarishthágni pushácha varnarúpamta yogyakam.
Jámenaimdrakevápi sarveshámbhojanálayam.
Vayavitra játánám devatábhadranálayam.
Ádideshecha vovápi trayanámdevatárchanam.
Bhattátechai mugechaiva grahitigraham.

ityandhanvebhyaḥsvarájyaṁkalamishachaivanttarikshaku

Gavyeshvabhuhatinámeka makeshyávasayogakaṁ.

Sushhadaṁtheṇuyandhuṁchhayayánámchamundakaṁ.

Nrupavárunaṁgamukhyel eṁmyrnomake.

Sarvajanchel vyalaṁ grihyávasayogakaṁ

Ettakel anttarikshecha sarvabhuṁchhavalayaṁ.

Mrigchachásureckaiva varuṇavásanálayaṁ.

Gaurenrigepadechaiva kenankilnavásakaṁ.

Nagelaivádrijádinámbhutinkamálayaṁbhavet.

Sarvajatinámsthánarthalayaṁbhavet.

Jatraivkáryekarákaṁtattlákyecharanálayaṁ

Yavanenrárákevápiváchárálayaṁbhavet.

Gandrechaiva mahendreváchárálayaṁbhavet.

Sátashchaishánaráyeváchárachárálayaṁbhavet.

Pushechachitattechaiváyenoráyaṁbhavet.

Gvárasyavámapárshvetu vóhanárámchadalayaṁ

Epashchevápsvatsáshchatálálohamaṁdapaṁ

Brahmastára samchetuvváhárdha mavapaṁ

Gandrashaimdrajecha vastrádavamandaka.
Sudamudra jayachi bamayahenálayambhavet.
Mrigendrasrávamchakhat [illegible]
Mayi [illegible]
Vishnupradakshinta [illegible]
Somecha [illegible]
Somnathadhishthitamandal [illegible]
Mrigyrámakhyakshetrasthitsinhánandálayam.
Dápakepushpakevádhanvyoke vámakandrake.
Sadhyanámtayakamkurvattatraivámuchandálayam.
Dhárasadakshinekárshvanarshakálayambhavet.
Vatraiva parikhárattam dhautakárántadálayam.
Grahakshate yanechaiva mahishádyálayambhavet.
Gandhamrigrahárája [illegible] nántamdhvántadálayam.
Mrizhevanaitvákiadhitrámgrahambhavet.
Varuna pushpadantecha vágurágagrahambhavet.
Varuna pushpadantecha vágurvárájagrahambhavet.
Mahendrapushpadantecha mukhyavádhágrahakshake.

Sarveshāmapi varṇānāṃ dvāraṃ kuryādvichakshaṇaḥ.
Bhūpānāṃ mukhyakedvāraṃ vinā chottarāt purātanai.
Pāvakeanilvāpi dhāmnyakhaṇḍhana maṇḍapaṃ
Nagecha mukhyakvāpi dhāmnya nāgaṃ tlukalpayet.
Shashavāchā surevāpi pushpamaṇḍapakhastikaṃ.
Chaturdikshuchatuskkone dolyastana miritaṃ.
Vāyavevādhaikhallāṭe nāgevā sarppaharmyake.
Kuryānvillanāṃgānānamcha nvilla yogyālla maṇḍapaṃ
Rogasyapradechaivakukakūṭa vāsayogyakaṃ
Dauvārikuchasyameṣhāvāpaṃchakarayet
Yakaṃvādvuya vāstānaṃ vātrisālaṃ vārthabhiklikaṃ.
Bhūpānāṃ paṃchchasālaṃ tta dvitrisālamadhāpivā.
Aṃttasālāpatroge nitvāmaṇḍapa vinyaset.
Mukkhevāsaṃchcha sarveshāṃ chottarāt kārayet sudhī.
Sarveshāṃ mapivarṇānāṃ sthānayogyadvi jaṃ manāṃ.
Kshatrivādi yavānāṃchachottaṃ nityaprayogayet.
Sarveshāṃ devalāsthāne mukhyavākalpayet budha.
Rāyāneshopavāsaṃchedanārdhāyalkāvedabhi.
Kutrachittavachātvāhi sarveshamapradhānakaṃ.

Tarantaśilantakshálayunkinmát.
Ayanyaśilastu sanveshánnáládyádyadrikakshakam.
Bhuttimánantusanveshánpráhúrasattavatkurun.
Dvárechadvárasáládi shurántakramanyayat.
Vaishya shúdrayatihedvárechaikádirnitalántta
Hungstu shúdragátinám dvárashálávarámakam.
Madhyádivarváshaishcha sarvanprágukta varnayet.
Yatrairvakanttu shinshánám vashatirmanasatmúdi nima
-sakalásimavilhágakudyanvholádinitihayamatinvdinta-
-shálankurváttatonnyadatho dalannagánchashástrán.
——— Itimánasare vástushástre grahamánanattha ———
——— navinnyásashattrunshodhyáyah ———

Adhavakshyenanáránncha grahanve^sh asyalakshanam
Sanveshánngyátihannyánám chottavattatriyánttake.
Uttarayanamásetu dakshanáyanamevava.
Meidhunamdhanukannyáncha mínanchavanya-
Prashastupakshanakshatre sumuhinttesulagnake. dget.
Vrikhagedhasamnigánáshishuklapakshevravesha yet.

Ittháptistháparkaulkaucha grahapravéshasamáráchet.
Grahágrenamrittakamkritvá prápavákulamevavá.
Pancchakarávandaycha tárámsamáshrakam.
Medastakambhasamyuktam vádaksthambhakarává.
Vidhinam vividhánámcha náná vastrairalamkritam.
Gomayéttpanamkritvá chottavatkutavatmakam.
Grahechumadhyaramgecha vásváchaivakonake.
Hiryátridrittavat shilpi mamkkurárpanamevavá.
Vastumadhyd bhavattavat chaulhausaramkanavalinidri -te.
Ápádyashthá mará ráncha kujayetsthapatirvá.
Rechárvádichaturdhánám sthápakenabalindatet.
Brahmádidevatáshchete pujayetdvidhivakshalhau.
Vástukomamttukritvátriptyarthamvastudevatá.
Shudhimkrittvátatahpashchát paryágnikaranamgrihum.
Jálasamprokshanamkuryát hunyátamváchayettatá.
Pamchagavyenasamprokshyástapatistháhakosohá.
Pashchádánamprakurvita pádaprakshálanamkuruh.
Vidhinyádáchamanamkritvá mamtapamtatpravishyati.
Itthamdile mamdalamkritvá prastaravshudhashólinam.

Sarvamaṅgalamantrábhi śuddhatoyena pūrayet.
Pitreṇa nāmnā saṅkalpānāṁ parivesṭayet.
Nālikeraphalādīnāṁ yuktyā ṅtuchhapallavān.
Pañchaviṅśatpadārthāṁśca udhatamūlavekhayāḥ.
Kuśadūrvābhiḥ parisṭīryātandulechattaṅtkṛiṅāt.
Brahmādīnavakuṅṭhāṅcha śaṅdilo parivinyaset.
Tupavāsamupākṛityāvṛittāgrahaṅi saṅdhyakāḥ.
Pitā śuddhaṁ payorātrau vuporhyādivasetpunaḥ.
Gṛāmādbhaktau hastauṅcha gṛihastaṅbhaṅavayakau.
Rakshābandhaṅtadhākṛitvā vachayet vastivāchakau.
Tarttadvāra dināṅchayat pradhānāvadhāpivā.
Pauchānādikalavā kuryādadhivāchanam.
Śaṅkhuṁ pālikāsaṅvusthaṅdilo parivinyaset.
Braṅhmādidevatānāṅcha pūjayeṅtapatibudhaḥ.
Tattatsvanāmanāmaṅtreṇa praṅavādinamaṅttakam.
Bhṛillekhamādhyakuṅbhet pūjayet vidhivat budhaḥ.
Gaṅdhapuṣhpavasamabhyaṅcha dhūpadīpaṅtadet punaḥ.
Payasodana sarvādīṅ tāṅbūlādīṅ nivedayet.
Kṛittagītādivādyādi jayaśabdādimaṅgalaiḥ

Sprishṭipuṇṭrabhṛkuryāttsthaḍilāṭpráṇḍishṭhidhá
Kuṇḍam vástrendulevāhi samidāgrādīṅgodbhavam.
Lágaishchashchoisavaṃchaisapuṭyckáṣṭasthatāhuti.
Anaṇvádisvāṇtamsyāt gamo muchchan.
Shoḍṭhāyatrimaṇḍraucha pūrṇchutiṃsamuchchret.
Kṛṣṭādīnāṃ bhṛtkumbhasya galamchiṭ pūjhiṣhchiyet.
Vestmadarśādīṃ shmukam.
Yāhanādirisaṃprokshyam sthapatistāraksuvathau.
Suvamaṃgalaghoṣhaishcha svastivāchakhpūrvam.
grahamaṃgalaṃkuryāt.
Nānāvastraishcha sobhitam
Vidhānatraya saṃyuktam puṣhpamālairalaṃkṛitam.
Sthapatiṃ varavṛṣhādyaṃ prāptapaṃchchāṃgabhūṣhaṇam.
Shoḍṭhānulepanāpyāṃkaṃ svarṇayajñopavītavāṃ.
Navāṃvshuklaṃ shukopetaṃ shvetaṃ shukottarīyavāṃ.
Pādaprakshālanaṃkuryāt sakalīṃkaraṇaṃkriyāṃ.
Dhūpadīpāṃtatāḥ paschāt gaṃdhapuṣhpāksatasvaha.
Brāhmaṇaishcha yadhāśhaktya vāchayetsvastivāchanaḥ.
Yajamānasya pāchchādirāchāryairanucharairapi.

jalapradakshinam kuryát jayaśabdádimangalaih.
Grahadváraspúratam tamistitváchared.

Lakshmintatha namaryádyáchaved ishtánámakam
Mantrambholakshmígrahakartiram putrapautradhanádikáh.
Sampurnakurvechá yajñyah prárdhayamin namastute.
Yetam mantram sumuchchárya sthapatisthápakau vubhau
Yajamánáya pashchattu dadyanmaivedya sheshakam.
Sthapatisthápakánancha vipránámchavishesh atah.
Tatvárdakshinatámbúlamtattat satmapraveshanam.
Ebhyassabáchapatmánya dyáchchárákshirodakádikin.
Mánavúshanairdivyai sarddhamálámbarádibhih.
Dvijánám vedughoshaishcha gitanrityádivodyakai.
Chhatrachámarasampúrnamkalashairdarpanádibhih.
Anukyabham yadatyádi yajamánasyatamdhubih.
Anairarttucharaissárddhamkuryát grámapradakshanam.
Tatah pra vashavetsatmá sarvamangalaghoshanaih.
Panchat bandúganaissarvakuryát bráhmanabhojanam.
Yevamgrahamtusamvikshya pashchattusthápakádibhih.
Yastrabhushanavásádin dadyákarttásvahastakah.

Stakatisthápakát prádhyam yushmádhyakpráptavángra-
-ham.
Gityátváyajamánena pashchátthámshchavisarjayet.
Eruhyam brahmaváham guruparamadhatattat
-samlbhángajanyai.
Anyaivastridinánáparikarasahita
-bhirbheri-
-vádyai.
Harttánánánáshenaradhamathaviridhaishchámaraish-
-chhatrusamghairyávat gashchanilávat purapari sarasam-
-yedvishtakaráváraih.

——— Ití mánasáre vástushástre mukhapra———
——— veshanavidáno námasaptatimshodhyáyah. ———

Dváraspháparavinnyásam lakshano vvakshyatedhunám.
Devánámbhúsurádinám dváraspthánam grahegrahe.
Devánam harmyakusarve prákáre mantapetadhá.
Chaturdhikshu mahadváram chopadvára yadhishthakam
Yatámtaráladeshetu madyedváram prakalpayet.
Bhikti madhye yadhákuryát tatradoshana vidyate.
Pishchádanam yathá harmye dváram kuryádadhaishake.

jalodváram yadhásálam nimnadeshe prakalpayet.
Dakshine chakravátetu dváramkuryáttu mukhyake.
Devánám manushyánámcha mahadváramkavátakam.
Dváráná yadhá mukhye yuktyá sopánasamyutam.
Gevamttu devaharmyádi dváramkuryádvichakshanah.
Narámám chagrahesarve dváraslánamttu vakshyate.
Grahárámavishálatu namdanamdapavambhavet.
Purva dváramchcha harmyárám mahadváram mahendra-
-kam.
Atthavá madhyasútram syát vámedváram prakalpayet.
Ishevádhapadmanyecádinechoditedhavá.
Jayante vámrigevápi chopadváramtu já jakam.
Dakshine dváda shúlatu mahadváram grahukshate.
Adha vámadhyasútrámttu vámedvare prakalpayet.
Vitadhecha padepushpe pávakechámtarikshake.
Merishe vádhatyakechaivá chopadvárádipúrvakam.
Paschamadváraharmyetu pushpedevapadedhavá.
Madhyasúttrámttu vámetu vámadváramttukalpayet.
Rivasyapadeváp idau várikapadepivánavrutyeva mrishevápi

Bhimganá jayadevivagandharvashatashatyupadvárantat.
Tátá yamanevacha
Sútrántu vámedváram prakalpayet.
Mukhyanágapadeváphi chánale vádhanogakrmi.
Bhashedhárasarevápi chovadvárantu yojayet.
Ishenádichatudvárammkuryát dikshúyadhezhtakam.
Charálayasarvshámukhyadvárantu madhyame.
Kechittu madhyasútrántu vámedvárammprakalpayet.
Taddhúvamgamanárdhaya kshudrashálakasamyutam.
Dvichaturváshiashashthamvádashadvádashamevavá
Yevamtujálakamkuryát taduttarádhopradeshake.
dvárammakuryáshatrinikádvárakalpayet.
Devanámpachanárántukuryámttuvugmajálakam.
Kuryádvárayihyayadvárammaimdrityevápinaishake.
Grahesarvayadhárammpríshtetujálakantuvá.
Tanmadhyejálakamkuryát madhyasútrántuvámake.
Kuryáttujálakamdvárammupadvárokhavatsudhih.
Pamchchámshamdakshinetasyávámebamddámshamkyát.
Tattayemadhyaredeshekarmmáyámenamddabha gaikam.

Bhágedváramkuryát mánushánam navásé.
Harmyáyámemadhyasútránttuvámekuryádadváram-
-bhúsuráńám vipáńám yevamdváram shesham nakuryát-
-dváram madhya madhyesuráńám.

—— Iti mánasáre vástushástre dváravidháno ——

—— námaashṭatrim shodhyáyah ——

Dváramána vidhim vakshyé lakshańam vakshyatedhuná.
Suráńám bhúsurádinám varńánám chálayádicha.
Vásavádáyanádinám kudyagokuramantape.
Dvára stambham yutam sarvam dváram bhavirbhavet.
Sárdhahastam samárabhya shaṭshadam gulavardhanát.
Trayovimshat tadutsedham dváram saptakaráńttakam.
Mahadváramiti proktam vupadváramihochyate.
Yekahastam samárabhya tritryam gulá vivardhanát.
Vupadváratrihastáńttam saptadhádashavidhodayam.
Dváda sháńgula márabhyá tritryam gulavivardhanát.
Vatáyanam trihastáńttam trayodashavidhodayam.
Shudhadváro dayam hyeyam tadvistáramivochyate.

Pravesháṃ dváratuṃgárdhaṃ shudhadváraviśhálakaṃ.
Adhuvádváramukhyánáṃ harmyatáravashochyate.
Kilat padadayeyáttu vasúnaṃ dadashaṃ shakaṃ.
Pattatdhaṃ shakinaṃ syát dváratuṃgamitismṛitaṃ.
Tadarthaṃ vistritaṃ proktaṃ madhavi harmyavashochyate.
Tripádaṃ karanálkya shaṭshaṃ daṃgulavardhanát
Catuṣpádatibhistáṃttaṃ harmyasádinirodayaṃ.
Yevaṃttu kshudraharmyaṃ tu mukhyadváraṃ prakalpayet.
Dvihastaṃttu samárabhya shaṭshaṃ daṃgulavardhanát.
Chatuhastávasánaṃ syát harmyasádi trayaṃ trayaṃ.
Yevaṃ madhya maharmyetu mukhadváro dayaṃ bhavet.
Ardhadvihastamárabhya shaṭshaṭaṃ gulavardhanát.
Ardhavedakaráṃ tasyát harmyasádi navodayaṃ.
Mukhyadváramitiproktaṃ mukhyaharmyetu yojayet
Saptavimshodayaṃ hyevaṃ tadarthaṃ vistrataṃ bhavet.
Yeṃ játivashát proktaṃ shchaṃ dádinipravakshyate.
Pañchavimshaṃ gulárabhya dvidvyaṃ gulavivardhanát.
Ekapaṃṃtyáṃ guládhikyaṃ shataṃ taṃ hastavismṛitaṃ.

Dviguṇotsedhadvidhiṇṣhaṃ sámányamitikathyate.
Dviguṇát pádamádikyaṃ sárthádikamadhápivá.
Saṅutsedhaṃ navánṣhaṃ syát paṃchánṣhaṃ dváravistra-
-taṃ
Ityádikarmaṣhaḍvargaṃ pravákhaṃ vakshyatedhuná.
Pádidvárodayesarve chápádusaṃgrahaṃ bhavet.
Bhámdádiráṃtusarveṣhám tárechápádasaṃgrahaṃ.
Vṛidhihánnyádisarveṣhám prásádasyottavat bhavet.
Hanyasehanuna memadhyamánttadhá.
Mukhyaṃ mukhyaṃ tu mánasyát kuryádváraṃ shubhá-
-haṃ.
Hánevájádhikuṃmánaṃ shchet shṣhṭakanyasamána-
-kaṃ
Ádvayormadhyamaṃ shchottamadhya dvayaṃ tu jet
Sarveṣhásháṣhataṃ
Shánttikádiyadháharmye dváraṃ tatshánttikáyataṃ.
Ayurárogyamáyuṣhyaṃ bhuktimuktiphalapradaṃ.
Viparitonṛipádinám vipatyanityamávahe.
Dváramánamitiproktaṃ pádádin vakshyatedhuná.
Shuddhadváraṣkyaparitaṃ pádodaṃtarasaṃyutaṃ.
Bhaumánttapádapádaṃsyáchchottaráṃtamathápivá.

Dvárayogasya múlágreshchitramkuryátdvayodvayam.
Pattikádváramúlágreshikhá yukdvárayogayet.
Dváradváramitiproktamshilabhagnamturyojayet.
Kuryátárárkkabhágamsyát tatbáhyapamchabhágikam.
Amttaraptámshayermadhyedvárayogasyamadhyamam
Tadamshetichaturbhágampamchashatsaptabhágikam.
Tasyá ámshamyogavistáramtasardhambakalamlhavet.
Eadvistárasamamváptripádamváprakalpayet.
Pattikáchadvayámttáramghanadváraprayogyakamgavat.
Dváraprogadvayamchaivapattikádvayamevacha
Chaturvshrasamamváprasheshánámlamkritamttuvá.
Yogádighanamánamchakritábáhyenavámshakam.
Kudyamtesattabamdhámshamturmádvayamshenapadma-
-kam.
Yetenakampaghattamsyátbamdhabágenayojayet.
syátpadmamadhyardhamlhágikam.
Ardhenakampasamyuktamkarnabamdhámshamiritam
Kampamadhyenasamyuktamsadardhenadalamlhavet.
Yekámshamlábhyapattamsyát datvádvyamshamlhrivámgo
-kam.

Padmadvárámshakamchaivakambamekunakárayet
Madhyebhrivámsha yugmámshambáhyapatmadvayámshakam.
Pattiká yogabáhyetu dvárasyapavitonutam
Adhavábhúshanamsyáchet kunyádvátadhápattiká.
Dvárayogavishálatu karnamvádiguramtuvá.
Yogamúlákratumgamsyát dagravimmyásakugmalam.
Sarválamkárasamyuktam patravalyádibhúshitam.
Dvárordhvemadyadeshetu chemdirájoparimmyaset.
Tatpárshve chárchanádamttu dípayugmamttukárayet.
Dakshinetuganeshamsyát dvámalhage sarasvati.
Chhatra chámara yuktamchet taranádivibhúshitam.
Dasyordhve purnakumbhádyai darpanádyairalamkritam.
Kunyádevamtturakshárttam sampadámáspadámvadá.
Adhavá dvárayogamsyát vishálamvakshyatedhuná.
Trichatushpamchashammátram tasmáttudvyamgulayatam.
Párompamcha vimshashcha chaturvimshámgulámttakam.
Yekavimshámgulámtasyát dvávimshadamgulámttakam.
Trayovimshámgulámtasyát dvávimshadamgulámttakam.
Trayovimshámgulámtasyát dvárayogyasyavistritam.

Idavákastamáraikyátritryam gulavivardhanát.
Tatrihastavasáramsyátkhamnyá duktamántlukam.
Sarvakevashilovápikuryádvaramvishakshunah.
Ashudhavistára sarvesham dáruyogavishálukam.
Dvárasámanyatu sarvesham vamánámkurmyakeryaset.
Dvárámkurmyakamkuryáttatradoshamvividyate.
Dvárabhushanasárdhamsyát dváramánenakalpayet.
Tadvishálá yatattulyam kavátamyámavistratam.
Ekadvitri chatushpamchakavátasyaghanambhavi.
Ekamvadvikavátamvá yuktyátatraivayojayet.
Yugmatáraurayogyamsyát dayugmamchaivayojayet.
Yugalamtat kavátamsyát dáruyugmam prayojayet.
Dakshaṇasyakavátamtu vishádi ikasámatah.
Ekadvyatryamgulamvákavátasyavikínakam.
Trichatushpamcha shanmátram mulamshulavdayamtatih.
Mánashikhátaramatadvayamtasyatumgakam
Trittákáramshikhisavam mulobhútakuchalbhavet.
Madhyetukshevanáyámeshudhadváravasánakam.
Trichátukpamchashanmátram tamradhyekshepanánvitam

trimáráshṭapaṃktyaṃshaṃdváduśháṃkam.

Kuryátkavátadirghetukshepaṇaṃvistratedhikam.

Tri chatuṣhpaṃchaṣhaṃmátraṃ gulaṃváṇitasyavistára-
-mánayet.

Khulhadváratrimáráshṭyasamayámaṃvistáraparikalpa-
-yet.

Ádhadaṃḍaṃtridhávápi paṃchasaptakameva ca.

Dhirghaṃprásvaṃchasarveshámyadaṃyuktyáchayojayet.

Saṃdhimadhyetuvedáshraṃpattikánáṃttupádayuk.

Padmákárádisarveshámyuktyávasamalaṃkritam.

Śrákárechamahádváraṃkshudradváraṃkavátake

Saptáṃgulasamárabhyadvidviṃgulaviváradhanát.

Paṃchaviṃshámgulayámaṃtrichaturthámgulitaṃtatih

Sadardhaṃtatghanaṃkuryát trichatuṣhpaṃchámgulonna
-taṃ.

Kilabhájanamityuktaṃkilánámapravakshyate.

Bhájanáyámavatkuryát kalayámayadhoktavat.

Ekadvitri yaṃgulaṃváṇikiládháraṃyadheṣhṭakam.

Kavátayuktaṃdhaikaṃchaṃdrisyálayaṃsarvevistáraṃ-
-pari.

Navatriṃshádikaṃdaṃḍaṃshatadaṃḍaṃsamárabhet.

Pañchámshamshata purvottamkanyasáditrayantra-
-yam.
Páshneyakasyaharmyamsyát vistáramparikírtitam.
Purvapashchadvádashet sarvvistáradvurdhate kramát.
vimshachetá rabhyadvidvidamdena-
-vardhanát.
Navatrimshashchatámttasyát purvavamnnavabheda-
-kam.
Anyapattayadharasyeva vistáráyamapúrvavat.
Saptasaptashatadamdádaw dvidvidamdenavardhanát.
Trayovimshashchatámttasyát kamnyasáditrayantrayam.
Mamdaleshálayamttárum dirghapráguktavamnayet.
Ekádikyantunavati damdamchaiva samáralbhet.
Saptádhikashatántamcha vistáram navadhálbhavet.
Evamtupattapákharmnyáyámampúrvavatbhavet.
Satrimnavashtadamdádaw dvidvidamdena vardhanát.
Ekádhika navatyamttam navadháchottamámttakam.
Prákárakudyaharmnyetukamnyasádivishálakam.
Áyámampúrvavat kuryát dvardhayet dvigunámttakam.
Navádikyantuparváshaddamdamchaiva samáralbhet.
Sapamchasaptatishchámtadvidvidamdenavardhanát.
Evamtunavadháproktamkamnyasáditrayantrayam.

Astragráhasyaharmyetu chháyámantupúrvavat.
Yekádisaptatalántanshchachakravartetuharmyake.
Shatprákáramtusamkalpya chádhirájasyaharmyake.
Yekádipamchashálántanarendrasyápiharmyake.
Yekádikastrishálántam pattakchádibhistribhiḥ.
Prákárakastragráhyámkudyamekamdvayántakam.
Amttasálátadhaikámshamdvitiyamshchatrayámshakam
Tritiyamsaptabhágamsyát saikámshamtutritiyakam.
Pamchamamchaikavimshámshamshchaikatrimshámshashashṭakam.
Saptamamsútrayádhikyamshchatvárimshashchamevacha.
Kuryádevamtuvistáram tattadhayámapúrvavat.
Púrvoktadamḍamánásteshámttassálápravakshyate.
Tasmátchottavat dvidhyát saptasálávasánakam.
Tattanmánetusálánam vinábhittissibhittikam.
Amttadvibhyamttistúshchaivam bahirbhiktistusarvaya.
Kuryát paschátturbhutteshcha mánavakshya yadhákramam.
Vuttapramána báhyet kudyamkuryát samamttataḥ.
Yekadamḍamsamáralbhyachándhadamḍenavardhanát.

Yekasáládisaptánta chaturdaṇḍávasánakam.
Bhittivistáramityuktaṃkechidasta vivardhanát.
Árdhadvidaṇḍaparyaṇtiaṃ saptamánaṃ vishála-
-kam.
Vistára samamutsedhaṃ tat pádádikamevavá.
Mardhádikaṃ mayotsedhaṃ pádonadviguṇaṃttu-
-vá.
Vistáradviguṇaṃ vápi báhyabhráṃttaṃ tadhomnna-
-taṃ.
Múlatáretuṣhaṭsapta cháṣhṭaṃ chaikaikahínakaṃ
Bhiktigṛihyasyá vishálaṃ syát múláṃttagrakshayaṃ-
-krabnát.
Prákáraṣhuṣhaṃ sarvaṃ hastenaṃ daṃtturonnataṃ
Vṛittavá chaturashraṃ vá vajrákáraṃ tadhaivacha.
Shaṇmátraṃ cháṣhṭamátraṃ vá dvádashángulame-
-vavá
Kuryádrattaṃttaraṇtáraṃ sheṣhaṃ yuktyá prayojayet.
Shilacheṣhṭakayeváṣi mṛiṇmaye bhittikalpa
Yekaváda salbhittiṃ vá kuḍyátat vṛittavárikaṃ
Yevaṃkalpaṃ tukáryárdhaṃ mánucháradinivásakaṃ.
Yevaṃttugrahamánaṃ syat sthánaṃ vápyadhavakshyate.
Yálánaṃ mapisarveṣhám paraṃshádhipadaṃ nyaset.
Madhyabráṃhma padaṃ nyatvá paritastunṛipádibhiḥ
Kuryát sarvatra sarveṣhám mahishyádhiganálayaṃ

mitreváyavarunevá sarvabhúmasyaharmyake.

Adhavápádu dechaivachaturdhikshuvidishvapi

Yamevivasva padevápi bádirágasyaharmyakam.

Bhútadharecha kulkeramvá narendrasyálayambhavet.

Indrondrajayasyánusketupáshnikasya grahambhavet.

Adhavápushpadantasya padesatram prakalpayet.

Rudrorudra jayamváp chásurárya padetadhá.

Pattabhúrálayamkuryát shashasya padepivá.

Mam-dalechasyaharmyasyat pattabhát chálayamtuvá.

Apryáyápavat sáshcha mriga mukhyakepivá.

Prahárakástra grahakasyá chálayam parikalpayet.

Vattamúlaharmyasya dakshinu chattarepivá.

Nairutya váyaveváp tattam mahishikágraham.

Mútaharmyasyayámyetuchábhishekábhimantapam.

Grivapushpadantteva chayudashyálayambhavet.

Asure chashakeváp yatrakshepana mantapam.

Pa panuhúrtte vástradharálayam.

Pachamukkeváp ratnahemádirálayam.

Gamdharvebhrimgarájeva bhúshanáyachamevavá.

Dakshiṇenairuteváṇi bhojanárdhaṃtumaṃṭapaṃ.
Tadhaishánapadechaiva vachanálayamevacha.
Analechánaleváṇi pushkaraṃnyáṃchakalpayet.
Mahishyávásasaumyetu kumbakárálayaṃbhavet.
Váyaveshoṣhanágáṃshe pushpamaṃṭapayojayet.
Ádityaditechodi maṃjanálayamevacha.
Ataḥ báhye tatpradeshetu káryashudhyarthaṃ maṃṭapaṃ.
Váyave nairuteváṇi sútiká maṃṭapaṃbhavet.
Pushpechavidadhechaiva dásasyálayaṃbhavet.
Grahakshata hadechaiva shayanálayamevacha.
Mukhyevádhabhallátevilásinúnáṃtta dálayaṃ.
Bhaidauvárikapadechaiva rájakaṃnyákarálayaṃ.
Dváravámasya párshvetu gajamashvádirálayaṃ.
Dváradasyadakshiṇepárshve rakárálayaṃbhavet.
Satyakaṃchámṭarikshaṃchakshaurálayamevacha.
Bhrishenálayaṃkuryát sheshapráguktavaṃnayet.
Aṃttassála mitiproktaṃ bahissála mihochyate.
Váruṇe yuvarájasya chálayaṃtat prakalpayet.
Ítpúrvechottareváṇi tasmairanucharálayaṃ.

Yámyetusomadishchápi váyavevádhanairuté.
Asthánamaṃṭapaṃkuryát puṣhkaraṃnyáṃtuváyave.
Nágecha váyavebáhyekuryádadváradeshakam.
Puṣhpodyánaṃṭatahkrutvá mukhyelhallátakepivá.
Patrákáraṃṭatahkritvá náná náṃganánicha.
Atmáththaṃcha janárththaṃcha devatáharmyamishakel.
Dvitiyasáleyámyetu purohitálayamevacha.
Rogevá mukhyakevápi svámikálayaṃbhavet.
Dvitiyasálábáhyetatadadvárasyadakshiṇe.
Mahánashálayaṃkuryát bairavaṃtubahirbahi.
Ishetudhenushshálaṃcha dváraṃkuryáṃ mahemdraki
Pávakemeṣhashálaṃshcha satyakegajagálayam.
Somádishánaparyaṃttaṃ vájishálaṃprakalpayet.
Yamádipávakáṃtaṃsyát gajashálaṃprakalpayet.
Vasmáttunairutáṃtasyat kukkutálayamevacha.
Váyukonádimukhyáṃtaṃ mrigánáṃharinálayam.
Sugrivepuṣhpadaṃttecha kalpayemalpamaṃṭapam.
Vuttarebáhyakevápi chottarevávayethavá.

Taddeshechordhvavedisyátvivárththánkkanámnvitam.
Paritashchúlikampamsyát dváramtadakshinemtare.
Tattat pashchimadeshetu yudhálokanamamdapam.
Aruhyásthánamsyátkuryát dyurththáchamamtapam.
Váruṇepushpadamttecha meshayuththarthamamtapam.
Merushajebhrimgarájeva kukkutam yuddhamamtapam.
Mamtapánkanamadhyetuparitomekhalairyutam
Yekadvitrichatushpamchahastamúlágravistritam.
Árdhadvihastanimnamsyát dyádhyárdhamparikhánvitam.
Dauvárikapadechaivamayúrálayamevacha.
Tatbáhyetatradevádinkirátálayamevacha.
Tritiyyevitadhamsyát sherahasyárdhamttumamtapam.
Shatsaptávárunevápi dakshinepashchimepivá.
Uttarepúrvakevápi gajamashvádiváhanam.
Aruhyálokanárdhamshcha mamtapamparikalpyet.
Ishevápidadhechaivaramgamamtapamevacha.
Bhushevámchámtarikshechákáragraha mevacha.
Prákáraspyachaturdikshu dváragopurakánvitam.
Sheshamprágukta vat kuryát nripatichittavashátturyat

Anuktamantapam yuktyá kuryáddoshanna vidyate.
Brahmámshambrahmapíthasyát kuryádávritamantapam.

Vasantatilaká

Hastenabhítamuniramdhrakaretukrutvá, víraswabhakti
-chaturashrutridhaikavetum, grámasya madhyamada-
-bhúpatiharmya madhyenityantikácha Ivapújita-
-brahmapítham.

Tadvayamphádatumgamsyát tadardhamprastarodayam.
Tatsamamgravatumgamsyát ritatumgadvayámshakam
Tadharttamstúpitumgamsyát shálákáramshirobhavet.
Adhavánáshikákáram kuryábhiktisahaivacha.
Shadvargamshcha mitih proktam chaturvimshatihochyate.
Tumgeshadvargakamkritváchaikadvedvaikadvedikáh.
Pádámshirashikháproktam shesham prágukta vannayet.
Tarválamkárasamyuktam muttamevam purátanaih.
Agrámamshchodvipaktyamchet sarvasampadvinásha-
-nam.
Yevamttudváratailánámadvijánám
Bhúpánám vaishyámánam pareshám.
Mánam yattat chordhvaharmyetudeshe.

Hunyát sarpamsampadámáspadamsyát.

Idimánasáre vástushástrevváravidhánoma

ashṭatrim shodhyáyah

Bhúpatimánchaharmyánám lakshaṇamvakshyatéhu-
-nám
Vistárát pádamádikyamarthádikyamadhápiva.
Ekáshṭikamádhikya shatadaṇḍa samárabhet.
Saikakadvishatadaṇḍányam dvidvidaṇḍavivardhanát.
Árpabhumasyaharmyetu kaṇṇyasádiyatrayaṇtrayam.
Sadvistára mitikproktam áyamamadhavakshyate.
Aṇṇyasáditrayaṇtrayam
Tripádádhikamevamváatsamádhikyamevachu.
Paṇchádhikachatushashṭishataḍaṇḍasamárabhet.
Ekáshṭikáraṇṇttasyát dvidvidaṇḍenavardhanát.
Evaṇtuchattamánamsyát aṇṇyasáditrayaṇtrayam.
Mahárájasyaharmyetu vishálamparikirtitám.
Vistárayate sarve yadháprágukta vaṇṇnayet.
Trayadhikyaṇttupaṇchchánshaṇshchadaṇḍasamára-
-bhet.

Enamdashashṭyádikamṇamḍamṇshatadamḍamṇsánakam.
Kamṇyasánavadháproktam dvidvidamḍenavardhanát.
Narendrasyálayamṇsarvvavistáramṇparikirttitam.
Navatrimṇshádhikamṇdamḍamṇshatadamḍasamáralbhet.
Pamṇchchámṇshataparyamṇtamṇkamṇyaváditrayamṇtrayam.
Váshṇokasyaharmyasya vistáramṇparikirtitam.
Púrvapashchágatamṇsarvvavistáramṇvardhatekramát.
Trayovimṇshashchakáralbhyadvidvidamḍenavardhanát.
Navatramṇshashatámṇtyamṇsyat púrvavamṇnabhedakam.
Harmyamṇpattadharasyevamṇvistáráyamapúrvavat.
Sasapta shatadamḍádau dvidvidamḍenavardhanát.
Trayovimṇshashchatámṇtasyát kamṇyasáditrayamṇtrayam.
Mamḍaleshálayamṇtáramṇ dirghamṇprágukta vamṇnayet.
Ekámṇshityamṇtunavabhirdamḍamṇchaivasamáralbhet.
Saptádhikáshatámṇttamṇcha vistáramṇnavadhálhabhet
Evamṇtupattaharmyetu váyámamṇpurvavadbhavet.
Satrimṇnavásṭadamḍádau dvidvidamḍenavardhanát.
Ekádhikanavádyamṇttam navadháchottumánakam.

Prálbháraṁsyatukarmyetukaṁnyasádivishálakaṁ.
Ayánaṁpúrvavat kuryát vardhayet dviguṇáṁtakaṁ.
Navádhikyaṁttupaṁchchaṁshaṁdaṁḍaṁchaivasamá-
-nabhet.
Sapaṁshchásaptakaṁchánttaṁdvidvidaṁḍenavardha-
-nát.
Yevaṁtunavadháproktaṁkaṁnyasáditrayaṁtriyaṁ.
Astrábhrukasyakarmyetuṁchaivayámápúrvavat.
Yekádisaptatalámtaṁchakarttesuharmyake.
Chatprákáraṁtusaṁkalpya chaturthlhaṁrájaharmyake.
Yekáṁshapaṁchchashálámttaṁ naremdrasyápiharmyake.
Chatussálávasánámttaṁpárakasyápiharmyake.
Yekádhikatrisálámttaṁ pattagadváratamtrilbhih.
Prálbháraṁkaragráhyakudyamekadváda shámttakaṁ.
Amtassálamtadaikáṁshaṁ dvitiyyaṁshchatritiyakaṁ.
Tritiyyaṁ saptalbhágaṁsyát saikaraṁshaṁtturiyakaṁ.
Paṁchchamaṁchaikaviṁshámshaṁtraikatriṁshámsha-
-shashtakaṁ.
Saptamaṁchatriyádhikyaṁchatváriṁshashchamevacha.
Kuryádevaṁtuvistáre tattat dáyámapúrvavat.
Púrvottadaṁḍámánápaichámttasálaprakalpayet.
Yasmátuchottarat dhyá saptasálávasánakaṁ.

Tattat jnánetusálánám vinábhittisabhittikam.
Antánádituchaivamsyát bihibhittistusarvángakuryát.
Pashcháttu chiteshchamánamvákshyeyadhákramam.
Uttapramánasáhyetukuryáttat samanttatah.
Ekadamdasamáralhya chárdhadamdenavardhanát.
Ekasáládisaptámttam chatudamdavasánakam.
Bhittivistáramittyuktamkechiddhastavivardhanát.
Sálárdhadvidamdaparyamttam saptámánavishálakam.
Vistárasamamutsedhamtatpádádhikamevavá.
Ardhádhikamadhotsedhampádonadvigunamttavá.
Vistáradvigunamvápibáhuvapramttayomttakam.
Mulátáreshatsaptachashṭáchaikakaikahinakam.
Bhiktyáshravasuvishálamsyát mulágrámtamkshayam-kramát.
Prákáram shirshamhastenávámamyobhittikalpanam.
Ekamvádhásabhiktimvákudyamtat pratavárakam.
Evamttukalpakámárdhamanuvárádanivásakam.
Evamttugrahamánam dvidvibhágenavásamsyát.
Karnayoshchadvayagrayo.

Tatbahiḥparitolindraṃchaikadvyaṃshenamevavá.
Shadvaktra sarválaṃkáraṃchaikadvyaṃshenanirgamam.
Ekánekatalopetaṃkoṇenairutyavávayav.
Gevaṃttu maulikaṃkuryát purvotánánttuyoggyakam.
Dvádashánshavi

prakirtitáḥ.

Chakravarttirájashcha naremdrashchapichivákau
Vishṇukasya shirasthánsyát pattadhrikpattabaṃdhanam.
Maṃdaleshasyapattasyát pattapát pattabaṃdhanam.
Prabhákarashchastragrahicholhaumáládharaustratau.
Chakravartti mahárája naremdrashcheti molato.
Siṃhmásanasariyúhaṃ kalpavṛikshaṃ satoraṇam.
Vashṇikapattadharápattabhattrivitasvyavinás.
Kalpatarosarvamuktaṃ siṃhmásanásikam.
Náhárakasyanṛipatesikmásana mitismṛitam.
Astragráhasyabhúpasyakevalaṃnyásamaṃbhavet.
Chakravartyadinapadhábhúpálebhyovisheshataḥ.

Chámarodhavalashchatram bahumáládharasmritáh.
Asanánámtusarveshám shatpádam parikirttitam.
Chakravartti visheshena vanamáládharássukhi
Chamaraikam vináshchatram chatushpádasamanvitam.
Kshudrebhyo vánalebhyo madhyeshreshthasya yogyatá.
Bahumálashcha samaproktam manyaikshudraistuvakshyate.
Vrittasamcha yajánamttirayúhasrivibhúshanah
Kshudrashreshthasyanrípatesholhejanapadasmritau.
Ámnyebhyosmákshudrarájebhyoshyetajnánam parah padam
Jetekshudraikhipálánámtushevakah.
Chakravartyákhyarájendram dudugánánámshatam sadá.
Kripálukrikayálokam sanrikshitamurmuhuh.
Ayádashakaikámshamkam svitutyadrishtimahárájasya.
Shadamshetukaranshyekam parigraham.
Dvarjganádurjganánnávádashadam masyapálakah.
Narekasyatupamshchá svikrityarájyata.
Ardhibhyoditirindrebhyo datátanavatám grahat.
Vashnikákhyabhinripatikaramardhyaparigrahat.

Daritebhyo sakáratu dhavaṃsvikṛitya
karaṃpaṭṭabhát tripádasvikarotyalaṃ.
Bráhmaṇebhyatapasvibhyo khyádaṃvebhyo dadátyasau.
Kiṃchidritaṃkaraṃrájyát maṃḍaleshaḥ pratigrahit.
Daṃḍagrahasya samayo chottá nityápratigrahat
Dadádividushámbhúyaṃsvanyebhaḥ kiṃchitevahi.
Bhaṭṭabhát rájyatat sarvaṃkaraṃsvikṛityatishṭhati.
Devebhyo bráṃhmaṇebhyo pi nityaṃ maṃnyakaraṃnya-
sau.
Práhárasya deshasya devasya karaṃsvikṛityatishṭati.
Nitishástrottamapatyá matyáyaṃchakarotyapi.
Dharmajñashchopatárajñaḥ vánánaḥ karmabhiṃdhru
-dhaṃ.
Astragráhasyarájasyanyáyát jagráṃtatatkaraṃ.
Vadáparáyadaṃḍaṃchahiṃsáṃtáṃhikaronyapi.
Náhasátbráhmaṇádevánsadápúyákarotyalaṃ.
Gevaṃkshudraṃchabhúpálánshcheshchejanapadekarán.
Svikṛityachakravartyádin rájánáṃchakarotyapi.
Ityátuṃnyáyamárgaṃsyát bhaṃgaṃkṛitváditenṛipá.
Akshatra yáttusvate sarvaṃproktat vidvánpurátanaiḥ.

Itivirataḥbhúpatinámcharitraṁshṛiti sakala puráṇai-
-sarvashástráyamáraṁ parivítṭhiti yatellakshaṇaṁshcha-
-rardhayuktaṁ satushikhalabuddhaibhyovaṁdyapádáravim-
-daṁ.
——Itimánasáre vástushástrurájalakshaṇavidháno——
——námayekachatváriṁ sho dhya yaḥ. ——

Devabhúsurabhúpánámárdhaṇárttamayogyakaṁ.
Radhamánakavaṁvakshye vidhunádhúná.
Chakraṁchaiparisádháraṁ dadhamánaṁchabhúshaṇaṁ.
Trividhatasthisamáraḥbhyá shaṭshaṁḍaṁgulavardhanát.
Pamchahastávasánaṁsyát paṁchádashavishálakaṁ.
Dvitastisamáraḥbhyadvivistardhenavardhanát.
Sárdhavedákaráṁtaṁsyát púrvavatsaṁkhyayágakriti.
Yavaṁtuchakravistáraṁ devabhúsurabhúpate.
Aṁguladvayasamáraḥbhyachaikaikáṁgulavardhanát.
Saptádashán gulaṁtasyát ghanaṁpaṁchchadashasta-
-dhá.
Chakraṁvṛittákṛitiṁkuryát yuktyáyaḥ paṭṭayojayet.

Vistáraṃchatrisákṛitva madhyekukshyáṃ shakenatu.
Taṃmadhyetutrimánatrá dausaptádashámkulámttatam.
Paṃchchádashámshaṃtuvṛpulaṃmálhimadhyasyaveshanam.
Chidravṛittákṛitiṃhyevaṃ vṛittáshraṃvádhakukshikam.
Trimátraṃpúrvavat vṛidhyát saptádashámgulámtakam.
Paṃchchádashavidhaṃproktaṃ chaivaktrakashchanirgamam
vbahishchakukshiṃsyát sarválaṃkárasaṃyutaṃ.
Vitastitriyasamáralhya shaṭshaḍaṃgulavardhanát.
Paṃchchahastávasánasyát shikhákshayatakaṃtadhá.
Shikhávináyataṃvápi chaikavámudashayataṃ
Paṃchámgulasamáralhyá dvidvyaṃgulavivardhanát.
Ekavinshámgulámtasyát navadhácikshavistrataṃ.
Saptámgulaṃsamáralhya dvidvyaṃgulavivardhanát.
Trayovinshámgulaṃtasyát chákshautuphemtupúrvakam.
Shikháshchidrataraṃtulyát nayuktyá yatataṃtadhá.
Shákajaṃbúkasálaṃcha sálaṃchavakulájanaṃ.
Madhúkatrimtriṃchaivaburburadúmamevacha.
Syárgashchaṃvchatikshiraṃchaivakhadirákhádirashsha-
-mi.

Jevaṃchakrádidárúhya yuktyábalavashámnyaset.
Dantatarechatushpaṃchabhágaikaṃshalyavistrataṃ.
Samavadyardhamevaṃva dvitiṃyaṃchayugáyataṃ.
Tattáraṃsamádhikyaṃkalayámanudiritaṃ.
Kuryádaṃttagrakuchidra yuktyákilaṃprayojayet.
Ardhekshopariradhádháraṃ mánaṃchápyadhavakshyate.
Árdhahastasamáralbhya shaṭshaḍaṃgulavardhanát.
Paṃchchahastántavistáraṃ háraṃpaṃchadashaṃbhavet.
Dvistáradviguṇántaṃchatatpádáṃshenavardhanát.
Puratahpushṭháyataṃhyevaṃ navamánamudiritaṃ.
Trichatuḥpaṃcha shaṭsaptáchashṭhanátikanátika.
Jetattuháraṃsaṃyuktaṃkshudretudvayamevavá.
Mukhepushṭhepattikaisyát kuryádukta vishálavat.
Trichatuḥshpaṃcha shaṭsaptáchashṭanaṃdadashámgu-
llaṃ.
Vutsedhaṃcharadhádháraṃ dáruvistáramevachá.
Catpaṃchámshenavṛittiṃsyát dviguṇaṃtatadodayaṃ.
Radhádháradadhodeshechápayánaṃprayojayet.
Bhárayáme chatushpaṃcha shaṭsaptáṃ shavilbhágite.

Ekaikám shavikínamsyát shesha'sheyatamtatha.
Radhádháraśamatsedham vistáramsyadhikamtuvá.
Pádamardhatripádamcha tatsamamchádhikodayam
Dárudárasamamkuryát sarválamkárasamyutam.
Tasyárdhokamthanamkuryát dákshatsedhárdhamevavá.
Tattaddeshetuchhidramsyát dakshyáti radhámttakam.
Chidrepraveshayetkilamyuktyádhah pattayojayet.
Vupadánágraprishtetupattikámttámprayojayet.
Radhádhároparindeshesopapitthasamamttathah.
Hárotsedhasamamvápi dviguṇamtriguṇamttuvá.
Sarválamkárasamyuktamchopapitthottavatbhavet.
Tadúrdhvaprastarákárá muttarádikriyánvitam.
Harikarimakarúpaipatrachitrádisarpai.
Parikaraturastunga nátakaibhútarakshai.
Rabakaraganikamvaistoranakshudrapadai.
Hritamadhakarikanai násikábhúshanádyam.
Hurya duttachashobhárdham vádhavináradham.

Radhádháro parinyátyam radhámáram ihochyate.
Trilhirvedavitastádau shatshadamgulavardhanát.
Pamchasárdhakaram pamchahastántam vistritam bhavet.
Urdhvechántastale pamcha dashadhá parikírtitam.
Dasmátyekavitasyádau shatshadamgulavardhanát.
Sapádadvikkarántasyát dashtádhánirgamam bhavet.
Jedvitrichatushpamcha shatsaptashtanarántakam
Jevam yuktyástavam kuryát múládagrávasánakam.
Vitastyekam samárabhyá tritryamgulavivardhanát.
Saptám dashámgulántasyát dvitriyetucharom natam.
Vitasyárdhyardhamárabhya pádádhikakarántakam.
Tritalpamcha yotsedham tritrimgulavivardhanát.
Jekahastam samárabhya triyántasyántamuchchhrayam.
Chaturdhe pamchadhá prokta púrvavadvadavetkramát.
Trimátrádhikahastádau triyastrimshámgulántakam.
Tatah kuryát pamchchátvidham proktam pamchadhástalom natam.
Pádádhikyántuhastádau satripádakarántakam.
Jevamttushattale proktáh pamchchadhácho chchhrayam bhavet.

Pádonatrividhaṃsyádautritriṃgulavivardhanát.
Tripádádividhasyáṃtaṃ saptáṃtepaṃchayodayaṃ.
Chitripitastri samáralhyatritrimátravivardhanát.
Trihastáṃtaṃchásṭhalepaṃchayodayamíritaṃ
Tapádatrivistrádautritrimátravivardhanát.
Tapádáyugavitaṃsyáṃtaṃ nnavatalaitushavodayaṃ.
Adhavávchaikavitastyadirdvyadividvyiṃgulavivardhanát.
Asṭávinshám gulotsedhaṃtadhochaikádinavánttakaṃ.
Talánáṃ nnapisarveshám kuttimáṃtatprakalpayet.
Tadhádishṭhánttamánenáchottamánena múlake.
Tapapitthamadishṭhánaṃ kevalaṃhamasúrakaṃ.
Upapitthasyamánaṃtatyagádhishṭhánamevacha.
Vitastykaṃsamáralhyá yekaikám gulavardhanát.
Múlúdagrá vasánaṃsyát yugmayugmavashám nnyaset.
Chaturvinshám gulámtaṃsyát paṃchavinshám gulá yataṃ
Pratyekaṃttutalánáṃttuchodverdhaṃ vedikomnataṃ.
Tadhádhishṭhánayaṃyetukuryátkarṇádhikomnataṃ.
Tarveshám devatárúpaṃ kuryát sarvavichakshaṇaḥ.

Radhásarvvamáshramsyát bhadrayuktam madhápivá.
Shvitastyakamsamárabhyátritrimátravivardhanát.
Trivitasyámttabhadrámám nirgamamparikalpayet.
Radhátáretribhágaikam chaturbhágamdvibhágikam.
Pamchchabhágátribhágamvávistárasyárdhamevavá.
Chaturddikshuchabhadramvátridvekahantamttuvá.
Bhadramadhyetubhadramsyát chottavat kárayetsudhí.
Yuktyáchabhadrasarveshám násikáyuktamevavá.
Vaktrechakugmalam yuktam chakrámánupraveshayet.
Purvoktánám radhamánamtu sárasitu
nabhasyábhadrakamchaivabhadramsyámtampra-
-bhamjanam
Nivátákhyambhadrakamchaivapavanákhyamchchabhadrakam
Vrishatashchá vritamchaiva anilákhyamcha bhadrakam.
Etániradhamánáni shástra yuktam radhividuh.
Nabhasvabhadram vedáshram pamchánamdashadashra-
-kam
Pádákhyamtudvibhadramsyát pávanákhyamtribhadrakam.
Prishatashchabhadrakákhyamsyáddashásrambhadrasam
-yutam.
Dvádashástrambhadrayutam manilákhyam mudritam.

Kechittuvrittamevápi pattáshramvadhamevavá.
Vrittamchávata vrittamvá pattashrechávatamttuva.
Ashṭáshramváshadashramvádvashravrittamvadhápi-
Vedáshramnágaraproktamvashvashramdrávidamlbhavet. -vá.
Suvrittamvesaramproktamchabhramsyátshadasrakam.
Dvyashravrittasyachákáramkálikamparikadhyate.
Púrvoktakáravárjámetamnyavákhyádvidubudhah.
Púrvoktabhadrasarveshámnádittáraradhábhavet.
Radhátáramghrikámshunavardhanadvigunáyatam.
Púrvóktakshudramánání devalhúsurabhúpate.
Yuktyárdhimchamukhardhamsyát madhyanityotsavárdha-
Devánámbhúpatinámcha mashománammahatve. -kam.
Mardhayogyam yadhásarve chakratrayasamanvitam.
Adhyárdham yadhásarve devadipasamanvitam.
Nityotsavádhásarveshám pamchachakrasamanvitam.
Mahotsavaradhánámcha sarveshámchakamuchyate.
Shatsaptáshṭámgulamvádhádashachakrakramátdviduh.
Yuddhayogyetvekavedi chakradvayamevavá.

Nityot savaradhuchaika dvitripádaṃprakalpayet.

Mahatsaveradhevedi tratiyádinavámttakaṃ.

Kalpayet sarvabhaumasyát chaikánekaṃchavedikā.

Mahárájesaptakámttaṃchet chaikádishchaprakalpayet.

Narendrákhyasyaṃnipate paṃchchámtaikádiyojayet.

Vaishṇikákhyádibhúpánáṃ chaikádi chaturámttakaṃ.

Vishṇostraṃbakasyápi chaikákhyánekavedikā

Bauddhádi janakádináṃ saptámtaṃ chaivakámttakaṃ.

Anyeshámṃ mapidevánáṃ devináṃ vedisaṃkhyakaṃ.

Yekádipaṃchasakhyámttaṃ kuryát parairapi.

Radhánámurdhvadeshaṃ syát chálaṃkáraṃ pravakshyate.

Mánaṃ yadhá yuktivashát yekadvitritalamttuvá.

Kuryáddevaṃ radhánámttu sheshamánagatottavat.

Adhá yoguruṇádaṃ syát noruhaṃ guruvaraṃ gamaṃ.

Chasamasvati.

Gaṇapatiṃ chayaṃshakaravaravallibhám vidhevahanam-
-vastraṃ vibhushitaṃ. Adhudhágaraṇaparikadhyatoshe-
-khashikhaṃḍachatchámaratoranaṃ.

Vividhakinkininiranaladarpanayya jatitanamálya-
-manoharim. Á deratthadhyatalanobahuvaraveshánvlast-
-yamganá sakalabhávanasamyadijna ardhákhyámam-
-dititiradhádhádhyam chordhvordhvamalyamarukam-
-gaganedadhánát vinovenumridamgadháribáhushat-
-dvichchum salhámamdita samamttádinupálam putra-
-sarivaipaurobhi naishu.

Brahmanaikinchitsthápakamkatranripedinsamveshtya-
-tashchilpibamdham vishnummaheshvaranapitadhábhara
-táshcha samveshtyatam. Dvárapálakasatvakakshaka-
-naramgakamnyadvi jádinámatatratmanidhya vikal-
-pamkshayata chakravartibhirmamdalam gurutassarva
-tvabhuh.

——— Itimánasáre vástushástre radhalakshana ———

——— vidhánonámadvayachatvárimshodhyáyah ———

---

1 Devánámchadvi jádinám parnánámshayanárdhikam.
Jatabhogyamparyakamsyát lakshanamvakshyatedhuná.
2 Ekádashámguláratbhyádvidvyamgulavivardhanát.

Pañchchavinshángulántasyát bálaparyaṃtta vistrataṃ.
3 Yevañchchásh̤ṭhavidhaṃproktaṃ bálánáṃ sarvajádináṃ.
Tadardhaṃchatripádaṃcha tatsamádhikamáyataṃ.
Vistárárdhatripádaṃcha paritovalhúyato dayaṃ.
Tadvistárasamaṃvápi tripádodayaṃbhavet.
Trichatush̤pañchánguláṃvápi pádavistáramevacha.
Chatush̤pádá samáyuktaṃ pádágrechakrasaṃyutaṃ.
Pádádhárasamaṃchakraṃ vistáraṃparikírtitaṃ.
Ardhaikadvyaṃgulaṃvápi saṃyuktyáchaprakalpayet.
Pádágrechánttarálaṃsyát kuryáditiryashchayatrakaṃ.
Dvimátraṃvátrimátraṃvá paryaṃkaṃpat̤ṭikodayaṃ.
Tadvayaṃvistrataṃchaivachágrávámakarṇayuk.
Paritapat̤ṭikámadhye vaipatyachchiyojayet.
Hárppásaraggjuveraṃcha táraṃchacharáṇavatkavaḥ.
Pat̤ṭikáchátayormaddhye dírghadírghaṃttu yojayet.
Pat̤ṭikáparitobáhyo vr̤ittaṃkaṃpraṃprakalpayet.
Ekuṃvádhadvayaṃvápikshepaṇábahudhánvitaṃ.
Vr̤ittákr̤itináṃpátáṇáṃ yuktávarṇvalpayet.

Gavákshákárayuktyácha pattikordhvesamanttatah.
Kumjarákshamalakshamvá patrapushpádyalamkritam.
Kshudrakshepanasamkirnamkshudránámghrisamyutam.
Báhupádashreṇisamyukta dhushṭánámgamkriyánvitam.
Bhávámttubálaparyamkamsamválamkárasamyutam.
Ekavimshámgulárabhya dvidvimgulavivardhanát.
Saptatrimshámgulántamsyát tatparyamgamvishálakam.
Anyapáduklamátramsyát yekáranttaramánacha.
Devamttumánushánámcha devánámcha vishesháta.
Pádapábhyávasánamsyát vistárayámamánayet.
Devánámchadvijádinám vistáradvigunáyatam.
Vishálatugunámshamsyát dvyamshádhikáyamamtadhá.
Vaimádirdhánádhikamchettat sarvadoshasamutbhavah.
Trichatushpamcha shatsapta cháshṭanamdadashatámgulam.
Ekádashámgulántamcha navabhedamudíritam.
Kanyasáduktamánamsyát pattikávistratambhavet.
Vistárárdhatadhutsedhamparitah pattikábhavet.

Vedáshráivṛittasarvaṃparyaṃkamitikadhyate.
Shaḍaṃgáyádisarveshaṃ vistáraparikalpayet
Paritaḥpaṭṭikábáhyevṛittaṃvetrádimaṃditaṃ.
Adishṭháṃopapiṭhaṃvát kuryáttupaṭṭikonadaṃ.
Shríbaṃdaṃkuṭṭimaṃkuryát devabhúsurabhúpate.
Pádabaṃdhamadishṭháṃaṃ sarvagátyakaṃbhavet.
Pratibhadropapiṭhaṃsyát bhúsurásurabhúpate.
Vedibhadropapiṭhaṃsyát vaishyashúdrasyayogyakaṃ
Vupapiṭhenyachaivadhishṭháṃo kavibhirgarágavṛitá.
Devánáṃdevatárúpaṃmánushánáṃchamánataḥ.
Devánáṃ sarvarúpaṃsyát bhavet.
Padmapatrádichitraishcha sarválaṃkárasaṃyutaṃ.
Daṃttaṃvádárugaṃvápikshudravetrádikugmalaṃ
Shaṃnavakajáṃkulaṃchaiva trividhaṃpádatuṃgakaṃ
Sadutsedháṃshamaṃcháraṃtripádaṃchárdhamevará.
Múlátáraṣháráṃṣhetutriṃshaṃchágra vistrataṃ.
Sadutsedhanaráṃshaṃsyát padmochchaṃtushiráṃshakaṃ.
Padmatuṃgadvibhágaṃsyát kaṃṭhochchaṃmaṃbaráṃsha-kaṃ.

Hulhamukenakartavyam kandáramchadvibhágikam.
Chárdhámshamchordhvamadhyekamthádauchordhvapatma
vájanam
Patmapádamitiproktam sarválamkárasamyutam.
Chatushatpádayuktamvá devánámchadvijádinám.
Devánámbhútasimhmamvá pádamadhyeprayojayet.
Nripánámsimhmapádamsyát sheshánámpúrvavatbhavet.
Sarválamkárasamyuktam shesham yuktyáprayojayet.
Atyakkilenapádánámmadhyaramdhrepraveshayet.
Tadúrdvepattikányasyakilágruchakabamdhanam.
Chatushrumgakalayuktam dolammanasyavishálakam.
Atyámampúrvavatkuryát dviguná ttam yadhákramam.
Namdapantyamgulárabhyadvidhyamgulavivardhanát.
Pamchchatrimshámgulámtamsyát vistáramparikirttitam.
Mahotsavechásanámhyvam kamnyásáditrayamtrayam.
Vistáradvidviguná yámam pádonadviguná mtuvá.
Vistárárdhá yatamvápi pádábhyamtaramánataḥ.
Pádabáhyávasánamvá pádamadhyávasánakam.
Vistárechá yatikuryát mánamevamttusarvadhá.

Gevamttusarvadevánám mahípánámchavakshyate.
Panchchádashángulárabhyádvidvyangulavivardhanát.
Saikatrimshángulántamsyát pradhánásanamevacha.
Vistáram navadhápróktamkamnyá sádítrayamtrayam.
Tasmádhvardhikamvádamchatripádádhikamevacha.
Tatsamenádhikamvápi travidhamchayatakamttuvá.
Saptádashángulánchaure dvidvyangulavivardhanát.
Trayatrimshatimátrámttam mangalásanavistratam.
Kamnnyasamnnavadhápróktam náyámampúrvavatbhavet.
Navapantyángulárabhyá dvidvyangulavivardhanát.
Panchatrimshatimátrámta navatáramttupúrvavat.
Virásanamitiproktam dírghapráguktavamnnayet.
Yekavimshángulárabhya dvidvyangulavivardhanát.
Saptatrimshángulántamsyá vijayásanamíritam.
Navabhetamitiproktam dírghampúrvavadácharet.
Vistáramchayatamproktam tamttumgamihochyate.
Yekángulamsamárabhya chaikaikángulavardhanát.
Navángulántamutsedhamkanyá sádítrayatrayam.

Átmarasyávasánamsyát tungavistára vashátkramát.
Syandiṁgulasamárabhya dvidvyaṁgulavivardhanát.
Nandupaṇṭyaṁ gulátaṁcha nityáchchhánásanodayaṁ
Gevaṁttunavadháproktaṁ vistárasyavashányaset.
Paṁchchháṁgulasamárabhyadvidvyaṁgulavivardhanát.
Ekavimshánguláṁtaṁsyát nityotsavásanodayaṁ.
Gevaṁttunavadháproktaṁ kaṁnyásádinipúrvavat.
Saptáṁgulasamárabhya dvidvyaṁgulavivardhanát.
Trayovimshánguláṁttasyát vishesháchchhánásanoda-
-kaṁ.
Ashudráditritimárabhyákuryáttupúrvavat kramát.
Naváṁgulasamárabhyá dvidvyaṁgulavivardhanát.
Paṁchchavimshánguláṁtasyát kanyásádinavodayaṁ
Mahotsavánásanaṁhyevaṁ yadhákramenapúrva-
-vat.
Trichatushpaṁchashaṁmátraṁsaptáṁshtháṁshaṁna-
-váṁgulaṁ.
Dashaikádashamátráṁtaṁ navabhedamudiritaṁ.
Kanyasáduktamáṁttaṁsyát dvidvirodayamevacha.
Naváṁgulaṁsamárabhyachaikaikáṁgulavardhaná

Saptádashám gulámttamsyát pradhamásanatungakam.
Yekádashám gulárabhya navapantyám gulámtakam.
Mamgalásana muttumgam navabhedamudiritam.
Trayodashám gulamárabhya chaikavimshálamgulámttakam.
Virásanamitiproktam navadhottumganevacha.
Panchadashám gulárabhyá trayovimshám gulámttakam.
Navajabhedamitiproktam vijayásanatumgakam.
Vistáre chaturamgetra shatsubhayádikáyatam.
Trichatushpamcha shatvrudhyát vridhányashchayonibhih.
Shatsaptáshtakávridhyá dvádashákshapayebudhah.
Sheshamáyámitiproktam saptáshtthanava vardhanát.
Dashaibhihkshapayetshesham vyayameva mudiritam.
Ashtánamdádashaivridhyá saptavimshatkshayobhavet.
Sheshamdinamitiproktam vridhyáshtthanavanátiká.
Saptadevahrideshesho váramevamudiritam.
Trichatukpamcheha vridhyámttukshapayet navámshakam.
Yajayonivinákuryát simhmásanányadháshubham.
Atyádhikyam vyayamhinam sarvasampat shubhávaham.

Ityáhinavyaveyádhikyam sarvasampat dvináshanam.
Dhúmayonishchakákáshcha gandhapávánavarjayet.
Anyayonyásubhásarvat vishchábhávádiyojayet.
Sarveshám mánamityuktam gannyamánamihochyate.
Sopapitha madhishṭánam kevalam vámajnarakam.
Kevalam chopapitham vákuryát simhásanam budhaiḥ.
Dvamshajanmashashisárdham padmajam kampa-
-kanṭha sharasárdhakampakam.
Amshamamshashivájanoparikshepanardharavilhágatungakaiḥ.
Vedibhadravitánapotayukchordhvayodalarinákapotakam.
Devabhupatiyadhátadhásane yogyamevakratayantamúlake.
Asanesyodayárdham vátribhákaikenanevava.
Vupapitha midam hyovam chottatungadhikam tuvá.
Shesham masúrakam vápi samabádhinatungakam.
Vutasedheravilhágatu tungamshivámshakam.
Sadurdhvechágrakampamsyát pádabhágenayojayet.
Sripádádhikamanshena mahápadmam prakalpayet.
Sadurdhvecharddhrabhágenakanṭhavṛittamchakampakam.

Kandharamchárdhabhágena tatsamamsoparastadhá.
Kampamvritta galamkuryát tadurdhvenárdhvenapadmakam.
Yekámshamvrittakumbhamsyát tadurdhvenárdhvenapadmakam.
Tatsamenimnavrittamchakampamkuryát tadúrdhvake.
Dvamshenagalamchordhverdhvámshenakampavrittakam.
Nimnamchapadmamardhnyenachaikámshenakapodakam.
Tadúrdhvechaikabhágtuchaturbhágavibhájite.
Linggámcharitamchordhveprativáyanamuchyate.
Yuktyáchávrittakampamsyát sarválamkárasamyutam.
Vyálodutapatrapushpaishchakarnechamakarádishádham.
Kapotonásikopetamkimpurivaktrasamyutam.
Tatushkarnetumadhyuktyácha sarvamkuryáljapatrakam.
Madhyetat patrálamkritya sarválamkárasamyutam.
Galanátakakairyuktam yakshavidyádharádibhih.
Vrittakampamchapattamvákatakádiralamkritaih.
Padmákáramcha sarveshámkesarádidalánvitam.
Yadheshthámshamgalamkuryát nánámávairalamkritam.
Yetat padmásanamproktam shivavishnvásanambhavet.

Tadevasopapíṭhaṃsyát padmakesaramíritaṃ.
Vupapíṭhekshudrakaṃpánaṃvṛittakaṃpáshrakaṃpayuk.
Jagádimauktikopetaṃ sarvaratnavibhúshitaṃ.
Vupapíṭhagaḷesarvaṃ sanáṭakábhiralaṃkṛitaṃ.
Koṇekshudrashálishcha paṃjaraisoraṇonvitaṃ.
Násikákumbhapádaishcha násikápaṃjaránvitaṃ.
Sarválaṃkáraraṃyuktaṃ patrachitrádishobhitaṃ.
Devánáṃchakravarttínáṃ sarveṣháṃmásaránvitaṃ.
Ekavinshánshakaṃtuṃge janmatuṃgaikabhágikaṃ.
Pádáṃshakshepaṇaṃchaiva satripádáṃshanaṃshayuk.
Tadúrdhvechaikabágetu tatribhágavibhágitu.
Ekáṃshaninnakaṃproktaṃchaikáṃshaṃvṛittakaṃpakaṃ.
Tadúrdhvenshenakaṃpaṃsyát paṃchánshaṃvapratuṃgakaṃ
Tadúrdhvetridhábhajyaṃ padmaṃchavṛittakaṃpakaṃ.
Tadúrdhve vṛittasamaṃpadmaṃ padmatulyaṃchavṛittakaṃ
Tat sheṣhaṃchadvibhágaṃttu kumudaṃvṛittákṛitistadhá.
Tadúrdhvaṃshatridhábhajya vṛittaṃpadmaṃchakaṃpakaṃ
Vúrdhvekarṇatribhágaṃsyát tadúrdhvenshatridhábhavet.

Kaṃhaṃvṛittaṃchakaṃpaṃcha dvibhágenakapotakaṃ.
Tadúrdhvechaikabhágenachálaṃgáttadikaṃtadhá.
Pratyúrdhve vájanaṃkaṃpaṃ sarválaṃkarapúrvavat.
Gevaṃtubhadrapatraṃsyát dádhirájasyayogyakaṃ.
Tuṃgedviraṣṭhabhágaṃsyát jaṃmanekenakárayet.
Ardhenavájaṃ púrvo púrvoktánáṃchayogyakaṃ.
Tadevakumbha madhyuchaikáṃshenáshrapattiká.
Gevaṃttuṣṭrimukhaproktaṃ maṃḍaleṣasyayogyakaṃ.
Tadevamúlabhágenachásrávṛittaṃ vinábhugaṃ.
Bhadrásanamitiproktaṃpattabhákchásanaṃbhavet.
Tadevajaṃmoparideshedvyaṃshakenáṃbugaṃbhavet.
Śheṣhaṃprágukta vat kuryát padmabaṃdhamudiritaṃ.
Práhárakasyayogyaṃsyát sarveṣhám násanánvitaṃ.
Tuṃgechatriṃshabhágetu jaṃmmadvyaṃshenayojayet.
Padmatuṃgaṃguṇáṃshaṃsyát kaṃpaṃshenayojayet.
Vasvaṃshaṃvapratuṃgaṃsyát tadúrdhve saptáṃshakaṃpa-
.taṃ.
Kaṃpamaṃshenabatuṃgetu shaṭbhágaṃchámṛituṃgakaṃ.
Darshabhágesaptabhágetu pádaṃsheṣhám shatoraṇaṃ.
Devánáṃbhúpatináṃcha stánaṃtasyásanasyacha.

Vṛittaṃvádhatrivarṇaṃváchárdhachaṃdrádikṛistadhá.
jínachápárakṛitirvápi yadheṣhṭhaṃkárayet viduḥ.
Taṃmadhyebhrámayet shilpivṛittákáraṃchatoraṇaṃ.
Tadardhenádhikánotat bhramayedardhachaṃdrakaṃ.
Tadardhenadvipárshvetu bhrámayedhanurákṛiti.
Trividhaṃtat samaṃkṛitvá toraṇákṛitivinyaset.
Patraṃchitraṃpushpaṃchápi chitratoraṇamevacha.
Jetadvichaturvadhaṃproktaṃ devánáṃchamaulináṃ.
Anyeṣháṃbhúpatináṃcha pushparatnaṃchatoraṇaṃ.
Nánálaṃkkárasaṃyuktaṃ yakshavidyádharádibhiḥ.
Tat chitratoraṇaṃproktaṃ púrvoktánáṃtusaṃmmataṃ.
Sarveṣháṃtoraṇáṃvmadhyechordhvkiṃpurániananaṃ.
Tat pradeshedvipárshvetu makarádivibhúshitaṃ.
Toraṇásanamúletu dvigráṃchapaṃchalbhúshitaṃ.
Toraṇáṃttupatridaṃbhúmivalyasanánvitaṃ.
Pádánáṃchadvipárshve vyálatoraṇadhárinaṃ.
tyuktaṃsheṣhaṃyuktyá prayojayet.
Tadevaraktánipushpaishchanánálaṃkkárasaṃyutaṃ.

Yakshavidyádharádyairam yuktam syát chitratoranam.
Grahitam purisam yuktam yuktam chitram navairviná.
Sarvámgam pushpasamyuktam sarválamkárasamyutam.
Pushpatoranasamyuktam makaraih punshchapushpayuk.
Sarvámgam navaratnaishcha grahakimburubhushitam.
Grahapushpáshcha sarvshám sarvaraktaishchabandhayet.
Ratnadámágaṇairyuktam kukshirávritalambanam.
Toranasyoparidchetu pujápashchádvayenapi.
Grahámttam sarvaratnaishcha purinashreṇisamyutam.
Ratnatoraṇamityuktam sarválamkárasamyutam.
Pájanam pádalamkáramasarvam prágukta vamnayet.
Toranasyatutam madhye mulekuryáttu váranam.
Sam madhyekalpayelakshmi nánálamkárabhushitam.
Nálikáphalamushtibandhanam patravallikarakimburichitraná-takam.
Bhujagamkusaramandhinam bhavatichitratoranaih.
Patrapushpamadharatnatoranaih.
Chitrabhiramitashchabhushanam.
Kalpayetvapicharatnatoranaipushpahinamadhapatrahina-kam.

Ratnahínamadhapatratoraṇaipadmayuktamadhapushpatoraṇaiḥ.
Patraratnanabhichányalbhúshaṇaṃkalpayetapichashilpilhirvaraiḥ.

— Itimánasárevástushástretoraṇalakshaṇa —

— vidháno námapaṃchachatváriṃshodhyáyaḥ. —

Devánáṃchanṛipáṇáṃcha charástásanayogyakaṃ.
Muktaprapáṃgamánaṃcha lakshaṇaṃ vakshyatodhuná.
Vadyaktaraṃgamadhyetwchatutriṃshadvibhájite.
Yekaikabhágahínaṃsyátnamishyate.
Pachchaturbhágikaikenataṃmmnasúrakatuṃgakaṃ.
Tadvayaṃpádatuṃgaṃsyát tadardhaṃprastarodayaṃ.
Adhaváshṭáṃshaṃtuṃgetuvigartteddashaṃtudvisheshataḥ.
Ardháṃshenavidhisyát paṃcháṃshaṃcháṃghrituṃgakaṃ.
Prapáṃgaṃttushivárdhaṃsyát tvadhaváshadvibhájite.
Yekáṃshaṃvedikottuṃgaṃ chaturbhágáṃghrituṃgakaṃ.
Yekáṃshaṃmaṃchatuṃgaṃsyát sarváláṃkárasaṃyutaṃ.
Yekatriharkkakaṃvápichaturankáṃghrisaṃyutaṃ.
Sarveshámpádavistáraṃtrichatushpaṃcháṃgulaṃbhavet.

Dárustambhamitiproktam shivástambhavishesháta.
Shatsaptáṃshṭhángulámváp shilástambhavishálakam.
Vṛittaṃvá chaturashraṃvá cháshṭháshraṃshodashásrakam.
Pádatungeshṭabhágatutriyaṃshonordhvalaṃkṛitam.
Bodhitikánushṭhitabandhaṃcha phalakátáti kánttakam.
Sarválaṃkárasaṃyuktaṃ múlapadmásanánvitam.
Chaturdhikshuchaturbhadraṃmekachitbhadrakárayet.
Kuttimaṃchopapíṭhaṃvá sopapíṭhamasúrakam.
Adhaváhínavedimsyát prapálaṃkáramuchyate.
Vuttaraṃvájanaṃchaiva mushṭhibandhashṭhánvitam.
Paritaḥkshudranásimsyát tvashṭháshodashamevacha.
Ardúrdhve vyálarúpádi makaráditilbhúshitam.
Sarvataḥparitoratna pushpamálairalaṃkṛitam.
Ratnaiḥpushpaṃchapatraṃcha patánaisamalaṃkṛitam.
Adhishṭhánaṃ ghrimaṃchaṃsyát sarvaṃprágukta vaṃnayet.
Yevaṃproktaṃpralhámadhye vinyaset siṃhnásanádibhiḥ.
Nityaṃnaimittikákhyátikámyairápichasarvabhiḥ.
Chatrachatrádibhúpaishchadvásiṃhnásanopari.

Svasaktibhiratishṭhetyasaṃsthitájanasevitá.
Siṃhmásanámakaratoraṇakalpavṛikshamuktaprapáṃga.
Mapitáruṇashilaishṭhakádhyaiḥ.
Ratnairaṅkavaralokaviṣhakaishchakurvyát.
janohatáraṃchayasálabhiṃcha
Muktaprapádádyaṣhṭhánamanatadhottarádimánahinát.
Nyadhikánichetyát drájádiráṣhṭhrasyanikṛiṃtanáni.
——Itimánasáre vástushástre madhyaraṃgavidháno——
——námaṣhaṭchatváriṃshodhyáyaḥ——

Deváṇámbhúpatiṇáṃcha maulilakshaṇamuchyate.
Jaṭámaulikiríṭaṃchakaṃdharaṃchashirastrikaṃ.
Kuṃḍalaṃkeshabaṃdhaṃcha dhammilálakachúlakaṃ.
Makuṭaṃchayitikhyátaṃtattadákáramánakaṃ.
Patrapaṭṭaṃratnapaṭṭaṃ pushpapaṭṭaṃtriyámataṃ.
Pitámahasyarudrasya jaṭámakuṭayogyakaṃ.
Kiríṭamakuṭaṃchaivanárayaṇasyayogyakaṃ.
Anyadhádevatánáṃchakaraṃḍamakuṭánvitaṃ.

Kiritam sárvabhumamsyát chádhirájasyávayogyakam.
Narendrasyakaramdamsyát dvákarasyashiramtrikyam.
Chakravartyádibhipálakaramdammakutamttuvá.
Patrapattadararatnapattamchapáshnike.
Pattabhák pushpapattamcha dvyaktamevampurátanaih.
Prábharakastragráhaucha pushpamálaprakirttitá.
Chakravartimahishamsyát kumdhalammakutambhavet.
Adhirájanaremdrasya mahishekeshabamdhanam.
Páshnikampattadharo mamdaleshashchapattabhák.
Yeteshámmabhishibhyámcha dharmmálpakamudáhritam.
Prábharakástragráhábhyám mahishyálakachúlakam.
Vaktráyámavaktratridhámadvayamakutodayam.
Pitamahasyarudrasya pádúnadvayamevavá.
Anyadhádevatánámcha chamdrapádonamevavá.
Makutágravishálamsyát shikharasyám shadushaku.
Múlatárárdhabhágamsyát tribhágaikámshamevavá.
Yevamkam daramaulyágrevistáramparikirttitam.
Sarveshámmakutánámtu múlácchhágrakshayamkramát.

Bhúpánáṁ chashirónáhaṁ tulyaṁ taṁ makuṭodayaṁ.
Tattuge ṣhoḍashaṁshasyát maharájasyaṁshahinakaṁ.
Tunge dvyaṁshahinochchashchaṁ naredrasyákhyabhúpate.
Ardhaṁváṣhṇikabhúpáṁsyát sirastredayamiritaṁ.
Shirónáhamaṁmadirghe tatatribhagedvibhágikaṁ.
Chakravarttádiráj yasyát máyádi makuṭodayaṁ.
Anyasarvaṁ mahinámcha mukhiyámasamaṁbhaiḥ.
Pádonámtatadardhaṁvá maulikádi yatodayaṁ.
Sheṣhaṁprágukta vaṁmánaṁ kuryáttattadvichakshaṇaḥ.
Shirónabhaṁdribhágaika kaṁpatastrodayamevacha.
Gevaṁpattadharaiproktaṁ pattamevaṁshirovṛitaṁ.
Chaturbhágaikapattaṁsyát tuṁgáraṁ maṁḍaleshike.
Pattamevaṁshi nábhe ṣhaṭbhágechaikabhágikaṁ.
Pattabhávákhyabhúpasya pattatuṁgaṁchamevava.
Sarvamánamitiproktaṁ chálákáramihochyate.
Dashavarṇechahemaṁsyát maulyádinámprakalpayet.
Pamchashataṣahasraṁcha nishkávádvisahasrakaṁ.
Adhapaṁchashatádikyaṁ nishkaṁtadvisahasrakaṁ.

Kanyásádukta mántanyát varnasankhyátridhoditu.
Saptáncha mangalanchaivavirinchavibhagayantadhá.
Chaturvidhábhishekanyát chakravarttychakathyate.
Sadardhanchashirodhanyát hiranyamakutasyacha.
Trisahasrát sahasrantanmuktamáditriyantathá.
Ádirájasyamakato svarnansankhyáprakirttitá.
Panchashatashkápanchashatam sahasravivarthanát.
Panchásháta sahastránkanyásádukta mánakam.
Jevannarendrabhapanyát hemanyát makutasycha.
Chatushshatanishkamádauchachatushshatavivardhanát.
Shatadvádashanishkántanvkanyásáditrayantathá.
Dváshnikasyasvasashistráprayahemantat parikirttitá.
Trishatannishkamáralbhya trinshatannishkabandhanam.
Nishkannavashatántasyát kanyásádukta mánttakam.
Pattadhrúkbhúpanchaiva hemapattasyakirttitam.
Dvishatannishkamáralbhya nishkandvishavivardhanát.
Saptadashanishkántanyát tuttamántatridhoditam.
Mandalichasyapattasyahomansankhyáprakathyate.

Svarṇanishkashatamárabhyashatanishkavivardhanát.
Trishatanṃnishkaparyántaṃkanyásáduktamánttakaṃ.
Paṭṭabhákbhúpapaṭṭaṃsyát saṃyuktaṃhemaveshchacha.
Tripánáṃmakuṭágráṃtaṃkeshántaṃmakuṭodayaṃ.
Madúrdhvevádhikaṃkuryattachchhikhámaṇigakaṃ.
Gaṭáchúṭaṃkeshabandhaṃcha kuṇḍalátrapushákṛitiḥ.
Hiṭaṃveṇukaṃṭhaṃsyát kaṃdharaṃshaṃkhatuṇḍavat.
Mirastripuṇḍrunmákáraṃ dharmmataṃpálakákṛitiḥ.
Keshágraṃdhyálakachúḍaṃ kuḍyáttu makuṭínivaiḥ.
Devánáṃmakuṭochchaṃyanavaviṃshatibhájite
Bhúyánáṃmakuṭoadhaṃ shaḍraṃshoṃshatibhájite.
Hálántapáṭaudayaṃpaṃchabhágaṃchúlaṃtadardhakaṃ.
Purimodhipaṃchámshaṃ múlátara shaḍaṃshakaṃ.
Dírghaṃpuritaṃ manaṃdáṃshaṃ tuṃgatára shaḍaṃshakaṃ.
Ardhyarthámpaṭṭaṃsyát tripádeṃshenavitrakaṃ.
Paṭṭádhochordhvadeshetu tripáṃshena vitrakaṃ.
Tadúrdhvepadmamekena dvyaṃshena kugmalodayaṃ.
Makuṭánttaṃpaṭṭikánttaṃsyát tadradvetushikhámaṇi.

Ctrádikugmalamtamsyát sikhámanodayamritam.
Adhovtráditodeshe ratnatámvritámshakam.
Vrittákáramtusarvamgam yuktátatraivayojayet.
Anyatra sarvadeshetu ratnakáhritikárayet.
Taramgakáramadhyetu pushparatnaishchasobhitam.
Purimaishchadvipárshvetu makaraichavibhúshitam.
Sanmadhyeratnabamdhamsyát tasyavrittamtupatrakam.
Agrecháratnabamdhamsyát báhyevalyábhirávritam.
Makarasya sastyadeshattu vallidámanchanirgamam.
Puratah prishthataschaiva makaram makárámtakam.
Maulibamdhanavalyeva muktádámairalamkritam.
Lalátapattatumgámttam chaturbhágavibhájite.
Ekámshampattabamdhamsyát sarvaratnaishchabamdhayet.
Tasyádhoratnadámaishchalalátordhvedhvachamdravat.
Karnapatra samáyuktam shrotordhvekarnapushpayuk.
Tasmáttvalambam namdánam sarvaratnairalamkritam.
Puritasyadadhodeshe chúlaratnánivinnyaset.
Chatushpúrimasamyuktam karnodvepárshvapúritam.

Shirah prishpeshthashthárdhvedeshtu vajrapúrimasamyutam.
Shirah pushthashthasya madhyetu shirashchakramtusamyutam.
Shiromáhamtribhágaikam shirahshchakravishálakam.
Chakrákáramtusamyuktam sarvaratnánivinyaset.
Yetat kiritamakutam sarválamkarasamyutam.
Jutáchúrdhvabamdhamsyát dagrepattádikamviná.
Madhyeshikhámanimkuryát tatpárshve dámalambanam.
Jatámttaráláih pushpaishcha sheshampúrvavadácharet.
Tadevakeshabamdhamsyát maulimadhyevabamdhanam.
Tadúrdhvachálakampamtimkuryáttulbhramárákrákritih.
Sheshamtupúrvavatkuryát sarválamkárasamyutam.
Tadevakumdalamkuryát madhyebanayojayet.
Sarvámgechabhramakáramkuryáchchheshamtupúrvavat.
Shiravitrárdheshikháratnamtammadhyekugmalodayam.
Asratúratribhágaikam sarvamkugmálavistritam.
Vinákrabhravinásarvamtatsheshampúrvavatbhavet.
Trichatushpamchabalamchámtarevetrapadmayuk.

Uktavat chágradeshetukugmalasyanttadámakam.
Sheshamprágukta vat proktam karandamakutobhavet.
Shironáhantribhágaikam ddhamilágravishálakam.
Satpamchámshastryamshena tanmúlam vistratam bhavet.
Kuryátrivalayopetam nakuryáttushikhámanu.
Sarvaratnánivinyasya vinashakrenapúrimam.
Shikokulantusamyuktam sheshampúrvavatbhavet.
Sadevaválakam múlatu múlturatnabandhanam.
Múlamagrasamantáram madhyottavishálakam.
Sadvistáratribhágaikam tadúrdhvadayavistratam.
Sarválamkárasamyuktam sheshampúrvavadácharet.
Bhálabhattabhavatkuryát pattisarvákritistadhá.
Patraratnánisamyuktam patrapattamitistratam.
Navaratnaishchasamyuktam kuryáttaratnapatakam.
Rárápushpaishchasamyuktam pushpapattamitismritam.
Sarveshám maulidesheta chashtha mangalasamyutam.
Shrivatsam madhyamekuryát tasmádhalpúrnakumbhayuk.
Satpárshvechámarádichachandhravamchatrasamyutam.

Dakshiṇedarppaṇaṃvámeswastikaṃshakhamevacha.
Gevaṃtunṛipamaulyáttu bhálapaṭṭaparinyaset.
Sarveshámbhúpatínáṃcha mahishínáṃchayogyakaṃ.
Sarveshám makuṭánáṃcha sarválaṃkárasaṃyutaṃ.
Sarveshámpushpamakuṭam shirorábhasamodayaṃ.
Śripádaṃchárdhamevádha sarvapushpairalaṃkṛitaṃ.
Chaturashraṃchaturdhikshuvádhavavṛittamevacha.
Jaṭamakuṭatárasaṃyuktaṃkaraṃḍaukanúyakaṃ.
Hemaṃvinátukusumaimakuṭaṃkuryádyadhávidhi.
Paṭṭabaṃdhasya nṛipataiḥ pushpapaṭṭatadarbhakaiḥ.
Anyeshámbhúpatínáṃcha mahinálaṃchabaṃdhayet.
Maulináṃchatriputráṇáṃ ádyábhishekapúrvaku.
Vuktavat shástramárggeṇa kuryát pushpábhishekakaṃ.
Bhúpánáṃchábhishekákhyákarmakálavishesháta.
Stapatistápakuvipre sváditasvaṃkurárppaṇaṃ.
Adhavásáshriparyaṃtaṃkarmmaṃkuryát budhaissahá.
Vuttádivásátkumbhát jalaṃpúrṇán samáralet.
Gáganaṃḍapasaṃnyetusiṃhnásanasyáchopari.

Nripálamtatrasamsthápya malhishekam samárabhet.
Saritassamudrasalilakumbhapúrnavinádhavaih.
Adharvasámagítaishchachányaishchángamamtra.
Jalábhishekasampúrnamkuryáttustapatigurah.
Pashcháttuhomanishthámcha darbhamdatvátripumdrakam.
Lalátasáranamkuryát bhupatistuyadhávidhi.
Sahritetunakúlamcha dhárayettudanamttaram.
Krishchanamdanamchakumkumanchánulepayet.
Yannasútrottariyamcha sarvábharanabhúshanam.
Sarválamkárasamyuktam malhishekákhyamamdapam.
Anayemmakutasihvá pitthámshchasthapatriguruh.
Prokshayet pamchagavyádi madhyámgetuviniyaset.
Purohitampurohásshchammakutam marayatnatah.
Pashchát simhnásanádyaishchakalpayetvrikshamvehatoranam.
Nirvuhádyairalamkritya nripálámtatraveshayet.
Simhopavishanamkuryát mahishím sarvapárshvakam.
Sumuhartte sulagnecha stapatistápakau shubhau.
Ratnasamtushtha makutam múrdhvarájapadhárayet.

Sarvamaṃgalaghoṣhaishcha svastiváchanapúrvavat.
Dúrvámadhukamálashcha daksichiralalátaku.
Vakshastalabáhumúletu natát

nayanaṃjanaṃjanaṃ

Dhúpapeṃdadhet paschát paramánapraveshayet.
Gávaṃkkuraṃchapúrvaṃchapakshedvat bhágaṃpari.
Gávṛityairamádyaishcha kuryánirañjanávidhiḥ.
Vṛidyaisúmaṃgalibhistairáchirvaṃchanapúrvavat.
Ádrávharidrávmiliṭávchákshatánprokshataidvijaiḥ.
Kuryádárohaṇaṃpaschá trájátvairápatopari.
Nagariprakshaṇaṃkuryát sarvamaṃgalaghoṣhaṇaiḥ.
Pravesha samayenetu baṃdhanaṃchakarayetsudhi.
Dhányádipayasákshúrashastrastrádidarádhikaṃ.
Maṃgalá maṃgalaṃdravyaṃ miliṭánikshipet purat.
Svayamágatya yadravya rájáhastena sasvayu.
Durbhikhaṃchabalaṃvidyát párshvataṃnnivardishetpunat
Viraṃchu bijayaṃchápikirttiṃchanardashchakaḥ.
Vayasádyáṃ nasaṃspriśhetchámnavṛidhissadábhavet.

Dhányarashṭikárashṭisprishanámṇṭusulṭikshakam.
Ivarṇádilṭharatnaṃcha spurshánáchchhramaṃbhavet.
Khaṭkágádisvastratisaṃvasviret sauryaṃṭasyavinirdishet.
Dudravyaṃsparshanatnárájyaṃsyáṭṭvamaṃgalam.
Daivyádinámchatatsarvaṃ vidyádisparshanaṃbhavet.
Práptaṃcha maṃgalaṃchaiva viraṃcha vijayaṃṭathá.
Yetaishchaturvidhaṃproktaṃ chálbishekayadhoktavat.
Uktásarválbishekáṃsakaṃdhaṃnṛipatikámyanityákhyakar-
-mo.
Ranyelbhittikádyairapiyuduchitatattadevánvalbishekaṃ.
Ittaṃvaidaiḥpuránaiḥssakalamunivaraiṃ mánasáráditnu-
-khyo.
Vidvánshilpishástraiṛapichayáduditaṃshástratattatprakuryát.
Aitachákartthanṛipálamaulirakṭakanyádayádiryamánaṃ.
Lalátepaṭṭanukhedukṭyádinaṃḍalaṃbháswrayachaturáhaṃ.
Itaṃstatashchámaravijyamánoṛipáṃshanálbiḥparitonishu-
-dhaḥ.
Yapallavaishchatrichatushṭhayeshchavirájamánaṃmanidar-
-panádibhiḥ.
Sakalaṃshchaswrṇanimitaṃdhvajasaṃbádhapakkavṛitaṃ.
Nagarasyatataḥpradakshaṇaṃkurudáruktasahitasádyakai.

Stishṭimánasárevástushástrabhishṭeka

lakshaṇavidhánonámasaptachatvárimshodhyáyaḥ

Devánámbhúṣaṇánámcha bhúṣaṇánámtulakshaṇam.
Kramáttadapitá samyaksaṃkshepádukshyatedhuná.
Padmakalpaṃchitrakalpaṃratnakalpaṃchamishratam.
Yeteshuṭṭi vidhamproktamkuryádápharaṇánbudhaḥ.
Devánámapisarveshámkalpasarvamttayogyakam
Paṭrakalpavinásarvambhúṣaṇisyávayogyakam.
Ratnamishramchayogyamsyátdáyirájamnarendrakam.
Anyeshámbhúṣaṇánámchamishrakalpamtayogyakam.
Patravallirálaṃkṛityápatrakalpamitismṛitam.
Pushpavallichachitraishcha sarvaratnairalaṃkṛitam.
Yetamtuchitrakalpamsyát táṭáṅkábhiralaṃkṛitam.
Pushparatnairalaṃkṛityábhúṣaṇámratnakalpanam.
Patraratnaishcha sambhúṣyamishramkalpamitismṛitam.
Hárápagrivakeyúramkaṭakaishcha sapúrimam.
Báhavvalayadámamchaskandhaumaulávalambanam.

Prakoshṭhavalayaṁchaiva maṇibaṁdhákalávalaṁ.
Ratnáṁguliyakichaiva viná madhyáṁguliyyakaṁ.
Madhyadárabaṁdhaṁsyát stasyordhvestanasútrakaṁ.
Yajñasutra yadáchaiva sútrasyástanavṛittakaṁ.
Purasútralaṁbanaṁpúrva yaṁnasútretubaṁdhanaṁ.
Kaṭisútraṁvasánaṁsyát purasútra mitistṛitaṁ.
Vakshátálenahároṁsyát dupagrivahṛidayáṁttakaṁ
Báhumúletuvalayaṁttámakakshávasánakaṁ.
Báhumúlayalaṁbaṁsyát keyúraṁkaṭakáṁttakaṁ.
Báhyamadhyetukeyúraṁkeyúraṁkaṭakánvitaṁ.
Vadúrdhvepúrimaṁkuryát karṇaumakarabhúshaṇaṁ.
Kaṭasútraṁtusaṁyuktaṁkaṭaprádisapaṭṭiká.
Medhráṁtasyataṁ madhyesiṁhnavaktrasyabaṁdhayuk.
Ádhaváratnabaṁdhaṁsyát tasmádámairvinirgataṁ.
Navyaṁchalaṁchapárshvetu madhyetudámaṁchalánvitaṁ.
Pitáṁbaraṁdukulaṁchanalakáṁtapralaṁbanaṁ.
Ádhavájánuparyaṁtaṁ charmáṁbaraṁchavásasaṁ

Janghávalayakopetam pádajáládibhúshaṇam.
Vikáyatarjanisarvenamgulairangulíyakam.
Úrdhvakáyamchahárádipárshvayorvátalambanam.
Madhyadánamchalambamsyátchchannavíramitismṛitam.
Ityuktambhúshaṇamdevaichakravattopimastratam.
Chakravarttetadhávishṇuvanamálávibhúshitam.
Kdirájanaremdrabhyám vinásutropurastadhá.
Anyeshám sarvabhúpánámkeyúramúrimávinah.
Sarvásámavidhevánám gullasyparidesháke.
Bhujamgakatakopetam pádatraparasamyutam.
Karnevibhúshaṇamkuryám makaráṅkitamanditam.
Adhavásvarṇatáṭaṅkam shesháṇtupúrvavatbhavet.
Angabhúshaṇamityuktam bandabhúshaṇamuchyate.
Dípadandam vyajanamcha darppaṇamchaivalakshaṇam.
Panchurṇamanchashakádinám dhodayálakshaṇamtadhá.
Bhúpánámchatuláháramtulálakshaṇamevacha.
Vatsaraṇambhalekártthám patramchakarṇalakshaṇam.
Mṛiganábhivilálamsyát shukasyápichapaṅgaram.

Chátakasyachakorasya maráshasyachalaṃcharaṃ.
Párávṛitasya nilaṃcha nilakaṇṭhasyapaṃjaraṃ.
Pireshchashakulayashchakágariyasyapaṃjaraṃ.
Kukkuṭasyakukuyaṃshcha nikulasyápipaṃjaraṃ.
Chakagasyachagodháraupaṃjaraṃsyághrapaṃjaráṃ.
Sarveshámlakshaṇaṃvakshyvidhináṃvakshyapadakramát.
Dvádashámgulamáralbhyachaikáṃgulamáralbhet.
Aishṭasaptáṃgulopetaṃvinshatyaṃgulakáṃttakaṃ.
Navadhádhipadaṃdochchaṃ dvidviṃgulavivardhanát.
Adaváhastamánena dipadaṃḍodayaṃkramát.
Jekahastasamáralbhya tritriṃgulavivardhanát.
Vikáraṃtaṃnavotsedhaṃ tatháhastenavardhanát.
Navahastávasánaṃsyát kanyásáditrayaṃtryayaṃ.
Kechitpuratodipaṃ daṃḍaharmyavatishakaṃ.
Prastáraṃvedikáṃtaṃcha shrikáṃttaṃ daṃḍakáṃttakaṃ.
Násikáṃttaṃpálikáṃttaṃ padmakáṃttaṃghaṭáṃttakaṃ.
Stúpikágravasánaṃsyát kanyásáditra yaṃtrayaṃ.
Jevadyaṃgulamáralbhya dvidyaṃgulavivardhanát.

Adhavámgulevindhyáyapamchashadyamgulántakam.
Mátrámgulenamevoktam dípadamdavishálakam.
Gevámttudárugaihkuryát lobhajetvishesháta h.
Halámgulam samáralbhyachárdhámgulavivardhanát.
Pamchchágulávasánamsyát kamnyasáditrayantrayam.
Chaladamdamitiproktam vistáramdamdamúlake.
Trichatushpamchashatsaptachásshtabhágavibhájite.
Pallādekámshakinamsyát kshayadamddágravistratam.
Chitrakamdámghrichadamda mulpádmásanánvitam.
Agrechaphalakutamchatalákádyairvibhushitam.
Adhavámghritavárimsyát dúrdhvekugmalánvitam.
Damdavistáramánena damdatrayamevacha.
Palachitradamdamsyát dadhavápamkajoktavat.
Damdamadhyantaresanve yuktáchitpratavaritam.
Chaturashravadhádashthámshramvrittánváchaladamdakam
Sthiradamdavishálatumánámgulavashámnayet.
Trichaturmátramáralbhyadvidyamgulavivardhanát.

Ekenavinshatyangulyam vinshatyangulakámttakam.
Evamtunavadháproktam sthiradamda vishálakam.
Halobhagulákumjevápi shilvádhaprakalpayet.
Puratoktadamdatumgati chatushpamchashadamshaku.
Ekaikamchádhikamyuktam damdamsyát chádhamánakam.
Múlechavedikákuryát padmapitthopamevavá.
Palakádibhushanamvápirajjudamdamadhápivá.

Lamyadhákuryát dhávardhá yasenacha.
Tadevamchúshatotsedham pádádhikyamevacha.
Ardhádhikyasamevamvá taitalamchúshakommatam.
Shesham tupúrvavatkuryát nnákárapitánakam.
Sarvábharanamanchúsha devamtuseritam.
Ekahastam samáralbhya triyatrimgulavivardhanát.
Tadvihastávasánamsyát vastramchúshavistratam.
Tadhavádhadvitasyonám manayenánayemanavittamah.
Vistáramutsedhamchaturámttárapúrvakam.
Shesham yuktyáprakurvita vastramamchúshakádivaih.

Devánám mánushánámcha dolálakshanamtadhá.
Trikaramchasamárabhya shatshadamgulavardhanát.
Ekavimshavidhopánttutungamashtakaránttakam.
Panchashadyamgulamárabhya chaikaikámgulavardhanát.
Taikárkkamanumátramttam pádavistáramushyate.
Pádánámuktavat sarvem yadhálamkáralamkritam.
Uktavat bhiktimánena chaikabhikti vasámakam.
Tadúrdhvevájanamkuryát pádapádayadámgulam.
Vájanechadyamgulamtatsyát dayaxbaláchchanam.
Kitasyaikasamárabhya chaikakena vivardhanát.
Ekavimshámgulántamsyát phalakávistratambhavet.
Tatpádádhikamardhamchapádonadvigunáyatam.
Dviguṇamttutadáyámam vanamyuktyáchayojayet.
Puratpṛishṭhatomadhyupurámbhadrasamyutam.
Báyorvánamkuryát tasyadhohamsaníritam samyutam.
Tasyáyphalakairyuktam sarválamkárasamyutam.
Hyasenigalamkuryát yojayettrajunevacha.
Vastyordhvechaikahastámttam dolayapalakámttakam.

Tadúrdhve váginantasyát nigalayánamíritam.
Dvigulágredvamshánbhramsyát phalakávalayánvitam.
Dolayálakshanamproktam tulálakshanamuchyate.
Hastadvayásamárabhya trityamgulavivardhanát.
Trihastántam tulayánamkanyásáduktamánakam.
Astragráhakakhyabhúpádi sarvakanibhaumávasánakam.
Kramárttam navadháproktam trichaturmátravistratam.
Madhyechágravishálatu tattadamshenahínakam.
Amádhyágramkshayamkuryát dagrayavalayánvitam.
Damddáyámárdhamánena madhyejihváyatantadhá.
Damddátáratribhágaikam jihvamúlavishálakam.
Tadashthám shaikabhágamsyát shodashám shamtumevavá.
Tattadardham pramánamvátat jihvágravishálakam.
Athavá suchanibhamkuryát dárumúlágrakshayamkramát.
Tadarththam bahalamkuryát tamdúkachindrasamyutam.
Tatpure prishtha deshetu kalpayetoramámghrikau.
Tasmát toramát sidham jihváyághattikambhavet.

Ósranágretuvalayantulárardhánttunyójayet.
jihvúyámasamápatravista .

Adhachandratidhichandravatbhavetshilpilhitpuvaravarnakam
-kramát.
Prajánshetattungamashṭadvayánshamkritvánshenadvitrivedám.
Ghripanchatasyá yotallakshumúrdhárashesham.
Shilpinkuryánnágaráditridhaivá Satratraichákárdhabhá-
-gam vilhúgam vistáram yátpakshumorddháranecha.
Amshesháikadvitriyamshunatungantasmát pánshveshráma-
-yet prishṭakánttam. Kuryádrekhámpindikántanttupánshve-
-chaikadvityamshamtu panchántaramchá.
Prishṭhe yuktákárayedishṭakámttamevamkuryát nágarádikramá-
-yát.
Ekánekamlingayodváranágrekuryállingemúrdhanikugmalamvá.
Chakkrákáram pádamukti pradeshe yuktyádinámmyúrdhva.
Remdvarndvahastálingádinámsthápayet sarvahasmye.
Prágukta vatsthale shuddhagarbhagrahamadhye saptabhágevilhaji-
-te.
Madhyebrahmapadamchaikaparitashchásṭtavaukavá.
Mánushám shatatatbáhyu paritasyodashámshakam.

Chaturvimshám shakambáhye paritesháshchaivacha.
Madhyebrahmapadesapta saptabhágavibhágite.
Bamhmánoshemadhyamebrahmá sútramtat parikalpayet.
Bramhmasya shivasútramsyát madhyameshivasútrakam.
Yevamturvaivalingamsyát sthápayet shilpivittamah.
Bahulingabradhishthachet tattadevavadoktavat.
Hurydddevapatevipram bahudhávaikramevava.
Garbhagehastaledáru shilámadhye samambhavet.
Ajnánádadhikamchettanimnamchet sarvadoshatá.
Yasmát pariharesarva devatá sthápanambudháh.
Bho saikasiláproktam lingánámchachatushshilá.
Namdyávarttákritistápyatadáchaikátmakábhavet.
Adhopáshánakúrmákhyáchordhvadárumitistritam.
Itamvúrdhvashiládaucha pithadevátishodaye.
Vittavat kalpayet shilpirkinádikyamnakárayet.
Stápayelingaveraishcha stapatistápakaissahá.
Lingánámpithakánámchadevaderáshchaharmyake.
Chálasamgrahanamsamyallakshanamvakshyatedhuná.

Sarvadevávaráváhistapatistápakaissaha.
Prabhátetu samuddhárayakarttáranushcharaissaha.
Márgechaivoktavatsarvam pánshutashchashchanáninai
Sumukúrttesulagnecha shilásamgrahanamnbhavet.
Vyaktabácharadhárogya.

Áchárya m yasyahastena báhyamlimgasyadábhavet.
Pashchát pújamtadhákurvát áchárya ktopadeshavat.
Eddhoktalimgapújáyám palamvakshyyadhávidhih.
Nadíparvatalimgánám kailásarohanamnbhavet.
Ihalokeyapújyatvam bhuktimuktiphalapradam.
Ratnalimgasyajádham phalammukti pradáyakam.
Svarnalimgáshchasamyena phalamsvargápavargakam.
Svarnapúttegatamnlimgam muktivallámalamghanam
Madhávashálpakalpayedrushastamihatoyevamandale.
Pushpepáduphalepúttá shikhare pádahastevá chákshataivámgu-laistadhá.
Modakepádapishtevá gomaye váyadheshtakam.
Satyapújyapraselimgam proktamtatkshanakábhite.

Pánilingánisarveshám yadhálingá kritirbhavet.
Dhyátváchakshanikálingyámánamsarvamnakárayet.
Dírghalingáyádishadvargashuddhamkuryát
Sarvamchoktavanmánalingaku. Anyat svayambhuvadimána-
-yuktamtasyáyatáyádinú sarvamnakuryát.
Bamdhásthánamda vasúnamdayugena vridhyáchásthar-
-kahamtitumgairmunimamdahánmyádhoshcharishadadivya
-bhamjalhavámamshalingaikanekamchaturyattuparárdha-
-tumgedvadúvasimhashunakamtrishagardhapamchadamrish-
-chakakáshchavasuyoniyadákrimena
-dvajasimhyáhastipriyonibhampushastamchámnyeshu-
-yonirashulbham suditam purámaih.
-shastravriddhimaramam shulbhávahamkshudravridhira-
-sulbham sumamgalam. Shrikaramchashulbhagamsuvrittár-
-ditamchadamrishchakakáshchavavasuyoniyadhákramena-
-pushkalá yaravitat távalágramát. Bhuktimuktishulbhapra-
-damsamvriddhitamsamhadardhaghanarirddhamritvajá.
Bhuktináshakalahamchamaitrakam, choktamevadashadhábha-
-vetphalam.

Ityádikyaṃchánnyadhahinámuktáṃ
Chágahinaṃchánnyadhachetvadhikyaṃ
Meṛityudáridrádrawvahaṃnáshaṃhetáyadhikyaṃ
Janapadardhamusamaṃwá.
Janmadṛikbhedashaṭbhishṭaṃnamdáshubhakshábhawmaṃ
-gaurisaurisaváraṃwisṛiṣṭyakṛitinaṃshshaktirindinchaṃ-
bhúpechaṃdraṃwinámchaṃchaṃdanaṃpreshṭyámaṃwá.
Nandáṃshesháhuktishaktinchabhúpaṃdaṃnyaṃwiraṃ-
-chaiva muktáshubháṃshaṃwanyásarwaṃtaskarádyáyadháṃ-
shaṃtaskárádyáyadháṃshaṃ.
Ammyásarwaṃ yuktaṃchetat sarwasaṃhwanáshaṃ.
——— Itimánasáre wástushástre liṃgawidhánonáma ———
——— yukapaṃchchádashodhyáyah. ———

Sarweshámapiliṃgánáṃ pakshyate pitṭhalakshaṇaṃ.
Liṃgatáratwadhápitṭhaṃ táraṃsváyaṃbhuliṃgake.
Adhawáliṃgamáhetusthúladeshasamaṃbhawet.
Liṃgatuṃgasamaṃwápitat tpádádhikamewá.

Ardhádhvamvátrpádunátdvigunamvdvigunamttuvá
Svayambhulingapithasya chotsedhamitikadhyate.
Yevampujámshamánena pithamtanmánayetbudhaḥ.
Purvoktámánalingánámvadhunápithalakshanam.
Lingabáhuchadeshetulingatárasamamtadhá.
Yallingaparináhasya samamvápithavistratam.
Vaishnavámshasamotsedhampithamovastikalingake.
Adhapádámshamádhikyamvbrahmámshesamgrahambhavet.
Anyastusarvalingánámvadhunápithalakshanam.
Bramhmámvshoshchadayambudhaiḥ.
Kuryáttanmánasamnádvitrivedámsharámshakam
Sadekámshádikamvishnumánepithoda
Pugámshashyáttudo deshe vaishnavámshetvajáshrikam.
Pithamttrayo jayetttat vistárechatrilbhágikam.
Yekámshamnáshadirghamishyát mulavistáravatsamam.
Yashchaturbhágavistáramkaikámshahinamvsheshástravistratam
Adhavapamchatriyamshená sháshranálavishálakam.
Sadeshámshádikamvápipurvoktánáshadirghike.

Ghorordhvechottamánamyat nálasyábahulambhavet.
Nálatáratribhágaikamjaladáravishálakam
Pithasyordhvevishálatulingatárasamantavá.
Yallingaparináhasyasamanvápitavistaram
Vaishnavámshasamotsedhampithamsivastikalingake.
Adhavápádámshamádikyambranhmámshesangrahambhavet.
Anyestusarvalingánámbranhmámshochchadayambudhaih.
Kuryáttanmánasangráhyádvitrivedasharámshakam
Tadekámshádhikamvishnumánepithodayambhavet.
Pújámshashyátpadodeshevaishnavámshatpajáshrikam.
Pithamturyattatuvistarechatubhágikam
Yekámshamnáladírghamsyát múlavistáratatsamam.
Tashchaturbhágikaikámshehinamshesháshravismritam.
Adhavápamchatriyamshenachásharnálatrishálakam.
Tadekámshádikamvápipúrvoktamnáshadírghakam.
Yúrordhvechottamánamyanálasyalhahalambhavet.
Nálatáratribhágaikamjalatárátrishálakam.
Pithasyádvitrishálatuchatushthámshashadamshake.
Yekaikamnavashesham ttughritavárivishálakam

Ghratavarivishálatu tattudvamshavibhágitu.
Ekámshámvinnavistárampattikámttasamantadhá.
Tandyávartta shilácharddhvatanná náráyanánvitam.
Pitthantu ganitiproktam ganyamánamihochyate.
Utsedhe shodashámshetu pradhameshchadvibhágikam.
Padmochchamttutribhágamsyát tadúrdhvakshepanámshakam.
Hamdharamchatribhágamsyát tadurdhvekamhamámshakam.
Urdhvapadmantrayamshamsyát váganamchadvibhágikam.
Ekámshaghritavárinsyát bhadrapitthamitismritam.
Sadevagala deshetukumudannirganambhavet.
Tryamshamcha vittakamváshribhadrakamiti kirtitam.
Kumbhasyocha parishshádho harddhardhenatupatrayuk.
Vasyádúrdvardvakárddhena kuryáttatrachalakshanam.
Sheshantu púrvavat pitthamshivishálamitismritam.
Atbhivákumbhabhadramsyát bhágayugmayugámshakam.
Sheshamprágukta vat kuryát vupapitamprakalpayet.
Athavá adhishthánavat ganyam kuryátat sarvalingoku.
Gattumgarya vashádesham pitthakarnávasánakam.

Vṛittatáraṁ ṅgamasyat sarvadoṣhaṁ samutbhavet.
Tasmaṅngamaṁkuryát vistáraṁttat prakalpayet
Kuryáttaṁ náshakeliṅge pítḥanagaramevacha
Dráviḍhe dráviḍaṁproktaṁ vesare vesaraṁtadha
Tadaralinṅgaṁtu sarvoṁtta durapítḥaṁ prayojayet.
Yattadákáralinṅgánáṁ tattadakáraharmyaka.
Tashyadashchitákáraṁ kuryádevavichakshaṇaḥ.
Viparítebhuradináṁ vivapratyuya mávahe.
Tasmattuputḥalinṅgádiharmyádinipariḥyate.
Nágaraṁchaturaṁshraṁsyát ashṭháshraṁdrávaḍaṁtatha.
Vṛittaṁchavesaraṁproktaṁpítḥákṛiti satáṁtadha.
Dáralinṅgaṁttupítḥánaṁ sarvaṁḍáṛakṛitistadha.
Kuryáttushilpividvidvi sarvasaṁpat karásadá.
Svayaṁbhulinṅgavishrutátriguṇaṁchapítḥe.
Pítḥánvitáratrividhaṁpurishudhagehaṁ
Yehaṁtridhaikaparitobahukuḍyalaraṁ
Kechitradáyasamapítḥavishálametat.

Itimánasáravástushástrepitthalakshaṇavidháno námayekapaṃchá dasho dhyá yaḥ

Shaktináṃchahṛitvarṇá lakshaṇaṃvakshyatudhuná.
Sarasvatichaivasávitre lakshmíchamahitadhá.
Manonmanísapta mátrashcha durgáchaivayadhákramaṃ.
Purvokta dravyasarvaṃvá sarvashástra prakárayet.
Padmapíthoparistápya devapadmásanastathá.
Shudhasphaṭika saṃkáshaṃ muktáhárástubhúshaṇi.
Chatubáhyedvinetrechakishabandhaṃchamaulikaṃ.
Shuddhashvetáṃ shukopetaṃ nataddhákuṇḍalabhúshaṇaṃ.
Lalátebhramarakaṃsyát mauktikápattamevava.
Karṇapushpaishcha maulyánáṃ karṇadámairalaṃkṛitaṃ.
Háropagrivasaṃyuktaṃ muktaratnávalitadhá.
Kuchabandhanasaṃyuktaṃ báhumálávibhúshaṇi.
Keyúraṃkaṭakairyuktaṃ prakoshṭhavalayántadhá.
Maṇibandhakaṭakaṃvá mauktikaṃ pauramevacha.
Madhyáṃgulivinásarve mauktiratnáṃgulíyakai.

CENTRALBIBLIOTHEK PUBLIC LIBRARY

Kuchabandhanasamyuktam

Nirjamchalamabanamchaima mauktikápattayut kakatah.

Pádájálánugujángángangulpamsyopariblúshanam.

Pádánúpurasamyuktam pádaratnánguliyyakai.

Mauktikottiryyasamyuktam sarválamkkáralbhúshanam.

Purassamdeshamapustakam vámahastake.

Dakshine parahastetu chákshamálávadhárini.

Kumdikávámahastecha dhárayettu sarasvati.

Adhavádvibhujamkuryát kumdalam makutambhavet

Dakshinam varadahasteva vámahastechapadmakam.

Karamda makutamvápi hemavarnámgaskobhitam

Pitámbaradharamraktam muktamaluramevavá.

Karnayo svarnatátamkam sútrayuktam sumangali.

Kanetrasamnavadanam sarvábharanabhúshini.

Pitámahasyapárshve sthánakamchásanamtuvá.

Vámabhágetusávitri shvetáratna madhapivá

Shmásavarnamchamevavádvibhujamchadvinetrakam.

Sthánakaṁkṛitvásanaṁvápikaraṁḍamakuṭánvitaṁ.
Adhaváksheshabaṁdhavá karṇaumakarakuṁḍalaṁ.
Dukúlaṁbaradharaṁvápipitáṁbaramathápivá.
Sarvábharaṇasaṁyuktaṁ varadaṁvámahastake.
Dakshiṇechot phalaṁkuryát sheshapráguktavaṁnayet.
Sarvatichasávitridashatálenakárayet.
Raktájjapiṭhatasyordve devíṁpadmásanaṁbhavet.
Chaturbhajaṁtriṇetraṁchamakuṭaṁkuṁḍhalaṁbhavet.
Prasaṁnavadanaṁdevíshudhakáṁchanasaṁnibhaṁ.
Pitáṁbaradharaṁraktaṁchásukopitamevava.
Vishálákshayatalaṁkuryát kuṁbhakoṇesmṛitánanaṁ.
Dakshiṇetvamabhayaṁpúrve dvijamanvámahastake.
Apare dakshiṇaṁpadmaṁchákshamálámadhápivá.
Vámenilotphalaṁvápiraktapadmaṁdhṛitaṁmadhá.
Pitháṇástanadaṁkuryát bháshrai marakánvitaṁ.
Adhováraktapaṭaṁsyát svarṇatárakakarṇayemaka.
raṁkuṁḍalaṁvápikarṇayosvarṇadánayuk.

Hárapagrivasam yuktam sasútraischa sumangalam.
Huchatunaishcharatnenahemapattavibhúshitah.
Vushnishát pádaparyanttam háramttara shatánshakam.
Vushnishamttuchaturmátram netráṃttamtuyugángulam.
Pútámttam vedamátramsyát mátrámnedhrágramttusímakam.
Datsamambhágámubhágamsyát múrudinghamukhadvayam.
Jánukamtha samamkuryát jamghácháchorutulyakam.
Pádajanusamochchamsyát dvamuktamganánayet.
Angushthát páshniparyamttam talamshodashamátrakam.
Chaturvimshati mátramsyát símakamsyate.
Hosparamchadvi mátramsyát prakoshthamashthádashángulam.
Madhyángulágrasimámttam taladvádashamátrakam.
Rudrámshamm mukhatáramsyát galatárayugadvayam.
Datsamambáhumúlamsyát jámavistáratatsamam.
Báhuparyanttavistáram shattrim shángulamtadhá.
Hukshiyoramttaramvapi vimshamátram prashasyate.
Madhyodaratáramcha pamchádashángulambhavet.

Shroṇidesha vishálaṃ syát saptádashángulaṃ bhavet.
Navadhikyaṃ dashángulyaṃ kaṭidesha vishálakaṃ.
Úru múla vishálaṃ syát dvádashángula mishyate.
Úrumadhye vishálaṃ ttu sárdhapaṇṭyaṃgulaṃ bhavet.
Janghámúla vishálaṃ ttu sárdhasaptáṃgulaṃ tadhá.
Jihvá madhya shaḍaṃgulyaṃ vistáraṃ tuyugáṃgulaṃ
Nalakáṃgulphavistáraṃ. satrpádábhimátrakaṃ
Sárdhavedáṃgulaṃ pádshṇi vistáraṃ parikirttitaṃ.
Shaḍyavádhikapaṃchánshaṃ prapádaṃ vistaraṃ bhavet.
Talágrátáraṃ sháraṃgulyáṃ vedáṃ shángushṭhadirghakaṃ.
Drimátraṃ tasya vistáraṃ tárarddhamaṃnakhavistrataṃ.
Sarganyaṃ gushṭhatattulyaṃ dirghaṃ vistáramaṃshakaṃ.
Sraya ṃgulyaṃ sárddhapakshánshaṃ madhyaṃgulaṃ chakramenavai.
Madhyanádikanushṭhántaṃ dirghamevaṃ prashasyate.
Vistáraṃ saptashaṭpaṃchcha yavamánamudiritaṃ.
Sadarthāṃcha tadardhaṃ chanakhavistáramuchyate
Báhumadhya vishálatu saptánshaṃ korparaṃ tadhá.

Tedaṃgulaṃprakoṣṭhaṃchamaṇibandhatriyaṃshakaṃ.
Triyaṃshaṃsārddhapakshāṃshaṃ
Ṣhaḍaṃshaṃtalamūlāṃchatalāgrāṃttarayugāṃgulaṃ.
Talādirghaṃṣhaḍaṃgulyaṃsheṣhāṃshaṃmadhyamāṃgulaṃ.
Sārdhapaṃchāṃgulaṃdirghaṃtarjanyanāmukādvayo.
Sardhapaṃtyaṃgulaṃdirghaṃkaniṣhṭhayetatmadhāpivā.
Aṃshaṃṣhaḍyavaṃsaptaṣhaḍyavaṃtturyavaṃkramāt.
Aṃguṣhṭhādikaniṣhṭhāṃtaṃvistāraṃparikirttitaṃ.
Sthūlamūlaṃkṛishāgraṃtu duktamānenayojayet.
Agretridvibhāgenanakhatāraṃprashasyate.
Sachchaturbhāgamādhikyaṃ nakhatāyāmudāhṛitaṃ.
Ekadvitriyavaṃvāpi nakhāgraṃkārayet sudhī.
Aṃguṣhṭhechadvipārvaṃsyāt tripaṃchāṃchāṃnyadaṃgulaiḥ.
Jñānarekhādirekhāsthchakuryāttutalamadhyame.
Heshāṃttādakshiṇesūtrāṃtaṃbhṛivormadhyebhṛivasthiti.
Akshāyāmadvayaṃgulyaṃtadarddhaṃtasyavistritaṃ.
Bhṛivāyāmayugaṃgulyaṃdvayavistārabhāgikaṃ.
Triyaṃgulaṃputaparyaṃttaṃnāshikāvistritaṃbhavet.

Tadardhamvmadhyavistáram tadardhamsyát tadamángulam.
Ratnánishchamnaviramsyát svarnaratnottaryadhrik.
Keyúrakatakatakamsvarnamvarnapúramasamyutam.
Trakoshthkamvalayamratnaishchakatakamvmanibamdhakaih.
Ratnenakatisútramsyát ratnadámádibhúshitam.
Ratnahemamchavastrena kurvágravyamvchalambhavet.
Natutámtavastralambamsyát sarvaratnádishobhitam.
Bhujamgámvgavalayamsyát pádauchordhveratnabamdhanam.
Pádanúpurasamyuktam amgulairatnámvguliyyakai.
Báhumáládisambhushyá sarvábharanadhárinim.
Adhavádvibhujamchawa vámahastechadimdikam.
Dakshineratnapadmamsyát shchesshthamprágukta vamnayet.
Yevamproktamvmahálakshmistápayet sarvakarmyake.
Sámámnyamvlakshmikurvyát chadvibhumchadvinetrakam.
Ratnapadmoddyatamhasta sarvábharanabhúshitam.
Shesham ttupúrvavat devi párshvavishushatah.
Airávatadvayoschaiva kurvádvárádhayet sudhih.
Sarvo sámálayedvare madhyeramgetupújayet.

Adhavávishṇupárshvetulakshmilakshmaṇamuchyate
Dvibhujamchadvinetramchakaraṇḍamakuṭánvitam.
Adhavákeshabandhasyát vámahastaurdhvatálajakam
Dakshiṇamhastavaradamchádhabálambaramthavet.
Itthánakamchásanamvapisthápayvishṇudakshiṇe.
Suryasarvalakshmínámcha madhyamamdashatálate.
Sarvábharaṇasamyuktamhemavarṇámgasobhitam.
Yeteshámmindirávroktam mehishakti mihochyate.
Dvibhumjamchadvinetramcha karaṇḍamakuṭánvitam.
Dukúlavasanopetam makuṭamkuṇḍalamttuvá.
Itthánakamchásanamvápi vishṇumúrtyáchavamshake.
Dakshiṇechotpalamdṛityam vámahastetulambanam.
Adhavá varadamváme shyámavarṇámgasobhitam
Mánayordashatálena vamshamshesham ttupúrvavat.
Makarakuṇḍalasamyuktam sarvábharaṇabhúshitam.
Bhúshaktilakshaṇamproktam gaurilakshaṇamuchyate
Dvibhumjamchadvinetramsyát áshanamstánakamttuvá.

Karandankeshabandhamvá kundalam makutambhavet.

Dakshinechotpalamvámevaradamstánamevava.

Adaválambahastamsyát gopálamkáravat bhavet.

Dukúlavasanopetam pítámbara dharamttuvá.

Dirghakarna vishálokam makaramanimoharam.

Stanatatottumgavistirnam chokshashrugo bhavet

Hatichoruvishálamsyát tanmadhyashchálayambhavet.

Vishálábáhyachagrivatumgatumganyasmitánakam.

Chandrashekharakatamkatisutramsyátkiyátpurimánvitam.

Ratnamvritakottayam mauttattari yamevacha.

Prakoshthavalayamchaivavalayamanubandhaka.

Bhujamgakatimghrikaupadanupuramyutam.

Sarvámgulákta vagnatvá kuryanuttamgulivakaih.

Dakshinamkumchchitampádam vámahastamttulambitam.

Pushpamchavaradamsthánohastamvádashananai

Dakshinamsvastitampádamdanditalakaravatbhavet.

Kumchitam vámapádamsyát dakshinamkumchitamttuvá

Pushpasrimkalamavasyasthánamchakumbhágitarmánaye.

Dvimshamānamchamadhyamamdashatalakam.
Lingasyavāmapārshvetu vigrahamantuvāmake
Sthāpayetapare gauri tathājamgamanevacha
Gauricha pārvatichaiva danomamsyādhavakshyate.
Chaturbhujamtrinetramcha jatāmakuta mamditam.
Samāpādastānakamvedim dashatālena manayet.
Dakshinechābhayamjūrvam varadamvāmahastake.
Apare dakshinevābjam vamahastechachotpalam.
Shvetamraktu varnamsyāt shyāmavarnāmgasobhitam.
Kechit

tadhābrāmhmirudrānishvetavarnani.

Varadābhayahastamcha pūrvechavāmadakshine
Tāmrecharinām sarvebhya parashumchāparahastake.
Charmāmbaradharam yuktam sarvābharanabhushanim.
Vāmeshamkhapatramsyāt vāmmakarakumdalam.
Rudrani lakshanamproktam chāmumdivāmakarnake.
Shamkhapatrātvamāmetu shavavakumdalasamyutam

Ammyadhásarvashaktinám grahakumḍalabhushaṇim.
Sahárapagrivasamyuktam keyurakaṭakánvitam.
Maṇibaṇḍhavalayádinám sarvaratnám gulityakaih
Bálumáládinambhushyam chárdhakamchulakanvitam.
Uttiánam sarvashaktinám sarvábharaṇabhúshitaih.
Padmapuṭhoparindeshe mahishasyahatashshiram.
Sadúrdhvenakedvisamánsherujalbhávayu.
Chaturbhujamtrinetrachá shyámavarṇám gashobhitam.
Kiriṭamakuṭhopetam sarvábharaṇabhúshaṇaih.
Purvabhágakarasavyechakramchápyudakshiṇe.
Vurumúlashratamvámavaradamvákarapúrvake.
Vámechám nyakarergashamkham pitámbaradharambhavet.
Gevakátyáyanproktam sheshapráguttavamnayet.
Múrdhvenamúdhvemtalalátamadhyenáságratarená
Rádhyáchadvadevanáhe úrdhvádhapádadvardhvaya.
madhyekuryát sútramttu sukhásanecha.
Padevasútramtuyatkáyatedashechorudvayormadhyamakuchasútrakam.
Gamttudvayormadhyamapádayostam madhyecha sútram ṛugumána-

kutat bhaṃgaladraye, múrdhvalalátasavyenásaputásasyakuchágra-
madhyenábhechasavyasthitapádavámesutraṃkishreshṭhakuru-
mánasenacha.

——— Itimánasáre vástushástreshaktividhánonámadvi ———
——— pañchásodhyáyaḥ. ———

Sugatasnátikaṃdhinalakshaṇaṃvakshyatedhuná.
Saṃkshipyavakshyate játi mánasárasyasaṃgrahaṃ.
Yatsútrát laṃbamánasyát nirmanunmána muchyate.
Avántareṇapramánaṃsyát bimalovádisarvasaḥ.
Mánamevaṃttu shaṭbhedaṃ mánenáṃgatimanayet.
Ádimánavidhiṃsamyak lakshaṇaṃchalkihochyate.
Harmyatára vashát manaṃgarbhagrahavashodayaṃ.
Dváramána vashámttuṃgaṃ madhushṭhána vashodayaṃ.
Vastumána vashánmanaṃ tálamána vashodayaṃ.
Aṃgulenápichottuṃgaṃ yajamána vashodayaṃ.
Mulabera vashánmánaṃ muttamáditrayaṃtrayaṃ.
Yevaṃttunavadhádeshe mahámánaṃttu saṃgrahaṃ.

Kanyádichachaturmánam bhogamokshárththa kárinám.
Hastatálavashanmánam bhogamokshapradádhikam.
Angulántuyamánam kanyattumokshakáriním.
Hatrasimavashánmánam sarvasidhodayam bhavet.
Kartturishchánuvanttám tte kárayet tvádimánakam.
Yasmádevantupratyekam navamánamihochyate.
Kanyatáranavánshetu chaikaikam cheratungakam.
Sthávaram jangamam chaivakanyasáditrayantrayam.
Garbhagicha samanshreshtham navánshaikánshakanyakam.
Dváratungavishálatu navamánamttupúrvakam.
Adhishthána samanshreshtha kanyanám tannavodayam.
Hastádinavahastánttam kanyasáditrayantrayam
Gekatálasamárabhya navatálavasánakam.
Kanyasádutta mántam syát tyajamánodayam varam.
Keshántam kágránttam hanvantam bahusimakam.
Stanántam hriyántam cha nábhyántamedhrasimakam.
Navadhákanyasánttám syát sthávaram jangamodayam.
Mútalaravasánrána chotsavodayamíritam.

Múlabrodayam shreshṭham tripáda madhyamam bhavet.
Jungartham kanyasamproktam trividham chot savodayam.
Adhavátenamánena shodashám shavibhágite.
Ekámshádhikámttasyát panchavimshámttakámttakam.
Kanyasáduttamámttamsyát devamttuchot savodayam.
Adhavá múlabramsyát keshámtamttubhrivámttakam
Netrámtam násikágrámttam hanvamtam báhusmakam.
Stánámttam hridayámtamcha nábhyámtamchanavodayam.
Kanyasáduttamámtasyát devamttuchottavat savodayam.
Vutsavo shehárdhamánena kautukodayamíritam.
Sammánam chashṭabhágaikam navabhágavasánakam.
Kanyasáduttamámtamsyát navamánetukodayam.
Kanyádichashṭadhánánam chádhádyardhásikárayet.
Yadhásamgráhamánaisheha shatabhágavibhágite.
Ekaikám shádhikamtrimsha shatabhágavasánakam.
Stávaram jamganádinám shubhágádinasambhavam.
Yadudhvijátyahánjá samchását samyuktapallivat budhah.
Múlabrám gulamchaiva mánámgulenamevacha.

Mátrángulántatáḥprokta ṃchángulyátrividha ṃbhavet.
Chaturvinshashchadaṃbhágaṃ múlabero daya ṃbhavet.
Múlaberángulaṃhyevaṃ mánaveshchat savodayaṃ.
Yavatárátra mátraṃsyát manángulamitiṃsmṛitaṃ.
Hartta dakshiṇahastasya madhyamáṃgulimadhyame.
Parvadirghantadaṃnáhaṃ mátráṃgulamudiritaṃ.
Yevaṃtrividhamutkṛishṭhaṃ madhyamashṭhaṃ shaṇinakaṃ.
Tripádaṃkaṃnyasaṃproktaṃ navabhedángulaṃbhavet.
Sthávaraṃjaṃgamemánaṃ mánángulenamánayet.
Mátráṃgulenachátmárdhaṃ beramánaṃprakalpayet.
Yekádashángulárabhya dvidyaṃgulavivardhanát.
Trayatriṃshashchatántaṃsyát dehalabdháṃgulenachá.
Navaṃgulaṃ samárabhya dvidyaṃgulavivardhanát.
Trayoviṃshashchatántaṃsyát mánángulenamánayet.
Saptáṃgulasamárabhya dvidyaṃgulavivardhanát.
Triyatriṃshángulántasyát mátráṃgulenamánayet.
Aṃgulánántusarveshaṃ chayátpaṃshaṃvivardhayet.
Kuryádayádishadvargaṃ chottavat shilpivittamaḥ.

Sthávaram jangamaṁchaiva lakshaṇaṁ vakshyatedhuná.
Dvibhujaṁchatriṇetraṁcha muṇḍákáraṁchashirshakaṁ.
Rujusthúnakasaṁyuktaṁ tathásanaṁchamevava.
Samárajukáyaṁsyát laṁbahastadvayaṁtathá.
Kesaṁchadvipádauchapadmasaṁnthusaṁyutaṁ.
Junnaraṁshaṁja bhávaṁ yogáṁgaṁtat parátmakaṁ.
Savyápasavyahastaucha mú rdhverdhvamukhaṁkaraw.
Sthánakaṁ chásanaṁ vápi siṁhásanoparimnyaset.
Aparetu niryuhaṁkuryáṁ makaratoraṇaṁbhavet.
Sadúrdhvakalpavṛikshaṁsyát sahajeṁdrapsaraissahá.
Náradádiṛushedderevdevámgaissahasevitaw.
Yakshavidyádharáshchaiva chakravarttádibhúpate.
Nágemdrasyáchatushchadik pálán yakshaishcha sahasevitaw
Yakshayakshesvaraṁpárshve chámárstrilasevitá
Yatritriyáṁttarikshaucha tasyayogínadevataṁ.
Sphatikaṁshchetakaṁrakta dhúmaṁshyámanibhaṁtadhá.
Siddidaṁchasuṁgaṁdhiṁchadinaṁchátatapárshvakaṁ.

Yetat panchaparameshṭhaṁ panchavarṇáyathákramaṁ.
Uttamaṁ dashatálena janadevaṁ gamánayet.
Chaturviṁshatitirdhánaṁ dashatálenakárayet.
Nirábharaṇasarváṅgaṁ dirvastráṅgamanoharaṁ.
Sarvavakshastalehmaṁ varṇashrivatsalánchanaṁ.
Dváranchaṁḍamahácharṇḍaṁ kuryátsarvápasarvake.
Yevaṁchajinadevoraṁchanityayuktavisheshamárgatottavaḥ.
Ítimánasáravástushástre jinalakshaṇa
vidhánonámatri pancheha shodhyáyaḥ.

Baudhasyalakshaṇavakshyesamya vidhinádhuná.
Jinadevoraṁchiraṁyuktaṁ baudhasyavisheshataḥ.
Ítánakaṁchásanaṁvápi siṁhmásanádisaṁyutaṁ.
Ashvadhavṛikshasaṁyuktaṁ kalpavṛikshaṁtadhányaset.
Shudhashvetavarṇábhaṁsyát vishálánatasaṁyutaṁ.
Lambakarṇáyatakshaṁsyát tuṁgakoṇesmitánanaṁ.
Dírghabáhuṁvishálácha vakshastalasyadanttare.
Másálaṁgasusaṁpúrṇaṁ lághavodarapúrṇadhṛik.

Samapádasthánakaṃkuryát lambahasrubhávanam.
Dvibhujamchadvinetramcha shṭhoshṇi shṭejvalamaulikam.
Jevaṃttusthánakaṃkuryát dinumchásadichottavat.
Pitámbaradharaṃkuryát stánakuchásanepivá.
Viranvámabhujordhvutuchárdhapamchádanánvitam.
Sthávaraṃvgaṃgamanaṃvápi dárushailamchalobhagam.
Chitraṃváchárthvachitraṃvá chitrábhásamadhápivá.
Pathivábhiktikeváp kuryátkatisharkkará.
Uttamaṃvdashatálena káraytvaṃgamánakam.
Sheshamprágukta vat kuryát tattadáṃgamavatbudhah.
——— Itimánasáre vástushástre baudhalakshaṇa———
——— vidhánonámachatushṭhamchádhodhyáyah———

Rushiṇámlakshaṇaṃvakshye shástre saṃkshipyatedhunná.
Aṃgastyakásyapashchaivábhruguvasishṭhabhárgavá
Vishvámitratadhábháradvája saptarushikramát.
Agastyassaptatálená káraydvaṃgadánakam.

Káshyapamchásthatálena navadedadhirábhrugub.
Anmyadhárushisarveshámdashatálenakárayet.
Shyámavar gaagastyamsyátkáshya pitavarnakam.
Bhriguntakrishnavarnamcha vasishthamraktavarnakam.
Bhárgavampingalavarnamsyát vishvámitrádiratnakam.
Bháradhvá gamchabhárivriddhavarnammevamkramádvidub.
Dvibhujamchadvinetramcha jatáchúdasyamanditam.
Pitámbaradharamchaiva sarveshámapimaunináṁ.
Hubjákárambrihat kumcha vapusampúrnasobhitam.
Agastyamchaetiproktam anmyatsamánmyapaurasham.
Sarveshámapimaunináṁ yagnasútrottariyyakam.
Hamandalamchasavyahastaucha vámahastamchapustakam.
Adhavápashthivinásarve savyahastausnamauninám.
Adharadhva vatkunyát dásanamstánakamtthvá.
Vedáshaktyamshakamtumge múrdhnitumgamgunámshakam.
Dashámshamvaktratumgamsyát gunámshamgrivatumgakam
Dashamshamghridayámttamsyát nábhyámta

lakshaṇaṃproktaṃ shesḥaṃyuktyáprayogayet.

——— Itimánasáre vástushástre ṛushilakshaṇavidháno ———

——— . námapaṃchapaṃchashodhyáyaḥ ———

Yakshavidyádharáṇáṃcha lakshaṇaṃvakshyatedhuná.
Dwibhujaṃchadvinetraṃchakaraṃḍamakuṭánvitaṃ.
Bhuraṇálaṃkarasaṃyuktaṃ ráksháṣákáravatbhavet.
Shyámavarṇaṃchapitaṃcha yakshánáṃvarṇamevacha.
Shyamaraktaṃchapitaṃcha varṇavidyádharaṃtadhá.
Yakshavidyádharádináṃ navatálenakárayet.
Devashyáchamurairyuktaṃ yakshákhyávidyádharábháragáḥ.
Nayogyádigaṃdhábhyáṃ gulyà sanardhakaṃ.
Nigrahárákshasáprokta chaivayakshetubhedagaiḥ
Yakshaishchamárádyaishcha suráṇáṃvigrahadháriṇáṃ
Stánakaṃchásanaṃchaiva yakshavidyádharádibhiḥ.
Dakshiṇasyástitaṃpádaṃ vámapádaṃttukuṃchitaṃ.
Bhá daiddrutaṃhastaṃshchorvágritamevacha.
Valayaṃttuyakshariṇaṃsyát vidyádháraṣanánvitaṃ.

Puratah prushṭhapádaucha láṅgalákáramevacha.
Jábáhurdáhvashṭaṁhastawgopurordhyahastakaw
Gevaṁvidyádharaḥ proktaṁ sarvábharaṇabhúshitaṁ.
Nṛittavá veṇuvaṁvápi vaishákhastánakaṁttuvá.
Gítaviṇádharaishchaiva gándharvamitikathyate
Charaṇáṁbaraṇaṁ pádaṁchordhvakáraṇaṁ naráhavaṁ.
Pattadaṁgaṁ udaṁbhávaṁ báhutopákshayuktakaṁ.
Makutaṁ sarasiruhaṁ pushpaṁ vashchayavarṇakaṁ.
Haridakaraṇaṁ viṇakaṁ nyasaspryauparúpakaṁ.
—— Itimánasáre vástushástre yakshavidhyádharavidhána——
—— ná nashṭaḥ pamchádashadhyáyaḥ. ——

Adhunávakshyate samyak bhaktaná lakshaṇaṁ kramát.
Padaṁchaturvidhaṁ proktaṁ tadvishátnánagṛikyate.
Pradhamaṁ sálokyaṁ madhadviti sámíddhapramavuchyate
Sárúpyaṁ tritiyaṁ syát sáyujyaṁttuchaturdhakaṁ.
Bhaktijñánaṁchavairágyaṁ yuktaṁ sálokyamúritaṁ.
Jñánaṁ vairágya saṁyuktaṁ sárúpyamitikathyate.

Kevalagnána samyuktam sárúpyamitikathyate.
Shuddhagnánasamáyuktam sáyugyamparamárthavit.
Uttamamnavatálena sálokyámgampramúryate.
Adhamamdashatálena sámípyádisutingitam.
Madhyamamdashatálena sárúpyammapayetbudhah
Uttamamdashatálena sáyugyamkadhitábudhaih.
Evamkramenabhaktánámtálamánamprávakshyate.

Gnánarekhádirekhaishchakuryáttutalamadhyame.
Keshámtádakshisútrámttam dvayormadhyebhrivasthitih.
Akshayámadvayángulyam vistáramtadyayamgulam.
Karnáyámayugangulyamkarnanálamttutatsamam
Vistáradvyamgulamproktam shesham múkhyamvichakshanaih
Navatálottamamproktam shesham dashatálavat.
Navatálam samáptam
Saptángulam samárabhya dvidvyangulavivardhanát.
Trayovimshámgulámtamsyát kamnyasáditrayantrayam.
Atmárdhayagamánárdhá yachásanevistratamtbhavet

Yasmádvyamgulavṛidhyátu dvigunántayatantadhá.
Ekádashángulárabhya dvidvyangulavivardhanát.
Saptavinshángulántasyát vistárávadhábhavet.
Parárdhá yajanánthaya chásanáyamapúrvavat.
——Itimánasáru átmárdhaparárdha yajanardha——
——simhnásana vistrutá yámam.——

Yadvirashṭashatábhágam dvitiyechapadantadhá.
Pádádyushṇishasimánttam kanyasamparitálakam.
Vushṇishát keshaparyanttam muttumgam vedamátrakam.
Yasmánmetra sútránttam sárdhavedángulambhavet.
Yasmáttu puṭaparyanttam vedamátraprashasyate.
Puṭánttát dhanusimánttam sárdhavamnyagulambhavet.
Galamadhyerddhamátramsyát karṇatumgam yugángulam.
Karṇárdhahṛidayántamchahṛidayám nábhisimakam.
Nábhyántam medhrasimántam samamsárddhayugatriyam.
Medhrádirurudírghamsyát pamchavinshámgulambhavet.

Jánupádavedamátram jánugaṃghorutulyakam.
Pashṇudaṃguṣhṭhasimaṃttaṃ sárdhashodashamatrakam.
Hikkásútradadhobáhu dírghaṃpaṃchásharáṃgulam.
Korparaṃchadvimátraṃsyát prakoṣhṭhamekonaviṃshati.
Madhyáṃgulyágrasimaṃttaṃ sárdhapaṃtiṃshakaṃtatha.
Sardharudráṃ shavaktraṃcha vistáraṃparikírttitam.
Galatáraṃ sárdhamaṣhṭáṃshaṃbáhujánushchatatsamam.
Shataṣhaṭ sárdhyaikabhágaṃtu báhuparyaṃtavistratam.
Sárthaviṃshatimátraṃsyátkakshatáramudáhṛitam.
Sárdhapaṃchadasháṃgulyaṃ madhyodaravishálakam.
Sárdhamaṣhṭhadasháṃgulyaṃ shroṇidushavishálakam.
Ekonaviṃshatibhágaṃtu kaṭivistáramishyate.
Sárdhadvádashamátraṃsyát ṣhaḍyaṃgulaṃbhavet.
Nalakáttara yugáṃ gulyaṃ gulpátáráṃ sharáṃgulam.
Prapadaṃntu ṣhaḍaṃgulyaṃ vedamaṃguṣhṭhadírghakam.
Sarganítat samaṃdírghaṃ mardhárdháṃgulahínakam.
Ammyaṃ dírghaṃsyát vistáraṃlludvimúhyatam
Korparasyatu vistáraṃ sárdhaṃṣhaḍaṃgulaṃbhavet.

Prakoshṭhatára sharáṃgulyaṃ manibaṃdhaṃ yugaṃgulaṃ
Talatára sharáṃgulyaṃ taladirghaṃ rasáṃgulaṃ.
Madhyáṃgulyá yatamsarvá rdhapaṃchamátrakaṃ.
Sarganyayámadirghaṃ syát baṇáṃshaṃ tat prakalpayet.
Sárdhavaṃ hnyáṃgulaṃ dirghaṃ kanishṭháṃ guṃshṭhayostathá.
Hrotradirghaṃ yugáṃgulyaṃ nálálaṃbanatatsamaṃ.
Ennyánuktasarváṃgaṃ muttamaṃ dashatálavat.
Hárayet shilpibhiḥ kuryát tatra dosha na vidyate.

——— Itimánasáre vástushástre bhaktalakshaṇa ———
——— vidhánonámasapta paṃchásho dhyáyaḥ. ———

Adhavakshyetri múrttináṃ váhanánáṃ ttulakshaṇaṃ.
Haṃsasya lakshaṇaṃ chaiva garuḍasyaṃ ttulakshaṇaṃ.
Vrishabhasya chalakshaṇaṃ chai siṃhnarúpasya lakshaṇaṃ.
Pitámahodayaṃ vápi dvitriyaṃ vchaikamevava.
Uttamáditridháproktaṃ haṃsodayamitistrithá.
Dvitálattamaṃ mano bhágaṃ haṃsodayaṃ bhavet.
Vedáṃshaṃ shinasottuṃgaṃ shaḍaṃshenagalodayaṃ

Rudrámshodayatuṃgaṃsyát tasmádhávchottadírghyakaṃ.
Satrapáṃshánvshakaṃvjánuluṃgamekáṃ shamúritaṃ.
Úrutuṃgasamaṃvjáyáyámaṃpádodayáṃshakaṃ
Mukháyámaṃtrayaṃsaṃsyat chirapṛishṭhayugáṃ.
Gulyaṃvmúlagrivaṃvshivámshakaṃ
Pramúlagrakshayaṃtáraṃvgrivasyátdvivakrayuk.
Kukshitáraṣhṭhamátraṃsyát duttáraṃttutatatsamaṃ.
Tadutttárátpushchamúlát cháyámaṃṣhoḍashámgulaṃ.
Pakshatáraṃgulaṃpakshá yámaṣhṭamátrakaṃ.
Tatvistáradvimátraṃsyát dagramekámgulaṃbhavet.
Ghanamekámgulámchaiva báhudírghásṭhṭhamátrakaṃ.
Aṃshenakorparaṃsyát karágramaṣhṭaṣhaḍángulaṃ.
Lámgalákárahastácha pakshasyámttah pushchishṭhake.
Úrumúlavishálaṃsyát sárdhadvyaṃshaṃvṛirttakaṃ.
Adhyardhámshágravistáraṃ pádáṃshaṃvjánuvistrataṃ.
Jaṃghatáratamshúhaṃvshaṃsyát talatáraṃdvimátrakaṃ
Puratodhyamáṃgulyaṃ máyámaṃdvyugáṃgulaṃ
Tatpárshvechadvimátraṃsyát dvimátráyámaprashasyate.

Vrishamúlámgulayámam dvimátramtat prashasyate.

Vrishamúlám gulayámam dvimátramtat prashasyate.

Puratstrimátra vistáram prishṭhechatvat sabamdhanam.

Adhyardhámgulatáramtadardhammanyamgulánicha.

Asyáyámamtrimátramsyát vistáramchaikamátrakam.

Akshayámárdha mátramsyát vistáram yuktitonyaset.

Mukhayámetutam madhye chákshataryadvichakshanah.

Dviyavamkarnasúshiramsyát yakshayámamtarambhavet.

Shirordhvesthúpitumgamsyá dvyamgulaimkámgulamghanam.

Tadáyáma shadamgulam shiraprishṭha vasánakam.

Vistáramtu yugámgumlyam sheshamyuktyá prayo jayet.

Sarvámgam dhavalákáram pádauchanaktavarnayam.

Tadádhyakemavarnámbham kuryáttubrahmaváhanam.

Sarveshámapi shaktinámdolayane

Yevamhamsam pushehakavarniyuktam preshṭhe shriyambhavet.

Sthúpika patravalyádya vulmyálambarakshirakshiravarta-

-patresarvaivanairábhirámam.

Vanámbhutaitalánám nrihanámdharmyedeshe prastaraicho-

- tattarordhve kuṭainiḍaisarvatogrivadeshe yuktyakurya -
- shreṇikáhasa bhúshyaḥ.

— Iti mánasáre vástushástre váhanavidhánanámahaṃsa —
— lakshaṇaashṭhapaṃchásshodhyáyaḥ —

Vihaṃgarájasya manaṃcha lakshaṇaṃ vakshyatedhunaṃ
Múlaterasamottuṃgaṃ tatripádáádhamevara.
Tutsavechchasamaṃvápi dviguṇaṃ triguṇaṃ tuvá.
Triguṇárdhádhikaṃváda tachchaturguṇamevavá.
Gevaṃ navodayaṃ proktaṃ muttamáditrayaṃ trayaṃ.
Sattatriṃshatikaṃkṛitvá chaikaikáṃgulavardhanát.
Paṃchaviṃshashchatáṃtaṃ syat dvyashchalbháyádisaṃbhavaṃ
Adhavaṃgulamánena kalpayet garuḍodayaṃ.
Gekáṃgulasamárabhya dvadvaṃgulavivardhanát.
Trayoviṃshashchatáṃtaṃ sheha taṃ mmánayádikárayet.
Dhvajatárayatavápi manayet garuḍodayaṃ.
Ṭaṭatarasamádhyardhaṃ pádonadvguṇaṃ tuvá -
Dviguṇát pádamadikyaṃ dviguṇárdhádhikaṃ tuvá.

Pádonadviguṇaṃvápi triguṇaṃpádamádhikaṃ.
Gevaṃnavavidhaṃmánaṃkaṃnyáṃsádhinivedayet.
Pádáyámasamaṃvápi tripadaṃshchárdhamevava.
Uttamáditrayaṃproktaṃ garuḍasyo dayaṃviduḥ.
Nakuryát ṣhaṭashuddháyádi kuryattadaṃgamánakaṃ.
Itthánakaṃchasaraṃvápwgaganaṃchayadhavidhiḥ.
Pádádyuṣhṇuṣhaparyaṃttaṃgrahitottuṃgamánakaṃ.
Kechittumúlaberaṃchet mulaberavashánnyaset.
Utsavechotsavaṃproktaṃ gulaṃmánavishvataḥ.
Gevaṃmánasaṃgráhya yadavatpráguktavatbhavet.
Chalaṃvápyachalaṃvápi karayetshilpivittamaḥ.
Saṃkshipyáyádiṣhaṭvargaṃ lakshaṇaṃ vakshyatedhuná.
Sarveṣhánnváhanánáṃchaádyaṃshchayadhástadhá.
Gadhaváhanatuṃgetu vṛidhihányáyadhákramaṃ.
Siṃhnaṃshicha gurudaṃchaiva vṛiṣhabhaṃttuṃgamevachá.
Ayámaṃshṭháṃhi vṛidhiṃsyát dváda shákshachamevacha.
Vyayaveshchaiva vṛidhiṃsyátrdatvádatadakepichá.
Gonishchatraya vṛidhiṃsyát vṛiddhatechháṣhṭakamevachá.

Yadrákshásthavridhisyát saptavinshakshayobhavet.
Váragrahevridhisyát saptamichakshayottadhá.
Akáshamchaturvidhyánanavanichakshayobhavet.
Yashcheshamsarvamayádi shadvargamchaivakárayet.
Ityádikyamvyayamhinamchottamánukta dhikam.
Dhvagasimhashodashahati shubhayonirirnatá.
Simhechagajayonishchet tvashubhamtasmát vinágajam.
Vipatpratyarayogánivinányadinidináshubham
Gauryakkáravaramcha varjayechchubhamanyadhátani.
Vanishátanachamdamcha preshámshádvarjayet.
Jevamáyádikamkuryát danyamánamprávakshyate.
Rujuracharanabimbimdhaidvádasháráhkkabhánu.
Dvayamadhagunachatushshatprimdhakshá.
Nanamchagaladaramádirulyamsthárujáryámghrikamtat.
Padamitigarudatumganamnamdatálamkramena.
Adhashubhapadatálayámapamchádashamsha.
Vadanadiviguná bahyá yatamkorparáksham.
Pramukhakarairyashta pamntitálamtalamtat.

Kadhitamitipurán̐aissuribhistasvitajñaiḥ.
Vadanavimapulaṃkaṇṭhaṃmashṭhádashattáraṃ.
Dvisvita sharayugáṃshaṃkakshayoṃtarastaṃ.
Hridayaṃvisvitachaikádhikyamashṭadvayáṃshaṃ.
Meudaratatidvayugáshṭáṃshronitattulyatáraṃ.
Gasyatalkativishálaṃ saptapaṇṭyaṃshachorúrvaktraṃ
Gatsachágraṃ paṃchamátraṃ ttadáyataṃ
Ghanaṃchaishárdhvavaktraṃchanapṛichchhádanamásyakaṃ.
Garpáshṭhapúrvavatságai varṇaṃvaipashyavishvataḥ.
Gográkshatrasinámṭechányagramaṃnirikshaṇaṃ.
Ashaṇikálasaṃghyárpyádapújayeṃmaṃtravirattamaḥ.
Grinádi tridinevápi tripakshechátrimásake.
Nityatrikálasaṃpúrṇaṃ shatrinashaṃchanasaṃshayaḥ.
Rugusaṃgrahakáṃmyaṃchet hastaurákroshakárayet.
Guddakáveripustaṃbhaṃhastauchápabaṃdhanaṃ.
Ghailajemṛiṇmayevápidárugaṃkatisharkkará.
Geshánvainadhitate yaṃcha varṇasaṃskáranevachá.
Grinsha tyaṃ shamaṃkshagra pakshayatoktaṃtasmát.

Tadúrdhvepakaikáṃshahinakaṃ.

Tadvaddagre mitatáraṃsharaṃshaṃvánepakshasarpuchágratáraṃ
-yadheshaṃ. Báhobáhyepakshasaṃyuktametat
.Bátushchágrevapatraṃmánaṃkṛitvápaṃchapakshaipradhánaṃ.
Mánanuktaṃmaṃnyadhásholbhanáyaṃpakvaṃchvetaṃshyá-
-maraktaṃchakṛishṇaṃmilágrá paṃchararṇaṃkramena-
málábaṃdhávatkarkkeṇasaṃyuktaṃ
Shreṇyápakshepaṃtitat pakshayásyát pakshatuṃgavisrataṃ-
-vádhahinaṃkekatruvatramaraṇaṃvnasaṃshayaḥ.
Vidhivat prakárayet putraddhitaṃmahishṭhadhitaṃ.
——— Itimánásáre vástushástre garuḍalakshaṇavidháno ———
——— námanavapaṃchchádashodhyáyaḥ ———

Vṛishabhashchalakshaṇaṃsamyak vakshyate vidhunádhuná.
Shiválayábhimukhesthápyapatheváchotsavepivá.
.Vimánamaṃṭṭapevápi dvárapariviṃnyaset.
Dváratuṃga samaṃshreshṭhaṃ tripádaṃmadhyamaṃbhavet.
Hamnyasaṃtrivibhágaṃsyát trividhaṃvṛishabhodayaṃ

Ekahastasamárabhya chaikastenavardhanát.
Navahastántamukshoshehanvkanyasáditrayantriyam.
Panchavinshánguláraabhyadvidvyanvgulavivardhanát.
Ekatrinshatimánttam yashchubhádinusambhavat.
Berotsedhasamshreshṭhanvkarṇánttanvmadhyamambhavet.
Báhyánnyakkanyasamproktanvchotsavanvṛishabhodayam.
Pathovánutribhágaikanvpanttáranvsamanttuvá.
Pantáranvtripádamsyát trividhanvṛishabhodayam.
Pádádyushṇishasimánttanvchotkárakanvma
Stánámashchayanamvápilohajeváshiledhavá.
Dárvábhásaratnenasudhámṛitkṛitasharkkará.
Jaghanavanvápyaghanamvápikurvattu shilpivittamaḥ.
Yevanttuṛishabhotsedhanvpanchádashángulambhavet.
Vushṇishattugalotkánttam . mátranvprashasyate.
Tasyádhovasubhágamsyát grívanttungamitismṛitam.
Tasyádhochorumúlánttanv shodashángulamevacha.
Shadamshanvshchorudírghamsyát dvimátranvjánatungakam.
Janghách roru samdírghanvghurotsedhanvdvimátrakam.

Grivarttu pushchamúlánttam chatváriṃ shánguláṃ bhavet.
Shṛiṃgárdhádha yugáṃgulyaṃ shṛiṃgatáraṃ trimátrakaṃ.
Tadashṭháṃ shaikabhágaṃ syát shṛuṃgágraṃ mekavistrataṃ.
Grivatáraṃ navánguliyaṃ múlatáraṃ sharáṃgulaṃ
Tatsamaṃ choshchṛiyaṃ kuryát netráyamaṃ chatrimátrakaṃ.
Tadardháṃgulamutsedhaṃ ningamaṃ chárdhamátrakaṃ.
Netramaṃ mukhiyáma mashṭáṃgulamitismṛitaṃ.
Tásáṃ kṛitvádikánttaṃ syát shaṃmátraṃ tadudáhṛitaṃ.
Dṛigamadhyárdyugáṃgulyaṃ bhálatvaṃgaṃ tadhaivacha.
Netrát karṇamúlánttaṃ vedamátráṃ taraṃ bhavet.
Sháráṃ shaṃshṛotradirghaṃ syát shchotra drimátrakaṃ.
Tatradhaizaranagaṃghá múlaṃ vistáraṃ madhyevṛita.
Charaṇa yugáṃ shaṃgulphavistáramevá.
Padamitivishálatatráṃ gushṭhadirghaṃ guṇáṃ shaṃ, tadapichasa-
-mamúhyaṃ targanitiryamuktaṃ.
Narapada sadṛishamanyairaṃgulaṃ chátyaturttu turyamánaṃ.
-shilpividvat bhirvámunirasashara yugáṃ shaṃbáhu saṃdhihṛpra-
-deshe pramukaravashánye madhyamágraṃ kramenra, anamaṃ ivi-
-shálaṃ tatta dádámashat bhih.

Bhavisṛita yugáṃshaṃvráṃshaṃ madhyamátráyatáṃcha shara-
-yugayavádhikáṃ shánámikátarjaniyo guṇakaniṣhṭho dírghám-
-guṣhṭhakáyámametiḥ trayatutamukhaviṇṇaisvadhánechakshi-
-kánittaputmiti paṃnetraishchi shadṛuktádírghaubhṛivayutana-
-yanakeshánttadvayormadhyadeshe guṇayutanayanametat puṭáya-
-dhotat yugayavavisṛitadírghyáko nilánttunásitadupipiritáṃ-
-shaṃ vibhratagraṃshaṃ vidhirlhagochoktaroṣhṭhárdhamátraṃ-
visṛitaduchchaṃ vedamátráyatáṃcha adharavisṛitapádaṃtraichatu-
gátágniṃshibukavisṛitaṃ dírghaṃsheṣhalbhaṃtvaṃtayuktyá vajṇa-
yánásamáṃ násikágra yuktyámánaṃkarṇaralávasánaṃ bhak-
tyáṃshaṃtashchotratuṃgatadardhaṃ vistáraṃtata nálaṃ-
laṃbaṃtadhaivá

Yevaṃproktaṃ maṅuktamánaṃttu sarvaṃmánaṃ kuryát paṇti-
tálat bavatbhiḥ. Bhávaṃghátakonppáraṃtaraṃdharáṃttaṃ-
báhyaw pakshauḥkraṃki Ikiṃshukenanásikáyikaṃtuṃḍaṃ-
vadágrakahaṃ bhákáryadaṃshṭhra vakrayuk
shvetavarṇalekapivakrayuk shyámavarṇanituṃḍatadagraku
Aṣhṭhánágavibhúshaṇaṃ pakshivat vugratut makuṭasakaraṃḍa-
kaṃ.

Vastrámlasaratnamalaṃkṛitaṃhemanibhagarudaṃbhavet
Paṃchavarṇasamushratapakshayukkaṃgukaṃguravarṇashirávṛitaṃ
Kuṃchissabhiragamanevashchasthatalbhávanitismṛitaṃ
Murdhveshaṃkhashvetavarṇávṛitaṃcha

Stádinavahastáṃtaṃhastamánaṃvishodayaṃ.
Táládinavatalánttaṃnavadhánṭálamánakaṃ.
Mushṭyádimushṭimánaṃdamushṭimánaṃnavodayaṃ.
Kattutuṃgasamaṃvápunetránttat putánttakaṃ.
Kanvaṃtaṃskaṃdasímánttaṃstanánttahṛidayánttakaṃ.
Nábhimedhravasánaṃvákartṛimánaṃnavodayaṃ
Yeteshánchástṛayámánaṃtarjanyaṃshaistayojayet.
Tarmánaṃshilpibhiḥ prájñaḥ shatshulbhayádikárayet.
Aṃshulbhayádikashchetta triṃshalbhágavibhájite.
Tatbhágaikenavṛidhiṃsyát dyáshchalbhayádisaṃbhavet.
Sakalesotsavádinámyashchatáṃshavasánakaṃ.
Ashikaṃmánamevochchanttaṃsmachángulamánamuchyate.
Yallingattuṃgasaṃgráhya chaturviṃshashchatáṃshakaṃ.

Lingángulamitiproktam dashatála vashádapi
Kritvánvedángulamproktam mánángulamitiochyate
Yavatárátrashṭhamátramsyát devadam mánángulávaram
Madhyamánunivaráṅgulyam shadyapanchángulamáyavam
Mánáṅgulamitiproktam dehalabdháṅgulam budhaḥ.
Aṅguladuayamánamsyát gátyassaṅgamshavinodayam
Triyaṅgulam samárabhya mukushyemadhyalbhútáṅgulam bhavet.
Saptáṅgulasamárabhya dvidyaṅgulavivardhanát.
Panchavinshátshchatántamsyát tyardhalbháyádisambhavam.
Naganandagunashchásṭha nandavedagunamstadhá.
Bhánnyapantyáṣṭalbhannauni nandavedakshayankramát.
Sheshanchápayeyam yoni nakshatram váranamshakam.
Dáridramtáranárinicha shrikaram vijayát budhaḥ.
Bhuktimukti bhogancha mardhalábham jayávakam.
Karttaram vipulanchaiva dvádashápamttutatphalam.
Siddhidam vijayanchaiva shrivánchárdhalbhánikam.
Bhogancha shatrunáshancha chakshamadhyattalábhakam.
Muktidam saukhyadanchaiva dashadhávevatatphalam

Áyaṃsapálbhánaṃpúrṇa vidhaṃsarvaharaṃshubhaṃ
Áyádhikyaṃ vyayádinaṃ sarvasaṃpatkaraṃsadá.
Yatphalaṃ shubhayuktaṃchet chedáyahinaṃmadúshaṇaṃ.
Áyaṃ vyayaṃ samaṃhyevaṃ tatradoshana vidyate.
Dvajasiṃhnavṛishauhasti teshámṃashubhayodayaḥ.
Janmadvayaṃchashṭhaṃtti bhirashṭanadashubhakshakau.
Mánaṃjanmádinámṃtaṃchagaṇanaistu vidhiyyate.
Kuṭṛiráditaláyataṃmadhyáṃgulyágraparyaṃttaṃsárdha-
-trayodashánshakaṃ
Janmadhyáṃgulayámaṃ sárdhashadvaṃgulaṃbhavet.
Sheshaṃchámṃtastalayánaṃ pádesaptádashángulaṃ
Aṃguṣhṭhát pashṇiparyaṃttaṃ taladirghámṃguṣhṭhakáyataṃ.
Sapádavedáṃgulamproktaṃ tadarttaṃ vistrataṃbhavet.
Tadardhaṃ nakhavistáraṃ pádonáyataṃtadhá.
Nakhavṛittáyataṃchaiva chámṃshaṃtaromukhamánsalaṃ.
Nakhaṃtat párshvayoshchaiva sheshaṃttutat samánsalaṃ.
Yavahinárdhavedáṃshaṃ tarjanidirghakaṃtadhá.
Pádahinaṃshchaturbhágaṃ madhyamáṃgulikáyataṃ.

Sayavatryayaṃshakaṃchaiva anámikáyámamishyate.
Ardhádhikadvayaṃgulyaṃkanishṭhaṃ gulidíghakaṃ.
Yavádhikyáṃ shakaṃchárdha yavahínaṃ shakaṃtadha.
Yavádhikyatripádaṃchatri pádaṃtadhyadhákramaṃ.
Pratedushiṃnyárttikanishṭháṃtaṃ vistáraṃtat prashasyate.
Svasvatárárdhavistáraṃ nakhaṃ prágukta vatbhavet.
Gulpákshamadhyasútraṃ syát talágraṃ tatalayatam.
Shadyavádhikamashṭháṃshaṃ tátsútrát páshṇikáṃtakaṃ.
Vedáṃshaṃchayatáraṃ yavaputa sharáṃshakaṃ.
Parákshát pakshiparyaṃttaṃ báhyardháṃ shakamáyatam.
Pashṇimúlaṃ shadaṃshaṃ syát gulpayatat pradeshake.
Talaṃ madhyama vistáraṃ shadaṃshaṃ shadyávádhikaṃ.
Agratáráṃ sharáṃshaṃttutatghanaṃchatryaṃgulaṃ
maddhachchhráyaṃ sárddhavedárddháṃshaprashasyate
Aṃgulínadvi parvasyát shashaṃyuktyá prayojayet.
(2) Sapádavedáṃgulaṃshchordhve nalakávistrataṃbhavet.
(1) Sapádabhútáṃgulaṃchaiva gulpatáramitismṛitam
Jaṃghámadhyechavistáraṃ sárdhaṃshaṃmátramánayet.

Janghámúlasyavistáram vasumátramprakasyate
Navángulaprakarttavyam jánudeshevishálakam.
Úrumadhyavishálamttu dvádashángulamúritam.
Árdhatrayodashámshamsyát úrumúlavishálakam
Vimshámshakamkatitáram shekordhveshroṇivishálakam
Árdhamashṭhádashángulyam madhyodaravishálakam
Shodashám shamlhavechodkve hṛidayáchanitidhṛitáraka.
Árdhadvim navamátramsyát vakshastalavishálaka.
Ekavimshángulamshekordhve kakshayoratarastalu.
Dváviṃshám gulamchordhve chatváriṃshárdhamátrakam.
Báhuparyamttavistáram báhumúlavishálakam.
Navámshamgrivavistáram tatsamantatvidhiyate.
Mukhavistárabhánvamsham purastát pradeshaka.
Keshámttoparimánetu shirokaradashángulam.
Keshámttám netrasútrámttam dvidvibhámtadvibhágite.
Padekám shalalátochcham shesham hṛidáshṭipradeshakam.
Drishṭibhálaḍvayormadhyabhrivastánam prakalpayet.
Bhrivayámasharángulyam bhrúvatárárdhamátrakam.

Pádhrimanbhrúnamadhyatáramúlágrantakshayankramát.
Bhrúvayonadhyaranttáram pádánshamshadyavádhikam.
Netráyámantrimátramsyát vistárantashchivánshakam.
Netrayorantarammadhye dvimátrantat prashasyate.
Dryanshaikandvayanchaivanetramúlágraraktayoh.
Sheshágrahyantamankshamsyát tribhágantatvibhágite.
Krishnamandalamekánshamtatshvetamandalam.
Krishnamandalamashtthánshamjyotirmandalamadhyame.
Vúrdhvayovarmavistáram dhyangulárdhyardhamátrakam.
Matsyákárákshimátramsyát bhuvamkodhandavatsudhí.
Shrotráyámantu vedánshamnálayámárdhamátrakam.
Bhrúmadhye samashrottra vágramevam prakalpayet.
Vipralyáyámamekánshamtadardhamvistratambhavet.
Nádhontaratripádamsyát tadardha shrotratat ghanam.
Shrotráradvayárdhánshamshechamukhyamvichakshanah.
Netrákarnasyasimánttam dvayánttaram saptamátrakam.
Dvyardhánshamnálavistáram vugramekamgulambhavet.
Putatárárdhamátramsyát dadhirghamshadyavambhavet.

Turashṭaṃchārdhamātraṃ syāt tāraṃpañchayavaṃ bhavet.
Puṣhkarāṇi sedhamaṃ syāt vistāraṃ tadvayaṃ bhavet.
Ekāṃshaṃ dvayavādhikyaṃ nāsimadhyaṃ tu vistritaṃ
Tadardhaṃ mūlavistāraṃ tuṃgamekaṃ yadākramaṃ.
Gogimūlāttadāṃtashyāt nāsituṃgadvayaṃ gulaṃ
Puṣhkarasyadadhogoji dīrghaṃshchaturyavaṃ bhavet
Nirmaṃttu yavaṃchaiva vistaraṃ triyavaṃ tadhā
Tasmāttu chottarāpāli yavaṃ evaṃ vidhīyate
Tasmādhu chottaroṣhṭaṃcha tāraṃpañchayavaṃ bhavet
Ākṣutvārdhayavaṃchaiva tadvayādhāraraktayuk.
Adharoṣhṭaṃ shivaṃshaṃ syāt vistāraṃ chonnataṃ samaṃ.
Ā syāyāmaṃ chaturmātraṃ sṛikvāṃttaṃ tu kārayet.
Triyaṃsārdhadhārāyāmaṃ chārdha chaṃdravadākṛitiḥ.
Trivargachottarāpāli chāṃttashchaiva saṃyutaṃ.
Dvayaṃ tat tadvivistāraṃ tatsamaṃ chāyataṃ smṛitaṃ.
Adhodatoūrdhvadaṃtaṃ chadvātriṃshatdaṃtakaṃ bhavet.
Adharasyadhodeshe shilukāyāṃ shivāṃshakaṃ

Theshaṃhanvaṃtamatsedhaṃhanvaṃtadvipradeshake.
Hanvataṃvistritaṃjñátvá sárdhavaṃhnyaṃgulaṃbhavet.
Hanvatatkarṇabaṃdhánttaṃdvayaṃtaraṃdvashaṃgulaṃ.
Hanvaṃtatayormadhye nimnaṃttuskiváyataṃ.
Hanvaṃtáyata vṛittaṃsyát vistárárdhasamaṃbhavet.
Dvayamádhikaṃshaṃchá hanvatat gogitat bhavet.
Hanvaṃtamadhyamúletu galáṃtayávárdhamátrakaṃ.
Yevaṃttu galamánaṃsyát tatogranirgamaṃbudaiḥ.
Netratatratipaṃchánshaṃ lalátenetramánakaṃ.
Assayatatri pádaṃsheha chárdhvaṃvádhatridhálbhavet.
Saṃháraṃchastitaṃsṛishṭi yadárevaṃ shivasyacha.
Navatyashṭa somadṛishṭi naṃdhyátváshilpivittamaḥ.
Bhṛivaromabhavatkṛitvá tasyamánaṃtayogayet.
Yadháyuktatadávaktre kuryáṃtutat pradeshake.
Dvayamádhika mashṭháṃshaṃ bákumadhyamavistritaṃ.
Korparaṃtadvishálaṃsyát saptmátraṃ prashasyate.
Prakoshṭha madhyavistáraṃ yavopeta sháráṃshakaṃ.

Maṇibandhavishálantu sárdhadyaṅgulambhavet.
Tattanmúlavistáraṅ saptamátranttumánayet.
Tanmadhyamavishálitu sárdhashaṇmátrakantadhá.
Ágrantárdhamádhikyaṅ pañcháṅgulavidhíyatet.
Bahusárdhárdhashaḍaṅgulyaṅ maṇibandhatalayataṅ.
Tasmárttushánkulánáṅcha dírghaṅyuktáchabarhirbavet.
Puroktántta taládírghá daṅgulántantadáyataṅ
Tahádavedapañcháṅshaṅ chanámyaṅguladírghakaṅ.
Prateshiṅnyáyabhútáṅshaṅ vedaṅguṣhṭhakaniṣhṭhakaṅ.
Aṅgulaṅ múlavistáraṅ sapáṅgulamevacha.
Tarjanyánámimúletu vistárántattatshchiváṅshakaṅ.
Madhyamaṅgulamúletu vishálaṅ syáyavánshakaṅ
Shaḍyavantat kaniṣhṭhetu vishálántasyamúlake.
Tattadvi shiṣhṭabhágetu kṛitvarekháṅshahinakaṅ.
Sheṣháṅgulágravistáraṅ vibhágetatrayáṅshakaṅ.
Dvibhágaṅ mala vistáraṅ sheṣhaṅttutadvipárshvayo.
Másalaṅ nakhavistáraṅ chaturbhágaika máyaṅ
Nakháyámamúshchatagrándvayavanttaṅ prashasyate.

Tarjanyá dyangu shatádirghambákyam shakambhavet
Parvadírghatadebhámshamvangulínátriparvakam
Angushṭhetudviparvamsyát dyáyámevadvibhágatam
Tarjanimúlaparvamttu shreshṭhárdhvamúlakáyate
Tadvayormadhyadírghamsyáttrayam shataghanam
Sheshamtamanibandhámttu dírghamsámghriyugámguli.
Tasyamguṣhṭa prádadhodeshe sárdhadvyamgulamghanam
Tadvishálámgunámshamsyá choshṇitúra yugámgulim
Tatpamchatrimshamsyát tagratadvayavámshakam
Antadvayadvimátramsyát vishálamnimnaturyakam
Padmatrishúlavat shamkham chakrasúkshmarekhayá.
Sheshamyuktyá tatháhaste pradeshamkárayet budhaih.
Shirapṛishṭhavishálamsyát navamátramprashasyate
Karnáttam násikágráttam sárdhatrayodashámshakam
Hikkásutropariskandhamgalamsandhiyugámshakam
Galasandhyát kakudvandvam pamchamátramprashasyate
Tasmáttukatisímánttam saptavimshamgulambhavet
Tasmáttupáyusímánttam sárdhatrayodashámshakam

Pashchimekaṭirekánaraviṃshatyaṃgulavistataṃ
Saptádashám̐gulaṃpashchát shroṇidishavishálakaṃ.
Tadúrdhvamadhyakáyaṃttu vishálaṃshroṇivishálakaṃ.
Ekaviṃshám̐gulaṃchaivatadúrdhvachastanápare.
Saptaviṃshám̐gulaṃchaivakakshayoraṃtaraṃsvadhaṃ
Vaṃshaniṃnashivám̐shaṃsyát kaṭisaṃdhyátadharáyatá.
Vistáraṃttu vimánaṃsyát yuktyátatraivakárayet.
Tasmáttukakshávashánaṃsyát bhánvaṃshaphalakáyataṃ.
Phalakáchadvayormadhye dvayaṃtaraṃ vedamátrakaṃ.
Phalakáṃttátskaṃdhasimáṃtaṃ pauraṃyaṃshakamuṃnnataṃ
Prakhatissaptám̐shakaṃvahalaṃ kakshaṃttaṃrasamáyataṃ
Hanyástanu simáṃttaṃ sárdhadviraṣṭamátrakaṃ.
Trayodashám̐shakaṃchaivakaṭipárshvetu vistataṃ.
Sapiṃḍaṃshchorumúlattuṃtu niryaṃttu yugáṃgulaṃ
Vistárasyanaváṃshaṃsyát tatpiṃḍáṃtausuvṛittako.
Stanapiṭhadvamátraṃsyát vistáraṃtaṃsuvṛittakaṃ
Stanakshadvayasyáṃttaṃ tatsamaṃ chodayaṃtadhá.

Hikkáchehahṛidayaṃchaiva nimnakadvayavistritaṃ
Stanáṃttát stanáṃtaṃsyát hikkát kakshánttaraṃtadhá.
Sárdhatrayodashánshaṃsyát dviyavaṃnábhinimnakaṃ.
Nábhipradákshiṇávarttámúlavatkárayetbudhaiḥ.
Nábhyádokaṭisimánttaṃ vedánshaṃtu vidhiyyate.
Nábhyádvatrasimánttaṃ vedamátraṃ prashasyate.
Kaṭituṃgárdhasaptánshaṃ tasyántaṃ medramúlakaṃ.
Medrapíṭhasya vistáraṃ chaturmátraṃ prashasyate.
Sasmártulingadírghaṃsyát vedánshaṃttu vidhiyate.
Mushkáyámaṃdvyardhánshaṃ vistáradvayavánshakaṃ.
Liṃgatárashiváṃshaṃsyát shesháṃyuktitoṃnyaset.
Sadvádikahínaṃvá shobhárdhvaṃchaivamátrakaṃ.
Vurttamánámaṃtaisarpe tatradoṣhaṃ vivṛite.
Sadúrdhvedikahínaṃchet sarvadoṣhasamudbhavaṃ.
Sasmát pariháret shilpipratimáṃgulaṃttusarvataḥ.
Brahmávishṇushcharudráṇáṃ mánayenmánavittamaḥ.
Anyeṣáṃ devádevánáṃ mánaṃkurvyát shubhávahaṃ.
Jevaṃttu chottamaṃpaṃvṛti tálaṃproktaṃ munishvaraiḥ.

Itimánasáre vástuśástrapratimálakshaṇamuttamaṃ
dashatála vidhánonámatriṣhaṣhṭitamodhyáyaḥ

vuṣhṇiṣhát savinshatishataṃgulaṃ.

Tadekáṣhṭáṃshakaṃchaiva yavamánamudiritaṃ

Vuṣhṇiṣhátkeshaparyaṃttaṃ chaturmátraṃshirodayaṃ.

Tasyádhomukhasútráṃttaṃ paṃchehángulamitismṛitaṃ

Tuṭaṃtaṃnásidirghaṃsyat vedamátraṃprashasyate

Tuṭaṃttárdhachaparyaṃtaṃsárdhavahnyaṃgulaṃbhavet

Erdhámshaṃgalasaṃdhiṃsyát galottuṃgayugáṃgulaṃ.

Hiktáṃttaṃhṛidayáṃtaṃcha saikárkáṃgulakaṃbhavet

Tasmáttunábhisimáṃttaṃ meḍhráṃttaṃtatsamaṃbhavet

Meḍhrártuchorudirghaṃsyát ṣhaḍviṃshakyaṃgulaṃbhavet.

Janutuṃgaṃchaturmátraṃ jaṃghácharusamaṃbhavet.

Padatsedhaṃyugáṃgulyaṃ páṣhṇiṃguṣhṭhávasánakaṃ.

Talaṃṣhoḍashamátraṃsyat dáyámamitikadhyate

Hikkasútradayobáhu dirghaṃṣhaḍviṃshadaṃgulaṃ.

Korparaṃchadvimátraṃsyát vishánshaṃprakoṣhṭhakayataṃ

Madhyáṅgulyágraparyaṅttaṅvitalaṅtrayodashánshakaṅ.
Ityanaṅtat shaḍaṅgulyaṅ madhyanáṅguladirghakaṅ.
Theshaṅttutaladirghaṅsyát vedáṅshánguṣhṭakayataṅ.
Ardhapaṅchchánguláyánaṅ tarjanyánánikáyataṅ.
Kaniṣhṭikaṅgulántaṅchaiva vedamátraṅ prushasyate.
Mukhatárárkkamátraṅsyát karṅuparyaṅttamevavá.
Tasyádhomukhavistáraṅ hastaṅttaṅrudramátrakaṅ.
Saptáṅgulaṅgaḷátaraṅ madhyamúlatadagrakaṅ.
Saptádashánguláṅproktaṅ kakshayoraṅtarasthálaṅ.
Tasmádhostanadeshetu táraṅpaṅchadashaṅgulaṅ.
Pratyekaṅstana vistáraṅ madhyádhikanavánguláṅ.
Vedárdhárdhaṅgulaṅtuṅgaṅ makshamardháṅgulaṅbhavet.
Vistáradvyaṅgulamvittaṅstanachúchakamaṅḍalaṅ.
Stanaṅttaṅ hṛidayaṅtaṅsyát tattatrayodashánguláṅ
Madhyodaravishálaṅsyát dikádashánguláṅbhavet.
Tasyádhonábhideshetu tárátrayodashánguláṅ.
Nábhideshedadhodeshi táraṅpaṅchádashaṅgulaṅ.
Tasyádhoshroṅivistáraṅ viṅshatyaṅgulamevacha.

Chaturvinshánguláṇshroṇyáṇváadhokativishálakaṇ.
Trayodashánguláṇpratyak shchorumúlavishálakaṇ.
Úrumadhyavishálaṇsyát dváadashánguláṇiritaṇ
Navánguláṇchágravistáraṇ saptánshaṇgánavistritaṇ.
Jaṇghámúláṇ rasaṇgulyaṇ madhyadaraṇ ránguláṇ.
Nalukátara yugáṇgulyaṇ gulphaṇ sárdhayugáṇgulaṇ.
Páraṇsyát talavistaraṇ sharamátraṇ prashasyate.
Agratáraṇ sháṇgulyaṇ pashṇitáraṇ yugáṇgulaṇ.
Aṇgushṭhá yamavedánshaṇ tarjanítat samaṇlhavet.
Madhyamáṇgulidírghaṇsyat sárdhavahnyaṇgulaṇlhavet.
Vanyáṇ shánanikáyámaṇ kanushṭhádvardhamánakaṇ.
Dírghángushṭavistáraṇ dvaṇgulenáṇshatarjani.
Páraṇ sapta shatpaṇcha yavanányaṇgulatrayaṇ.
Madhyáṇgulikanishṭhántaṇ vistáraṇ parikirttitaṇ.
Báhumúla vishálaṇcha chágrigihváṇgulaṇlhavet.
Madhyatárábhushaṇátraṇ chágratára shadaṇgulaṇ.
Korpháraṇsárdhapaṇchánshaṇ vistáraṇ parikirttitaṇ.
Prakoshṭamúlavishálaṇ ttupaṇchánguláṇitismṛitaṇ.

Madhyasárdha yugáṅgulyaṅ táraṅchárdhayugáṅgulaṅ.
Maṇibandhavishálaṅsyát vahnyaṅgulamitismṛitaṅ.
Talatáraṅ sharáṅgulyaṅ cháṅgulánguṣhṭhavistritaṅ.
Shaḍyavaṅ tarjanútáraṅ tattulyánámavistritaṅ.
Árdhapaṅcha yaváṅtasyát kanuṣhṭháṅgulimúlaku.
Madhyamaṅgulivistáraṅ múlasapta yavaṅbhavet.
Keshánttát netrasútránttaṅ dvayormadhyebhṛivasthitiḥ.
Jekáṅshaṅ netravistáraṅ netráyamaṅguṇáṅgulaṅ.
Puṭabáhyavasánaṅsyát dvyaṅgulaṅ násivistaraṅ.
Madhyatáraṅ shiváṅgulyaṅ tadardhaṅ múlavistrataṅ.
Pádatritadvimátraṅsyát dakshayoraṅtaraṅbhavet.
Bhṛigumúladvayormadhye chaikáṅgulamudritaṅ.
Bhrúvayámaṅ sharáṅgulyaṅ bhṛivatárardhamátrakaṅ.
Akshayámaṅtridhách aikatanmadhyakṛishṇamaṅḍalaṅ.
Chájákára bhṛivákáraṅ matsyákáraṅ madhṛittadhá.
Puṭatáro dayaṅchárdhaṅ mátrayuktyáprayogayet.
Silapuṣhpákṛitinási puṭaṅ nishpávabigavat.
Kuryádásyá yataṅveda mátrasṛikváṅttamevacha.

Uttaroshṭa vishálatu yavaṃpaṃchakamevacha.
Adharoshṭa shaḍyasyádá yámaṃchadvimátrakaṃ.
káramanukhaṃyuktyá prayojayet.
Bhrúmadya masanaṃkarṇa shrotratuṃgayugáṃgulaṃ.
Yatsamaṃchálalaṃbaṃsyát ghanaṃ sárdháṃgulaṃbhavet.
Ashvardhapatravat kuryát kshyátitáraṃ yugáṃgulaṃ.
Dírghaṃsaptáṃgulaṃproktaṃ chordhatáráyatatsamaṃ.
Sheshamttu chottamaṃpaṃti tálavat káraye tsudhiḥ.
—— Itimánasare vástushástre stríṇáṃ madhyamaṃ ——
—— dashatála vidhánonámachatushashṭitamodhyáyaḥ ——

Sarveshádevadevináṃ lakshaṇaṃ vakshyatedhuná.
Mánasútravidhiṃsamyák lakshaṇaṃ vakshyatedhuná.
Berá yá masanaṃ vápi tripádaṃ sárdhamevacha.
Ityámaṃ trividhaṃproktaṃ tattadardhavishálakaṃ.
Ekalabdháṃgulenaiva chatustridvyaṃgulaṃghanaṃ.
Yevaṃ pralaṃbaphalaká lakshaṇaṃ chaturashrakaṃ.
Yatsamaṃ chásanaṃkuryát ghanamánáṃgulenacha.

Chatushpádatripádamvá dvipádaikáṅghrimevava.
Asanasyoparistháprya manadhyeravinikshipet.
Samabrayatamvápi chádhyardhenáṅgrituṅgakam
Padakáráradhayukta káraytthakshakenatu
Phalakáchásanechaiva mánasútramprásárayet
Kuryádyattachapádordhvepralambamphalakámnyaset.
Sútrágretamtakáráṅshamvlohpáshánakevavá.
Sammma dhye sushirakritvá bandhayet shilpivittamah.
Phalakeyojayetsarvamsútramevamprakalpayet
Purváparapárshvetukáyamadhyepralambayet.
Stánakechásanevápi ritam.
Mukhátaudvisútramválamba saptasútramitismṛitam.
Satbrahmashrapárshvetu vakrátotarujulambayet.
Navasútramitiproktam mekádasha mihochyate.
Sukáradvayasútramlambayetrudrasútrakam.
Ardhavápṛishṭhadeshetu sútramatyanulambayet.
Chaturdhikshuchaturmmadhye pramehasútrampradhánakam
Ammyadhápurato deshe sarvamadhyádilambayet.

Puṭapárshvau mukhántaucha chákshayorbahupárshvakau.
Lambayetsútra nityuktam mevamekádashastadhá.
Parahastau puṭapárshve sútramityatváchatushṭayam.
Pushantlusaptasútramsyát dásanechaprakalpayet.
Uthámukurudrasútramsyát lambayettadvachakshanah.
Mukhámanechamaulyagre madhyamemauli madhyame.
Maulimúlamechapaṭṭamecha lalátasyanttumadhyame.
Bhrúdvayormadhyamenási madhyamehanumadhyame.
Hikkácha madhyamechaiva tato hṛidayámadhyame.
Ásyádhonábhimadhyecha medhramadhyantadavacha.
Úrumúladvayormadhye jánvayormadhyametadhá.
Nalakáchadvayormadhye pádshṇiyormadhyametadhá.
Talam madhye dvayormadhye gumshṭhayormadhyametathá.
Yevantulambayet kukshi náságrechaspushetbudhah.
Sútrátshikhámanisyánttam dvantanádisádashamátrakam.
Datsútrát maulimúlánttam rasamátramtarambhavet.
Sútrállalátamadhyánttam dvyantaramdvyangulambhavet.
Hanokikkámardhakarttu tadvyamalanttushadangulam.

Satsútrát hṛidayántamchadvanttaramchándhamátrakam.
Satsútrát nábhisinánttamdvanttaramchadvyamgulam.
Satsútrát medhramúlántamdvyanttaramttugunámgulam.
Stanakuchásamevápi yettat pravishyati.

Purnayejjalasamprokshyáktváddat bhukti muktitá.
Srilamava sarvámgam yashchetagandhánulepayet.
Satpítho parisamsthápya pushpamálairalamkritam.
Grámapradakshaṇamkuryát sarvamamgalaghoshaṇai.
Tadhopámgavinamchet punassandhánakamlhavet.
Shilpishálámpravishyantti kárayet villavatkramát.
Tatopámgavinamchet punassandhánakamlhavet.
Shiro'madhyakárayeva vinamchit visrijepunah.
Hatrishilpávalimchittamkárayetpúrṇavadlhavet.
Chalamchittamnakuryáshret stánanáshamdhanakshayam.
Anekajanmakritampápam pravarevavinashyati.
Tasmát sarvaprayatnena punashchát káraytsudhih.

——— Itimánasárevástushástremadhushchishṭalakshaṇa ———

vidhāno nāmashashṭhi shashṭha madhyāyaḥ.

Ālayādyaṅgasarveshāṁ hīnādikyaṁ bhavedyati.
Rāgarasbhādikaṭīnāṁ punnyaṅkshaṁ pramevavinashyati.
Koṣhapāṅgaishobhyāccha
Vistārechaivachatsedhe chopāne vamasūraka.
Pādechaprastarechaiva vedikāyāṅgulādhavā.
Shikharesthūpikilāṁcha nāsikāpaṁcharādibhiḥ.
Dvārechabhadradeshecha mṛṇālyādishudeshaka.
Garbhagehetalatarppe sopānādisālaka.
Gopuremaṇṭapādyashcha chāṁtarālechalīṁdraka.
Prashchādane prapāṅgaishcha lupāpāṁtitadhottare.
Bhittideshecha bhāgecha sarvāṅgeṣhudoktavat.
Gattatasmā doṣhasaṁprāpti balīṁdrānivārayet.
Vistāremutāvyārttu kartturdārikhyamābhavet.
Gat bhūto radhikamānaṁchet dāranāshaṁbhavedhrivaṁ.
Aditunga vihīnaṁchet kamamuchyādito viduḥ.
Gadevādhika mānaṁchet shatrivṛirdhinasaṁshayaḥ.

Antarjanmabahirjanma nirmmam tatayástite.
Nirvinshamevatatsarvamkallivanshambhavadhrivam.
Jatjanmadeshamárgecha niranimnotamadhápite.
Ninggamotrgatanevápi shatritánshamváptiyát.
Adishthánottungamminamsyát sthánanáshamdhanamkshayam.
Gaprádivinnyasarveshutanmárgenimnamantatam.
Moktátránámkshayarogamsyátttungekanenucha.
Pádatungadhikamtinamgotranáshakulakshayam.
Prastarottungahinamchet yenunashyatitalakshanam.
Vadevádhikamánamchet prabhushanákartrináshanam.
Vedikáyámvihinamchet katrikadushnitatámpraget.
Jatkarodhikahinamchet bhogitenavináshanam.
Shikharángádhikahinamkarttumsyát sphátanamshirah.
Sthúpikádhikahinamchet dinánámchamttudadrakam.
Násikádikahinamchet ártterogambhavishyati.
Pamcharádyangahinamchet dhikamshrivináshanam.
Dvárechabhadradeshecha mánahinádhikamttuchet.
Mohárogambhavettattu rájaráshtramvináshanam.

Bhúmádhikahinamchet kakshirogambhavennavam
jálakám gadikamhinam shrihinamshchordhanáshanam.
Shuddhángabhúgrahádhikyam giramchet dárunáshanam.
Karmyajanmasamárabhyakálajanmapradeshake
Uttamam mánamevoshma nagalasyánanimnakam.
Samanttakonaniminmanttu yshakamchaprakárayet.
Hrita magnánatvástu sarvasampat vivarjitam.
Prákáránttuh pradeshamsyát parivárálayádhikam.
Jálakajanmasamamchaivadhámagatmásamanttuvá.
Sadanávipattamchet janánáshampadehare.
Gopánám gádhikamhinamkakubhatribhavedrivam.
Sálágádhikahinamchet chorairdhanavináshanam.
Gopurámgádhikamhinam sarvanáshamnashamshayah.
Mandapádisabhásálátattárunádhikamttuchet.
Sarvasampadvi náshaya rágarásh̥tramvinashyati.
Anttarálatvalindrámgehinádhikyampramánakam.
Hatripari várádi putrapautravináshanam.
Urdhvechalasyachámgeshu mánahinádikamttuchet.

Lekhbhavatvanávṛishṭi svayaṃ vṛishṭhyá vinashyati.
Prapáṅgádhikahínaṃchet lokádáridramavahet.
Liṅgánádhikaṃhínaṃ ssúgayopravinashyati.
Antarashchaivabahirbhiṃchaiva viparítottaraṃttvá.
Ghashṭhyá vṛidhináshaṃsyát bandhunáshaṃbhaveddhṛivaṃ.
Hudyáṅgádhikaṃhínaṃchet vistárechodimepivá.
Dvijáti sarvavarṇánáṃ savináshakaraṃbhavet.
Khátishroṇyádhikaṃhínaṃ dhányanáshaṃdhanakshayaṃ.
Satrakínádhikaṃkechit pádastánaṃ ghṛikáshrayaṃ.
Sarveshámbhaktimáneshu tatradoshanavidyate.
Pádastháneṃ vinábhakti sarvadosha samutbhávaṃ.
Yattadváraṃtadhákuryát tattadaṃ shádhikaṃttakaṃ.
Shrepradhonya yásyáttu putrapautravináshanaṃ.
Uktavatsyát prakáṃshaṃchabhútváttadhṛipadaṃsadá.
Vubhábhobhávitattasyát shastradoshavidaṃtadhá.
Vibhána chottahínaṃsyát karttábharttávinasyati.
Yasmárttu shilpibhiḥkṛitváparashṭarvottavat kuru.
Aṃgahínádhikaṃ doshaṃ mevamuktaṃ purátanaiḥ

Prāsādamaṇṭapatadhāparaṇādideshe.
Śālechagopuraprādechitraparuṣhaṣhṭa sarve.
Ḍoṣhādikāyādibhavettadāvā.
Guṇādhimartyodevarṣipatāchapitatchalaṃsyāt.

—— Itimānasāre vāstushāstre aṃgadhuṣhavidhāno ——
—— nāmasaptaṣhaṣhṭatamodhyāyaḥ. ——

Devānāmapidevānāṃbhaktānāṃnetramokshaṇaṃ.
Liṃgānāṃtilliṃgesārdhiraṃkuryāṃchalkovatvādinātkramāt
Ittthapatiḥprakṛitiproktāsthāpako jīvaeṣhyate.
Yasmādakrivamabhamoṃchopi sahakuḍyāttusarvadhā.
Yevakaṃvihāyachānyena sadhalādiyatikṛitaṃnyapi.
Vistarvāttuhāriṣhyakartānāṃbhavedṛivaṃ.
Hiṃardhanaṃyojanānāmokshanā.
Hārāmanuttadhematiketu sahasrāṃsheyāvagashchakrasaṃkhyāttaṃ.
Yadaivayajamānādilokasyacha jānasyacha.
Antarbahiṣhchakara

Siktánaphalaishchaiva pushpamálairalaṃkṛitaṃ.
Upavedyáparistháṃ ya chottaraṃ chashṭamaṃgalaṃ.
Pashchátthushilpibhiḥ prájñáḥ pádaprakshálanaṃ kuru.
Vidyukashchamaraṃkuryát sakshálikaraṇát kramát.
Punnyáhaṃ vácha Ityátu prokshayet pratimádichu.
Praṇavádinámnchadevánámtattasvánámamantrakai
Praṇavádi montenakramatáraṇayet budhaḥ.
Dhúpadípaṃ nave prájño madhyakuṃbhasyamadhyame.
Ádyagaṃdhapushpaishcha bhuvanádiparimjapet.
Ghṛitaṃgulasaṃyuktaṃ kesarágaṃ nivedayet.
Dhúpadípaṃ dadet paschát táṃbúládinivedayet.
(2) Vadagraistháṃ pratiprájña (1) ghoshaṇaiḥ.
(2) Malakramát.
(1)
Samidágyádinpratyekashchashṭhottaraṃ shatáhuti.
Sadardháhutivasáṃkhyá paṃchaviṃshati mevacha.
Hṛillekhámatra muchchárya sváhánttaṃ praṇavádikaṃ.
Biṃbayágatrimátreṇa púrṇáhutiṃ chakárayet.

Agnikárya vasánetu vidhivat bimbamástrayet.
Punyáhamváchayitvá bráhmaṇaisabaghoshaṇaiḥ.
Raktashudhitataḥkurvát gandhapushpeṇaráchayet.
Stiapatiprokshayet bimbam sarvamaṅgalaghoshaṇaiḥ.
Dhúpadípantate shchát bimbakáchatrimátrataḥ.
Kráidhugandhapushpaishcha dhenumudrápradarshayet.
Navavastreṇagopyáṅgam mahásyánetra samálike.
Sarva gatikshṇa shástrai spṛishettatvekavittavit.
Akshirekavatamkṛitvá savyekshikṛishṇamantapam.
Jyotirmaṇḍala madhyánvá sauramantrasamucheháran.
Paschátturvá netretu shipamantra samucheháran.
Laláte lochanamlekhyá agnibiga samucheháran.
Paschátturvaparṇavayená páyasáṅgenalepayet.
Tataḥpaschádanantritvá vatsagokarṇyakaisahá.
Páyasandhanadhanyádirashimchandayatbudhaḥ.
Sthapatisheha varashṭhe náddyá práptapanchámgalhú-
-shaṇam.
Shvetánulepyenavavastrottariyyakamvát.
Svarṇayagnopavítamcha sitapushpashirámucha.

Sobádhehyu múlakumbhan namoddhart.

Anyakumbhánisarvánidhárayet paricharakaih.

Chatrachámarasamyuktam sarvamangalaghoshanaih

Harmyapradakshinamkuryát svádhyálanghoshanaissaha.

Tattabimbasamáshrityá sagalenábhishechayet.

Anyaishcha sarvakumbheshu galenopángádipújayet.

Tashatatadvayetattat tattatsváyamánamuchcharát.

Mánávastreṇasamyuktam nánápushpairalankritam

Gandhánulepanálipya sarvábharanabhúshitá.

Dhúpadipamdatepashchát nrittagítádighoshanaih.

Múrdhnádipádaparyanttam mátrakáchákshoranyaset.

Pádádimúrdhniparyanttam pridhivyádichákshoranyaset.

Ashṭhánvshatrinshakalánsarve tattadangánivinnyaset.

Angapádakaraikadra karanánichavinnyaset.

Múlatuvinnyasya turyamúrdhnuturvinnyaset.

Jágranvaktranttuvinnyasya svaptanchahridayenacha.

Dvistitatgala

shadangánichattavádvinnyaset budhah.

Pashchārttu mūlamantrena samapārāyaṃ.
Āryādhyagaṃddapushpaishcha dhūpadīpaṃdadet punaḥ.
Pashchārttutāmbūlādi

brāhmaṇaishchākshatai.

Prokshyakuryāttusvastigoshṭhaṇaiḥ
prāṇāttuṃgītādimudraishcha darshayet shilpivittamaḥ.
Nayano nmīlinaṃ proktaṃ pashchāt grāma pradakshiṇaṃ.
Lakshaṇo ddhāramevoktaṃ shchottavagrekhayālibhet.
Pratimālohajaṃchettu ṭatoratnaviṃnyaset.
Shilābiṃbaṃttuliṃgānāṃ yattakarmāvasānake.
Sthāpanāt pūrvakoratnaṃ viṃnyasaṃkārayet budhaḥ.
Pīṭhāṃgaṃtasyamadhyetu navakoshṭa prakalpayet.
Padmarāgaṃttu madhyetu vajrashchenīdra padaṃnyaset.
Pravālagrishchakoshṭetu mahānīlayamepatiḥ.
Vaiḍūryaṃyaset naiṛutyāmarataka ṃ pashchimetadhā
Vāyavepushyarāgaṃcha mauktikaṃsomakoshṭake.
Giṃdranīlaṃchayishetu viṃnyaset vidhivattadhā.
Sthapatisthāpakashchobhau sthāpayet liṃgabiṃbaku.

Devanttvat navinnyásam shesháṅgajatottavat.
Sahṛidayakumalamadhyadípanjanantatparamsyát.
Kamalaharihará divekasánáchasarvam.
Vidhimahisakalarúpam vaksharamilanamchakṛitamiti.

Parshvestanántamchásanantuvá.
Vámaháṅgtu sávitrú shvetaraktamadhápivá.
Shyámá——gamvarnamevamvá dvibhujamchadvinetrakam.
Sthánakumchásanamvápikaraṇḍamakuṭánvitam.
Ardhavákshabandhamváharnaumakaraṇḍalam.
Dukúlámbaradharamváp pitámbaradháṛpivá.
Sarvábharaṇasamyuktam varadamvámahastaka.
Dakshinechatpalamkuryát shesham prágukta vannayet.
Sarsvatímchásávitrim dashatálanakárayet.
Raktábjapukatasyordhveddvipadmasanámbhavet.
Chaturbhujantrinetramcha makuṭam kuṇḍalambhavet.
Prasanna vadanámdevim shuddhakánchanasannibhám.
Pitámbaradharámratna chásthukapetamevavá.

Pinnatastanatrámbarabhusanakánvitam.
Ratnavaratnapattamsyát svarnatátankakarnayoh.
Makarankundalanvápikarnayosvarnavámayoh.
Hiroprayivasamyuktam sasutraishchasamangiva.
Kuchatataishchakeshaishchahemapattavibhushani.
Ratnánichannavíramsyát svarnaratnottarábhrichat.
Keyúrankatakamsvarnamratnapúrimasamyutam.
Prakoshthavalayamratnaikatakanmanibandhakaih.
Ratnenakatisútramsyát ratnadámádibhúshitam.
Ratnáhimanchavastrenakuryánnityanchalambayet.
Nalakántamvastralambamsyát sarvaratnáni shobhitam.
Bhujamgámnalayampádawchodvároratnabandhanam.
Pádanúpurasamyuktágalaratnámgulíyake.
Bákumúlábibhúshyácha sarvábharanadháriním.
Ekhavádvibhujanchaivavámahastenadindinam.
Dakshineratnapadmamsyát sheshamprágukta vannayet.
Evamproktamahálakshmí sthápayetsarvakarmyake.
Sámányamsyállakshmikuryát dvibhujanchadvinetrakam.

Ratnapadmodritanhastau sarvábharanabhúshitam.
Shoshantupurvavatkuryáddevipárshvau vishesháta.
Kirávatadvayechaiva kuryádárádhayetsukhi.
Sarvásámálayedvére madhyaramgetupujayet.
Athavá vishnupárshvetu lakshmílakshamuchyate.
Dvibhujamchadvinetramcha karamdamakutánvitam.
Adhavákeshavámtamsyát vámahastau vritábjakam.
Dakshinamhastavaradam vdashaválambarambhavet.
Sthanakamchásanamvápi sthápayedvishnudakshinu.
Kuryátsarvalakshmínámmadhyamamdashatálake.
Sarvábharanasamyuktam hemavarnámgasobhitam.
Gíteshánmamdiráproktámahishakti mihochyate.
Dvibhujamchadvinetramcha karamdamakutánvitam
Dukúlavasano dvitam makutamkumdalamtuvá.
Sthánakamchasanamvápi vishnumúrtyapasamyake.
Dakshinechotpaládrityá vámabhágamtulambanam.
Adhavá varadamváme shyámavarnámgasobhitam.
Mánayeddashatálena sarvamshesham tupúrvavat

Makarakuṇḍalaraṃ yuktaṃ sarvábharaṇabhúshitaṃ.
Úshaktilakshaṇaṃ proktaṃ gaurilakshaṇa muchyate
Dvibhujaṃ chakvinetraṃ cha vásaraṃ sthánakaṃ tuvá.
Jaṭamaṇḍaṃ keshabandhaṃ vá kuṇḍaraṃ mukuṭaṃ bhavet.
Dakshiṇe chotpalaṃ vámevaradaṃ sthánumevavá.
Atthaválambahastaṃ syá dgopálaṃ karavadbhavet.
Dukúlavasanopetaṃ pítámbaradharaṃ bhavet.
Dírghabáhu vishálákshi shyámavarṇá manoharí.
Stanatáṭottuṃgavistírṇaṃ chakeshashṛiṃgadbhavábhavet.
Ati chu vishálumvá madhyakaṃ chanalaṃbavat.
Vishálabáhubáhyaishcha shrivituṇḍasmitánaná.
Chandrarekhávataṃsyárddhabhramarávṛitta mauliniṃ.
Ardhavapálapaṭṭaṃsyát karṇayorgráhakuṇḍalaṃ.
Karṇapuṭaishchadámaṃsyát hemasútraṃ sumaṃgalaṃ.
Hárapagrivasaṃ yuktaṃ báhumúlápibhúshaṇá.
Kaṭakaṃkaṭisútraṃsyát keyúraṃ púrinánvitaṃ.
Raktánvshukottaríyaṃsyát mauktikottarya mevacha.
Prakoshṭhavalayaṃchaiva valayairmaṇibandharaiḥ.

Bhujamgatikámgrikápádanúpurasamyutám.
Parsvámgulóktavatjnyátvákuryádvrittámgulíyakaih
Dakshinekunchitampádamvámapádamtulambitam.
Pushpamchavaradamsthápahastamvamchachasam.
Dakshinumvasthitampadamsámadamtikárábhavet.
Kunchitamvámapádamsyát dakshinamkunchitambhavet.
Pushpadulambakastamsyát sthánakamchatribhágikam.
Mánayedvamshamánamchamadhyamamdashatálakam
Lingasyavámapárshvetuvigrahámtuvámake
Hápayet sthápayedgaurímtatthájamganamevacha.
Gaurichapárvatíchaiva manonmanyádhavakshyate.
Chaturbhujamtrinetramcha jatámakutamanditam.
Sámapádasthánakamdevímdashatálenamánayet
Dakshinichabhavatpúrve varadamvámahastake.
Aparedakshinechábjavámahastauchotphalam.
Shvetamcharaktavarnamvá shyámavarnámgashobhitam.
Rechitkundalanibhamtumga makutamkundalamtuvá.
Vamebálashashimkuryátavámehuragánvitam.

Dukúlavasanopetam sarvábharanabhúshanam.

Ardhavivrittumashrityápushkarevatibhágikam.

Dakshinamsvastimpádamvámapadamtukunchitam.

Purátanámalatikshashirasopariviniyaset.

Chesháṃtupúrvavaddevichotpalamvavinásuvet.

Vámavaparahastaucha vámaraktábjadáruṇe.

Dakshine chákshamálácha puratoktampurátanaiḥ.

Manomanmanishaktyácha sthápayechchhivaharmyake.

Várahichaivakaumári chámuṇḍibhairavitattha.

Mahéshvarivaishṇavicha brahmánusaptamátarah.

Vátesham sarvashaktinám navatálanakárayet.

Chaubapitthoparisthápya chásanamsaptamátarah.

Chayenalakshanopádau vámapádapralambayet.

Chaturbhujamtrinetrancha sarvábharanabhúshitam.

Chámuṇḍichaivarudrání tánashaktitrilochanau.

Brahmanedevarudrání jatámakutamanditau.

Varáhipotrapatramsyat kiritamakutánvitam.

Kaumárikaramdamauli kiritivaishṇavitattha.

Chámuṇḍigráḷamaṇicha bhairavibarbaráḷakaṇ.
Sthúlaṇḍamarukaṇchaiva kúrvchávaradakshiṇ.
Kapálaṇpúrvahastauchapáshaṇchámarahastake.
Evaṇtubinnamudrityá chámuṇḍibhairavitattha.
Shyámuṇḍishyámavarṇá bhairavíraktavarṇiṇí.
Kechittubhairavipúrve varadábhayahastakau.
Sthúlaṇḍamaruganchaiva

Krishṇamaṇḍalamekáṇshaṇ shesháṇtachchhvetamaṇḍalaṇ.
Krishṇamaṇḍalamekáṇshajyotirmaṇḍa——lamaṇshakaṇ.
Krishṇamaṇḍalamadhyetu jyotirmaṇḍamadvidhu.
Netramadhyamadhákrishṇa jyotiraṣhṭáṇshakáṇshakaṇ
Drishṭimaṇḍalamevoktaṇ jyotirmaṇḍalamadhyame.
Púrdvádoṣamavistharadvayaṇgulátrimátraṇ.
Matsyakárákshimátraṇsyát bhrúvaṇkodaṇḍamutsudhí.
Shrotráyámáttuvedáṇsha nálayámárddhamádhikaṇ.
Bhrúmadhyamadhamaṇshrotra shásharamevaṇprakalpayet.
Pippalyáyámamekáṇshaṇtadarddhaṇvistataṇbhavet.

Nálántaratripádamsyátadarddhashṭratatsamam.
Ónmátramántáravayorddhámshaṃ shesharúkyavichakshaṇaḥ.
Netrántákarṇasimántadvayántatsaptamátrakam.
Dvyarddhámshaṃnáshirvistáram bhrúmekángulambhavet.
Putatárarddhamátramsyátaddírghamshaḍyadyavambhavet.
Ónshiramchárddhamátramsyáttaramparnchayatambhavet
Pushkaravidhamamshamsyát vistáramtadvidhambhavet
Ekámshamdvayavádhikyam násimadhyantuvismṛitam.
Yadarddhammúlavistáramtumgamevamyathákramam.
Gojimúlántadágramtu násitumgamchayonnatam.
Pushkarasyádadhogoji dírghamchaturayambhavet
Nimnamtuchayavaishchaivavistáramtriyavamtatha.
Yasmáttadhottaráṇáṃ Evamevamvidhíyate.
Yasyáchattaroshṭhamchatáramshaḍyavatanishṭhtuvishálántasya-
-múlake.
Yattadviraṣhṭabhágtukṛitvekámshamvihínakam.
Sheshámgulágravistáramvibhemettatravámshakam.
Dvibhágamnakhavistáramsheshamtutadvipárshvayoḥ
Mámsalamnakhavistáre chaturbhágikamáthukam

Nakhájamanutichágradvayavantaprashasyate.
Tirganyátvanguládinám dirghavahnyanshachalbhavet.
Parvadirghatadekánshanv manganánátriparvakam
Ashṭetudviparvansyádáyámetadvibhágataḥ.
Targanimúlapárshvetu shreshṭhedhvemúlakávati.
Tadvayormadhyadirghansyát triyanshandvyanshatatghanam
Sheshanttamanibandhántadirghanshánghriyagángulam.
Tasyánguṣhṭhatadodeshe sárdhansyádyangulanghanam.
Tadvishálanguṇánshansyát páshṇitáram yugángulam.
Tat ghanamchatriyanshansyát anttastalavinátrakam.
Anttastalavinátransyát dvishálannimnatunyavam
Padmatrishúlavanshankhanchakravat sukshmalekhayá.
Sheshanyuktátadhákaste pradeshankárayet budhaḥ.
Shirahpuṣhpetushálansyát navanátram prashasyate.
Karnántánásikáshránta sárdhatrayodashánshakam.
Pashchimetasyatadhikam vinshatyangulavismitam.
Saptádashánguláparicha shronideshavishálakam.
Tadúrdhvevadhyakálanttu vishálashronishálavat.

Ekavimshámgulamchaivatadúrdhvechastanáparau.
Saptavimshámgulamchaivakakshayoramtayosthalam.
Vamshavimmnamkamchayatasmritam.
Stanámtamttughanámtamsyádvikyátvakshamtatamtathá.
Árdhutrayodashámshamsyát devamttunábhirimmnagam.
Nábhivirdhikshanáparttam múlamyatkárayetbudhaih.
Nábhyádokatisimámttamkukshidírghamshadamgulam.
Nábhyávastrusyasimámttamvedamátramprashasyate
Trivamshaikadvayamchaivanetramúlashvaramtayoh.
Ghúrdhvatárayatámatih
Sheshamtuchottamapadatitálavatkárayetsudhih.

——— Itimánasáre vástushástre strimánamadhyamam ———
——— dashatálavimánonámapamchashashtodhyáyah ———

Sarvesháṃ devadevimáṃ susthánakalásanam
Mánasútravidhamsamyak
Bharayámasamamváptrisádamsárddhamvacha:
Ayámamtrividhamproktamtattammadhyavishálakam.

Dehalakshám yulenaiva chatustháidyamgulamghanam
Evamprálambaphalakáprakshamanechaturishrakam.
Patsamanechásamankurya manamánáṅgulenacha.
Chatuṣṭpádantripádamvá dvipádekáṅghrimevacha.
Evam [illegible] madhyalkheravinikshipet.
Sapadalkhamyutamvápi chádyartthenáṅghritumgakam.
Pádatáráyathráyuktyá karayettalakshakenatu.
Phalakishchásamechaivamánásutramprasárayet.
Kurvadvityáchapádordhve pralambaphalakáṅgase
Sútrágretantumákáram lohepáshánaketatthá.
Pátikayejjayet sarvamsútramevamprákalpayet.
Púrvásyá parapárshvetu kayamadhye pralambayet.
Samánakeshásamevapu pamchasútramnitritam.
Mukhádangadyasútramvá lambasaptamitismritam.
Patráshte shirapárshvetu tatrántauraggusútrayet.
Navasútra mitiproktam Ekádashamihochyate.
Kukshantáradvayosútram lambayet dvidhusútrakam.
Ettuvá prishthamadhyetu sútramanyartulambayet.

Chaturdikshuchaturmadhye pañchasūtraṃ pradhānakaṃ.
Anyadhāpurato deshe sarvaṃ madhyāvilambayet.
Nānāsūtra mitiproktaṃ sarvamadhyādilambayet.
Tūpārshvau mukhāntaucha yorbāhupārshvakau.
Lambayet sūtra mityuktaṃ yetadekādashāsthitā.
Parabhūtaṃ putaṃ pārshve sūtrañchatvā chatushkayaṃ.
Shaṭhaṃ tu saptasūtrañcyāt āsanechaprakalpayet.
Sthānamerudrasūtrañcyāt lambayettadvichakshaṇaḥ.
Shikhāmaṇitu mūlyaṃ ghre madhyame maulimālañcha
Pattañchalalāṭasthatu madhyame ṇabhayormadhyamenāsi
Madhyamehanu madhyame.
Ghṛāchu madhyamechaiva tadohṛidaya madhyame.
Pārśvādhonābhimadhyetu medhramadhyaṃ tathaivacha.
Urumūladvayormadhye dvārvayormadhyametathā.
(2) Palamadhyādvayormadhye medhramadhyaṃ tathaivacha.
(1) Ṭalakāchadvayormadhye pārshṇyayormadhyametathā.
Urumūladvayormadhye jānuyormadhyametathā.
Ṭalakāchadvayormadhye pārshvayormadhyametathā.

Yatramadhyādvayormadhyaṃ kuṣṭhayormadhyametattha.
Evaṃtulaṃtrayetkurvyāt nāsāgraspṛṣṭhayedbudhaḥ.
Sūtrāṇāṃkhyāmunisyātdvaṃtaraṃdvādaśāṅgulaṃ.
Sūtrāṇcha mauliṃmūlāṃtaṃ vasanātrāṃtaraṃbhavet.
Sūtrāṇāṃlulitamadhyāṃtādvayaṃtaradvayāṅgulaṃbhavet.
Yatyāmadhyaṃtusūtrāṃtaṃdvaṃtaraṃtuṣṭhadaṅgulaṃ.
Yatsūtrāṇidayāṃtaṃcha dvaṃtaraṃchāgramātrakaṃ.
Yatsūtrānābhisīmāṃtaṃdvaṃtaraṃtuṣṭhisāṅgulaṃ.
Yatpūrvamuṣṭhamūlāṃtaṃdvaṃtaraṃtugvāṅgulaṃ.
Ythānakuṣṭhasaṃvāpi sthānakekṣuṣṭhataḥ.
Parśvasūtrādadhatkāyedvaṃtaraṃtuṣṭhadaṅgulaṃ.
Sūtrāṃtadūrumūlāṃtaṃdvaṃtaraṃtudvimātrakaṃ
Sūtrāṃtajānumadhyāṃta sārddhavedāṅgulāṃtaraṃ.
Yatsūtrāgaṃghamadhyāṃtadvaṃtaraṃtuṣṭhadaṅgulaṃ.
Yatpārṣṇiṣṭhedvayormadhyedvaṃtaraṃvedamātrakaṃ.
Nalakāṃtadvayormadhye
Yasūtrāṇāṃlakāṃtaṃyāt sārdhasaptāṅgulaṃbhavet.
Yamāṃgṛiṣṭhānakaṃkurvyāt kāṣṭhaṃṛgbhāyatāṃbhavet.

Pádáṅguṣṭhadvayormadhye dvantaraṁ chástamátrakaṁ.
Mládhamadhyadvayormadhye dvantaraṁ tu ṣhaḍaṅgulaṁ.
Pátpárṣhṇishchadvayormadhye dvantaraṁ vedamátrakaṁ.
Kalakántadvayormadhye dvyantaraṁ turasáṅgulaṁ
Janghámadhyadvayormadhye dvyantaraṁ tu sharáṅgulaṁ.
Gyánumadhyadvayormadhye dvyantaraṁ vedamátrakaṁ
Úrumadhyadvayormadhye dvyaṅgulaṁ chántaraṁ bhavet.
Úrumúladvayormadhye shivamátraṁ taraṁ budhaḥ.
Ásanchalaṁ taraṁ kuryát tadantaraṁ nirochyate.
Shroṇyákorpaspárshvaṁ syát dvantaraṁ tu ṣhaḍaṅgulaṁ.
Prakoṣhṭhátukaṭakántaṁ dvantaraṁ chátriyaṅgulaṁ.
Adhavádvyaṅgulaṁ vápi maṇibandhádashángulaṁ
Madhyáṅgulasyapárshváta ṁ dvattaraṁ dashamátrakaṁ
Gevanttudevadevináṁ sthánakushásanepivá.
Úrdhvakáyasamaṁ kuryát padmásanavishálakaṁ.
Jánordhvakenaparyanttaṁ tatsamaṁ tribhujápati.
Mánayet jánubáhyetu bákubáhyanttutatsamaṁ
Báhujánudvayoshchaiva sarvápasarvamánayet.

Mudrámttikaipasyákhúmttumtvamtaramttuṣhaḍaṅgulam.
Dhvanikárpasyapárshvacha dvamttaramttuṣhaḍaṅgulam.
Prakoṣhṭhágratulashchaivayasanchaparivinyaset.
Kandhámgulásakesamnchat chaikapádamprakalpayet.
Karjanipárshvaketasyadvitryamgulanamparám.
Katsútralambapádántam dvamtaramtvádashámgulam.
Sarvesthámdvadvinámv Evamproktam yathásanam
Úrvemadhyetu sútrátu puṣhkamátramprálambayet.
Kalevamaulyagramadhyemaulimúlasyamadhyame.
Katkakúṭekakúsadyevamshamadhyulambayet.
Jamghásavyadvayormadhye úrudvayoshchamadhyame.
Pṛiṣhṭhajánudvayormadhyepárshṇiyolambamadhyame.
Evamtuparasútramsyát párshvasútramihochyate.
Karnassuṣhiramadhyetupárshvakáyasyamadhyame.
Chaivapárshvatralambayet
Pippalibáhyadeshetustanachúpuka
Bhujamchaivalimgamsarvasyasavyat.
Sthánakamchásanam vápidevímkuryádyadhávidhi.

Yoganchaturbhujákáram svapradhánepratishthitam.

Caddiryorúpabhe hanyá-

-vinshatyam gulamadhyamam.

Hanyásamtukalángulyam ánupúrvamkushánkramát.

Ptapyántam vágalántamvá dyakshasúgalasamantuvá.

Caddiryástyántakamvápi dandayánamvidhiyate.

Skandhatrayantudandágre trivipradeshemadhotamam.

Piragpuraymadhye jasthanam vidhiyate.

Sthápakamchandanamvápi kramukamvenavamtathá.

Bilvamchadevadárusheha ásanamkhatinamtathá.

Takramchasushiramkripire lakshanánvitam

Asyánámavidhimvakshye shrúnutvam shasanamhitam.

Evadbhedochchamánamtu ashtadhádvigamvilhágedguruh.

Panchádinavishántadhekaikáh.

Dvárotsedhanamuchyate

Mánámgulenasamyuktam áyádishubhasamyutam

Kurádimastakottumgamvityangulakambhavet.

Múrdhánidvádashángulyam

chadadviguṇamátrakam.

Purudvisaptamátramsyát bhánuvedáṅguṇambhavet.
jaṅghayámudashángulyam yugavedamátrakamhṛidayá
Pushvidírghashchavedoktamchatushchatvárimátrakam.
Ardhastámukhalambadvisaptáṅgulamiritam.
Lalátakatutáramttudashadviguṇamátrakam
dvádashángulyamdvigaváṅgulammúlakam.
Vúrumúlasyavistáram saptáṅgulamiritam
Purágramrasamátramsyát jánupamchángulambhavet.
Khuradírghamchashanmátram vistáramchaturardhakam.
jánvohnrásaktatikshṇasvanakhakaruchilasat.
Báhusamprishṭhakeshamshaṅkhachakramvadhyame
Ugagrichachalesarve sopánádishushálake.
Sopánakimaṅtapádaishchachánttarálatralindrake.
Pashchádhanuprabhágashchalupapránṭetadúpare.
Bhittideshevalbhágecha sarváṅgenachadoshajut.
Tasmátudoshasamprápti shilpidúshonavárayet.
Vistáresúnatásyáttukartturdáridramávahe.

Sabhrinna yogamánamcha daranashamshaveddrashanam.
Ádimtaga vilunamcha karttuvyadi madhovidyuh.
Sadvadhikamánamchet tudu-dhvavidhisamshayah
Antlargamma bahirgamma nimamsamunayásthite
Nirimshamutatsarvam kartavyamshambhavedhrivam.
Sajjamma deshamárgecha nimmamnatamavápiva.
Nirgamárgamanevápi putranáshamavápnuyát
Adhishthottungahinamsyát statranáshamkulakshayam
Prastárotungahinamcha stánanáshamkaroticha.
Sadvádhikamánamcha prabhúshanomkarvanáshanam.
Vedikáyávihinamcha karttudurdinatamprajet.
Satkanádhikahinamcha bhogane navináshanam.
Dvárichabhadradeshetu mánahinádhikamthuchet.
Máhárogambhavetkarttu rájarásthravináshanam.
Merinásyádhikahinamcha kukshirogambhavedhrivam.
Jálakádhikamthinamgrihitamchándhanáshanam
Shudhagarbhagrahádhikyam hinahinamcha náshanam.
Karmyajammasamárabhyamálajammapradeshakam.

Uktávanmána yenmánam jalasyánnavanimnakam.
Samantlatonanimnatva nenvatatvam prakárayet.
narovástusarvasampadvivarjayet.
Prákaramtlapradeshasyát parivárálayádikam.
Sálajanmasamanchava dámajanmasamantluvá
Athávaviparita
Gopánámgaditamkhinamkarttábhamchabhavedhrivam.
Shálámgádikahinamcha chonairandhamvinashyati.
Gopurádhikamkhinam sarvanásanasamshaye.
Mantapádisabhásálátattanonádhigamttuchet
Sarvasampadvinásháya rájarásht̤ramvinashyati.
Antlarálatvalindramgehinádhikyampramánakam.
Kartrirámámparivárádiputrapautravinásháyanam.
Urdhvetasyatuchámgeshu mánahinádikamtuchet.
Prushtháviddhivinashasyát bandhunáshamkhaveddhrivam.
Hrudyádhikasyahinamcha vistárechodayepivá.
Lokebhavetvanápristi svayamvrishtábhinashyate.
Prapágádhikamkhinamcha lokedáridrayávahe.

Lupámanádhikaṃhínaṃ sajjapravishyati.

Antashchaivabahishchaiva vipanitottaraṃtuchet.

Pushṭivriddhivinashasyát bandhunáshaṃbhaveddhrivaṃ.

Hudyadhikasyahinaṃcha vistárachodayepiva.

Dvyatisarvavarṇánáṃ sarvanáshakaraṃbhavet.

Bhaktishreṇyádhikaṃhinaṃ sthánanashaṃdhanakshayaṃ.

Pátrihinádhikaṃkiṃchit pádasthánaṃghrikáshrayaṃ.

Sarveshámbhaktimáneshu tatradoshanavidyate.

Pádasthánaṃvinámukti sarvadoshasamaṃbhavet.

Yattadvastutathákuryattattadaṃshádikaṃghrikaṃ.

Atthágrayonyadhasyáttu putrapautravináshanaṃ.

Puktavanyáṃghrikátlungaṃ shaṃchaṃkuryáchchavadaṃshiva.

Uhopohaṃpyakartavya shástreproktaṃyathátatthá.

Vikohináchoktahinádikartábhartávinashyati.

Pusmátluskilpibhidvalpu parigratyoktavadguru.

Angahinádikaṃdoshaṃ evamuktaṃpurátanaiḥ.

Vasaṃtatilaka

Prásádamaṇṭapatadávaraṇovidesha, syáṃgehagopurapadeva-
-pareshusarve, doṣhádhikamyadilhavetvadhavágunádu, tanma-
-dhyatenṛipatishvapitápalaṃsyát

——— Itimánasáre vástushastrevaṃgalhúṣhaṇavidháno———
——— ṇamaashṭa shashṭo dhyayaḥ. ———

Devánamapudevánáṃ bhaktánáṃ netramokshaṇaṃ.
Liṃgánáṃ lakshaṇodháraṃ vasvádináṃ yathákramaṃ.
Sthapatiḥ prákṛitiprokta sthápako yevaáhiṣhṭate.
Yasmátkriyáraṃbhatoṃtepu kuryávṛittavachánkuráṇaṇaṃ
Kaṃchárttha sumuhúrtecha kuryáṃyena yanamokshaṇaṃ.
Prásádábhimukhechaise chottare pádadakshiṇe.
Nayanonmilanaṃyága maṃṭapaṃkathayetsudhi
Navahastaṃ saptahastaṃ vápaṃchahastamathápivá
Chaturashra sa nákáraṃ shodashastaṃbhamevacha
Dvádashastaṃbhamevaṃvá kúṭaṃvá vapraváṃgakaṃ.
Chaturdikshu chatudvára chatustoraṇasaṃyutaṃ.
Yammaṇṭapasyamadhyetu yatiṃkuryáttuchoktavat.

Tadagre chāgnikuṇḍaṃ syāt gomayālepanaṃ bhavet.
Vitānadhvajasaṃyuktaṃ nānāvastreṇasaṃyutaṃ.
Pādānāṃ samalaṃkṛityakadalīta leyutaṃ
Paritaṃ chorthithaparyantu darbhamālairalaṃkṛitaṃ.
Puṣpamālairalaṃkṛitya ratnaiḥ sarvairalaṃkṛitaṃ.
Pañchāttuchilpibhiḥ prājñā kuryānayanamokshaṇaṃ.
Vedikātvakshimpāda dakshiṇe pādanairṇite.
Kalpayet sthaṇḍilaṃ pāda dārupīṭhetha vāpivā.
Tadūrdhvesthāpayetbiṃbaṃ sakṛichchādhaṇitasyacha.
Purveshuddhasyachālyena sthaṇḍilaṃ maṇḍalaṃ nyaset.
Tadūrdhvesthāpayeddhāmadaṇḍairnaivabhūritaṃ.
Kramenokshādanaṃ kuryad darbhakaṃchairalaṃkṛitaṃ
Vedikāparishālyenakuryānmaṇḍalaṃkṛitaṃ.
Pañchaviṃshatvadaṇḍāṃ kalpayet pīṭhamevavā.
Darbhairāstirya paschāttu shuddhataṇḍulaṃ rekhayā.
Nānāpuṣpaiśchalājaiśchaprokshayetshobhanārththakaṃ.
Navakumbhenavaivāpi pañchaviṃshatirevavā.
Vidhiprakshālayetsarvaṃ sūtrairāveshṭanaṃ bhavet.

Shuddhatoyenasaṃpurye vedikopariviṃyaset
Madhyapradhánayaṃkumbhe syádataikaṃbhasamaṃtatha.
Sarvavastraishchasa chakutsádyaṃprapallaván.
Bhavitánaphalaṃchaivapushpamálairalaṃkritaṃ
Upavedyopariskhápya choktapaṃchásh̄ṭamaṃgalaṃ
Pashchállushilpibhih̄ prágṇápádaprakshálanaṃkuru.
Vidukiáchavanaṃkuryátsaṃkalikaraṇaṃkramát.
Kuryáhaṃváchayitvátuprokshayetkratimáditaṃ.
Brahmádiráṃchadevánáṃtattatpuráṇamaṃtrakaih̄.
Raṇavádinamoṃtenakramádáráḍiyatkuná.
Dhúpadipaishchaprágṇo madhyaṃkumbhasyamadhyame.
Úrádhyagaṃdhapushpaishcha bhuvanádipratháṃjapet.
Ghritagalasasyádadhikshirasáraṃnivedaye.
Dhúpadipáṃdadaupashchállámbúládinivedayet
Kuryerdanumudrásyabhirinirdatighásrita.
Gavaṃsvastinnayanapapitaṃcha
Evitamishpeshirassuchi
Svamúrdhnisavyabáhyáchamúlikumbhetathorthtaku.

Kryakumbhe nasurvani dharayet haricharakaih.
Chutrachamarasamyuktam sarvamangalaghoshanaih.
Karmyapradakshinamkuryat svadvantam ghoshanaissaha.
Madhimbasyusamashritya sajivenabhishechayet.
Kryashchasarvakumbheshu jalepangadipujayet.
Pujayenuddhatoyena tattashuddham samuchyate.
Panavastrenasamyuktam nanapushpairalankritam.
Gandhanulepanamlipya sarvabharanabhushitam.
Dhupadipadadhitvashchamrityagitadighoshanaih
Murddhanadipranajapyatasmantrachakshuramnyaset.
Padadimurdhniparyantam pradyavachakshuramnyaset.
Ashtatrimshatalasarvetattadangani vinyaset.
Tengapadakaraipatrakaranani charinyaset.
Pashchamulasya mantrena samadyaraparayanam.
Arachyagandhapushpaishcha dhupadipamdadetpuna.
Pashchattuttambuladini naivedyadinivedayet.
Brahmanaikshakshataidrakshyakuryattuswastighoshanaih.

Nityagítádimudraishcha tudridhechhilpivattamaḥ.
Nayanonmilanaṃproktaṃpashchád grámapradakshiṇaṃ.
Lakshaṇodváramevokta chokta vadreṣhu yálikhe.
Ratnamaṇḍlohagaṇvchaiva pádauratnaṃtu vinyaset.
Shilábimbantulingánáṃ vantaḥkarmavasánake.
Sthápanátpúrvakeratra vinyásaṃkárayedbudhaḥ.
Ratragrasta patiprájna homaṃkuryáttataḥ kramát.
Samidájyádyakaṃkáshṭottarashatáhutiḥ.
Sadarddháhuti saṃghyáya pañchaviṃshatirekhayá.
Mulekháviganúlashcha svátántapaviváhikaṃ
Bimbagáyatrimantreṇapurṇáhutiṃchakárayet.
Agnikáryávasánetu vidhivat bimbamáshraye.
Punyáhaṃváchaṃ tu bráhmaṇaiḥsahaghoshaṇaiḥ.
Ratnasiddhantadákuryát ratnapushpaṇavárchayet
Sthapatiprokshayetbimbaṃ sarvamaṃgalaghoshaṇaiḥ
Dhúpadípaṃdadetpashchát bimbaṃgáyatrimantrati.
Ardhyagandhapushpaishcha yonimudráṃpradarshayet.
Navavastreṇagopyáṃgaṃ bimbasyanetramálike

Varnapaksharamshastrai shashtisahasrabekachittavat.
Ashtirekham samalikhya sarvyekshikrishnamandalam.
Jyotirmandalakhadyatvam sauramantram samuchcharet.
Pashchimantu vamanetramtu shashimantram samuchyate.
Lilakshitocha namikhya agnirigasamacharet.
Prashchattusvarnadipena prayasagnenalepayet.
Padagrachattaramkritva vatsangakanyakesahu.
Payasamdanavanyadirashirtupardhvayet budhah.
Vapatirvaraveshartha prapitapamchapilkishanam.
Vetanulpanalipya navavastrairalamkritam.
Padmarayamtutammadhye vajrachandrapadenyaset.
Navalamchagnikoneshu mahanilayamepade.
Vidiryanyasanairutya maratakampashchimetatha.
Vayavyampurvaramgashcha mauktikamvamakoshthake.
Indranilamshavamsetu vinyasedvetivittama.
Ithapatisthapakamchohi sthapayet bimbalingake.
Evamratnavinyasam shesharnagamadhoktavat.
Hridayakamalamadhye dipavartaparamsyat

Kamalajaharehárádidevatánámchasarvam
Vidhimihasakalaráśpachukshurulmálasancha.
Hritimitirakhilamuktam mánasáramjuránaiḥ
Pitámahendra pramukhaiḥsamastadevairudanshástrapáram
Purodítamtasmátsamudhrityatimánasáramshástrakritam-
-ítokahitá.

——————Granthavasamagram——————

Here the manascript breaks off.

Uttarayanamástu shukiapakshashubhodayat.
Prashastupakshanakshatru vimalakaranánvitam
Gashchelingasamurdishya vanamchopavanamgirum.
Udhavávi shudhyadeshat bhúmagrohalasamyutam.
Indro shayantusaumya yamaishánnyávávishesháta.
Nimittaishashamkunairyogyaiḥvashchamangalishabdakaiḥ.
Sthápakasthapatibhkartlá kritakautukamangalam.
Gandhapushpaishchadhúpaishchamanseruudirenacha.
Payasodhanamásaishcha bhakshyaishchápi pridhagvidhaiḥ.

Vrehanidasvitavṛiksha rupalaṅkaranadevatā.
Bhūtakrūrabalimdatvakarmayogyam vareshilam.
Nrapativaraveshādhyo mantrayet prāṅmukhoyatah
Adhamamantram omajrakkamantu

Bhūtani devatānisamabhyaka

Yugmabhyamttubalimbhūyat krūraschca vanadevatā.
Karmatutsādhayishṭhānikriyatamavasavaryayuh.
Evamutvānamaskṛitya shilāgvettumsamārabhet.
Patrairvasthāpakoyutvā juhuyāttadurdishih.
Kemasuchyashṭalābhyāmtu saudhayet pradhamampunah.
Nishṭrashāstrenamahatāpryashṭilenaprabhārayet.
Yishṭayāna vishālābhyāmmadhikamvgrahatetatah.
Sarvamangalasamyuktam mānuyat karmamantapa.
yadhoktavidhinasamyak kurvātkitenacha:
Yadhoktadishitam— nuvacabhyate yatinmanditah.
Grahitvānyatra purvoktam vidhināpūrvavardishe.
Nitvātatra mukham nītvā shubhapakshamuhurtlake

grahitvávidhivaṃbhutvá shudhiṃkṛitvábhasatatal.
yaṃḍḍádyairarchidhitvátu sarvamaṃgala ghoṣhaṇaiḥ.
Uniyátpúrvatatrarúrtti doṣhairvimuchyate.
Liṃgamánadvi mánaṃváhammátanatalḥ.
Garbhamadhytusútráṃttu vámechchálingamevava.
Itthápayetkimchadishásáṃ shrayitvátuvichakshaṇaḥ.
Trissaptáṃshekṛitedváre bramhmáṃshe madhyamebhavet.
Kṛitváṣhaḍaṃshakaṃtacheha vámedyaṃshaṃvyapohyacha.
Tadaṃshamagrato nitvá prágudagratasútrakaṃ.
Tatbraṃhmasútramityuktaṃ tatsútra shivamadhyamaṃ.
Garbhárdhaṃkaṃmyasaṃshreṣhṭaṃ paṃchchatriṃshashivávatam.
Bhavaṃttrinachalingánutayormadhyebhájite.
Shreṣhṭhamadhyakaniṣhṭhánitritribhedháni yánilbhiḥ.
Nágare nágarasyoktaṃ mánalinggasyamaṃdire.
Vikáráṃshedadáyámebhútavedágnivistaraṃ.
Jamudayataṃ paushṭikaṃvárva kámikaṃnágarevidhuḥ.
Merinmayaṃ yuktitaḥ pakvaṃ pakvaṃ vádhadheṣhṭatalḥ.
Vṛikshajaṣhṭhoganirmuktaṃ lohajaṃghanamiṣhyati.

Ghanangama ghanangamva tolenasakalammatam.
Lingamshilenaramsarvam manilingamatsmritam.
Sragomnyam vadhalohena sphatikadishupindika.
Sthapyatelohapitheturagatamttusvitiyyadha.
Sankalpyaishavashalatabramhmavishnumaheshvaran.
Yuktoyogyambudhailingambhuktimuktiprasidhayet.
Banalingamyadhalabhumyattat samdhyayadhayet.
Samchehatrimshabhagamuchchardhatridvamshamprachehamsha-
-kam.
Bhagamshesham shakampitham bandhasyatbanalingake.
Rekhalimdduka lankarvai varnaikakolikapadaih.
Prastaisharkkarabhistairmanayovarjitabhrisham.
Lingamahatyadhishtthane chordhvestibhyavamadhyame.
Samahtauchavimanasyat kamnyasamstapayetbudhah.
Yevamstapyalingamuktaprakaram.
Shrisambhagyambhogyarogyapradadhi.
Muttadamnyadritkritadvipatyai.
Patyamnatyamrogachokapradamttut.

——— Alimayamatevastushastrelingalakshanavidhano- ———

námatrayatrim shodhyáyah.

Ardhavakshyehamsphatikamlingamuchamadhyottamankramát
yekángulasamárabhya vyomángulavivardhanát.
Shadangulántamutsedhamyugámshamkamnyadhmatam.
Saptángulasamárabhya yavadádashamátrakam.
Yugálhágodayamlinge madhyemetuprakírttitam.
Vaikarkángulamárabhya yekángulavivardhanát.
Ashtádashángulamyávat yugámshehehashadutthamam.
Madhinádaddhimátrena vridhyaikadashamkhyayá.
Shreshtamadhyavarelinge trimshatrimshasamunnatam.
Yugámshárdhatribhágaikamgádhamváshphatikammatam.
Samamittita prádamúrdhamváyugámshehehasyavistritam.
vádhavrittamváshphatikánamadhákriti.
Yarthanámshirasistasya nágarádishu vaidhavá.
Madhyevaretulingtu bramhmasútramttupúrvavat.
Bramhmasútram vinayetaraktedryúyam nvakradam.
Navyásadviguunnáddhiam driguuntriguuntutah

Pīṭhasyānamaṇḍalānādaṃ pūjayetatra sādhakaḥ.
Pūjāsthocchāsanāmvāhatrikāṇāmindhitādyayam
Hridrakshāraktalohādichakrapātrādikāvrajitam
Pitriṣṭhakalāṃtthalingānāṃ sakalānāmadhādhara.
Sānāmnyenāvidhānena vakshyehaṃ pīṭhalakshaṇa
Pātyekadhāvidhātasya peṣṭhānāṃ nyongasaṃkhyā.
Ākhelendrinīkechit pīṭhapākshutvāṣṭhakāmaya.
Lohajānmaṇilingānāṃ lohajānāṃtthupiṇḍikā.
Ādāyāstrishilāsamyak pīṭhalingasyānirmitam.
Pūjāṇshadsiguṇāṃtānāṃ shreṣhṭalingāṃnatāssamam.
Kāvate pīṭhavistāraṃ tayormadhyeṣhṭabhāgite.
Uttamāṃ madhyamāṃtānāṃ tribhedāṃ chāpati ta.
yatumgāṃtthutānāṃ pādonakāṃparāṃ
Tayormadhyeṣhṭhabhāgeṣu pīṭhasya sānipūrvakat.
Viṣhkambhatriguṇāṃvā tulyaviṣhālakam.
yarbhadāratrilhāgaika ṛbhāgaikamevacha
Viṣhkambhakāṃtha dviguṇāṃdyātriguṇāṃtthavāh.
Pīṭhavistāramuddiṣhṭāṃ vāṣhṭhāṃ shomadhopani

Ilandamidhasva vistaram shithanshenai vadhizamllatum.

Ennthanum ja yinmata mula vistitam.

——— Grandhamvasamasnam ———

Here the manascript fails

Tánasáram or Tastushástram.

Palaiyamchaivashivirámvahanámukham sánidhadranakamcho
-va.
-proklamdurgamchasaptakam. Rásh̄trámadhyenadih̄re.hashpuru
-janávritam.madhyerájamyalturnagarim tashyate.tátrirgalena
garyamteyadivishnálayambha
-lamámanivabhirvakshyatesadá.chaturdi chaturdvárango-
-pushchasamanvitam.rakshágráhaissamákirnam.vishrakshna
-layánvitam.varnabhishcha
-shchasamanvitam.Antarbahirjanaihpúrna nánádevá.
-deválayairapi.kevalamnagaramproklamyadetatrapará.rsaih.
-kánanodyánasamyuktam.na súchvaishya
-rávanasamyutam.tadvasaptasamáyuktampuramekaprakalthyate
Asyátterájanilayam.magagitamishyate.nadi
tasamyuktama kheshamu
tanaih.prakalampárvatairyamtam.nánájátigrihas
-smritam.savavá.
kamudáhritam.Asi Edhatira
-pradeshetuná
-tátkharvattamiritam.khyete yormadhyesarvamalyává.
-yánvitam.vapirabhávaswadhelattat.tátkubjakamudáhritam.
Abdhitirepradeshetunánájátigrihánvitam.vanijálibhikákirn

Paper. side. odati. Aku. mundaripak a—

Backside.

nakapakha.

Mánasáram. Vástushástram.

-krayavikrayapúritam. raktádipámtarairnityah. keshyámai.

-kampúrakádibhih. patánámákhyátamava-

-pránvitamanvitam. Anyábhúpálabhúmyamte. yudyáram.

-bhakriyánvitam. senánádayatánánápurvitánábhissama-

chiramproktamtatravidbhir

-purátanaih. nánájanaishchasamkirnam. bhúpaharmye-

-masamyutam. báhurakshasamopetameta

-vel.

-nidhipashchádrisamyuktam nvitam.

-va-

1st tadvi.. stichá. múle. 2nd. go. shchime. twari.

1st side. last Paper of the Vástu. Book.

Mumdaripakka. Vástupustukamyokka kadápati Aku.